

LETNO
POROČILO
2018

Mercator
moj najboljši sosed

*Skupina Mercator smo vsi mi:
ki v njem delamo,
ki polnimo naše police,
ki v njem kupujemo,
oblikujemo našo javno podobo
in prispevamo k skupnemu dobremu.*

Lepo je biti v družbi dobrega.

KAZALO

UVOD 1

- Pismo predsednika uprave 2
- Poročilo nadzornega sveta 4
- Ključni podatki o poslovanju 8
- Strategija poslovanja 9
- Predstavitev in organiziranost 11
- Dejavnosti poslovanja 14
- Pregled pomembnejših dogodkov 16
- Izjava o upravljanju družbe 21

POSLOVNO POROČILO 33

- Vpliv gospodarskih razmer in konkurenčnosti na poslovanje 34
- Prodajni formati in upravljanje blagovnih skupin 37
- Trženje in lojalnostni programi 41
- Nepremičninska dejavnost in razvoj prodajne mreže 53
- Analiza poslovanja v letu 2018 56
- Načrtovano poslovanje za leto 2019 62
- Upravljanje s tveganji 63
- Finančno upravljanje 68
- Mercatorjeva delnica in odnosi z vlagatelji 70
- Davki in druge dajatve 73

NEFINANČNO POROČILO 75

- Izjava o nefinančnem poslovanju 76
- Odgovornost do zaposlenih in spoštovanje človekovih pravic 78
- Odgovornost do kupcev 87
- Odgovornost do naravnega okolja 89
- Odgovornost do družbenega okolja 101
- Odgovornost do dobaviteljev 105
- Odgovornost do kakovosti 108

RAČUNOVODSKO POROČILO 112

- Izjava poslovodstva 113
- Računovodski izkazi Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. 114
- Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom Skupine Mercator in računovodskim izkazom družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. 124
- Poročilo neodvisnega revizorja 193

KONTAKTI V MERCATORJU 201

UVOD.

V življenju in v poslu ni nepomembnih ciljev, preprostih rešitev ali lahkih zmag. Zato želimo biti najboljši, saj je samo to dovolj dobro, da bomo uspešni tudi v prihodnje.

● ● ● ● Pismo predsednika uprave

Skupina Mercator je v letu 2018 nadaljevala z zastavljeno strategijo za obdobje od leta 2016 do 2022. Izvajanje strategije temelji na štirih ključnih temeljih: na osredotočenosti na kupca ter na njegove potrebe in želje, na spremljanju mednarodnih trendov v trgovini ter lokalnih in regionalnih specifičnosti in odzivanju nanje, na aktivizaciji strateških odprodaj, ki so ključne za razdolževanje Skupine, kar je osnovna predpostavka za omogočanje dolgoročnega uspešnega poslovanja in razvoja Skupine, ter na striktnem izvajanju Operativnega načrta za učinkovito poslovanje. Slednjega smo v letu 2018 uvedli na vseh trgih, kjer Skupina izvaja svojo osnovno dejavnost. Izboljševanje učinkovitega poslovanja je osnovni predpogoj za zagotavljanje dolgoročnega razvoja Skupine kot največjega nacionalnega in regionalnega trgovca.

Leto 2018 so zaznamovali zaostreni pogoji poslovanja Skupine Mercator predvsem na področju trgovine na drobno. Konkurenca na vseh trgih veliko vlaga v razvoj trgovskih mrež in s tem zmanjšuje tržne deleže Skupine na ravni deleža prodajnih površin. Leto 2018 je pomembno zaznamoval tudi vstop enega od diskontnih trgovcev na trg Srbije. Gospodarska rast se je na vseh trgih umirjala. Zaupanje potrošnikov se je v letu 2018 v celotni regiji izboljšalo, še vedno pa ostaja pod evropskim povprečjem.

Pozitiven vpliv sta imeli možnost zaposlitve in pripravljenost na potrošnjo. Potrošnike najbolj skrbijo varnost zaposlitve, lastno zdravje in usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja. Makroekonomske razmere so bile v letu 2018 ugodne.

Trgovina na drobno je stagnirala. Kazalec zaupanja v gospodarstvo (ESI – Economic sentiment index) se je še naprej zniževal. Upad pričakovanj je bolj izrazit prav v naših največjih trgovinskih partnericah, med katerimi sta Nemčija in Italija v tretjem četrtletju 2018 zabeležili padec BDP. Umirjanje rasti se bo v evrskem območju predvidoma nadaljevalo tudi v letošnjem letu.

Tudi zato je izrazito pomembno, da je Skupina Mercator v letu 2018 v primerjavi z letom 2017 zvišala prihodke od prodaje za 1,2 %, predvsem pa, da so prihodki od trgovine na drobno, ki predstavlja Mercatorjevo osnovno dejavnost, zrasli za 3,2 %. Skupina Mercator je poslovno leto 2018 zaključila z dobičkom v višini 1,6 mio EUR, pri čemer pa velja poudariti, da se je normaliziran kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA normalizirana) v primerjavi z letom 2018 povišal kar za 18,6 % na 107,5 mio EUR. Skupina Mercator je v samo dveh letih normalizirano EBITDA povišala kar za 72,3 %.

Skupina Mercator je konec leta 2018 zagotavljala 20.310 delovnih mest. Vsak teden nas obišče več kot 5 mio kupcev, ki lahko izbirajo med artikli, ki se razprostirajo na več kot 800 kilometrih prodajnih polic. Skupina Mercator je navkljub omejenim sredstvom odprla ali prenovila 122 trgovin. Z odpiranjem novih prodajnih površin in s prenovami obstoječih zagotavljamo kupcem odlično storitev, širok izbor in ugodno nakupovalno izkušnjo.

V letu 2018 so družbe v Skupini Mercator skupno plačale 173 mio EUR davkov, prispevkov in ostalih dajatev. Od tega je bilo v Sloveniji plačanih 120 mio EUR davkov in ostalih dajatev (69 % vseh davčnih obveznosti Skupine Mercator), kar je 1,16 % celotnega državnega proračuna za leto 2019 (rebalans proračuna Republike Slovenije za leto 2019). Samo in zgolj za primerjavo¹: 120 mio EUR je več, kot ima Direkcija za infrastrukturo v rebalansu

¹ Vir: Rebalans proračuna Republike Slovenije za leto 2019, Uradni list RS, št. 19/2019 z dne 29. 3. 2019

proračuna zagotovljenih sredstev, namenjenih za enoletne investicijske izdatke za vzdrževanje in gradnjo državnih cest v Republiki Sloveniji, oziroma predstavlja 3-letni proračun Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Eden od predpogojev zagotavljanja dolgoročne stabilnosti in dolgoročnih razvojnih možnosti je tudi razdolževanje Skupine Mercator. Sredi oktobra 2018 so družba Poslovni sistem Mercator, d. d., in družbe Supernove podpisale pogodbo o prodaji desetih trgovskih centrov v Sloveniji, ki je bila zaključena v februarju 2019. Prodajna pogodba, katere vrednost je 116,6 mio EUR, predvideva tudi, da bo Poslovni sistem Mercator, d. d., dolgoročno najel dele centrov, v katerih izvaja svojo osnovno dejavnost.

Z vsemi aktivnostmi na področju razdolževanja je Skupina Mercator v letu 2018 pomembno znižala nivo dolga. Neto finančni dolg glede na normalizirano EBITDA je konec leta predstavljal 7,2-kratnik, kar pomeni, da se je v primerjavi z letom 2017 znižal za 24,2%. Še pomembneje pa je, da se je v dveh letih iz 14,1-kratnika zmanjšal na 7,2-kratnik.

Skupina Mercator bo tudi v letu 2019 nadaljevala izvajanje zastavljene strategije, ki daje rezultate. Leto 2019 bo sicer zaznamovalo nadaljevanje zaostrenih pogojev poslovanja zaradi dejavnosti konkurence na vseh trgih, predvsem na ravni osnovne dejavnosti, obenem pa bo leto 2019 zaznamovala rast vseh stroškov, od energije in storitev do stroškov dela, na vseh trgih, kjer Skupina deluje. Pred Skupino je torej novo zahtevno leto, ki bo zaznamovano tudi z aktivnostmi v zvezi z izvajanjem potrjene poravnave upnikov Skupine Agrokor.

Predsednik uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.
mag. Tomislav Čizmić

Ljubljana, 25. 4. 2019

● ● ● ● Poročilo nadzornega sveta

Poslovanje družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., kot obvladujoče družbe Skupine Mercator, je v letu 2018 v skladu z zakonskimi predpisi in s statutom družbe nadziral nadzorni svet, ki se je sestel petkrat v okviru rednih sej, izvedenih pa je bilo tudi deset korespondenčnih sej.

Nadzorni svet so na dan 31. 12. 2018 kot predstavniki kapitala sestavljali dr. Matej Lahovnik, mag. Fabris Peruško, Irena Weber, mag. Sergei Volk, Vladimir Bošnjak in Ivica Mudrinić, kot predstavniki delavcev pa Matjaž Grošelj, Jože Lavrenčič in Vesna Stojanović.

V nadzornem svetu je med letom prišlo do naslednjih sprememb:

- Anteju Ramljaku je na podlagi odstopne izjave dne 28. 2. 2018 prenehala funkcija predsednika in člana nadzornega sveta, dr. Teu Vujčiču je prenehala funkcija člana nadzornega sveta na podlagi odstopne izjave z dne 4. 4. 2018, Damirju Kuštraku pa na podlagi odstopne izjave z dne 16. 4. 2018. Dr. Mateju Lahovniku in Ivici Mudriniću je mandat v nadzornem svetu potekel dne 29. 8. 2018;
- na 25. redni skupščini družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., ki je bila dne 12. 6. 2018, so bili na predlog večinskega delničarja izvoljeni naslednji člani nadzornega sveta: mag. Fabris Peruško, Irena Weber, mag. Sergei Volk, dr. Matej Lahovnik in Ivica Mudrinić.

● ● ● ● Pomembnejši sklepi nadzornega sveta

Nadzorni svet je obravnaval naslednje teme in sprejel naslednje pomembnejše sklepe:

- obravnaval in sprejel je Letno poročilo Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., za leto 2017 ter potrdil poročilo nadzornega sveta o preveritvi Letnega poročila za leto 2017;
- seznanil se je s poročilom o aktivnostih za izterjavo terjatev znotraj skupine, ki so bile prijavljene v skladu z Lex Agrokor, ter soglašal, da družbe Skupine Mercator glasujejo za predlagano »Nagodbo« oziroma poravnalno pogodbo;
- seznanil se je s Poročilom o vseh poslih, sklenjenih z večinskim lastnikom, družbo Agrokor, d. d., in z njo povezanimi družbami, za obdobja od 1. 11. 2017 do 31. 1. 2018, od 1. 2. 2018 do 30. 4. 2018, od 1. 5. 2018 do 31. 7. 2018 ter od 1. 8. 2018 do 31. 10. 2018;
- sprejel je predlog glede imenovanja revizorja družbe za leto 2018;
- potrdil je dnevni red 25. skupščine delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.;
- seznanil se je z rezultati poslovanja družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator v obdobjih 1–3 2018, 1–6 2018 in 1–9 2018;
- seznanil se je s poročilom o delu notranje revizije v letu 2017;
- ustanovil je komisijo za monetizacijo;
- potrdil je prodajo desetih trgovskih centrov v Sloveniji in povratni najem hipermarketov in drugih površin, ki jih v teh centrih zasedajo znamke Mercator, za 15 let z možnostjo podaljšanja najema za dodatnih 15 let;
- seznanil se je s prodajnimi procesi znotraj Skupine Mercator in procesi razdolževanja;
- sprejel je gospodarski načrt Skupine Mercator za leto 2019.

● ● ● ● Delovanje revizijske komisije

Revizijska komisija je na dan 31. 12. 2018 delovala v naslednji sestavi: Vladimir Bošnjak (predsednik revizijske komisije), dr. Matej Lahovnik (član revizijske komisije od 17. 4. 2018) in mag. Aleksander Igljučar (član revizijske komisije, neodvisni strokovnjak za računovodstvo in revizijo od 31. 8. 2018).

Damir Kuštrak je bil član revizijske komisije do 16. 4. 2018, dr. Sergeja Slapničar pa kot neodvisna strokovnjakinja za računovodstvo in revizijo do 30. 8. 2018.

Revizijska komisija se je v letu 2018 sestala osemkrat, od tega na petih rednih sejah in treh korespondenčnih sejah.

Na sejah je revizijska komisija:

- potrdila načrt dela notranje revizije za leto 2018;
- pregledala in podala pripombe na Letno poročilo družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator za leto 2017;
- obravnavala vrednotenje nepremičnin glede na IAS 36;
- obravnavala poročilo zunanje revizije o poteku in izsledkih druge faze revizije družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator za leto 2017;
- obravnavala in potrdila ponudbo za revizijo družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator za leto 2018 ter nadzornemu svetu predlagala, da se za izvedbo revizije izbere revizijska družba Deloitte revizija, d. o. o.;
- pregledala in podala predloge za izboljšave poročila o poslovanju družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator za obdobja 1–3 2018, 1–6 2018 in 1–9 2018;
- spremljala delo notranje revizije v obdobju 1–12 2018 ter podala predloge za izboljšave;
- obravnavala poročilo o zunanji presoji notranjerevizijske funkcije v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., za obdobje 1. 1. 2016 do 31. 12. 2017;
- obravnavala gospodarski načrt Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., za leto 2019 in podala pripombe.

• • ● Delovanje kadrovske komisije

Kadrovska komisija nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je na dan 31. 12. 2018 delovala v naslednji sestavi: dr. Matej Lahovnik, Ivica Mudrinič in Vesna Stojanović. Kadrovska komisija se je v letu 2018 sestala trikrat.

• • ● Polletno in letno poročilo za leto 2018

Z nerevidiranim polletnim poročilom družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator za obdobje 1–6 2018 se je nadzorni svet seznanil na redni seji dne 5. 9. 2018. Nerevidirano polletno poročilo je družba objavila v skladu z zakonskimi določbami in Pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

Na redni seji dne 25. 4. 2019 je nadzorni svet obravnaval revidirano nekonsolidirano in konsolidirano letno poročilo za leto 2018, revidirano s strani revizijske družbe Deloitte revizija, d. o. o., Slovenija, in se v sklopu sprejemanja letnega poročila seznanil z Izjavo o upravljanju. Letno poročilo je predhodno na svoji seji, ki je potekala 18. 4. 2019, obravnavala revizijska komisija družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Seji revizijske komisije je prisostvoval pooblaščen revizor, ki je revizijski komisiji posredoval vsa želena dodatna pojasnila. Revizijska družba je sicer dne 25. 4. 2019 k nekonsolidiranemu in konsolidiranemu letnemu poročilu izdala pozitivni mnenji. Nadzorni svet na poročilo revizorja ni imel pripomb in je z njim soglašal.

Nadzorni svet se je seznanil in preveril Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami ter izjavo, ki jo je v okviru tega poročila pripravilo poslovodstvo družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Na izjavo poslovodstva nadzorni svet ni imel pripomb. Nadzorni svet se je prav tako seznanil s Poročilom neodvisnega revizorja o omejenem zagotovitvi, s katerim revizor podaja sklep, da so podatki, navedeni v Poročilu o razmerjih s povezanimi družbami, v vseh pomembnih pogledih točni in resnični.

Nadzorni svet na predloženo Letno poročilo družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator za leto 2018 ni imel pripomb in ga je soglasno potrdil na svoji seji dne 25. 4. 2019.

Skupina Mercator je v letu 2018 realizirala 1.606 tisoč EUR čistega dobička.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je v letu 2018 realizirala izgubo v višini 10.882 tisoč EUR. Družba predlaga, da se bilančna izguba v višini 10.882 tisoč EUR pokrije v breme prenesenega dobička v višini 7.071 tisoč EUR in v breme kapitalskih rezerv v višini 3.811 tisoč EUR.

Poročilo nadzornega sveta je nadzorni svet izdelal v skladu z določbami 282. člena Zakona o gospodarskih družbah in je namenjeno skupščini delničarjev.

Namestnik predsednika nadzornega sveta
Poslovni sistem Mercator, d. d.
dr. Lahovnik Matej
Ljubljana, 25. 4. 2019

**Vodilni
tržni delež**
v Sloveniji

1,8 mio
aktivnih kartičarjev

5 mio kupcev na teden

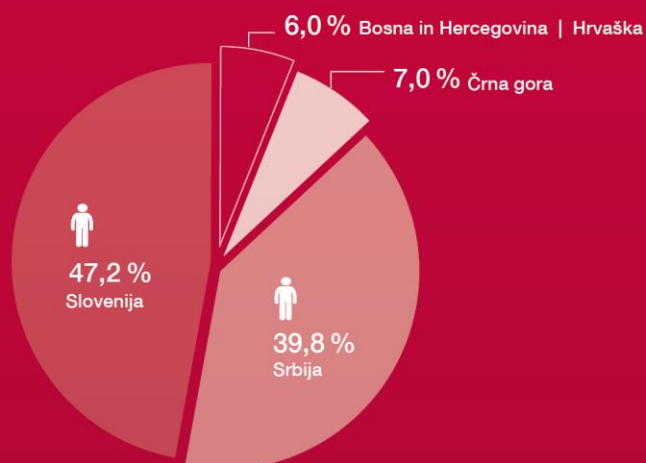

1.051
trgovin

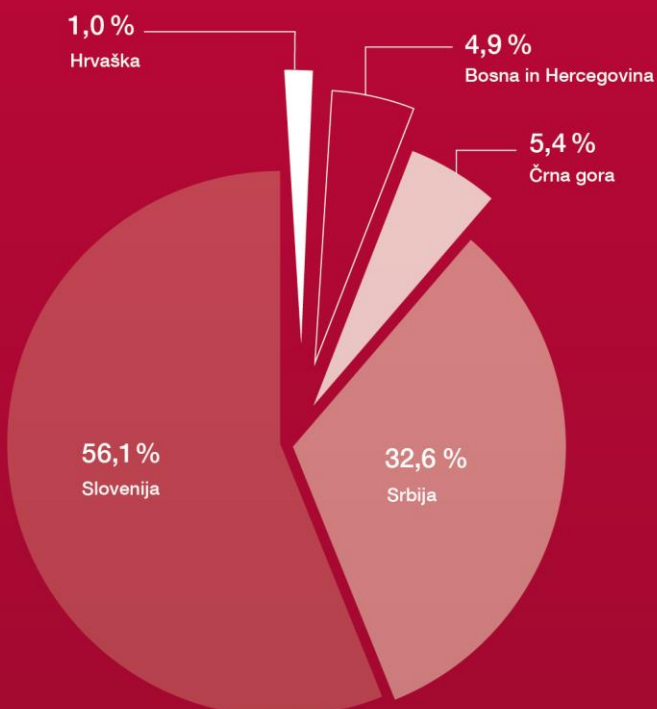
20.310
zaposlenih

**več kot
800 km políc**
kar je toliko, kot od Ljubljane
do Hamburga

2,2 mrd EUR
čistih prihodkov od prodaje

Odpri in prenovili
smo 122 trgovin

1,6 mrd EUR čistih prihodkov od prodaje
v osnovni dejavnosti trgovine na drobno
(rast za 3,2 % glede na leto 2017)

107,5 mio EUR ustvarjene normalizirane
EBITDA, kar predstavlja povečanje
za 18,6 % glede na leto 2017

Finančni dolg je konec leta znašal
785 mio EUR, kar pomeni znižanje za
97 mio EUR glede na leto 2017

173 mio EUR plačanih davkov,
prispevkov in dajatev

●●●● Ključni podatki o poslovanju

Poslovanje Skupine Mercator					
		2016	2017	2018	Sprememba 2018/2017
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	(v 000 EUR)				
	Prihodki od prodaje	2.199.587	2.152.172	2.177.187	1,2%
	Prihodki od prodaje trgovine na drobno	1.539.561	1.577.532	1.628.473	3,2%
	Čisti poslovni izid poslovnega leta	-78.063	-184.435	1.606	-
	Kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA)	33.320	-102.662	106.822	-
	Normaliziran kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA normalizirana)*	62.353	90.631	107.458	18,6%
	Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami (EBITDAR)	104.139	-32.523	174.592	-
	Normaliziran kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami (EBITDAR normaliziran)*	133.172	160.633	175.134	9,0%
IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA	(v 000 EUR)				
	Bilančna vsota na dan 31. 12.	2.122.836	2.076.723	1.936.298	-6,8%
	Kapital na dan 31. 12.	557.376	478.401	479.525	0,2%
	Neto finančni dolg na dan 31. 12.	876.698	857.588	771.212	-10,1%
DENARNI TOKOVI	(v 000 EUR)				
	Neto finančni dolg/kapital na dan 31. 12.	1,6	1,8	1,6	-10,3%
	Neto finančni dolg/EBITDA normalizirano	14,1x	9,5x	7,2x	-24,2%
	(v %)				
	Normaliziran kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA normalizirana)/prihodki od prodaje	2,8	4,2	4,9	0,7 o.t.
	Normaliziran kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami (EBITDAR normaliziran)/prihodki od prodaje	6,1	7,5	8,0	0,5 o.t.
NALOŽBE	(v 000 EUR)				
	Naložbe v osnovna sredstva	90.426	70.904	29.905	-57,8%
ZAPOSLENI					
	Število zaposlenih na dan 31. 12.	20.354	20.801	20.310	-2,4%
	Število zaposlenih iz ur	18.646	18.664	18.847	1,0%
PRODUKTIVNOST IN77121 DODANA VREDNOST	(v 000 EUR)				
	Produktivnost na zaposlenega v dejavnosti trgovine na drobno	111,1	113,8	114,1	0,3%
	Dodana vrednost na zaposlenega v dejavnosti trgovine na drobno	23,5	24,5	26,3	7,0%
DELNICA					
	Tržna cena delnice na dan 31. 12. (v EUR)	68,0	20,1	23,0	14,6%
	Tržna kapitalizacija na dan 31. 12. (v 000 EUR)	414.184	122.245	140.092	14,6%
	Število družb v Skupini Mercator na dan 31. 12.	16	17	17	0,0%

* Normalizirana vrednost ne vključuje enkratnih dogodkov, ki so predstavljeni v poglavju Analiza poslovanja v letu 2018.

● ● ● ● Strategija poslovanja

VIZIJA

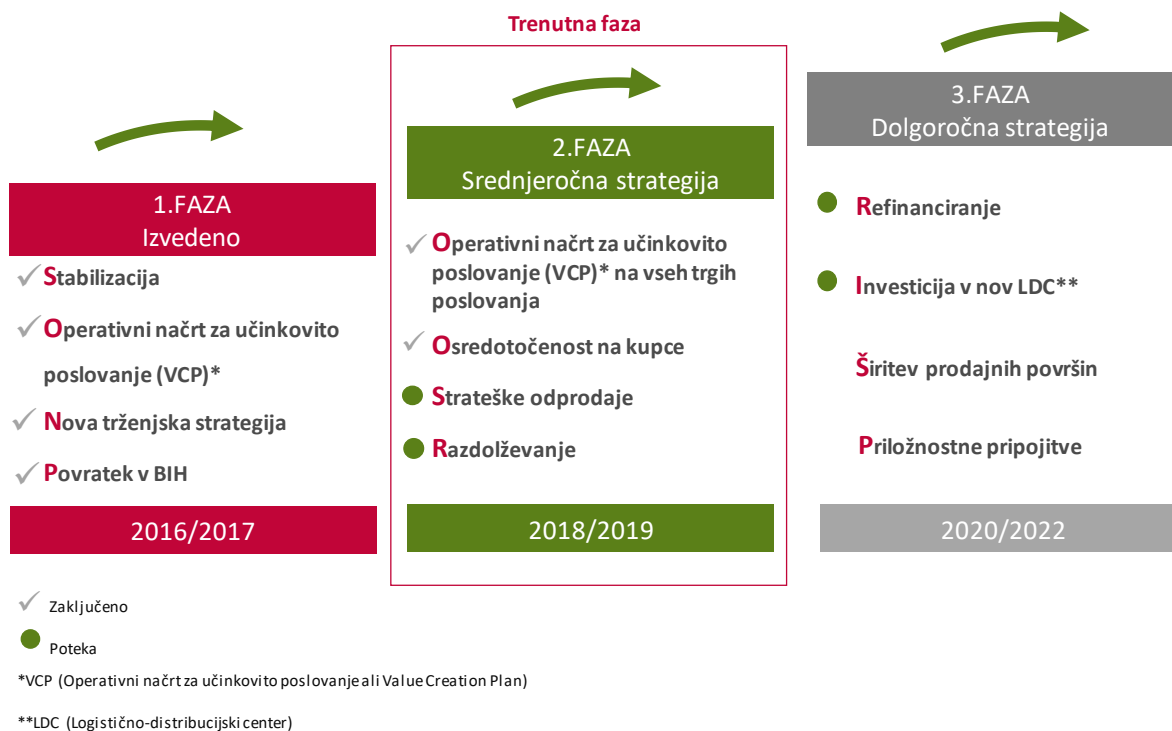
Mercator bo najboljši lokalni trgovec na vseh trgih delovanja.

POSŁANSTVO

V Mercatorju razvijamo najboljše udobje nakupovanja, vlagamo v vrednost za denar in kakovost za kupce. Prispevamo k razvoju družbenega okolja in ohranjamo dolgoročno povezavo z dobavitelji ter njihovim blagovnim znamkam omogočamo lokalni in regionalni razvoj.

STRATEGIJA

Skupina Mercator je konec leta 2017 oblikovala novo dolgoročno strategijo in jo dosledno začela izvajati skozi vse ključne procese v Skupini Mercator. Strategija je bila pripravljena za obdobje do leta 2022, izvajali pa jo bomo v 3 fazah.

• • ● Operativni načrt za učinkovito poslovanje

V prvem polletju 2018 je bil operativni načrt za učinkovito poslovanje (Value Creation Plan), ki vključuje aktivnosti za doseg operativnega plana poslovanja, implementiran tudi na tujih trgih. V letu 2018 je bilo planiranih 146 iniciativ^[1] na vseh trgih poslovanja. V Sloveniji je bilo planiranih 74 iniciativ, v Srbiji 30, v Bosni in Hercegovini 26, v Črni gori 10 in na Hrvaškem 6 iniciativ. Konec leta 2018 je imelo status uspešnega izvajanja ali status zaključeno 84 % iniciativ.

Aktivnosti za izvedbo operativnega načrta za učinkovito poslovanje (Value Creation Plan) z glavnim ciljem povečevanja prostega denarnega toka:

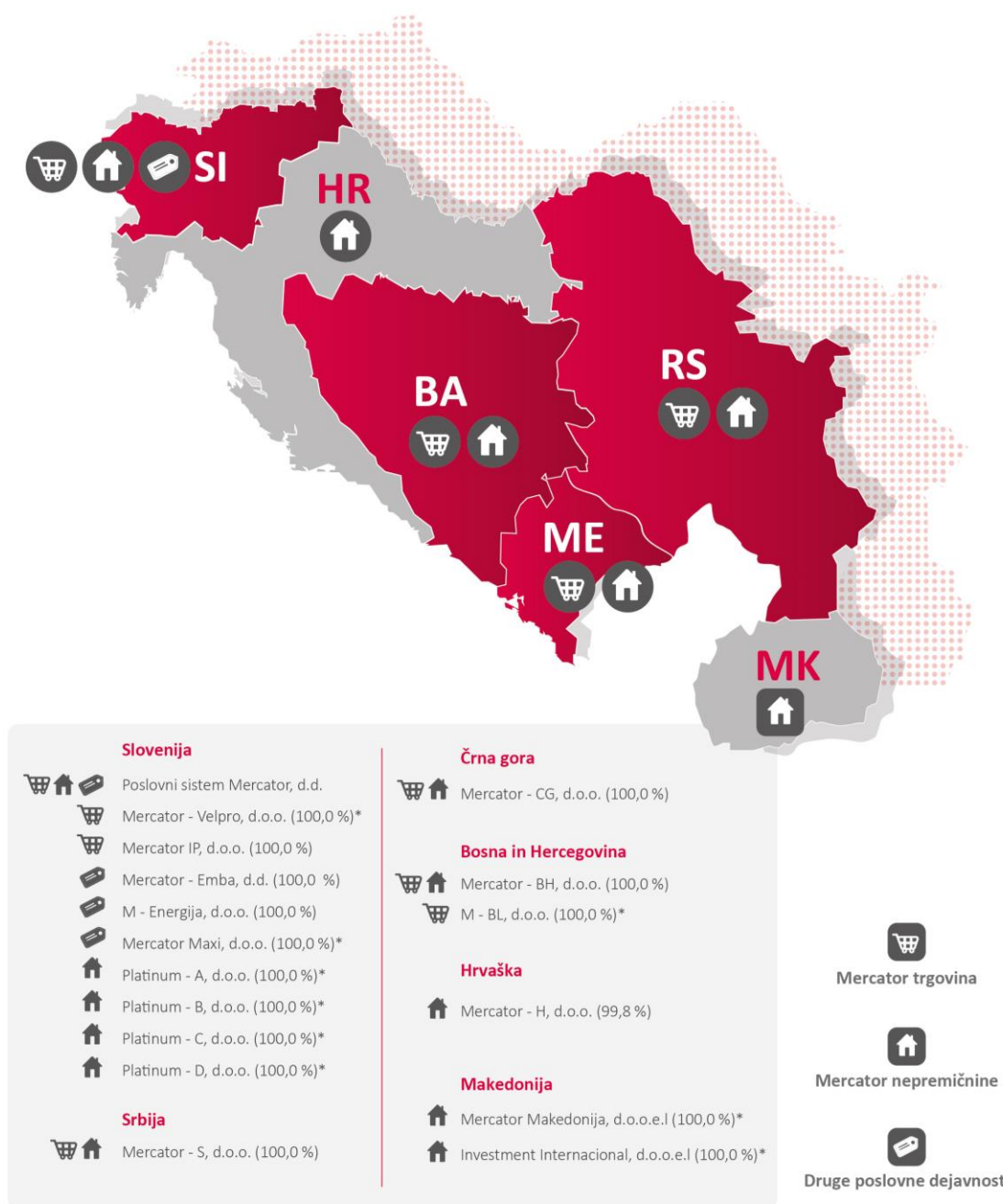
^[1] Inicijativa je skupek samostojnih aktivnosti in/ali medsebojno povezanih skupin aktivnosti, ki so skrbno planirane za doseg določenega ključnega cilja (ali imajo vpliv na več ključnih ciljev).

• • • ● Predstavitev in organiziranost

• • • ● Sestava Skupine Mercator na dan 31. 12. 2018

Skupina Mercator je ena največjih gospodarskih skupin v Sloveniji ter v celotni regiji Jugovzhodne Evrope. Obvladujoča družba Skupine Mercator je družba Poslovni sistem Mercator, d. d., s sedežem v Sloveniji.

Podružnice: Družbe Skupine Mercator na dan 31. 12. 2018 niso imele podružnic.

Druge organizacije: Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je ustanoviteljica ustanove Humanitarna fundacija Mercator, ki je namenjena humanitarni pomoči Mercatorjevim zaposlenim. Družba Mercator - S, d. o. o., je ustanoviteljica Fundacije solidarnosti Mercator v Srbiji, družba Mercator - CG, d. o. o., Fundacije solidarnosti Mercator v Črni gori in družba Mercator - BH, d. o. o., Fundacije solidarnosti Mercator v Bosni in Hercegovini. Vse tri fundacije v tujini so namenjene solidarni pomoči socialno ogroženim sodelavcem v posameznih družbah.

• • ● Predstavitev matične družbe Skupine Mercator

Naziv družbe	Poslovni sistem Mercator, d. d.
Sedež družbe	Dunajska cesta 107, 1113 Ljubljana
Dejavnost	Trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah pretežno z živili (G 47.110)
Matična številka	5300231
Davčna številka	45884595
LEI²	549300X47J0FW574JN34
Osnovni kapital družbe na dan 31. 12. 2018	254.175.051,39 EUR
Število izdanih in vplačanih delnic na dan 31. 12. 2018	6.090.943
Kotacija delnic	Ljubljanska borza, d. d., borzna kotacija, prva kotacija, oznaka MELR

Kontakt

Telefon (01) 560 10 00

Facebook www.facebook.com/mercator

E-naslov info@mercator.si

Twitter www.twitter.com/mercator_sl

Spletna stran www.mercatorgroup.si

LinkedIn www.linkedin.com/company/335027

Instagram [@mercatorslovenija](https://www.instagram.com/mercatorslovenija)

Youtube www.youtube.com/user/mercatorslo

² Angl. Legal Entity Identifier

• • • Organiziranost matične družbe Skupine Mercator na 31. 12. 2018

Uprava zastopa in predstavlja družbo, pri čemer posle vodi samostojno in na lastno odgovornost. Uprava družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je bila na dan 31. 12. 2018 sestavljena iz štirih članov, in sicer predsednika uprave, dveh članov in izrednega člana.

mag. **Tomislav Čizmić**
predsednik uprave
Delovno področje:
vodenje družbe
Poslovni sistem Mercator, d. d.
in Skupine Mercator

Draga Cukjati
članica uprave
Delovno področje:
finance, računovodstvo
in informatika

Igor Mamuza
član uprave
Delovno področje:
Mercator trgovina Slovenija

Gregor Planteu
izredni član uprave
Delovno področje:
delovno področje je skladno
z Zakonom o pogojih imenovanja
izrednega člana uprave v družbah
sistemskega pomena za Republiko
Slovenijo

• • • ● Dejavnosti poslovanja

• • • ● Program izdelkov vsakdanje potrošnje

Osnovna dejavnost poslovanja Skupine Mercator je trgovina na drobno z izdelki vsakdanje rabe v gosto razvejani maloprodajni mreži v **Sloveniji, Srbiji, Črni gori ter Bosni in Hercegovini**. Stremimo k najširši ponudbi lokalnih, nacionalnih in regionalnih blagovnih znamk.

V letu 2018 smo kampanjo **Moje znamke**, s katero se povezujemo z dobavitelji in ustvarjamo skupno zgodbo in nove ponudbe za potrošnike, lansirali tudi na tuje trge poslovanja. S tem je vzpostavljena dolgoročna strateška platforma za skupen razvoj v regiji, ki omogoča skupne marketinške aktivnosti, najširšo ponudbo lokalnih blagovnih znamk in razvoj posebne ponudbe za kupca. V kampanjo je vključenih že več kot 340 partnerskih blagovnih znamk.

Slovenija

Srbija

Črna gora

Bosna in Hercegovina

Širok prodajni asortiment nadgrajujemo z lokalnimi izdelki v okviru kampanje **Radi imamo domače**. S tem sledimo začrtani viziji biti najboljši lokalni trgovec na vseh trgih delovanja. V kampanjo je bilo na vseh trgih poslovanja vključenih 160 lokalnih dobaviteljev in 20 kmetijskih zadrug ter 1.400 artiklov. Sledimo nakupovalnim trendom z uvedbo lastne

ponudbe izdelkov Bio in izdelkov za različne življenjske sloge. Ker v času digitalne dobe potrošnik prične z nakupovanjem, še preden vstopi v trgovino in je v ospredju osredotočenost na izboljševanje nakupovalne izkušnje, kupcem nudimo prenovljene obstoječe koncepte trgovin, prav tako pa sledimo nakupovalnim trendom z razvojem konceptov **Organic** in **Minute**. Novi koncepti trgovin so prilagojeni novim nakupovalnim navadam kupcev.

Osredotočeni smo na ključne konkurenčne prednosti:

- atraktiven svež asortiment s poudarkom na lokalnih izdelkih,
- toploteka,
- delikatesa,
- pijače,
- storitev.

Široko pokritost trga zagotavljamo z **različnimi prodajnimi formati**. V zadnjih letih smo zato osredotočenost prenov usmerili predvsem na manjše market prodajalne, s čimer nadaljujemo tradicijo približevanja svojim kupcem v lokalnem okolju. Raznolikost prodajnih formatov zaokrožujemo s hipermarketi, supermarketi in veleprodajnimi enotami.

Še naprej se bomo trudili svojim kupcem zagotavljati široko in kakovostno ponudbo izdelkov vsakdanje potrošnje, ki ustreza potrebam in željam vsakega posameznika in hkrati zagotavlja kakovostno nakupovalno izkušnjo porabnika.

• • ● Mercator nepremičnine

V Skupini Mercator nepremičnine predstavljajo ločeno poslovno področje, saj lastništvo nad takšnim obsegom nepremičnin, kot ga imamo, zahteva posebno obravnavo, tako z vidika skrbi za okolje in energetske učinkovitosti kot z vidika ostalih izboljšav. Znotraj področja nepremičnin skrbimo za optimalno upravljanje objektov in najemnikov, razvoj maloprodajne mreže in povečanje privlačnosti svojih nakupovalnih centrov. Skupina Mercator ima v lasti 1,3 mrd EUR zgradb (v katerih opravlja svojo lastno dejavnost in naložbenih nepremičnin) ter zemljišč.

• • ● Program izdelkov za dom

V prodajalnah M Tehnika ponujamo izdelke za dom in okolico z ugodnimi plačilnimi pogoji po vsej Sloveniji. V ponudbo so vključeni gospodinjski aparati in bela tehnika, zabavna elektronika, orodja in pribori, oprema in stroji za gradbeništvo in urejanje vrta ter izdelki, ki ustvarjajo prijeten dom, ambient ter urejeno okolico. V letu 2018 se je prodajni asortiment razširil na kuhinje slovenskega porekla. Ponudbo klasičnih prodajaln dopolnjuje tudi spletna trgovina M Tehnika, ki obsega več kot 15.000 izdelkov po ugodnih cenah z možnostjo plačila na obroke s Pika kartico in s storitvijo brezplačne dostave za vse nakupe nad 200 EUR. V preteklih dveh letih je M Tehniki uspelo ohraniti položaj največjega prodajalca hišnih aparatov in povečati prepoznavnost na segmentih gradnje, vrta in prenoje doma.

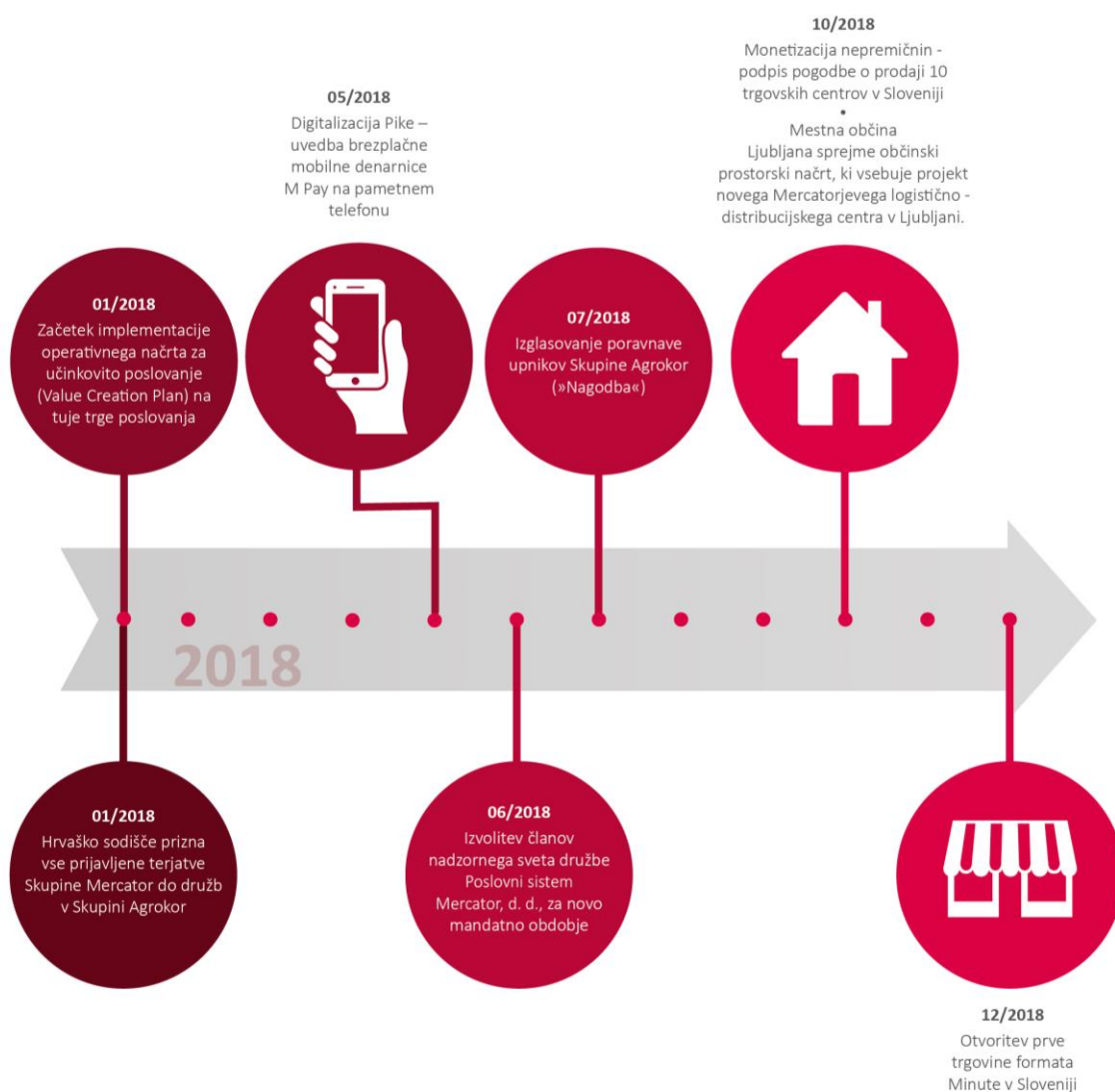
• • ● Storitvene dejavnosti ter proizvodnja

Pod okriljem Skupine Mercator delujeta tudi dve samostojni proizvodni družbi **Mercator - Emba, d. d.**, in **Mercator IP, d. o. o.** Proizvodni program podjetja Mercator - Emba, d. d., vključuje proizvodnjo kakavovih instant izdelkov, proizvodnjo desertnih prelivov, proizvodnjo izdelkov iz žitaric in pakiranje drugih proizvodov. Družba Mercator IP, d. o. o., pa kot storitvena in proizvodna družba deluje po sodobnem konceptu zaposlovanja invalidov, ki jim Skupina Mercator namenja še posebno skrb. Skupina Mercator svojim kupcem ponuja tudi druge storitvene dejavnosti, kot so samopostrežni bencinski servisi **Maxen**.

● ● ● ● Pregled pomembnejših dogodkov

Spremembe v upravljanju matične družbe

Z dnem 28. 2. 2018 je Ante Ramljak odstopil s funkcije člana nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Z dnem 4. 4. 2018 je s te funkcije odstopil dr. Teo Vujčić, z dnem 16. 4. 2018 pa Damir Kuštrak.

Na 25. redni skupščini delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., dne 12. 6. 2018, so bili za štiriletno mandatno obdobje izvoljeni naslednji člani nadzornega sveta, ki zastopajo interese delničarjev: mag. Fabris Peruško, Irena Weber in mag. Sergei Volk. Štiriletno mandatno obdobje se je podaljšalo tudi dosedanjima članoma dr. Mateju Lahovniku in Ivici Mudriniću s pričetkom mandata dne 30. 8. 2018. Devetčlanski nadzorni svet družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., tako deluje v naslednji sestavi: mag. Fabris Peruško, Irena Weber, mag. Sergei Volk, dr. Matej Lahovnik, Ivica Mudrinić, Vladimir Bošnjak, Vesna Stojanović, Jože Lavrenčič in Matjaž Grošelj.

Dogodki, povezani z dogajanjem v Skupini Agrokor

V skladu s posebnim zakonom, t. i. Lex Agrokor, ki ga je hrvaška vlada sprejela aprila leta 2017, so družbe v Skupini Mercator do vključno dne 9. 6. 2017 prijavile terjatve do družb v Skupini Agrokor v višini 43.788.150 EUR. Vse terjatve so bile v januarju 2018 s strani zagrebškega sodišča tudi priznane.

4. julija je bila izglasovana poravnava upnikov Skupine Agrokor («Nagodba»), ki je postala pravnomočna 18. 10. 2018. Vse informacije o »Nagodbi« so dostopne na spletni strani <http://nagodba.agrokor.hr>.

V marcu 2018 je bilo objavljeno poročilo **izrednega člana uprave**, katerega imenovanje je bilo predlagano s strani Vlade Republike Slovenije, za obdobje od 1. 11. 2017 do 31. 1. 2018, v juniju za obdobje od 1. 2. 2018 do 30. 4. 2018, v septembru za obdobje od 1. 5. 2018 do 31. 7. 2018 in v novembru za obdobje 1. 8. 2018 do 31. 10. 2018, **iz katerih je razvidno, da so vsi sklenjeni posli med družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., in družbo Agrokor, d. d., ter z njo povezanimi družbami ustrezali načelom vestnosti, gospodarnosti in verodostojnosti ter da družba pri nobenem poslu ni bila prikrajšana oziroma kakor koli oškodovana.**

Monetizacija nepremičnin

Dne 12. 10. 2018 sta družba Poslovni sistem Mercator, d. d., in družbe Supernove podpisale pogodbo o prodaji desetih trgovskih centrov v Sloveniji. Prodajna pogodba, katere vrednost je 116,6 mio EUR, predvideva tudi, da bo Poslovni sistem Mercator, d. d., dolgoročno najel dele centrov, v katerih izvaja svojo osnovno dejavnost. Projekt monetizacije je namenjen predvsem razdolževanju in omogoča dolgoročni razvoj Skupine Mercator.

Aktivnosti, povezane z izgradnjo novega logistično-distribucijskega centra v Ljubljani

V oktobru 2018 je Mestna občina Ljubljana sprejela občinski prostorski načrt, ki vsebuje projekt novega Mercatorjevega logistično-distribucijskega centra v Ljubljani.

Digitalizacija Pika kartice

V maju 2018 smo implementirali Mercatorjevo brezplačno mobilno denarnico M Pay, ki je del mobilne aplikacije MOJ M. Na pametnem telefonu deluje enako kot obstoječa fizična Pika kartica, zato lahko kupci svoje nakupe poravnajo kar s svojim pametnim telefonom. Velja za vse Pika kartice. M Pay deluje po principu kode QR in omogoča tudi brezstično plačilo ali zbiranje pik.

● ● ● Dogodki po zaključku obdobja

V februarju 2019 je bila zaključena druga faza projekta monetizacija s prodajo desetih trgovskih centrov v Sloveniji med družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., in družbami Supernove. Supernova je plačala kupnino v vrednosti 116,6 mio EUR, Mercator pa bo v prihodnje dolgoročno najemal dele centrov, v katerih izvaja svojo osnovno dejavnost. Celotna kupnina je bila namenjena poplačilu finančnih obveznosti.

V marcu 2019 je bil zaključen prodajni postopek družbe Investment Internacional, d. o. o. e. l., Makedonija. Na trgu Makedonije Skupina Mercator ostaja prisotna z družbo Mercator Makedonija, d. o. o. e. l.

● ● ● Nagrade in dosežki

Slovenija

Blagovna znamka Mercator v Sloveniji je prejela naziva **Trusted Brand 2018** v kategoriji nakupovalni center in **Trusted Brand 2018** na področju **varovanja okolja** v kategoriji prodajalec živil.

V maju 2018 je v Mercatorju potekala obnovitvena zunanja presoja sistema ravnanja z okoljem, letos prvič v celoti po zahtevah novega mednarodnega standarda ISO 14001:2015.

Sekcija za pekarstvo v okviru Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) je najvišje priznanje **podelila sedmim Mercatorjevim pekovskim in slašičarskim izdelkom**, ki se izdelujejo v obratu Slašičarska delavnica Kranjski kolaček družbe Mercator IP, d. o. o. Zlata priznanja so dokaz, da Mercator ponuja vrhunske izdelke, tudi ko gre za slašičarske in pekovske izdelke.

Izdelki **Minute** so na 39. Mednarodnem ocenjevanju mesa in mesnih izdelkov v kategoriji mesni izdelki prejeli že tretje leto zapored zlato, srebrno ali bronasto odličje. Vseh 11 nagrajenih izdelkov izdeluje družba Mercator IP, d. o. o. Na ocenjevanju je sodelovalo 35 proizvajalcev iz Slovenije, Avstrije in Hrvaške, strokovna komisija pa je

ocenila 204 različne izdelke. Uradna razglasitev nagrad je bila 27. 8. 2018 na 56. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni.

V oktobru 2018 so se sodelavci našega slašičarskega obrata **Kranjski kolaček** prvič udeležili 7. mednarodnega kongresa Interslast v hrvaških toplicah Tuhelj. V sklopu Interslasta je potekalo tekmovanje v treh kategorijah; naša družba je sodelovala v dveh. V kategoriji **rojstnodnevni tort** Pastry cup senior je naša zaposlena za svoj izdelek prejela kar dve visoki priznanji: prvo mesto in zlato priznanje združenja novinarjev **Press Interslast 2018** ter tretje mesto z bronasto medaljo strokovne žirije **Pastry cup of Croatia 2018**.

Restavracija **Maxim** se je uvrstila med **najboljših osem slovenskih restavracij** v kulinarinem francoskem vodniku **Gault & Millau**. V vodniku je zbranih 130 najboljših slovenskih restavracij, restavracija Maxim pa je edina restavracija v Sloveniji, ki je dobila priznanje tako za najboljšo strežbo kakor tudi za vrhunsko kulinariko.

Spletna trgovina M Tehnika je zaupanja vreden spletni trgovec. Izpolnila je kriterije za podelitev oznake **Certified Shop** ter pridobila evropsko oznako zaupanja **EMOTA**. Oznaka Certified Shop pomeni, da je spletna trgovina M Tehnika skladna z nacionalnimi standardi in standardi EU spletnega nakupovanja.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., oziroma izvršno področje **M Tehnika**, je prejemnik **posebnega priznanja za spodbujanje zaposlenih** – Zvezda skrivnostnega nakupa za leto 2017. Priznanje je podelila največja specializirana Mystery Shopping agencija v Sloveniji, ki ponuja storitve navideznega nakupovanja in je članica Svetovnega združenja agencij za Mystery Shopping (MSPA).

V septembru smo prejeli certifikat **Izbrana kakovost za sadje**. V ta namen smo izvedli posebno komunikacijo na prodajnem mestu.

Med več kot 10.000 prijavljenimi blagovnimi znamkami je bila v letošnji izbor slovenskih super blagovnih znamk uvrščena tudi **blagovna znamka Mercator**. To so blagovne znamke, ki s svojim razlikovanjem, kakovostjo, zaupanjem in čustvenim nabojem izstopajo na slovenskem trgu.

V **Srbiji** so prodajalne **IDEA, Roda** in **Mercator** prejele nagrado Superbrands 2017–2018. Roda pa je osvojila tri **Qudal medalje za najvišjo raven kakovosti**.

IDEA v Srbiji je v letu 2018 osvojila dve priznanji. Novembra je bila na Festivalu integriranih komunikacij Kaktus s kampanjo IDEA Dorčol nagrajena kot **najboljša v kategoriji direktne komunikacije oziroma »BTL (Below the line)«**, samo mesec dni pozneje pa je na Festivalu UEPS osvojila **nagrado za odnos do kupcev** s kampanjo za trgovine IDEA Organic.

● ● ● Dobrodelni tudi v Mercatorju

V okviru akcije **Ne ignoriraj, podpiraj!** delujejo projekti podpore Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste Polje, Slovenskemu društvu za celiakijo in dobrodelni organizaciji Anina Zvezdica. V sodelovanju s podjetjem Mars je v okviru te akcije v Mercatorjevih prodajalnah do 16. maja potekalo zbiranje hrane za pse in mačke, ki je bila namenjena izbranim društvom in zavetiščem. Skupaj s kupci in donacijami Marsa smo zbrali in podelili 4,5 tone hrane za živali. Akcija se je nadaljevala pod sloganom **Kupi, doniraj, izšolaj** in je potekala do konca avgusta. Z nakupi izdelkov Friskies so kupci prispevali društvu Canis za šolanje psov vodnikov in spremljevalcev. Od 20. septembra do 3. oktobra se je akcija nadaljevala z zbiranjem sredstev za donacijo psom Gorske reševalne zveze, in sicer tako, da se je za vsak prodani izdelek znamke Whiskas, Pedigree, Kitty ali Buddy doniralo 10 gramov hrane za pse reševalce. Mercator tako podpira tudi prizadevanja zavetišč in društev za dolgoročno izboljšanje življenja živali.

Mercator je marca podelil 135 tisoč EUR za prihodnost slovenskih smučarskih skokov. **Mladim skakalcem in skakalnim klubom** je podelil donacije v skupni višini 45 tisoč EUR, **preostanek pa ženski in moški skakalni reprezentanci**.

Z Rdečim križem Slovenije smo v letu 2018 v svojih večjih nakupovalnih centrih četrtno zbirali hrano in ostale življenjske potrebščine. Tako smo v 141 prodajalnah zbrali več kot 46.000 doniranih izdelkov, kot so moka, riž, testenine, mleko, mesni izdelki, konzervirana hrana, žitarice, plenice, higienski pripomočki, sredstva za nego, šolski pripomočki ipd.

Mercator se vsako leto že tradicionalno pridruži akciji **Drobtinica**, ki jo Rdeči križ Slovenije oktobra organizira po vsej Sloveniji ter s tem obeleži Svetovni Dan hrane in Dan boja proti revščini. Tako smo v zadnjih 10 letih skupaj donirali več kot 34 ton kruha.

Z namenom **ohranjanja naravnega okolja** redno podarjamo poškodovane in vzorčne izdelke iz opuščenih programov Centrom za ponovno uporabo, ki jih predelajo v uporabne izdelke, in srednjim šolam, ki jih uporabijo pri praktičnem pouku.

V M Tehniki smo sodelovali v zbiralni akciji **Stari aparati za otroški smeh**, katere namen je bil zbiranje odpadnih aparatov, sijalk in baterij v tehničnih poslovalnicah. Izkupiček je bil namenjen društvu Rdeči noski, ki lajša dneve otrokom, ki jih morajo ti preživeti stran od doma.

IDEA v Srbiji se je letos že sedmič zapored v mesecu avgustu posvetila dojenčkom. V okviru kampanje **Niš v srcu** smo pripravili akcijo **Mesec dojenčkov** v Nišu in pomagali mladim družinam z darilnimi paketi, mamam novorojenih dvojčkov pa smo podarili vozičke za dvojčke.

IDEA v Črni gori je že tretje leto sponzor najbolj človekoljubne oddaje v Črni gori, imenovane **Dnevnica**, v kateri skupaj z znanimi osebami iz Črne gore pomaga pomoči potrebnim družinam. Že na samem začetku predvajanja oddaje so gledalci vzljubili njen humanitarni namen in zgodbe, ki se dotaknejo vseh.

• • • ● Izjava o upravljanju družbe

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., skladno s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (v nadaljevanju ZGD-1) vključuje kot del svojega poslovnega poročila izjavo o upravljanju družbe.

• • • ● Sklicevanje na Kodeks o upravljanju

Upravljanje družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., temelji na zakonskih določilih, dobri poslovni praksi ter na načelih Kodeksa upravljanja javnih delniških družb.

Uprava in nadzorni svet družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., podajata izjavo o skladnosti s Kodeksom, ki je tudi del Letnega poročila za leto 2018 in je dostopna na spletnih straneh družbe www.mercatorgroup.si.

Skladnost z določili Kodeksa

Uprava in nadzorni svet družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., sta v letu 2018 ponovno preverila skladnost korporacijskega upravljanja v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., in v Skupini Mercator s Kodeksom ter pripravila novo izjavo, ki odraža sliko korporacijskega upravljanja v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupini Mercator.

Ugotovljeno je bilo, da je korporacijsko upravljanje v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupini Mercator skladno z določili Kodeksa, s posameznimi odstopanji, ki so pojasnjena v nadaljevanju.

Politika raznolikosti (Priporočilo 4): Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., pripravlja dokument v zvezi s politiko o raznolikosti, ki je v postopku sprejemanja, pri čemer se v organih vodenja in nadzora v praksi že izvaja glede naslednjih vidikov: spol, starost, izobrazba in poklicne izkušnje.

Razmerje med družbo in delničarji (Priporočilo 6.2): Glede na to, da imata večinski delničar Agrokor, d. d. in drugi največji delničar Sberbank of Russia skupaj 88,11 % lastništva, sama komunicirata svoje namene glede politike upravljanja naložb v javni delniški družbi, zato družba ni posebej pozvala večjih delničarjev, da le-ti javnost seznanijo s svojo politiko upravljanja z naložbo v javni delniški družbi.

Skupščina delničarjev (Priporočilo 8.5): Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je v gradivu za 25. redno skupščino in na 25. redni skupščini navedla informacije o delovnih izkušnjah predlaganih kandidatov za nadzorni svet. Prav tako so kandidati podali pisno izjavo, da ni okoliščin, ki bi po določbah Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) nasprotovale njihovi izvolitvi. Ni pa bila narejena ocena morebitnega nasprotja interesov kandidatov, skladno s kriteriji neodvisnosti Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, saj so bili vsi kandidati predlagani s strani večinskega delničarja družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Skupščina delničarjev (Priporočilo 8.6): Družba ne razkriva postopka iskanja, nominacije in vrednotenja kandidatov za člane nadzornega sveta, saj kandidate predlaga večinski delničar v skladu s svojimi postopki izbire.

Nadzorni svet, neodvisnost (Priporočilo 9.2, 9.3, 18.7, 22, 23): Glede na obstoječo lastniško strukturo družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je družba Agrokor, d. d., imetnica 69,57 % delnic, Sberbank of Russia 18,54 % delnic, zato nadzorni svet družbe in komisije nadzornega sveta posledično sestavljajo tudi člani, pri katerih obstaja tesnejša ekonomska povezava s prej navedenima delničarjema.

Postopek izbire kandidatov za člane nadzornega sveta (Priporočilo 10.1): Nekateri člani nadzornega sveta nimajo listin (člani nadzornega sveta, ki so tuji državljani, in predstavniki delavcev), s katerimi se dokazuje

specializirana strokovna usposobljenost za članstvo v nadzornem svetu, vendar so zaradi svoje strokovne usposobljenosti oziroma izkušeni primerni za člane nadzornega sveta.

Izjava o neodvisnosti (Priporočilo 11): Vsi člani nadzornega sveta so podpisali posebno izjavo, s katero so se opredelili do izpolnjevanja vsakega kriterija neodvisnosti. Podpisanih izjav družba ni objavila na uradni spletni strani družbe, saj je izpolnjevanje vsakega posameznega kriterija neodvisnosti stvar osebne integritete vsakega posameznega člana nadzornega sveta.

Naloge nadzornega sveta in plačilo upravi (Priporočilo 12.10 in 21.1): V letu 2018 so bili prejemki članov uprave sestavljeni le iz fiksnega dela, o variabilnem delu nagrajevanja članov uprave pa odloča nadzorni svet na podlagi uspešnosti poslovanja v preteklem letu.

Usposabljanje članov nadzornega sveta (Priporočilo 13.1): Nadzorni svet ne opredeli letnega načrta usposabljanja članov nadzornega sveta in komisij, saj se nadzorniki udeležujejo izobraževanj v skladu s potrebami posameznega člana. Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je sicer članica Združenja nadzornikov Slovenije, v okviru katere potekajo izobraževanja za člane nadzornega sveta, ki se jih udeležujejo tudi člani nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Sestava in imenovanje uprave (Priporočilo 20.7): Na podlagi sprejetega Zakona o pogojih imenovanja izrednega člana uprave v družbah sistemskega pomena za Republiko Slovenijo je Okrožno sodišče v Ljubljani po uradni dolžnosti vpisalo v sodni register izrednega člana uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., Gregorja Planteua, čigar trajanje pogodbe je vezano na Zakon o pogojih imenovanja izrednega člana uprave v družbah sistemskega pomena za Republiko Slovenijo.

Javna objava pomembnih informacij (Priporočilo 29.9): Družba ima na spletni strani www.mercatorgroup.si v slovenskem in angleškem jeziku objavljen Poslovnik o delu nadzornega sveta, Poslovnik o delu revizijske komisije ter Poslovnik o delu kadrovske komisije, ne objavlja pa Poslovnika skupščine, ki ga družba ne potrebuje, saj vsakokratno skupščino delničarjev vodi priznani odvetnik v skladu z veljavno zakonodajo.

Sestava uprave ter nadzornega sveta, skladno s Prilogo C Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, je podrobneje predstavljena v nadaljevanju tega poglavja, medtem ko so prejemki uprave in nadzornega sveta, prav tako skladno s Prilogo C Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, podrobneje predstavljeni v računovodskem delu Letnega poročila pod točko 33, Posli s povezanimi osebami.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., bo priporočilom Kodeksa sledila tudi v prihodnje. Prizadevala si bo v čim večji meri spoštovati njegova neobvezujoča priporočila in skladno s tem izpopolnjevati svoj sistem upravljanja.

• • ● Opis glavnih značilnosti notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Družbe Skupine Mercator pripravljajo računovodske izkaze **v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja**. Družbe zagotavljajo, da so finančno stanje, uspešnost poslovanja in denarni tokovi prikazani pošteno glede na dejanske učinke poslovnih dogodkov.

Notranje kontrole, ki jih je Skupina Mercator vzpostavila in jih izvaja na vseh ravneh, so usmeritve in postopki, da bi obvladovala tveganja, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Namen notranjih kontrol je zagotoviti zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi. Notranje kontrole na področju računovodenja so namenjene obvladovanju tveganj, predvsem glede:

- verodostojnosti računovodskih podatkov, ki temeljijo na verodostojnih knjigovodskih listinah, dokazilih o obstoju poslovnih dogodkov, iz katerih so nedvoumno razvidni vsi podatki, pomembni za njihovo pravilno knjigovodsko evidentiranje;
- pravilnosti računovodskih podatkov, ki so pred objavo ustrezno preverjeni, pri čemer kontrole potekajo na več nivojih s primerjavo in usklajevanjem podatkov analitičnih knjigovodstev s podatki v knjigovodskih listinah kot tudi s podatki poslovnih partnerjev ali z dejanskim fizičnim stanjem sredstev ter z usklajevanjem med analitičnimi knjigovodstvi in glavno knjigo;
- popolnosti in pravočasnosti računovodskih podatkov, ki ju zagotavljamo z enotnimi računovodskimi politikami ter z natančno določenimi postopki in roki evidentiranja, ki so zapisani v računovodskem pravilniku Skupine Mercator in drugih internih aktih družb Skupine Mercator, zelo pomembno pa je tudi ustrezno razmejevanje pristojnosti in odgovornosti.

Pomembno vlogo pri zagotavljanju kakovostnih računovodskih informacij z vidika uporabe sodobne tehnologije predstavlja informacijski sistem. Večina družb Skupine Mercator kot **osrednji informacijski sistem** uporablja **SAP**, ki je ustrezno integriran z drugimi informacijskimi rešitvami družb. Ustreznost delovanja SAP-a in vanj vgrajenih internih kontrol letno preverjamo v sodelovanju s pooblaščenimi zunanjimi izvajalci.

Tveganja, ki se pojavljajo pri računovodskem poročanju, zmanjšujemo tudi:

- z dobrim notranjim informiranjem in obveščanjem;
- z jasnimi računovodskimi usmeritvami in njihovo dosledno uporabo;
- s poenotenimi računovodskimi politikami na ravni celotne Skupine Mercator;
- s stalnimi izboljšavami organizacije računovodske funkcije po posameznih družbah in na nivoju Skupine Mercator;
- s pravočasno pripravo, ustrezno podrobno obravnavo in vsebinsko zasnovo izkazov, ki so podlaga za poslovno odločanje;
- z obsežnimi razkritji in pojasnili;
- z rednimi notranjimi in zunanjimi revizijskimi pregledi poslovnih procesov in poslovanja.

Vse to je izvedljivo le s strokovnimi, natančnimi in doslednimi zaposlenimi, ki spoštujejo zakonodajo in Mercatorjeve vrednote, zato veliko skrb namenjamo njihovem rednemu usposabljanju. Omogočamo jim interno in eksterno strokovno usposabljanje ter usposabljanje na področju mehkih veščin.

● ● ● Struktura imetnikov delnic družbe na dan 31. 12. 2018

Delničarji	Država	Število delnic	Delež
Agrokor, d. d.	Hrvaška	4.237.376	69,57%
Clearstream banking sa – fiduciarni račun / Sberbank of Russia	Luksemburg	1.129.058	18,54%
OTP Banka, d. d. – fiduciarni račun	Hrvaška	410.339	6,74%
Addiko Bank, d. d. – fiduciarni račun	Hrvaška	172.755	2,84%
Ostali		141.415	2,31%
Skupaj		6.090.943	100,00%

••● Pravni posli med družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., in večinskim delničarjem družbo Agrokor, d. d., in z njo povezanimi družbami

Z dnem 6. 5. 2017 je pričel veljati Zakon o pogojih imenovanja izrednega člana uprave v družbah systemskega pomena za Republiko Slovenijo (Uradni list RS, 23-1204/2017, v nadaljevanju: zakon). Vlada Republike Slovenije je na svoji seji dne 8. 5. 2017 ugotovila, da je Poslovni sistem Mercator, d. d., družba systemskega pomena za Republiko Slovenijo. Skladno z zakonom je okrožno sodišče v Ljubljani na predlog Vlade Republike Slovenije dne 18. 5. 2017 v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., imenovalo **Gregorja Planteua** za izrednega člana uprave.

Izredni član uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.:

- je odgovoren izključno za vodenje poslov z večinskim delničarjem Agrokor, d. d., in njegovimi odvisnimi družbami,
- se ne ukvarja z rednimi posli družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.,
- skladno z zgoraj navedenim zakonom skrbi za to, da večinski delničar Agrokor, d. d., ne izčrpa družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Člani uprave in izredni član uprave skupno zastopajo družbo systemskega pomena Poslovni sistem Mercator, d. d., in soglasno sprejemajo odločitve glede vodenja vseh poslov, povezanih z večinskim lastnikom Agrokor, d. d., in z njim povezanimi družbami.

Uprava Poslovnega sistema Mercator, d. d., je za operativno izvedbo zakona sprejela Organizacijsko navodilo za vodilne delavce družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in njenih odvisnih družb za sklepanje in vodenje poslov v povezavi z Zakonom o imenovanju izrednega člana uprave v družbah systemskega pomena za Republiko Slovenijo, ki določa zlasti:

- natančnejšo opredelitev z zakonom reguliranih poslov družbe Mercator, d. d., z večinskim delničarjem Agrokor, d. d., ali z njim povezanimi družbami;
- status sklenjenih poslov pred veljavnostjo zakona;
- obveznosti vodilnih delavcev Skupine Mercator, pri katerih je v skladu z zakonom zahtevano skupno zastopanje in sprejemanje odločitev oziroma soglasje izrednega člana uprave.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je dolžna v skladu z zakonom **vsake tri mesece pripraviti poročilo o vseh poslih, sklenjenih z večinskim delničarjem Agrokor, d. d., in z njim povezanimi družbami** ter z njim seznaniti nadzorni svet, izredni član uprave pa ga je dolžan predstaviti ministru za gospodarstvo. V letu 2018 so bila objavljena poročila za naslednja obdobja: v marcu 2018 za obdobje od 1. 11. 2017 do 31. 1. 2018, v juniju 2018 za obdobje od 1. 2. 2018 do 30. 4. 2018, v septembru 2018 za obdobje od 1. 5. 2018 do 31. 7. 2018 in v novembru 2018 za obdobje od 1. 8. 2018 do 31. 10. 2018. Iz vseh poročil izhaja, da so **vsii posli, sklenjeni z večinskim delničarjem Agrokor, d. d., in njegovimi odvisnimi družbami, ustrezali načelom vestnosti, gospodarnosti in verodostojnosti ter da družba Poslovni sistem Mercator, d. d., pri teh poslih ni bila prikrajšana ali kakor koli oškodovana.**

Vsi posli med družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., in družbo Agrokor, d. d., ustrezajo načelom vestnosti, gospodarnosti in verodostojnosti.

V skladu s 545. členom ZGD-1 je družba Poslovni sistem Mercator, d. d., pripravila tudi Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami v letu 2018, v katerem so navedeni vsi pravni posli, ki jih je družba sklenila v letu 2018 z obvladujočo družbo ali z njo povezano družbo, in ugotovila, da kot odvisna družba v letu 2018 z matično družbo Skupine Agrokor ni sklenila nobenega pravnega posla, ki bi imel škodljive posledice za delovanje družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Prav tako med obvladujočo in odvisnimi družbami v tem obdobju ni bilo nobenega pravnega posla, sklenjenega na osnovi obveznega navodila. Skladno z določili 545. in 546. člena ZGD-1

obvladujoča družba ni uporabila svojega vpliva tako, da bi pripravila odvisno družbo do tega, da bi zase opravila škodljiv pravni posel ali da bi nekaj storila v svojo škodo. Prav tako družba ni storila ali opustila nobenih dejanj na pobudo oziroma v interesu teh družb.

• • ● Revizija

Družbe Skupine Mercator so skladno z Zakonom o gospodarskih družbah zavezane k reviziji računovodskih izkazov. Namen revizije je povečati stopnjo zaupanja uporabnikov računovodskih informacij. Revizor z ustreznimi revizijskimi postopki in metodami preveri računovodske izkaze in izrazi mnenje o tem, ali so v vseh pomembnih pogledih sestavljeni v skladu s primernim okvirom računovodskega poročanja.

Zunanja revizija

Skupščina delničarjev družbe je na 25. redni skupščini za revizorja družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., imenovala revizijsko družbo Deloitte revizija, d. o. o., ki revidira tudi Skupino Mercator in večino odvisnih družb.

Revizijska družba Deloitte revizija, d. o. o., pri svojem delu uporablja najnovejšo metodologijo revidiranja, ki upošteva temeljna revizijska načela in druga pravila revidiranja v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja in mednarodnimi stališči o revidiranju, hkrati pa podpira in izboljšuje kakovost revizije ter prispeva k njeni večji učinkovitosti.

Notranja revizija

Služba notranje revizije je organizirana v obvladujoči družbi in deluje na ravni celotne Skupine Mercator. Organizacijsko je podrejena predsedniku uprave, funkcijsko pa revizijski komisiji oziroma nadzornemu svetu. Notranja revizija Skupine Mercator dela skladno z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, Kodeksom poklicne etike notranjih revizorjev in Kodeksom notranjerevizijskih načel.

Navedeni Standardi zahtevajo, da se enkrat v petletnem obdobju izvede zunanja presoja kakovosti delovanja notranjerevizijske funkcije, z namenom preveritve njene skladnosti z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in s Kodeksom etike notranjih revizorjev. Zunanja presoja delovanja notranjerevizijske funkcije je bila v Mercatorju izvedena v letu 2018. Na osnovi izvedenih postopkov pri zunanji ocenitvi delovanja notranjerevizijske funkcije v družbi Mercator, d. d., in Skupini Mercator zunanji presojevalec meni, da je bilo delovanje le-te v pregledovanem obdobju v vseh pomembnih pogledih skladno z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, s Kodeksom poklicne etike notranjerevizijskih načel.

Sistem notranjega revidiranja je tesno povezan s sistemom upravljanja s tveganji. V Mercatorju se s tveganji ukvarjamo sistematično. Organiziran je svet za upravljanje s tveganji, ki v času planiranja skupaj z odgovornimi za posamezne procese preveri uspešnost izvajanja obstoječe strategije in doseganja zastavljenih ciljev ter opredeli vprašanja, ki so relevantna za deležnike. Na osnovi analize identificira tveganja in priložnosti, ki se lahko pojavijo, z vrednotenjem pa določi tista, ki so ključna za posamezno družbo in Skupino. V Skupini Mercator so predmet revidiranja bolj tvegana področja in predvsem temeljni, ključni procesi. S stališča notranje revizije so ključni procesi tisti, ki so pomembni za doseganje strateških ciljev družb in Skupine Mercator ali/in so podvrženi zahtevam po razkritjih.

V letu 2018 je notranja revizija izvedla 9 notranjerevizijskih pregledov. Pregledi so bili opravljeni na področju nabave in upravljanja z blagovnimi skupinami, maloprodaje, veleprodaje, logistike ter upravljanja s tveganji.

Družbeno odgovornost v Skupini Mercator razumemo kot enega izmed temeljev nadaljnega uspeha Skupine Mercator. Podpiramo kulturo odprtosti v skladu z najvišjimi standardi poštenosti in odgovornosti. Na pobudo nadzornega sveta in revizijske komisije so družbe Skupine Mercator vzpostavile sistem prijav spornega ravnanja, ki smo ga poimenovali **Povejmo**. Nosilec aktivnosti je notranja revizija Skupine Mercator.

Pravila v zvezi s tem smo zapisali v dokumentu »Politika spodbujanja k odgovornemu in poštenemu ravnanju«, ki je objavljen na spletu³. Cilj politike je spodbuditi vse dobronamerne prijavitelje in jim omogočiti, da pogumno izrazijo kakršne koli skrb, pomisleke in opažanja glede netransparentnega poslovanja ali spornih poslovnih praks v Mercatorju, da s hitrim reševanjem prijav preprečimo sporne poslovne prakse in kakršno koli škodo za Skupino Mercator, preden se zgodi, da vsem dobronamernim prijaviteljem zagotovimo zaščito pred morebitnimi povračilnimi ukrepi (zlasti šikaniranjem, nadlegovanjem ali ustrahovanjem) ter da z odgovornim obravnavanjem in reševanjem prijav še dodatno spodbudimo etično, moralno in pošteno ravnanje.

• • ● Organi družbe

Pravila družbe o imenovanju članov organov vodenja ali nadzora ter o spremembah statuta

Družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., je na dan 31. 12. 2018 vodila tričlanska uprava ter izredni član uprave. Število članov uprave ter njihova delovna področja in pooblastila določa Akt o upravi, ki ga na predlog predsednika uprave sprejme nadzorni svet družbe. Trije člani uprave imajo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas, pri čemer je pogodba o zaposlitvi člana uprave vezana na mandat, izredni član uprave pa ima sklenjeno delovno razmerje za določen čas, pri čemer je pogodba o zaposlitvi vezana na Zakon o pogojih imenovanja izrednega člana uprave v družbah systemskega pomena za Republiko Slovenijo.

Temeljna funkcija nadzornega sveta je nadzor nad vodenjem poslov družbe. Skladno s Kodeksom so člani nadzornega sveta samostojni pri odločanju. Člani nadzornega sveta, ki jih izvoli skupščina, zastopajo interese delničarjev. Člani nadzornega sveta, ki so predstavniki delavcev ter jih v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju izvoli svet delavcev družbe, pa zastopajo interese vseh delavcev v okviru pooblastil, ki jih ima nadzorni svet.

Skupščina odloča o spremembah statuta s tričetrtinsko večino pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala.

Podatki o delovanju skupščine delničarjev družbe in opis pravic delničarjev ter način njihovega uveljavljanja

Skupščina je organ družbe, v katerem se oblikuje in izraža volja delničarjev, tako da postane volja družbe. Osnovna korporacijska pravica delničarja je upravljanje družbe, ki jo delničar uresničuje skupaj z ostalimi delničarji družbe z glasovanjem na skupščini o zadevah iz pristojnosti skupščine in s sprejemom sklepov.

Skupščina delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., v skladu s statutom družbe sklepa o:

1. V razmerju do uprave:
 - lahko izreče nezaupnico predsedniku in (ali) članu/članom uprave;
 - odloča o podelitvi razrešnice upravi oziroma posameznemu članu uprave;
 - izjemoma lahko odloča o vprašanih vodenja poslov, če to zahteva uprava.
2. V razmerju do nadzornega sveta:
 - voli in odpokliče člane nadzornega sveta, ki zastopajo interese delničarjev;
 - odloča o podelitvi razrešnice nadzornemu svetu oziroma posameznemu članu nadzornega sveta;
 - odloča o višini sejin oziroma plačilih za delo članov nadzornega sveta.
3. V zvezi z letnim poročilom in rezultati poslovanja:
 - sklepa o sprejemu letnega poročila v primeru, če nadzorni svet letnega poročila ni potrdil ali če uprava in nadzorni svet prepustita odločitev o sprejemu letnega poročila skupščini;
 - odloča o uporabi bilančnega dobička na predlog uprave in nadzornega sveta.
4. V zvezi s statutom:
 - sklepa o spremembah statuta.
5. V zvezi z osnovnim kapitalom in delnicami:
 - sklepa o ukrepih za povečanje in zmanjšanje kapitala.

³ <http://www.mercatorgroup.si/sl/druzbeno-odgovornost/>

6. V zvezi s statusnimi spremembami:
 - sklepa o prenehanju družbe in statusnih spremembah (spojitev, pripojitev, delitev, sprememba oblike družbe).
7. V zvezi s kontrolo poslovanja:
 - sklepa o imenovanju revizorja.
8. O drugih zadevah v skladu z zakonom in statutom.

Uprava družbe skliče skupščino delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., praviloma enkrat letno, in sicer v primerih, določenih z zakonom ali statutom družbe, in takrat, ko je to v korist družbe. Sklic skupščine je objavljen v časniku Delo, v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet ter na spletni strani družbe www.mercatorgroup.si vsaj 30 dni pred zasedanjem. V sklicu skupščine so poleg časovnih in krajevnih navedb jasno in natančno opredeljeni tudi pogoji, od katerih sta odvisna udeležba na skupščini in uresničevanje glasovalne pravice, ter dnevni red s predlogi sklepov v taki vsebini, v kakršni bodo predmet glasovanja.

Glasovalna pravica delničarjev družbe se uresničuje glede na njihov delež v osnovnem kapitalu družbe. Vsaka kosovna delnica z glasovalno pravico ima en glas. Glasovalno pravico lahko na skupščini uresničuje le tisti delničar, ki se je prijavil najpozneje do konca četrtega dne pred skupščino in ki je kot imetnik delnic na presečni dan vpisan v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev. Vsak delničar, ki ima pravico do udeležbe na skupščini, lahko pisno pooblasti pooblaščenca, da se v njegovem imenu udeleži skupščine in uresničuje njegovo glasovalno pravico.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., skrbi za upoštevanje načel enakopravne obravnave delničarjev, jim zagotavlja enakomerno obveščenost ter jih z organiziranim zbiranjem pooblastil spodbuja k aktivnemu izvajanju njihove glasovalne pravice.

Dne 12. 6. 2018 je potekala 25. redna skupščina delničarjev, na kateri je bilo navzočih 94,85 % vseh delnic z glasovalno pravico. Na skupščini sta bila predstavljena Letno poročilo za poslovno leto 2017 in Poročilo nadzornega sveta o rezultatih preveritve Letnega poročila za poslovno leto 2017. Poleg tega se je skupščina seznanila z informacijo o prejemkih članov organov vodenja in nadzora, o postopkih vrednotenja učinkovitosti nadzornega sveta, o podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu ter o imenovanju pooblaščenca revizijske družbe za leto 2018. Skupščina je za revizorja družbe za leto 2018 imenovala revizijsko družbo Deloitte revizija, d. o. o. Skupščina delničarjev se je seznanila z odstopi treh članov nadzornega sveta (Anteja Ramljaka, dr. Tea Vujčiča in Damirja Kuštraka) in s potekom mandata dveh članov nadzornega sveta (dr. Mateja Lahovnika in Ivica Mudrinića) ter izvolila pet novih članov nadzornega sveta (mag. Fabrisa Peruška, Ireno Weber, mag. Sergeja Volka, dr. Mateja Lahovnika in Ivica Mudrinića).

Zapisniki zasedanja skupščine družbe se vodijo v notarski obliki, kar pomeni, da mora skladnost v zapisniku zapisanih sklepov z odločitvami skupščine potrditi izbrani notar.

Podatki o delovanju in sestavi revizijske komisije in kadrovske komisije

Revizijska komisija nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., v različnih sestavah deluje že od leta 2008. Ima pomembno vlogo v celotni strukturi upravljanja družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator. Nadzornemu svetu pomaga pri izvajanju njegovih nalog predvsem s spremljanjem in nadziranjem računovodskega poročanja, notranjih kontrol in upravljanja tveganj ter dela notranjih in zunanjih revizorjev. Naloge in pristojnosti revizijske komisije je opredelil nadzorni svet in jih dokumentiral v poslovniku revizijske komisije. Pri tem je upošteval zahteve 280. člena ZGD-1. Revizijska komisija o svojem delu poroča nadzornemu svetu.

Revizijska komisija je na dan 31. 12. 2018 delovala v naslednji sestavi: Vladimir Bošnjak (predsednik revizijske komisije), dr. Matej Lahovnik (član revizijske komisije od 17. 4. 2018) in mag. Aleksander Igličar (član revizijske komisije, neodvisni strokovnjak za računovodstvo in revizijo od 31. 8. 2018). Damir Kuštrak je bil član revizijske komisije do 16. 4. 2018, dr. Sergeja Slapničar pa kot neodvisna strokovnjakinja za računovodstvo in revizijo do

30. 8. 2018. Revizijska komisija s svojim delovanjem zagotavlja kakovostnejše izvajanje nadzorne funkcije v okviru družbe.

Kadrovska komisija nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je bila ustanovljena dne 15. 6. 2017 v naslednji sestavi: dr. Matej Lahovnik, Ivica Mudrinić in Vesna Stojanović. Za predsednika kadrovske komisije je bil imenovan dr. Matej Lahovnik. Kadrovska komisija opravlja svoje pristojnosti in naloge na podlagi vsakokratnega pooblastila nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Podatki o sestavi organov vodenja in nadzora (Priloga C.1 in C.2 h Kodeksu upravljanja javnih delniških družb)

Uprava

Ime in priimek, spol, funkcija	Področje dela v upravi	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije / mandata	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Tomislav Čizmič moški predsednik	vodenje družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator	6. 4. 2017	6. 4. 2022	hrvaško	1973	mag. ekonomije	kompetence iz vseh segmentov poslovanja	-
Draga Cukjati ženska članica	finance, računovodstvo in informatika	18. 4. 2017	6. 4. 2022	slovensko	1971	uni. dipl. ekonomist	finance, računovodstvo, investicijsko bančništvo, strukturirano in projektno financiranje, prevzemi in spojitve	-
Igor Mamuza moški član	Mercator trgovina Slovenija	1. 4. 2016	6. 4. 2022	hrvaško	1973	uni. dipl. ekonomist	upravljanje maloprodaje, komerciala	Solana Pag, d. d., Hrvaška
Gregor Planteu moški izredni član	skladno z zakonom o pogojih imenovanja izrednega člana uprave v družbah systemskega pomena za Republiko Slovenijo	24. 5. 2017	skladno z zakonom ZIČUDSP	slovensko	1975	uni. dipl. ekonomist	vodenje, korporativne finance in finančno prestrukturiranje	-

Nadzorni svet

Ime in priimek, spol, funkcija	Prvo imenovanje	Zaključek funkcije / mandata	Predstavnik	Udeležba na sejah	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba	Strokovni profil	Neodvis. po 23. členu Kodeksa	Obstoj nasprotja interesa v 2018	Članstvo v organih nadzora drugih družb	Članstvo v komisijah Predsednik/ član	Udeležba na sejah komisij
Ante Ramljak moški predsednik	15. 6. 2017	28. 2. 2018	K	1/2	hrvaško	1967	dipl. ekonomist	investicijsko bančništvo, prevzemi in spojitve	NE	NE	Sarajevski Kiseljak, d. d., Bosna in Hercegovina	-	-
Damir Kuštrak moški član	29. 8. 2014	16. 4. 2018	K	3/3	hrvaško	1956	dipl. inž. gradbeništva in mag. agronomije	korporativno upravljanje, finance	DA	NE	Agrokor, d. d., Hrvaška	RK član	2/2
Teo Vujčić moški član	15. 6. 2017	4. 4. 2018	K	3/3	hrvaško	1969	doktor znanosti	maloprodaja, finance	NE	NE	Dijamant, a. d., Srbija; Ledo, d. d., Hrvaška; Multiplus Card, d. o. o., Hrvaška; PIK Vrbovec, d. d., Hrvaška; Zvijezda, d. d., Hrvaška	-	-
Fabris Peruško moški član	12. 6. 2018		K	7/7	hrvaško	1973	mag. ekonomije, uni. dipl. elektrotehnike	ekonomija	DA	NE	-	-	-
Matej Lahovnik moški namestnik predsednika/ član	30. 3. 2012		K	15/15	slovensko	1971	doktor znanosti s področja poslovanja in organizacije	management	DA	NE	-	RK – član; KK – predsednik	RK: 7/7; KK: 3/3
Irena Weber ženska članica	12. 6. 2018		K	6/7	hrvaško	1973	dipl. ekonomistka	finance	DA	NE	Adriatica.net, d. o. o., Hrvaška; Projektgradnja, d. o. o, Hrvaška; Tisak, d. d., Hrvaška; Zagreb Plakat, d. o. o., Hrvaška; Žitnjak, d. d., Hrvaška	-	-
Ivica Mudrinić moški član	29. 8. 2014		K	15/15	hrvaško	1955	dipl. inž. elektrotehnike	kompetence iz vseh segmentov poslovanja	DA	NE	Rochester Institute of Technology Croatia	KK član	3/3
Sergei Volk moški član	12. 6. 2018		K	7/7	rusko	1969	mag. poslovnih ved, specializacija finance	bančništvo	DA	NE	-	-	-

K = predstavnik kapitala Z = predstavnik zaposlenih RK = revizijska komisija KK = kadrovska komisija

se nadaljuje

nadaljevanje

Ime in priimek, spol, funkcija	Prvo imenovanje	Zaključek funkcije / mandata	Predstavnik	Udeležba na sejah	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba	Strokovni profil	Neodvis. po 23. členu Kodeksa	Obstoj nasprotja interesa v 2018	Članstvo v organih nadzora drugih družb	Članstvo v komisijah Predsednik/ član	Udeležba na sejah komisij
Vladimir Bošnjak moški član	15. 6. 2017		K	15/15	hrvaško	1973	dipl. ekonomist, MBA	investicijsko bančništvo, finance, prevzemi in spojitve, računovodstvo	NE	NE	Belje, d. d., Hrvaška; Dijamant a. d., Srbija; Jamnica, d. d., Hrvaška; Konzum d. d., Hrvaška; Ledo, d. d., Hrvaška; Zvijezda, d. d., Hrvaška	RK predsednik	7/7
Vesna Stojanović ženska članica	3. 7. 2013		Z	15/15	slovensko	1957	upravni tehnik	skrb za zaposlene	DA	NE	-	KK član	3/3
Matjaž Grošelj moški član	20. 5. 2015		Z	15/15	slovensko	1969	komercialist, VI. stopnja izobrazbe	logistika	DA	NE	-	-	-
Jože Lavrenčič moški član	5. 11. 2017		Z	15/15	slovensko	1979	ekonomist, VI. stopnja izobrazbe	maloprodaja	DA	NE	-	-	-

K = predstavnik kapitala Z = predstavnik zaposlenih RK = revizijska komisija KK = kadrovska komisija

Zunanji člani komisij

Ime in priimek, spol, komisija	Udeležba na sejah	Državljanstvo	Izobrazba	Letnica rojstva	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Sergeja Slapničar ženski revizijska komisija - do 30. 8. 2018	6/6	slovensko	doktorica znanosti s področja poslovanja in organizacije	1971	računovodstvo in finance	-
Aleksander Igljčar moški revizijska komisija - od 31. 8. 2018	2/2	slovensko	mag. ekonom. znanosti	1962	računovodstvo in finance	Iskra Mehanizmi Holding, d. d., Slovenija; Radiotelevizija Slovenija, Slovenija – do decembra 2018

Preglednici C.3 in C.4 sta navedeni v računovodskem delu letnega poročila.

Upoštevanje politike raznolikosti

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., še ni sprejela posebnega dokumenta v zvezi s politiko raznolikosti, vendar jo v praksi izvaja v organih vodenja in nadzora glede naslednjih vidikov: spol, starost, izobrazba in poklicne izkušnje. Za zdaj še ni povsem upoštevana raznolikost spola, saj je v upravi ena, v nadzornem svetu pa dve predstavnici ženskega spola. Glede ostalih vidikov politike raznolikosti pa sta organa vodenja in nadzora ustrezno sestavljena.

• • ● Upravljanje odvisnih družb

Skupino Mercator sestavljajo obvladujoča družba Poslovni sistem Mercator, d. d., in odvisne družbe, v katerih ima obvladujoča družba neposredno ali posredno večinski lastniški delež ali večino glasovalnih pravic. Obvladujoča družba pod enotnim vodstvom obvladuje odvisne družbe.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., kot obvladujoča družba Skupine Mercator deluje po načelih povečevanja poslovne uspešnosti v vsaki odvisni družbi in v Skupini Mercator kot celoti. Obvladujoča družba izvaja korporativno upravljanje v odvisnih družbah:

- z udeležbo na skupščinah odvisnih družb in s članstvom v nadzornih svetih;
- s standardizacijo in poenotenjem pravil ter postopkov na posameznih področjih;
- preko sistema pooblastil je razmejena odgovornost za sklepanje posameznih poslov;
- preko sistema rednih delovnih obiskov in tele/video konferenc uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., skupaj s pristojnimi sodelavci pri vodstvih odvisnih družb, z namenom preverjanja doseganja rezultatov poslovanja iz osnovne dejavnosti in optimiziranja nabavnih poti znotraj celotne Skupine Mercator.

V letu 2018 so bili na vseh trgih poslovanja implementirani operativni načrti za učinkovito poslovanje (Value Creation Plan), s čimer smo zvišali raven korporativnega upravljanja in izboljšali izmenjavo najboljših praks znotraj Skupine Mercator.

CE VAS BAŠE ČAS,
IMAMO MINUTE ZA VAS

POSLOVNO POROČILO.

Skupina Mercator v regijo nezadržno prinaša svetovne standarde in najboljše evropske prakse. Razvijamo nove formate trgovin, vpeljujemo trajnostni pristop, digitaliziramo nakupne procese in najboljše poznamo svoje kupce.

●●●● Vpliv gospodarskih razmer in konkurenčnosti na poslovanje

Proti koncu leta 2018 se je v evrskem območju nadaljevala umirjena rast gospodarske aktivnosti, gospodarska klima pa se je še nekoliko poslabšala. V zadnjih mesecih se je nadaljevala razmeroma hitra rast aktivnosti v gradbeništvu. Še naprej se je povečevala tudi aktivnost v predelovalnih dejavnostih, a ob nižji rasti zunanje trgovine in zastojev v proizvodnji avtomobilov (zlasti v Nemčiji) počasneje kot leto prej. Trgovina na drobno je stagnirala. Kazalec zaupanja v gospodarstvo (ESI – Economic sentiment index) se je še naprej zniževal. Upad pričakovanj je izrazitejši prav v naših največjih trgovinskih partnericah, med katerimi sta Nemčija in Italija v tretjem četrtletju 2018 zabeležili padec BDP. Umirjanje rasti se bo v evrskem območju predvidoma nadaljevalo tudi letos. Napovedi mednarodnih institucij (Mednarodni denarni sklad – IMF, Evropska komisija – EK, Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj – OECD, Evropska centralna banka – ECB, Consensus Economics) za evrsko območje in naše trgovinske partnerice so se v zadnjih mesecih nekoliko znižale. Tveganja za uresničevanje napovedi ostajajo pretežno negativna. Med pomembnejšimi so poleg povečevanja zunanjetrgovinskih ovir tudi politični in drugi dejavniki znotraj EU, med njimi povezave med javnimi financami in bankami v Italiji ter bližajoči se izstop Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske iz Evropske unije.

Z razvojem sodobnih prodajal, novih nakupovalnih poti in kanalov se razvijajo tudi novi trendi. V zadnjem času je velik poudarek na:

- priročnosti (bližina prodajalne, hiter in enostaven nakup),
- široki in pestri sveži ponudbi (razširjeni sveži oddelki, ponudba »food to go«, »eat in«, »take out«) ter
- umestitvi lokalnih in domačih izdelkov.

Glavna tema komunikacije postaja hrana, ki se pojavlja v vseh digitalnih medijih (blogi, spletne strani, recepti, priporočila, mnenja). Ključna naloga sodobnega trgovca je, da kupcu omogoči enostaven nakup, kadarkoli in kjerkoli.

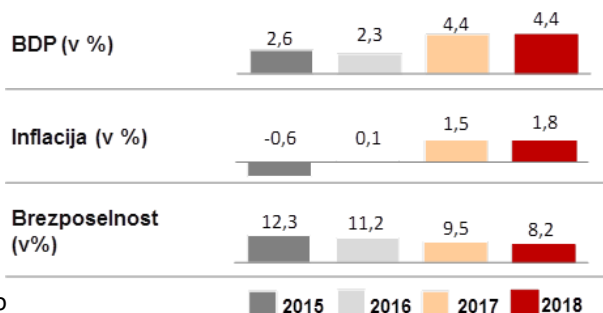
Zaupanje potrošnikov se je v 2018 v celotni regiji izboljšalo, še vedno pa ostaja pod evropskim povprečjem⁴. Pozitiven vpliv sta imeli možnost zaposlitve in pripravljenost na potrošnjo. Potrošnike najbolj skrbijo varnost zaposlitve, lastno zdravje in usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja. Makroekonomske razmere so bile v letu 2018 ugodne. Večina trgovcev na vseh trgih je nadaljevala širjenje svoje prodajne mreže.

Ključni makroekonomski kazalniki na trgih Mercatorjevega poslovanja v maloprodajni dejavnosti⁵

Slovenija

Razmere v slovenskem gospodarstvu so se proti koncu leta 2018 še naprej izboljševale, a bolj umirjeno kot v letu 2017. Brezposelnost se je v zadnjih mesecih umirjeno zmanjševala, rast zaposlenosti pa je ob povečanem prilivu tujih delavcev ostala razmeroma visoka. Krepitev storitvenega sektorja se odraža v vse višji rasti cen storitev, znižanje inflacije konec leta pa je posledica upada cene nafte. K rasti cen življenjskih potrebščin so pretežni del leta 2018 poleg storitev pomembno

⁴ Nielsen: Consumer Confidence Index, Q3 2018, Adriatic

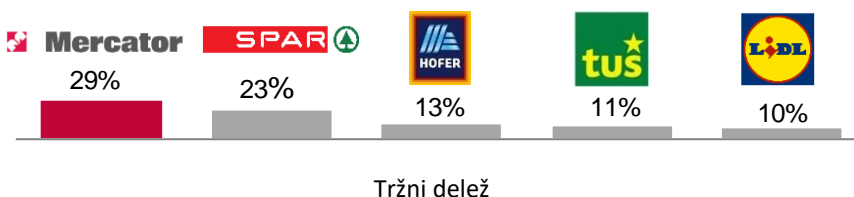
⁵ Gospodarske razmere so komentirane na podlagi naslednjih virov podatkov: UMAR (Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj), ECB (Evropska centralna banka), FED (Federal Reserve System), EBRD (Evropska banka za obnovno in razvoj), S&P (bonitetna agencija Standard&Poor's), statistični uradi posameznih držav, IMF (Mednarodni denarni sklad), tržno raziskovalno podjetje Nielsen in EC (Evropska komisija).

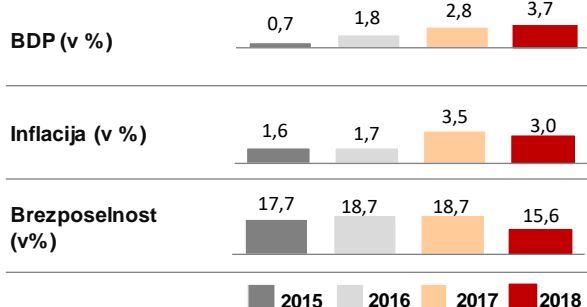
prispevale višje cene naftnih derivatov in hrane, decembra pa se je njihov prispevek občutno znižal, inflacija pa je upadla. Bonitetna ocena države za leto 2018 je A+ z napovedanim stabilnim trendom.

Vpliv tržne situacije na potrošnje: zaupanje potrošnikov⁶ se je v Sloveniji v letu 2018 izboljšalo, kar je pozitivno vplivalo na potrošnje. Na zaupanje potrošnikov so pozitivno vplivale možnost zaposlitve, varnost financ in pripravljenost na potrošnje. Petintrideset odstotkov vprašanih meni, da je država še vedno v recesiji. Najbolj jih skrbijo lastno zdravje, usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter večanje življenjskih stroškov. Viške denarja potrošniki namenijo varčevanju, počitnicam, izboljšavam doma, velik delež pa viškov denarja sploh nima.

Konkurenčno okolje: poleg klasičnih trgovcev (Mercator, Spar, Tuš) tudi ostale večje trgovske verige (Hofer, Lidl in Eurospin) ustvarjajo pomemben tržni delež. Trgovina je relativno stabilna in konsolidirana (prvih pet trgovcev pokriva 86 % trga⁷).

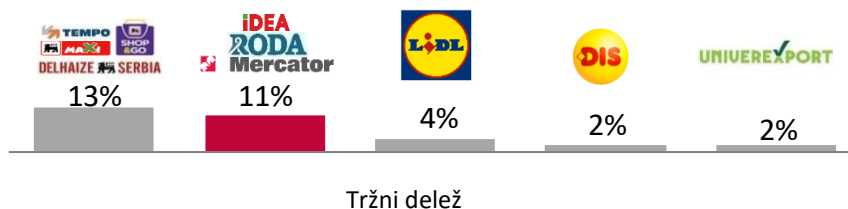
 Srbija

Gospodarstvo se je v letu 2018 razvijalo, ob koncu leta pa se je rast ustavila. Zasebna potrošnja se je povečala, kar je posledica višjih razpoložljivih dohodkov in trajnih prilivov. Bonitetna ocena države za leto 2018 je BB z napovedanim pozitivnim trendom.

Vpliv tržne situacije na potrošnje: zaupanje potrošnikov se je v Srbiji v 2018 izboljšalo⁸. Na zaupanje potrošnikov pozitivno vplivajo možnosti zaposlitve, varnost financ in pripravljenost na potrošnje. Petinsedemdeset odstotkov vprašanih meni, da je država v recesiji. Enainšestdeset odstotkov vprašanih meni, da država v naslednjih 12 mesecih ne bo prišla iz recesije. Potrošnike najbolj skrbijo varnost zaposlitve, zdravje ter usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja. Viške denarja porabijo za počitnice, izboljšave doma, nova oblačila in varčevanje.

Konkurenčno okolje: trgovina je relativno manj konsolidirana (prvih 5 trgovcev pokriva 32 % trga). Poleg Mercatorja so v Srbiji prisotni še mednarodni trgovci (Delhaize, Metro, Lidl) in domače trgovske verige (DIS, Univerexport, Vero, Aman in Gomex). V novembru je na trg vstopil Lidl.⁹

⁶ Nielsen: Consumer Confidence Index, Q3 2018, Slovenia

⁷ Valicon, merjenje tržnega deleža z anketno metodo, dec. 2018

⁸ Nielsen: Consumer Confidence Index, Q3 2018, Serbia

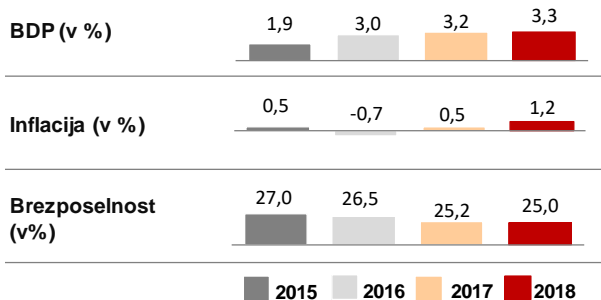
⁹ GfK, merjenje tržnega deleža, dec. 2018

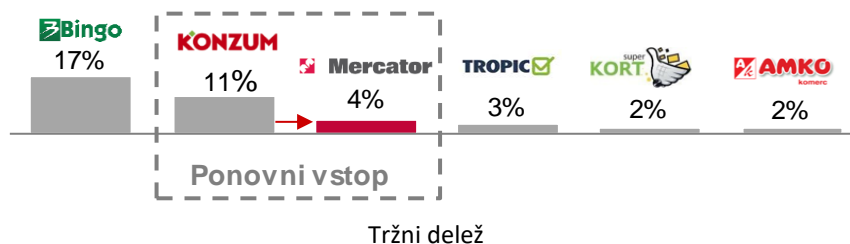
Bosna in Hercegovina

Gospodarska rast se je v tretjem četrtletju upočasnila zaradi počasne rasti potrošnje gospodinjstev in šibkejšega izvoza. Povečala se je državna poraba. Bonitetna ocena države za leto 2018 je B z napovedanim stabilnim trendom.

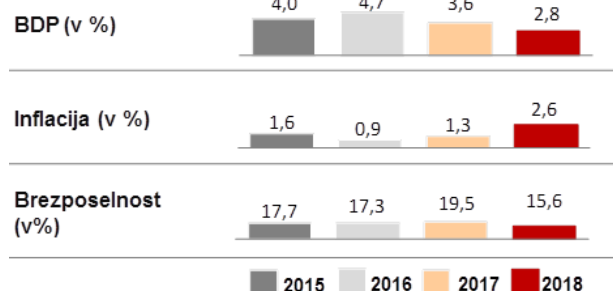
Vpliv tržne situacije na potrošnjo: v letu 2018 je Bosna in Hercegovina zabeležila 3,3-odstotno rast BDP. Stopnja brezposelnosti ostaja na visoki ravni (25,0 %). Stopnja inflacije je v 2018 znašala 1,2 %.

Konkurenčno okolje: trg Bosne in Hercegovine je zelo razpršen. Največji trgovci so Bingo, Konzum in Mercator¹⁰.

Črna gora

Podatki kažejo, da se je gospodarstvo krepilo na podlagi tako zasebne, kot državne potrošnje. To izhaja iz turizma, ki je bil v letu 2018 močno gonilo gospodarstva. Bonitetna ocena države za leto 2018 je B+ z napovedanim negativnim trendom.

Vpliv tržne situacije na potrošnjo: v letu 2018 je Črna gora zabeležila 2,8 % rast BDP. Stopnja brezposelnosti se je zmanjšala, vendar še vedno ostaja na visoki ravni (15,6 %). Stopnja inflacije je v 2018 znašala 2,6 %.

Konkurenčno okolje: na trgu Črne gore je v letu 2018 prvih pet trgovcev predstavljalo 79 % tržni delež. Večina trgovcev je nadaljevala širjenje svoje prodajne mreže: regionalni Mercator in domače trgovske verige Voli Trade, HDL Laković, Supermarketi Franca in Aroma.¹¹

¹⁰ Tržni delež je pripravljen na podlagi notranjih virov.

¹¹ Tržni delež je pripravljen na podlagi notranjih virov.

● ● ● ● ● Prodajni formati in upravljanje blagovnih skupin

● ● ● ● ● Prodajni formati

Nakupno vedenje potrošnikov je odraz spreminjajočih se demografskih razmer, hitrega življenjskega tempa ter pospešenega razvoja tehnologije. Potrošnik je postal zahtevnejši, bolj informiran ter bolj ozaveščen. Za svoj denar želi dobiti čim več, manj je zvest enemu trgovcu, kar še povečuje kompleksnost poslovanja. Vse manj svojega prostega časa je pripravljen nameniti nakupovanju, pričakuje vedno hitrejši premik trgovine v digitalni svet in spletno okolje.

V Mercatorju splošnim tržnim trendom sledimo z nenehnim razvojem svojih prodajal ter hitrim uvajanjem sodobnih tehnoloških rešitev. Vse pomembnejši postaja **intenziven razvoj novih konceptov** trgovin, ki v ospredje postavljajo **priročnost nakupa** ter se sodobnim potrebam potrošnikov prilagajajo s povečevanjem deleža ekološke ponudbe ter večanjem ponudbe za izbrane ciljne potrošnike, ki iščejo izdelke brez glutena, z manj maščob, sladkorja, soli itd. Poleg priročnosti sta v ospredju **hitrost** ter možnost **zdrave in domače izbire izdelkov**. V letu 2018 smo intenzivno razvijali **nov koncept supermarketa**, ki temelji na izgrajevanju percepcije trgovca z dodano vrednostjo za kupce na svežem programu in na racionalnosti nakupovanja na suhem programu. Velik poudarek je na elementih supermarketa LifeStyle. Nov koncept bo predvidoma implementiran v letu 2019.

V letu 2018 smo nadaljevali z vlaganji v obnovo obstoječe maloprodajne mreže ter odprtje novogradenj. V **Sloveniji** je bilo v letu 2018 preurejenih in odprtih **74 enot**. Prenovljene Mercatorjeve prodajalne kupcem omogočajo prijetnejše nakupovalno okolje, zagotovljene so ustrezne strukture blagovnih skupin, nove storitve, ki jih nudijo, pa so prilagojene najnovejšim trendom.

V Sloveniji med preurejenimi večjimi enotami najbolj izstopa **hipermarket Kamnik**, ki je bil deležen celovite prenove. K atraktivni novi podobi smo dodali **številne novosti v ponudbi**. V okviru formata supermarket je bila odprta **novogradnja v Kočevju**. Supermarket predstavlja nadgradnjo sosedskih prodajal s širšo in predvsem globoko ponudbo izdelkov vsakdanje potrošnje. **Nov in sodoben** supermarket v Kočevju na skoraj 1.000 m² ponuja veliko izbiro živil, s poudarkom na svežem prodajnem programu.

Med manjšimi enotami izstopa **Market Gregorčičeva**, ki predstavlja **nov trgovinski koncept priročne prodajalne Minute**. Fokus je na ponudbi »Grab and go« (zgrabi in pojdi), ki združuje **priročnost, inovativnost, življenjski stil in zdravo ponudbo** izdelkov, pripravljenih za zaužitje; vse kar potrebuje današnji potrošnik v hitrem tempu

vsakdana. Enota je na visoko frekventni lokaciji v urbanem okolju, kjer nakupujeta dva tipa kupcev; v dopoldanskem času so to zaposleni, študenti in mimoidoči, v popoldanskem času pa stanovalci. Temu sta prilagojena ponudba in tloris z dvema nakupovalnima potema; prva omogoča hiter, druga pa klasičen nakup.

Preurejanje in odpiranje novih prodajaln je potekalo tudi na **trgih Črne gore, Srbije in Bosne in Hercegovine. V Črni gori** je bilo odprtih in preurejenih skupno **26 enot**. Odprli so 8 novih enot ter preuredili 18 enot. Z delovanjem je pričela tudi spletna trgovina IDEA online. V **Bosni in Hercegovini** je bilo preurejenih skupno **14 enot**. V **Srbiji** je bilo v letu 2018 odprtih in preurejenih skupno **8 enot**. Odprli so 2 nova objekta in preuredili 6 enot.

Sestava maloprodajnih enot po prodajnih formatih na dan 31. 12. 2018

Sestava enot na dan 31. 12. 2018

DRŽAVA	SLOVENIJA		SRBIJA		ČRNA GORA	BOSNA IN HERCEGOVINA	SKUPINA MERCATOR		
	Mercator	Mercator	Roda	Idea	Idea	Mercator	Število enot	Bruto površina (v m ²)	Prodajna površina (v m ²)
FORMATI PRODAJALN	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Bruto površina (v m²)	Prodajna površina (v m²)
Maloprodajne enote	465	2	36	283	117	77	980	810.910	521.975
Veleprodajne enote (Cash & Carry/VELPRO)	13	-	-	6	2	-	21	57.829	34.674
Gostinstvo	8	-	-	-	-	-	8	2.070	1.379
Skupaj izdelki za vsakdanjo rabo	486	2	36	289	119	77	1.009	870.810	558.028
Tehnični program	42	-	-	-	-	-	42	61.857	37.467
Skupaj ostali formati prodajaln	42	-	-	-	-	-	42	61.857	37.467
Skupaj enote v upravljanju	528	2	36	289	119	77	1.051	932.667	595.495
Franšizne prodajalne	182	-	-	-	-	-	182	38.478	25.317
SKUPAJ	710	2	36	289	119	77	1.233	971.145	620.812

• • ● Upravljanje blagovnih skupin

Slovenija

V letu 2018 smo **optimizirali procese** znotraj upravljanja blagovnega poslovanja preko vzpostavitve nove, sodobnejše infrastrukture, kar nam je omogočilo lažje in učinkovitejše upravljanje asortimenta maloprodajnih enot ter olajšanje dela zaposlenim v maloprodajnih enotah. Nadaljevali smo z **aktivno podporo in promocijo lokalne ponudbe** v Mercatorjevih prodajalnah. Kupcem smo zagotavljali najbolj iskane in prodajane izdelke ter lokalne posebnosti. Učinkoviteje smo izvajali promocijske aktivnosti in uvajali novosti ter vzdrževali urejen in kupcu prijazen prodajni prostor. Izobraževali smo zaposlene na vseh oddelkih glede obstoječih zadev ter novosti na trgu.

Ključne aktivnosti v letu 2018:

- osredotočeni smo na svoje kupce;
- optimizacija procesov blagovnega poslovanja in dvig učinkovitosti;
- nadgradnja in revizija upravljanja asortimenta z upoštevanjem nakupnega obnašanja kupcev;
- učinkovitejše upravljanje promocijskih aktivnosti skozi celoten proces;
- učinkovitejše upravljanje s prodajnim prostorom na nivoju posameznega izdelka oziroma blagovne skupine ter trgovine kot celote;
- zagotavljanje ustrezne storitve na prodajnem mestu z dodatnim izobraževanjem zaposlenih in optimizacijo celotnega delovnega procesa.

Srbija

V letu 2018 so bile aktivnosti usmerjene v **nadgradnjo procesa blagovnega poslovanja** preko pogajanja z dobavitelji, učinkovitejše postavitve asortimenta v maloprodajne enote, zapolnjevanja tržnih niš z novimi izdelki skozi razvoj blagovnih znamk in učinkovitejšo promocijo, dviga ravni storitev v maloprodajnih enotah z intenzivnejšim izobraževanjem zaposlenih.

Ključne aktivnosti v letu 2018:

- širitev in krepitev privlačnosti asortimenta za zadovoljitev čim večjega števila različnih potreb potrošnikov;
- olajšanje orientacije in izboljšanje splošne nakupovalne izkušnje v maloprodajnih enotah, z osredotočenostjo na izboljšanje postavitev in planogramov ter zagotavljanje ustreznih storitev;
- zagotavljanje konkurenčnih rednih cen in promocij izdelkov, ki privabljajo potrošnike in izboljšujejo cenovno zaznavo verige;
- izboljšanje marže;
- priprava na приход Lidla na trg Srbije;
- uspešno zaključen prvi del projekta »Vredno je zajedno« s povečano prodajo tega asortimenta za tretjino; sledi drugi del projekta.

Črna gora

V letu 2018 se je nadaljevala osredotočenost **na sveže oddelke** (sveže meso, sadje in zelenjava ter pekarna) in **izboljšanje storitve** z neprestanim usposabljanjem zaposlenih.

Ključne aktivnosti v letu 2018:

- izbira optimalnega asortimenta za zadovoljevanje potreb naših potrošnikov;
- konkurenčne cene za najbolj prodajljive izdelke po regijah in inovativnost pri promocijski prodaji;
- uspešen začetek projekta »Moji brendovi«;
- optimalno upravljanje s prodajnim prostorom ob dodatni izpostavljenosti ključnih artiklov in projektov.

Bosna in Hercegovina

V letu 2018 so bile **ključne aktivnosti** na področju upravljanja blagovnih skupin usmerjene v:

- pogajanje z dobavitelji in sklepanje pogodb;
- pripravo projekta Radi imamo domače;

- uspešen začetek projekta »Moji brendovi«;
- izboljšanje marže ob izvajanju nove strategije;
- osredotočenost na lastno blagovno znamko;
- upravljanje cen in zmanjšanje različnih cenikov po kantonih.

•••● Trženje in lojalnostni programi

•••● Lojalnostni programi in blagovne znamke po državah*

	Lojalnostni program	Blagovna znamka
<p>Slovenija Aktivni kartičarji: 685 tisoč</p>		<p> Mercator</p> <p> M Tehnika</p> <p> MAXÉN MAXIMALNA ENERGIJA</p>
<p>Srbija Aktivni kartičarji: 725 tisoč</p>		<p> Mercator</p> <p>IDEA</p> <p>RODA</p>
<p>Črna gora Aktivni kartičarji: 75 tisoč</p>		<p>IDEA</p>
<p>Bosna in Hercegovina Aktivni kartičarji: 285 tisoč</p>		<p> Mercator</p>

*Aktivni kartičar je tisti, ki je v zadnjih 12 mesecih opravil vsaj 1 nakup.

• • ● Trženje

V okviru trženjskih aktivnosti se osredotočamo na prioritete trga in dinamiko sprememb v trgovinski panogi.

Sledimo petim ključnim področjem:

- vrednost za denar;
- sveže kategorije;
- lokalno;
- najboljša nakupna izkušnja in
- asortiment.

2Cellos v ekskluzivni kampanji za Mercator

V aprilu 2017 je Mercator pomladil komunikacijsko kampanjo, pri čemer je pesem No Roots tedaj komaj znane pevke Alice Merton odigrala odločilno vlogo. V letu 2018 smo prenovljeno kampanjo še nadgradili in k sodelovanju povabili 2Cellos, ki sta pripravila priredbo pesmi No Roots avtorice in pevke Alice Merton ter sodelovala pri snemanju Mercatorjeve televizijske kampanje 2018. Obiskovalce Mercatorjevega centra Šiška v Ljubljani sta 25. marca 2018 presenetila z nastopom in mini koncertom, ki je bil za naše kupce prav posebno doživetje in uvodni dogodek v novo kampanjo.

Glavni poudarek nove kampanje je komunikacija vrednot, ki jih sporoča glavna junakinja v televizijskem oglasu:

- dobro vem (doma pridelani izdelki);
- dobro jem (sveža in kakovostna hrana);
- dobro sem (postrežba, storitev in celostno vzdušje v naših trgovinah).

Mercator je **trgovec z najdaljšo tradicijo maloprodaje v Sloveniji.**

Zaradi razvejane mreže trgovin po vsej Sloveniji, tudi po manjših krajih in vaseh, ima Mercator tradicionalno večji tržni delež v segmentu zrelih in starejših potrošnikov. Z največjo konkurenco se Mercator spopada na segmentu mladih posameznikov in mladih družin (18 do 38 let), zato si je kot ključni marketinški cilj za prihodnost blagovne znamke zastavil **obrat k mladim**. Poleg prenove trgovin se je v okviru prenovljene komunikacijske platforme primarno osredotočil na mlajšo ciljno publiko in **osvežil ton komunikacije**.

Stavili smo na naslednje **prebojne elemente**:

- osebno identifikacijo potrošnikov s hrano s slogani »**Dobro vem**«, »**Dobro jem**« in »**Dobro sem**«;
- osvežen **vizualni sistem** (z velikim poudarkom na fotografiji);
- za Mercator netipičen izbor **glasbe** (akustična verzija skladbe **No roots** avtorice Alice Merton) in
- angažma vrhunskega **režiserja** glasbenih spotov in plesnih filmov.

1. VREDNOST ZA DENAR

Slovenija

Moje znamke

Tudi v letu 2018 smo nadaljevali projekt »Moje znamke«, ki se bo nadaljeval tudi v letu 2019. S tem projektom označujemo izdelke izbranih in priznanih blagovnih znamk, ki so v Mercatorjevih trgovinah in komunikaciji posebej izpostavljene. Kampanja Moje Znamke je bila v letu 2018 razdeljena na 3 večje aktivacije. Na začetku meseca marca 2018 so se v projekt v Sloveniji vključili novi dobavitelji. Projekt je bil podprt tudi z aktivnostjo »Zbirajmo znamke za hladilnik Gorenje«. V mesecu juniju se je začela nova aktivnost v okviru projekta Mojih znamk, kjer so kupci ob nakupu nad 10 EUR in vsaj enega izdelka Moje znamke prejeli kupon s kodo in se tako potegovali za 2 letalski karti Adria Airways. Petsto letalskih kart smo izžrebali javno na treh lokacijah: Mercator center Koper, Mercator center Maribor in Mercator center Šiška. Leto 2018 je bilo zaključeno z aktivacijo in nagradno igro s sporočili SMS, imenovano »Moje znamke zbiraj, Adria avtodom šofiraj« in izžrebali 10 nagrajencev za 10 dnevni najem avtodoma Adria.

Zagotavljamo cenovno ugodne nakupe

Potrebam in povpraševanju kupcev se stalno prilagajamo, ustvarjamo pa tudi nove možnosti in storitve, ki kupcem olajšajo vsakdan. Priročnost, preudarnost in kakovost so pomembni dejavniki, ki vplivajo na potrošnikovo izbiro.

Naša glavna usmeritev je osredotočenost na zadovoljevanje potreb sodobnega potrošnika in zagotavljanje cenovno ugodnih nakupov. Ključne ciljne naloge so zato usmerjene k izboljšanju percepcije vrednosti za denar in k povečanju privlačnosti ponudbe za zadržanje obstoječih kupcev in pridobivanje novih. Vse več akcijskih aktivnosti izvajamo za kupce, ki so imetniki kartice Pika, saj želimo ravno svojim zvestim kupcem ponuditi več.

Trudimo se, da smo vsak dan konkurenčni pri kar se da veliko izdelkih, kar se lahko opazi tudi preko projekta **Znižano**. S to oznako so označeni izdelki, ki imajo najboljše razmerje med ceno in kakovostjo, in tisti z ugodno ceno, ki je na dan popisa cen oblikovana kot konkurenčna maloprodajna cena. Cena je oblikovana na osnovi analize cen enakih ali primerljivih izdelkov na področju maloprodaje v Sloveniji.

Izvajali smo tudi projekt **Priporočamo**. S to oznako so označeni izdelki, ki imajo najboljše razmerje med ceno in kakovostjo, in tisti z ugodno ceno, ki je na dan popisa cen oblikovana kot konkurenčna maloprodajna cena. S tem se trudimo svojim potrošnikom še dodatno ponuditi ugoden nakup njihovih priljubljenih izdelkov.

Zagotoviti želimo, da naša košarica izdelkov za kupca predstavlja najboljšo vrednost, tako cenovno kot tudi kakovostno. Zato stalno prilagajamo svoj trženjski splet ter izvajamo akcije ugodnih nakupov in nove načine pridobivanja popustov oziroma prihrankov. V prvem četrtletju 2018 smo za kupce uvedli novo aktivnost »3 za 2 se izplača, ker se tretjega ne plača«.

S Piko naši kupci prihranijo več

Prednosti sistema zvestobe kartice Pika zdaj pozna tako rekoč že vsako gospodinjstvo v Sloveniji. Predvsem cenijo dejstvo, da pike pridobivajo in koristijo na celotno ponudbo, kartica pa omogoča tudi odlog plačila ter nakupe na do 24 obrokov brez obresti. Pika kupcem omogoča vrsto ugodnosti tako v Mercatorjevi prodajni mreži kot tudi pri partnerskih podjetjih.

Kartica Pika je bila tudi v letu 2018 prepoznana kot najboljša kartica zvestobe.

Poleg povečanega deleža Pikinih popustov na izdelke iz letaka, dvojnih in dodatnih pik, Pika kupona –25% na izbrani izdelek ter izdelkov programov zvestobe za unovčenje pik (npr. pohodništvo Hi-Tec), ki jih lahko koristijo vsi imetniki Pika kartice, namenjamo dodatne popuste in ugodnosti vsem upokojencem, ki na blagajni pokažejo kartico upokojenca.

Izpis kupona na blagajni prilagojen nakupnim navadam naših kupcev

Kupcem, ki so nam zaupali vpogled v svoje nakupne navade, pripravljamo **zanje posebej prilagojene ponudbe**, s katerimi se trudimo čim bolj zadovoljiti njihove želje in potrebe. Tako s segmentacijo kupcev razberemo njihove nakupne navade in prilagodimo ponudbo njihovim potrebam in željam. Tudi v prihodnje se bomo še bolj usmerjali v pripravo aktivnosti, ki bodo vezane na želje in potrebe naših kupcev.

Pika revija

V letu 2018 smo izdali tri številke revije Pika. V spomladanskem času smo izdali velikonočno izdajo, kjer smo kot darilo kupcem ob nakupu podarili beležnico. Nato smo v mesecu juniju izdali posebno izdajo poletne številke revije Pika, ki je bila predvsem bralno usmerjena, vsebovala pa je tudi recepte za vroče poletne dni ter darilo za kupce: kratko romantično zgodbo. V mesecu decembru smo izdali posebne božične izdaje, polne receptov in vsebin za ozaveščanje kupcev o pomembnosti čistega okolja, za darilo pa smo svojim kupcem ponudili trajno nakupovalno vrečko za večkratno uporabo.

Konverzija modre Pika kartice v zeleno

V mesecu juliju smo izvajali kampanjo imenovano »Dovolj je ena – Pika zelena!«. Cilj kampanje je povečanje števila zelenih Pika kartic. Za vse nove kartičarje smo v mesecu juliju pripravili akcijo, in sicer 100 bonus pik za prvih 500 uporabnikov, ki so jih pričakale na njihovi novi zeleni Pika kartici.

Tujina

Super kartica v Srbiji

Super kartica je edini in največji program zvestobe v Srbiji. Obsega več kot 11 partnerjev in 962 prodajnih objektov, kjer se kartica lahko uporablja. Roda in Super Kartica sta v letu 2018 izvedli kampanjo »Super klub« ter ustanovili klub in program ponudbe, ki je namenjen družinam z otroki, mlajšimi od 7 let. V okviru te kampanje so bili štirikrat na leto organizirani popusti samo za člane kluba in vsakodnevni popusti za izdelke za vsakdanjo nego otroka.

Super kartica v Črni gori

Super kartica je lojalnostni program, ki vključuje 23 partnerjev in kupce nagrajuje za njihove nakupe. V novembru smo vzpostavili mobilno aplikacijo, ki imetnikom kartice omogoča še preprostejše nakupe in dodatne ugodnosti. Novembra smo vzpostavili tudi svojo Facebook stran.

2. SVEŽE KATEGORIJE

Slovenija

Aktivnosti na oddelku sadja in zelenjava

V prvem četrtletju leta 2018 smo v Sloveniji v okviru svežih kategorij izvajali aktivnosti na ponudbi **svežega sadja in zelenjave**. Kampanja sadja in zelenjave je bila del krovne kampanje s športniki »**NAŠI. NAJBOLJŠI**«, kjer smo izpostavljali svoja sponzorstva v povezavi s posameznimi kategorijami.

V januarju smo izvedli klasično pospeševalno prodajno akcijo sadja in zelenjave, v kateri smo za večjo atraktivnost izvedli tudi veliko nagradno igro za banane blagovne znamke Derby. V februarju pa smo kot ponosni pokrovitelj slovenskih skakalnih smučarskih reprezentanc že tretje leto zapored s posebno kampanjo »**V Mercator skočite, skakalce podprite**« podprli tudi skakalna društva, ki vzgajajo skakalni podmladek. V času akcije, ki se je končala konec februarja, so nakupi svežega sadja in zelenjave v Mercatorju prinesli kupcem kupon s kodo za glasovanje za izbrani klub. Na ta način smo prejeli kar 680.000 glasov za skakalne klube.

V septembru smo prejeli certifikat **Izbrana kakovost za sadje**. V ta namen smo naredili posebno komunikacijo na prodajnem mestu.

Kruh

Znotraj svežih kategorij smo posebno pozornost namenili tudi **kategoriji kruha**. Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij v okviru Gospodarske zbornice Slovenije vsako leto podeljuje priznanja za odlično kakovost kruha, pekovskega in finega pekovskega peciva, keksov, testenih in svežih slaščic. Mercator ima v svoj asortiment vključenih kar 40 nagrajenih vrst kruha z zlatimi odličji; od tega je 22 nagrad prejel kruh Pekarne Grosuplje, ki je ekskluzivno na voljo le v Mercatorju. V aprilu smo v Sloveniji v sodelovanju s Pekarno Grosuplje izdelali **nov kruh Domača peka**, za kar smo pripravili tudi posebno marketinško kampanjo.

Konec meseca aprila smo v okviru kampanje »**Naši. Najboljši.**« izvedli tudi kampanjo **za sveže meso**, v kateri smo izpostavili sponzorstvo Hokejske zveze Slovenije, znani hokejisti pa so se prelevili v mojstre Mercatorjeve mesnice. Kampanja je trajala šest tednov, vsak teden pa smo izpostavili posamezno vrsto mesa in ribe ter v letaku izpostavili pozitivne vidike uživanja mesa in mesnih pripravkov.

V juliju smo dopolnili prodajni program spletne trgovine s svežimi mesnimi pripravki naših mesarjev.

Tujina

Sveže kategorije v Srbiji

Raziskave so pokazale, da kupci nakup sadja in zelenjave načrtujejo ločeno. Prav zato je IDEA s kampanjo »**Za koga kuhaš**« postala prva maloprodajna veriga v Srbiji, ki v svoji komunikaciji povezuje meso in zelenjavo. To je tudi platforma za komunikacijo ključnih USP (ang. Unique selling proposition), ki skozi vse sezone sledi različnim temam in priložnostim. V prvem valu kampanje smo komunicirali ponudbo za žar, nato smo se v poletnem času osredotočili na nogomet, v septembru in oktobru pa na pripravo kosila za šolarje.

3. LOKALNO

Slovenija

V Sloveniji je **v letu 2018 projekt »Radi imamo domače«** vsebinsko izpostavil 5 tradicionalnih praznovanj: pust, velika noč, 1. maj, martinovo in božič. Vsakemu izmed praznikov smo dodelili ambasadorja s strani domačih dobaviteljev. Vsem skupna ambasadorja pa sta bila Jani Jugović (Tejani, Cool Fotr) in komik Gašper Bergant, ki na strokovni ekskurziji pri izbranem dobavitelju odkrivata zanimive

podrobnosti o izdelkih, izpeljeta kulinarčni izziv in vse skupaj prikažeta v video posnetku.

Konec januarja smo začeli s **pustno tematiko**, ki je trajala do 13. februarja. V sklopu kampanje smo na kmetiji Cimerman v hladno stiskanem olju oljne ogrščice cvrli krofe iz domače moke Gregurman, Tejani Kitch'n pa nam je ponudil tudi recept priprave krofa v kozarcu. Na začetku marca je sledil začetek **velikonočne sezone**. Naša ambasadorja sta odšla na obisk v šunkarno Kodila, kjer sta spoznavala potek priprave domače velikonočne šunke v testu, pekla pa sta tudi tradicionalni ocvirkov kruh. Potekala je tudi nagradna igra za kuhinjski aparat Kitchen Aid. Na televizijskih zaslonih je bilo moč videti kar tri različne televizijske oglase, s katerimi smo želeli prikazati širino asortimenta domačih velikonočnih dobrot.

V poletni sezoni **Radi imamo domače** smo raziskovali kulinariko v planinskih kočah Planinskega društva Ljubljana – Matica. Kampanja se je imenovala **»Z Gašperjem in Janijem v hribe lesti, dobro jesti«**. Naša ambasadorja sta v družbi Mercatorjevih planincev obiskovala kočje, raziskovala okoliške lepote, spodbujala sledilce na družabnih omrežjih k aktivnemu preživljanju prostega časa, ter izobraževala o planinskem bontonu, varnosti, odpadkih, opreми in seveda prehrani.

Jesen je zaznamovala **kampanja »BIO Radi imamo domače«**, v kateri smo izpostavili domače pridelovalce ekološke hrane. S petimi dobavitelji ambasadorji smo lansirali marketinško kampanjo, ostale dobavitelje pa smo predstavili v posebnem katalogu in v okviru sejmarjenja Radi imamo domače, s katerim smo kampanjo otvorili. Glasbo za televizijski oglas je ustvaril slovenski skladatelj Aldo Kumar. Ponudba domačih ekoloških izdelkov je bila dodatno izpostavljena v 100 trgovinah.

Pozna jesen je bila v znamenju martinovanja. Skupaj s časopisom Finance smo razpisali natečaj za najboljša vina iz avtohtonih slovenskih sort. Sodelovalo je več kot 70 lokalnih vinarjev. Strokovna komisija je izbrala 3 vina, ki smo jih umestili v asortiment izbranih hipermarketov. Zmagovalci so Fejančičeva pinela, rebula Bizjak in modra frankinja Šuklje. Zmagovalne vinarje sta obiskala tudi naša ambasadorja Jani Jugović (Cool Fotr) in Gašper Bergant. O vsakem od njih sta posnela video prispevek. Projekt je bil poleg družabnih omrežij izpostavljen tudi na prodajnem mestu, v vinskem letaku in reviji Pika. Gre za podporo malim lokalnim vinarjem in širjenje ponudbe izdelkov Radi imamo domače.

S tradicionalnim božičnim praznikom smo zaokrožili leto. Naša dva ambasadorja, sedaj že poznavalca lokalne ponudbe, sta se odločila, da v goste povabita svoje prijatelje blogomane in jima pripravita božično večerjo iz domačih lokalnih sestavin, ki sta jih spoznavala vse leto. Skupaj z Midva kuhava, bratoma Šketa in Dr. Feelgood-om sta za lepo okrašeno domačo mizo pričarala pravo tradicionalno družinsko idilo, tako kot se za božič spodobi. Zadnje poglavje zgodbe Radi imamo domače 2018 je bilo obeleženo

na družabnih omrežjih, radiu Ognjišče, v reviji Gloss in v decembrski izdaji revije Pika.

Tujina

V Srbiji je v okviru formata Roda potekala kampanja »Okusi mojega kraja«, kjer smo predstavili posebne izdelke in akcije. Kupci v Rodi tako lahko kupijo vojvodinske klobasice, sremski kozji sir ter ostale domače izdelke.

V Črni gori smo oktobra izvedli 3. val projekta »Okusi mojega kraja«, kjer smo se osredotočili na predstavitev vseh 23 proizvajalcev in 15 novih izdelkov, tako da smo leto 2018 zaključili s 64 izdelki iz tega segmenta.

V Bosni in Hercegovini smo julija lansirali projekt »Radi imamo domače«, ki v prvi fazi predstavlja trenutno razpoložljive izdelke naših dobaviteljev, hkrati pa smo pozvali tudi nove male dobavitelje, da bi v prihodnje postali naši partnerji.

4. NAJBOLJŠA NAKUPNA IZKUŠNJA

Slovenija

V hipermarketu Ljubljana Šiška so v sodelovanju z Britansko-slovensko gospodarsko zbornico in Veleposlaništvom Združenega kraljestva v Ljubljani od 19. aprila do 19. maja potekali **Dnevi Velike Britanije**. V sklopu projekta smo vpeljali nove izdelke v prodajni asortiment ter pripravili posebne izpostavitve na prodajnem mestu, promocije, degustacije ter letak. Pripravili smo tudi bogato nagradno igro s potovanjem v London.

V hipermarketu Ljubljana Šiška smo tudi v poletnih mesecih nadaljevali z **aktivnostmi na prodajnem mestu**, ki so bile namenjene predvsem dviganju percepcije širine asortimenta in funkcionalne trgovine. V najtoplejših mesecih smo se posvetili predvsem promociji osvežilnih pijač ter domačega sladoleda. Septembra pa smo obeležili **Dneve penin** in za svoje kupce pripravili izbor posebnih vrhunskih tujih penin, ki so izdelane po klasični metodi. Otvoritev smo obeležili s kratkim pogovorom s svetovno znanim poznavalcem vin Stevenom Spurrierjem in slovenskim pridelovalcem Janezom Isteničem.

Leto 2018 smo zaključili z vrsto dogodkov in aktivacij na prodajnem mestu, ki so bili v znamenju prihajajočih praznikov. Pri izpostavitvah smo se posebej osredotočili na sladki program in slaščice iz svoje slaščičarne ter penine, vina in darilni program. Za svoje najmlajše obiskovalce smo pripravili prihod Miklavža, lutkovno igrico in obisk Božička, ki je v hipermarketu Ljubljana Šiška kar štiri dni zapored sprejemal otroke in poslušal njihove želje. Izžrebanim otrokom je nato darilo prinesel tudi na dom.

Tujina

Srbija

Tudi v Srbiji smo v letu 2018 začeli projekt, ki izpostavlja najljubše znamke z nazivom »Vredno je biti skupaj«. Projekt je poimenovan tako, da asociira na vse, kar nam nekaj pomeni. Inicijativa krepi prepoznavnost znamk v trgovinah IDEA, Roda in Mercator.

Da bi svojim kupcem na enem mestu predstavili vse ugodnosti, smo poenostavili komunikacijo in izboljšali cenovno percepcijo preko kampanje »Izplača se!«. Pri tem smo analizirali nakupne navade upokoencev in jim kot novost ponudili »upokojsko košarico«, kjer smo predstavili posebne izdelke samo zanje.

V želji, da bi spodbudila razvoj podjetništva v Srbiji, je Roda v oktobru, novembru in decembru skupaj z Direct Media in TV Prva razvila projekt »Super Srbija«. Po treh mesecih tekmovanja je zmagal izdelek »Zlato v kozarcu«, ki bo dobil enoletno pogodbo za umestitev na police trgovin Roda.

Črna gora

V maju smo izdali prvo revijo »Super Magazine«, v kateri so predstavljeni trendi, ki bodo zaznamovali novo sezono. Revija je prva revija življenjskega sloga na območju Črne gore, ki jo izdaja trgovska veriga, v sklopu revije pa smo organizirali tudi nagradno igro.

Konec poletja smo izvedli kampanjo z naslovom »Zabavna vrnitev v šolo« ter s pomočjo tematskega kataloga na 12 straneh predstavili širok izbor šolskih potrebščin.

Oktober smo svojim kupcem ponudili širok izbor italijanskih izdelkov v okviru projekta »Dnevi Italije«, v mesecu novembru pa smo predstavili izbor izdelkov iz Srbije, Hrvaške, Makedonije ter Bosne in Hercegovine.

Bosna in Hercegovina

S kampanjo »Moje znamke, naše vrednote« smo začeli tudi v Bosni in Hercegovini, v kateri smo skupaj s svojimi domačimi dobavitelji krepili vrednost in pomen domače proizvodnje in medsebojne podpore ter tako odprli vrata veliki regionalni poslovni platformi, ki se bo nadaljevala tudi v prihodnjem letu.

Pregled digitalnih kanalov komunikacije na trgih poslovanja Skupine Mercator¹²¹² Podatki o spletni trgovini: Slovenija, Srbija, Črna gora

Podatki o poslanih SMS: Slovenija, Srbija, Črna gora, Bosna in Hercegovina

Podatki o poslanih elektronskih sporočilih: Slovenija, Srbija, Črna gora, Bosna in Hercegovina

Podatki o Facebook sledilcih: Slovenija, Srbija, Črna gora, Bosna in Hercegovina

Podatki o mobilni aplikaciji (prenos mobilne aplikacije in število transakcij): Slovenija, Srbija

Inovacije na trgih Mercatorjevega poslovanja v maloprodajni dejavnosti

Inovacije omogočajo kupcu hitro plačevanje, nove načine nakupovanja in nove nakupne izkušnje.

Spletna trgovina

V letu 2018 smo razvili nov koncept IDEA Organic.

Tik Tak

Tik tak uporablja več kot 50 % kupcev.

M Sken (»Sken za tren«)

S storitvijo M Sken beležimo 2x večjo košarico.

M Sken mobile

Do konca leta bomo lansirali M Sken mobile v vse trgovine po Sloveniji.

Mobilne aplikacije (MOJ M, Super Kartica itd.)

Mobilna aplikacija ima v Sloveniji že več kot 100.000 prenosov.

Brezžično polnjenje telefona

Projekt izvajamo v Srbiji v sodelovanju s Samsungom.

5. ASORTIMENT

Lojalnostni programi

V letu 2017 smo v Sloveniji pripravili atraktiven lojalnostni program **Dormeo Dreamcatcher**, s katerim smo nadaljevali tudi v prvem četrtletju 2018. V februarju 2018 smo pripravili nov lojalnostni program **Hi-Tec**, v katerem smo kupcem omogočili nakup vrhunskih izdelkov za pohodništvo in prosti čas Hi-Tec. V mesecu maju 2018 pripravili nov lojalnostni program **Chop & Grill**, s katerim smo kupcem omogočili nakup ponev, nožev in mini žara za obdobje piknikov. Avgusta 2018 je potekal lojalnostni program **Tefal**, v katerem smo kupcem omogočili nakup izdelkov za otroke ter malih gospodinjskih aparatov Tefal. V mesecu novembru smo začeli novi lojalnostni program **Svilanit**. Novost pri tej aktivnosti je, da ni več lepljenja nalepk na kartončke v fizični obliki. Kupec je prejel elektronske nalepke na svojo Pika kartico.

Trgovska znamka – izdelki za aktiven življenjski slog

V januarju 2018 smo bili s trgovsko znamko aktivni v okviru sponzorstva naše olimpijske reprezentance, kjer smo izpostavljali svojo znamko bio izdelkov **Bio Zone** ter celoten sklop ponudbe izdelkov brez glutena, brez laktoze, vegetarijanske in veganske hrane. V januarju smo izvajali promocije izdelkov na prireditvah, ki jih je organiziral Olimpijski komite Slovenije, v februarju pa smo pripravili celovito kampanjo, v kateri so sodelovali tudi naši športniki in udeleženci olimpijskih iger. Trgovsko znamko Bio Zone skupaj z ambasadorko Alenko Košir komuniciramo preko svojih digitalnih kanalov. Blagovna znamka Donat Mg pa nas je povabila k sodelovanju v projektu »Resetiraj se!«, v katerega je vključila tudi naše izdelke.

Našo skrb za različne življenjske stile smo pokazali s svojo novo blagovno znamko **Free Zone**, ki smo jo lansirali avgusta s simpatičnim sloganom »Brez glutena, a z veliko veselja«. Tako bomo tudi tej skupini ljudi, ki ima težave z intoleranco do glutena ali se tako prehranjuje, omogočili kupovanje kakovostnih, a še vedno cenovno dostopnejših izdelkov.

Razvoj priročne ponudbe in segmenta »to-go« z znamko Minute

V letu 2018 smo pripravili osvežitev ponudbe izdelkov **Minute to-go**. Razvili smo povsem nov segment ponudbe izdelkov, prilagojen sodobnejšemu potrošniku, ki išče hitre, a bolj zdrave rešitve za svoj obrok na poti. Testno smo ponudbo lansirali poleti, dejansko pa tik pred odprtjem prve Mercatorjeve enote Minute konec oktobra. Gre za linijo inovativnih solat, prigrizkov in drugih, bolj zdravih jedi za pojediti mimogrede. Trije izdelki so prejeli nagrado za najbolj inovativno živilo v Sloveniji v 2018, kar predstavlja polovico vseh nagrajenih izdelkov. Tudi sicer se izdelki Minute lahko pohvalijo s številnimi nagradami, kot je npr. Agra. Konec leta smo lansirali novo ponudbo kave na poti, in sicer **Minute za kavo** z Barcaffé.

Komunikacija kakovosti izdelkov Mercator v povezavi s podporo športu

V juniju smo izvedli 5-tedensko kampanjo, s katero smo promovirali mlečne izdelke trgovske znamke Mercator. Kampanjo smo športno obarvali in k sodelovanju povabili mlade nogometaše in slovensko nogometno legendo Sebastjana Cimirotiča.

Za konec pa še najslajše: ob koncu leta smo lansirali svojo novo čokolado Finesse

Poleg klasičnih komunikacijskih orodij in izpostavitve na POS smo za Miklavža prvim otrokom v vseh svojih poslovalnicah podarili brezplačno čokolado in tako razveselili ne samo številne otroke, temveč tudi njihove starše.

Kampanja v Bosni in Hercegovini »BIO enkrat ... BIO vedno«

Svojim kupcem nudimo bogat izbor zdrave hrane, izdelke brez laktoze, sladkorja in glutena pod lastno blagovno znamko Bio Zone. Kupcem je v sklopu kampanje »BIO enkrat ... BIO vedno« na voljo več kot 1.000 izdelkov za zdravo in aktivno življenje, s čimer je Mercator postal vodilni na področju ozaveščanja naših kupcev o zdravi prehrani. Ambasador kampanje je Tomislav Cvitanušić, maratonec, triatlonec in alpinist.

●●●●● Nepremičninska dejavnost in razvoj prodajne mreže

V letu 2018 je Skupina Mercator skladno s planom investicij prioritarno izvajala prenove maloprodajnih enot in ureditve novih prodajal, pridobljenih s poslovnim najemom. Tako smo v obravnavanem obdobju skupno odprli **16 novih prodajal market programa**.

Iskali in ocenjevali smo tudi nove potencialne lokacije za širitev Mercatorjeve maloprodajne mreže. Aktivnosti so potekale tudi na področju prodaje poslovno nepotrebne premoženja ter iskanja investitorjev, ki bi za potrebe Mercatorja zgradili oz. pridobili trgovske površine in jih nato ponudili Mercatorju v najem.

Objavili smo tudi mednarodni razpis za prodajo nepotrebnih nepremičnin in izbranih nakupovalnih centrov (projekt monetizacija). Prejeli smo več nezavezujočih ponudb, izvedli skrbni pregled in pogajanja z izbranim kupcem, oktobra pa že podpisali pogodbo o prodaji desetih nakupovalnih centrov, ki predvideva, da bo Mercator dolgoročno najel dele centrov, v katerih izvaja svojo osnovno dejavnost. Prodaja je bila zaključena v februarju 2019.

V oktobru 2018 je Mestna občina Ljubljana sprejela občinski prostorski načrt, ki vsebuje projekt novega Mercatorjevega logistično-distribucijskega centra v Ljubljani.

Nadaljevanje projekta monetizacije nepremičnin – uspešno izvedena prodaja 10 trgovskih centrov v Sloveniji.

Ključni cilji Mercatorja na nepremičninskem področju so:

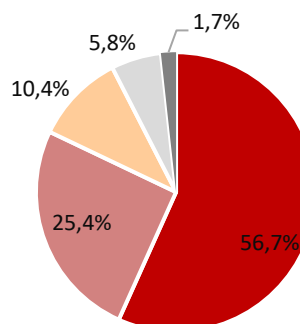

Pregled investicij in dezinvesticij

V letu 2018 je Skupina Mercator realizirala za 29,9 mio EUR naložb v osnovna sredstva. V Sloveniji je bilo za investicije porabljenih 56,7 %, na tujih trgih pa 43,3 % celotnih sredstev za investicije.

Naložbe v osnovna sredstva v letu 2018 po trgih

	Naložbe v osnovna sredstva v letu 2018 (v 000 EUR)	Struktura (v %)
Slovenija	16.960	56,7%
Srbija	7.589	25,4%
Črna gora	3.106	10,4%
Hrvaška	1.732	5,8%
Bosna in Hercegovina	518	1,7%
Skupaj	29.905	100,0%

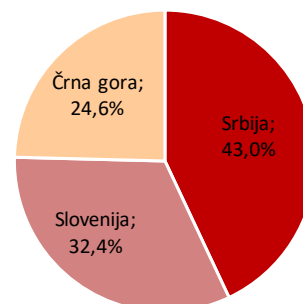

Vlaganja v prenove obstoječih prodajnih enot predstavljajo 55,1 % celotnih investicij, širitev novih maloprodajnih enot 15,5 %, vlaganja v informacijsko tehnologijo 20,6 %, vlaganja v distribucijske centre 3,9 %, preostalih 4,9 % pa so investirali v netrgovsko dejavnost.

Leta 2018 je Skupina Mercator pridobila 7.589 m² novih bruto površin. Vse nove bruto površine so bile pridobljene s poslovnim najemom.

Skupina Mercator je v letu 2018 odtujila za 27,6 mio EUR osnovnih sredstev, od tega 26,8 mio EUR nepremičnin in 0,8 mio EUR naprav in opreme.

Delež novih odprtih uporabnih površin v letu 2018 po trgih:

Pregled vseh bruto uporabnih površin na dan 31. 12. 2018:

	Bruto uporabna površina v m ²		
	Uporabljene za lastno dejavnost	Oddane v najem	SKUPAJ
Trgovske površine v lasti	523.755	392.859	916.614
Trgovske površine v najemu	408.912	157.437	566.349
Skupaj trgovske površine	932.667	550.296	1.482.963
Skladiščne površine v lasti	138.318	19.548	157.866
Skladiščne površine v najemu	63.201	10.508	73.709
Skupaj skladiščne površine	201.519	30.056	231.575
Poslovne površine v lasti	18.079	3.312	21.391
Poslovne površine v najemu	7.583	346	7.929
Skupaj poslovne površine	25.662	3.658	29.320
UPORABNE POVRŠINE V UPRAVLJANJU	1.159.848	584.010	1.743.858
- od tega v lasti	680.152	415.719	1.095.871
- od tega v najemu	479.696	168.291	647.987

Pregled otvoritev maloprodajnih enot po trgih v letu 2018**Slovenija****Nove površine:** 2.460 m²Število novih enot: 6Otvoritve: Market Begunje pri Cerknici; Market Unec; Market Godovič; Market Iga vas; Market Šobec, Supermarket Kočevje**Prenove/preložitve:**Število enot: 68**Srbija****Nove površine:** 3.263 m²Število novih enot: 2Otvoritve: Market Strumička, Beograd; Supermarket Roda Vršac**Prenove/preložitve:**Število enot: 6**Črna gora****Nove površine:** 1.866 m²Število novih enot: 8Otvoritve: Market Štoj; Market Sutomore 3; Market Gornja Gorica, Podgorica; Market Žabljak; Market Plav; Market Masline1, Podgorica; Market Momišići, Podgorica; Market Danilovgrad**Prenove/preložitve:**Število enot: 18**Bosna in Hercegovina****Prenove/preložitve:**Število enot: 14

V letu 2018 je bilo na ravni Skupine Mercator novo odprtih in prenovljenih **122 trgovin.**

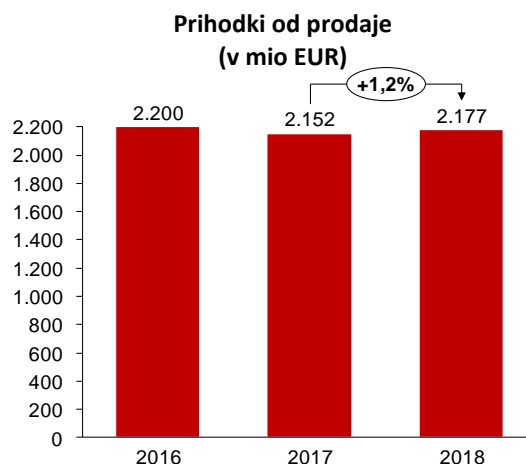

●●●● Analiza poslovanja v letu 2018

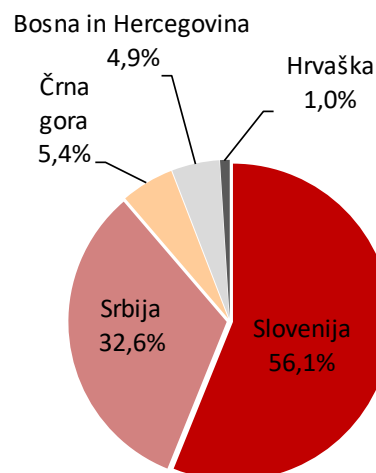
Prihodki od prodaje

Skupina Mercator je v letu 2018 realizirala **2.177,2 mio EUR prihodkov od prodaje**, kar je 1,2 % več kot v letu 2017. Nova strategija, nov koncept trgovin, preнове trgovin in izboljšana konkurenčna storitev kažejo pozitivne rezultate v osnovni dejavnosti poslovanja Skupine Mercator. Pozitivni vpliv na prihodke Skupine Mercator ima tudi ponovna vzpostavitev maloprodajne dejavnosti na trgu Bosne in Hercegovine v septembru 2017. Najpomembnejša trga za Skupino Mercator še naprej ostajata trga Slovenije in Srbije.

V letu 2018 smo na trgu Slovenije 2018 beležili padec prihodkov v višini 0,3 % glede na preteklo leto, pri čemer je padec prihodkov posledica nižjih realiziranih prihodkov v veleprodajni dejavnosti zaradi zaprtja franšiznih enot, zmanjšanja tranzitnega prometa in izpada prodaje na programu agrooprema. Prihodki od prodaje so se znižali tudi v Srbiji (za 4,9 %) zaradi odpiranja novih prodajnih površin konkurence, vstopa novega konkurenta na trg (Lidl), nižjih realiziranih prihodkov iz veleprodajne dejavnosti zaradi zmanjšanja tranzitnega prometa in zapiranja neprofitabilnih Velpro centrov ter izpada prihodkov od najemnin zaradi odprodaje centra v Beogradu. Na trgu Črne gore je bil beležen padec prihodkov v višini 3,5 % glede na leto 2017 zaradi odpiranja novih prodajnih površin konkurence in slabše turistične sezone glede na leto 2017. Prav tako smo beležili padec prihodkov na trgu Hrvaške (za 3,2 %) zaradi realiziranih višjih prihodkov v letu 2017 iz naslova odprodaje zalog v skladu s pogodbo odprodaje neosnovne dejavnosti, medtem ko so prihodki od najemnin ostali primerljivi glede na leto 2017. Na trgu Bosne in Hercegovine smo beležili rast prihodkov v višini 70.734 tisoč EUR, kar je posledica ponovne vzpostavitve maloprodajne dejavnosti v septembru 2017.

Konsolidirani prihodki od prodaje po trgih za leto 2018

Prihodki od prodaje trgovine na drobno

Nova strategija, nov koncept trgovin, preнове trgovin in izboljšana konkurenčna storitev kažejo pozitivne rezultate v osnovni dejavnosti poslovanja Skupine Mercator. Prihodki od prodaje v trgovini na drobno so višji glede na primerljivo obdobje preteklega leta v Sloveniji in Bosni in Hercegovini, medtem ko so na trgu Srbije in Črne gore prihodki nižji predvsem zaradi odpiranja novih prodajnih površin konkurence.

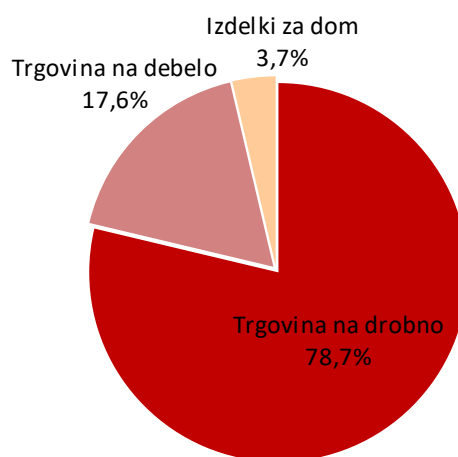
v tisoč EUR	2016	2017	2018	Sprememba 2018/2017
Prihodki od prodaje trgovine na drobno	1.539.561	1.577.532	1.628.473	3,2%

V letu 2018 je Skupina Mercator beležila **rast prihodkov od prodaje v trgovini na drobno** v višini **3,2 %** glede na leto 2017.

Struktura prihodkov od prodaje po programih Skupine Mercator

Delež v prihodkih od prodaje (v %)	2016	2017	2018
Trgovina na drobno	74,1%	77,6%	78,7%
Trgovina na debelo	22,2%	18,6%	17,6%
Izdelki za dom	3,7%	3,8%	3,7%
Skupaj prihodki od prodaje v trgovini in programu izdelkov za dom*	100,0%	100,0%	100,0%

*Poleg prihodkov v trgovini na drobni in debelo ter izdelkov za dom Skupina Mercator ustvarja prihodke tudi iz naslova nepremičnin, logistike in gostinske dejavnosti.

Prihodki od prodaje po programih 2018 (v %)

Struktura prihodkov od prodaje po posameznih programih se v letu 2018 ni pomembno spremenila. Največji delež prihodkov predstavlja prodaja izdelkov za vsakdanjo rabo na drobno, in sicer 78,7 % prihodkov. Glede na predhodno leto se je delež glede na ostale programe povečal za 1,1 odstotne točke. V letu 2018 je bil beležen padec prihodkov iz naslova trgovine na debelo zaradi zaprtja franšiznih enot, zapiranja neprofitabilnih Velpro centrov v Srbiji, padca prihodkov v tranzitu in izpada prihodkov v programu agrooprema. Delež prihodkov iz prodaje, realiziran v specializiranem trgovskem programu prodaje izdelkov za dom, je v letu 2018 znašal 3,7 %.

Stroški po naravnih vrstah

V letu 2018 so celotni stroški po naravnih vrstah znašali 613.969 tisoč EUR, kar predstavlja povečanje za 1,5 % glede na leto 2017. Povečanje stroškov v letu 2018 glede na leto 2017 je predvsem posledica:

- ponovnega vstopa na trg Bosne in Hercegovine v septembru 2017 (vpliv v višini 11.580 tisoč EUR) ter
- povečanja stroškov delovne sile in energije predvsem zaradi rasti cen v skupni višini 9.415 tisoč EUR.

Brez upoštevanja družbe Mercator BH, d. o. o., stroškov delovne sile in stroškov energije celotni stroški po naravnih vrstah na ravni Skupine Mercator v letu 2018 znašajo 285.635 tisoč EUR, kar pomeni zmanjšanje za 12.209 tisoč EUR oz. za 4,1 % glede na leto 2017.

Gibanje po posamezni vrsti stroška je bilo naslednje:

- **Stroški materiala** so v letu 2018 znašali 72.540 tisoč EUR, kar predstavlja glede na preteklo leto povečanje za 5,3 % in je predvsem posledica povečanja stroškov energije na trgu Slovenije in Hrvaške in ponovnega vstopa na trg Bosne in Hercegovine v septembru 2017.
- **Stroški storitev brez najemnin** so se v letu 2018 glede na leto 2017 povečali zaradi višjih stroškov iz naslova izplačil študentskemu servisu in stroška najetih ter pogodbenih delavcev predvsem na trgu Slovenije in so na ravni celotne Skupine Mercator znašali 141.726 tisoč EUR. **Stroški najemnin** so v letu 2018 znašali 67.771 tisoč EUR, kar pomeni zmanjšanje za 3,4 % glede na leto 2017. Znižanje izhaja predvsem iz trga Hrvaške zaradi prekinitve pogodbe za logistično distribucijski center Sveta Nedelja.
- **Stroški dela** so se v letu 2018 na ravni celotne Skupine Mercator povečali za 3,8 % glede na leto 2017 in so znašali 246.626 tisoč EUR. Stroški dela so se povečali v Bosni in Hercegovini, kjer je Mercator v septembru 2017 ponovno vstopil na trg maloprodajne dejavnosti, in Srbiji zaradi sprememb v zakonodaji v zvezi z vključevanjem stroška malice v plačo in spremembo zakonodaje na področju minimalne plače.
- **Stroški amortizacije** so se iz 69.846 tisoč EUR v letu 2017 na ravni celotne Skupine Mercator znižali na 68.479 tisoč EUR, kar predstavlja znižanje za 2,0 %.
- **Drugi stroški po naravnih vrstah**, ki vključujejo npr. stroške za varstvo okolja, donacije, članarine itd., so v letu 2018 znašali 13.794 tisoč EUR, kar je 4,7 % manj kot so znašali v letu 2017.

- **Stroški rezervacij** so v letu 2018 znašali 3.032 tisoč EUR in se nanašajo na rezervacije, oblikovane za tožbene zahteve in na rezervacije za stroške reorganizacije.

Celotni stroški po naravnih vrstah (brez upoštevanja družbe Mercator BH, d. o. o., stroškov delovne sile in stroškov energije) so v letu 2018 znašali 285,6 mio EUR, kar pomeni **zmanjšanje za 12,2 mio EUR** glede na leto 2017.

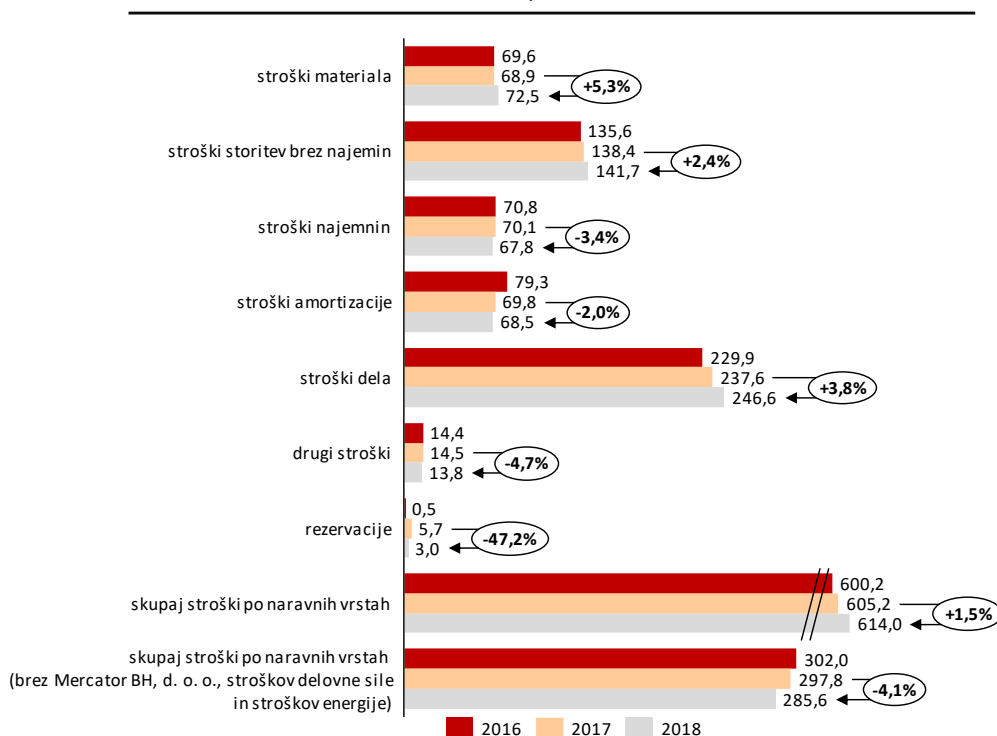
Sprememba stroškov po naravnih vrstah 2018/2017

+1,5 %

Sprememba stroškov po naravnih vrstah

(brez Mercator BH, d. o. o., stroškov delovne sile in stroškov energije) 2018/2017

-4,1 %

Poslovni izid iz poslovanja, finančni izid in poslovni izid obračunskega obdobja

Skupina Mercator je v letu 2018 dosegla **poslovni izid iz poslovanja (EBIT)** v vrednosti 38.343 tisoč EUR, kar predstavlja izboljšanje za 210.851 tisoč EUR glede na leto 2017, vendar podatki v primerjavi s preteklim letom niso primerljivi predvsem zaradi prevrednotenja nepremičnin v letu 2017.

Neto finančni odhodki za leto 2018 za Skupino Mercator znašajo 30.565 tisoč EUR in so se glede na predhodno leto povečali za 494 tisoč EUR. Najvišji delež znotraj finančnih odhodkov predstavljajo neto odhodki od rednih in zamudnih obresti, in sicer 30.692 tisoč EUR.

Skupina Mercator je v letu 2018 realizirala **poslovni izid obračunskega obdobja** v višini 1.606 tisoč EUR.

Pregled enkratnih poslovnih dogodkov

V letu 2018 so neto enkratni poslovni dogodki na ravni celotne Skupine Mercator znašali 0,6 mio EUR, medtem ko so na poslovne rezultate leta 2017 Skupine Mercator vplivali neto enkratni poslovni dogodki v višini 193,3 mio EUR, pri čemer je imelo največji vpliv prevrednotenje zemljišč in zgradb v višini 145,8 mio EUR.

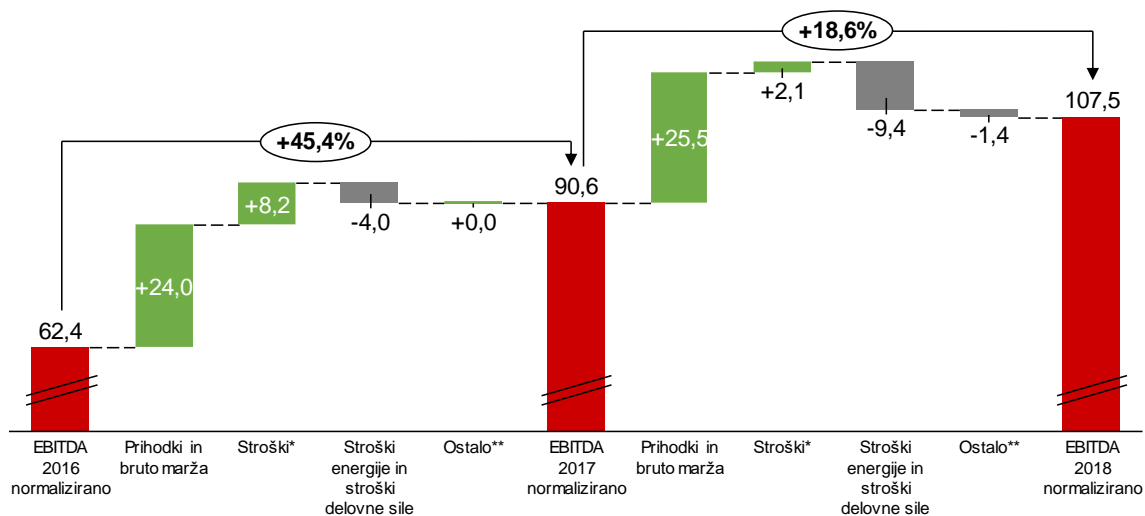
Enkratni poslovni dogodki v obdobju 2016–2018 so povzeti v tabeli prikazani v nadaljevanju.

Pregled enkratnih poslovnih dogodkov v obdobju 2016-2018

v mio EUR	2016	2017	2018
Vpliv poslovanja Intersporta in Modiane in stroškov prodajnih procesov	11,7	-	-
Neto popravki kratkoročnih sredstev	-46,0	-53,5	-8,7
Neto popravki dolgoročnih sredstev	-	-145,8	3,4
Neto drugi izredni dogodki	13,0	5,9	4,7
Neto enkratni poslovni dogodki	-21,3	-193,3	-0,6

Normalizirani kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA normalizirana) in normalizirani kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami (EBITDAR normaliziran)

Normalizirani kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA normalizirana) je v letu 2018 znašal 107.458 tisoč EUR in je glede na leto 2017 višji za 16.827 tisoč EUR. V nadaljevanju je predstavljeno gibanje normaliziranega kosmatega denarnega toka iz poslovanja (EBITDA normalizirana) po letih.

Normalizirani kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA normalizirana) v obdobju 2016-2018 (v mio EUR)

*Stroški ne vključujejo stroškov delovne sile in stroškov energije.

**Postavka »Ostalo« vključuje predvsem neto ostale poslovne prihodke in odhodke.

Iniciative Operativnega načrta za učinkovito poslovanje (Value Creation Plan) so pokazale rezultate na področju prihodkov in realizacije bruto marže. S cenovnimi iniciativami smo optimizirali prodajni asortiment.

V letu 2018 so se normalizirani stroški na ravni Skupine Mercator, neupoštevajoč Mercator BH, d. o. o. (zaradi ponovne vzpostavitve maloprodajne dejavnosti v septembru 2017), povišali za 7.282 tisoč EUR, predvsem zaradi rasti v ceni stroška delovne sile in energije v višini 9.415 tisoč EUR. V letu 2018 smo nadaljevali z implementacijo strogega nadzora stroškov preko iniciativ Operativnega načrta za učinkovito poslovanje (Value Creation Plan), kar je pozitivno vplivalo na znižanje stroškov, ki ne vključujejo stroškov delovne sile in energije, v višini 2.134 tisoč EUR glede na leto 2017.

V letu 2018 je **Skupina Mercator ustvarila 107,5 mio EUR normalizirane EBITDA**, kar je za 16,8 mio EUR več kot v letu 2017.

Normalizirani kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami (EBITDAR normaliziran) je v letu 2018 znašal 175.134 tisoč EUR in je glede na leto 2017 višji za 14.501 tisoč EUR.

Sredstva

Vrednost sredstev Skupine Mercator na dan 31. 12. 2018 znaša 1.936.298 tisoč EUR in je glede na konec leta 2017 nižja za 6,8 %.

Dolgoročna sredstva na dan 31. 12. 2018 znašajo 1.400.811 tisoč EUR in so glede na konec leta 2017 nižja za 6,1 %. Vrednost osnovnih sredstev sicer predstavlja največji delež znotraj dolgoročnih sredstev, in sicer 95,6 %.

Znižanje vrednosti osnovnih sredstev v letu 2017 je posledica prevrednotenja vrednosti zemljišč in zgradb konec leta 2017 in spremenjene knjigovodske usmeritve s področja evidentiranja sredstev, namenjenih za monetizacijo.

Kratkoročna sredstva na dan 31. 12. 2018 znašajo 535.487 tisoč EUR in so glede na konec leta 2017 nižja za 8,4 %. Zmanjšanje se nanaša predvsem na trg Srbije zaradi enkratnega povečanja terjatev na dan 31. 12. 2017 iz naslova odprodaje Mercator centra Beograd konec leta 2017. Največjo postavko znotraj kratkoročnih sredstev na dan 31. 12. 2018 sicer predstavljajo zaloge (39,3 %) in terjatve do kupcev in druge terjatve (29,6 %).

Sredstva Skupine Mercator

v 000 EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2018	Sprememba 31. 12. 2018/ 31. 12. 2017	Delež v celotnih sredstvih 2018
Osnovna sredstva	1.601.767	1.424.185	1.338.831	-6,0 %	69,1 %
Dolgoročna dana posojila in depoziti	31.385	24.147	18.976	-21,4 %	1,0 %
Dolgoročne terjatve in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	23.990	43.655	43.004	-1,5 %	2,2 %
Skupaj dolgoročna sredstva	1.657.143	1.491.988	1.400.811	-6,1 %	72,3 %
Sredstva za odtujitev	-	117.146	148.439	26,7 %	7,7 %
Zaloge	224.328	210.233	210.319	0,0 %	10,9 %
Kratkoročne terjatve	206.937	228.412	158.646	-30,5 %	8,2 %
Kratkoročna dana posojila in depoziti	8.110	4.833	4.550	-5,9 %	0,2 %
Denar in denarni ustrezniki	26.318	24.112	13.534	-43,9 %	0,7 %
Skupaj kratkoročna sredstva	465.694	584.736	535.487	-8,4 %	27,7 %
Skupaj sredstva	2.122.836	2.076.723	1.936.298	-6,8 %	100,0 %

Kapital in obveznosti

Kapital in obveznosti Skupine Mercator

v 000 EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2018	Sprememba 31. 12. 2018/ 31. 12. 2017	Delež v kapitalu in celotnih obveznostih 2018
Kapital	557.376	478.401	479.525	0,2 %	24,8 %
Dolgoročne poslovne obveznosti in obveznosti za davek	45.117	58.708	51.125	-12,9 %	2,6 %
Dolgoročne finančne obveznosti	769.776	765.309	597.999	-21,9 %	30,9 %
Rezervacije	26.818	29.683	30.143	1,6 %	1,6 %
Skupaj dolgoročne obveznosti	841.711	853.701	679.267	-20,4 %	35,1 %
Kratkoročne poslovne obveznosti in obveznosti za davek	590.509	628.231	590.758	-6,0 %	30,5 %
Kratkoročne finančne obveznosti	133.241	116.391	186.748	60,4 %	9,6 %
Skupaj kratkoročne obveznosti	723.750	744.622	777.506	4,4 %	40,2 %
Skupaj obveznosti	1.565.461	1.598.322	1.456.773	-8,9 %	75,2 %
Skupaj kapital in obveznosti	2.122.836	2.076.723	1.936.298	-6,8 %	100,0 %

Posojila in druge finančne obveznosti Skupine Mercator na dan 31. 12. 2018 znašajo 784.747 tisoč EUR in so glede na konec leta 2017 nižje za 96.953 tisoč EUR, glede na konec leta 2016 pa za 118.271 tisoč EUR. Neto finančni dolg Skupine Mercator na dan 31. 12. 2018 znaša 771.212 tisoč EUR in je glede na predhodno leto nižji za 86.376 tisoč EUR.

Vse poslovne obveznosti na dan 31. 12. 2018 znašajo 590.103 tisoč EUR in so glede na konec leta 2017 nižje za 44.034 tisoč EUR.

Stanje rezervacij na dan 31. 12. 2018 je znašalo 30.143 tisoč EUR in je glede na konec leta 2017 višje za 1,6 %.

Pokritost dolgoročnih sredstev in neto finančni dolg / EBITDA normalizirana

	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2018
Pokritost dolgoročnih sredstev z dolgoročnimi viri	84,4 %	89,3 %	82,7 %
Neto finančni dolg/ EBITDA normalizirana	14,1x	9,5x	7,2x

Pokritost dolgoročnih sredstev z dolgoročnimi viri v Skupini Mercator na dan 31. 12. 2018 znaša 82,7 %, kar je za 6,6 odstotne točke manj kot konec leta 2017. Razmerje med neto finančnim dolgom normalizirano EBITDA je v letu 2018 znašalo 7,2, kar predstavlja bistveno izboljšanje glede na leto 2016, ko je vrednost kazalnika znašala 14,1. Na zmanjšanje zadolženosti sta pozitivno vplivali tudi izvedba monetizacije nepremičnin v Srbiji in prodaja poslovno nepotrebne premoženja v Sloveniji.

Vpliv novega standarda MSRP 16 Najemi

Datum začetka veljave novega standarda MSRP 16 Najemi je 1. 1. 2019.

V nadaljevanju je predstavljen vpliv novega standarda na kazalnike poslovanja in zadolženost Skupine Mercator na leto 2018, če bi novi standard veljal od 1. 1. 2018 dalje.

v mio EUR	2018	Vpliv MSRP 16	2018 prilagojeno
Kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA)	106,8	65,0	171,8
Normalizirani kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA normalizirana)	107,5	65,0	172,4

v mio EUR	31. 12. 2018	Vpliv MSRP 16	31. 12. 2018 prilagojeno
Celotne finančne obveznosti	784,7	298,6	1.083,3

	31. 12. 2018	31. 12. 2018 prilagojeno
Neto finančni dolg/ EBITDA normalizirana	7,2x	6,2x

Skupina Mercator ocenjuje, da bi v letu 2018 beležila višji **kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA)** za 65,0 mio EUR, če bi standard MSRP 16 stopil v veljavo s 1. 1. 2018.

Skupina Mercator ocenjuje, da bi se **finančne obveznosti** iz naslova najema povišale za 298,6 mio EUR, če bi standard MSRP 16 stopil v veljavo s 1. 1. 2018.

Skupina Mercator ocenjuje, da bi kazalnik **neto finančni dolg/EBITDA normalizirana** na dan 31. 12. 2018 znašal 6,2x, če bi standard MSRP 16 stopil v veljavo s 1. 1. 2018.

•••● Načrtovano poslovanje za leto 2019

Skupina Mercator za leto 2019 načrtuje nadaljevanje uresničevanja strategije razvoja, pri čemer ostaja ključno razdolževanje Skupine Mercator.

Načrtovano poslovanje v letu 2019

Mercator v letu 2019 navkljub zaostrenim pogojem poslovanja in veliki rasti novih prodajnih površin konkurence na vseh trgih **načrtuje povečanje prihodkov obstoječih enot v osnovni dejavnosti poslovanja (trgovini na drobno) in v neosnovnih dejavnostih (trgovina na debelo in M Tehnika)**. Ključna značilnost poslovanja v letu 2019 bo predvsem rast stroškov na vseh trgih: gre za stroške energije, materiala in storitev, predvsem pa za stroške dela, tudi zaradi zakonskih sprememb. Kljub negativnim vplivom bomo z nadaljevanjem izvedbe Operativnega načrta za učinkovito poslovanje (Value Creation Plan) te negativne vplive v letu 2019 nevtralizirali.

Nadaljevanje projekta monetizacije nepremičnin

Skupina Mercator si je v strateškem načrtu do leta 2021 kot enega ključnih strateških ciljev zastavila predvsem razdolževanje. Doseganje tega cilja, ki bo imel izrazito pozitivne posledice na poslovno uspešnost in predvsem na nadaljnji razvoj Skupine, bodo omogočali predvsem projekti monetizacije, s katerimi bo Skupina nadaljevala tudi v letu 2019. Skupina Mercator je imela na dan 31. 12. 2018 še vedno v lasti 1,3 mrd EUR zgradb (v katerih opravlja svojo lastno dejavnost in naložbenih nepremičnin) ter zemljišč, ne glede na že izvedene projekte monetizacije. Mercator bo tudi v letu 2019 aktivno nadaljeval s projektom izgradnje novega logistično-distribucijskega centra v Ljubljani.

Investicijska aktivnost v letu 2019

Mercator bo tudi v letu 2019 nadaljeval s prenovo trgovin, novim konceptom prodajne ponudbe, ki še večji poudarek daje oddelkom s svežo hrano, kar bo še naprej Mercatorjeva temeljna usmeritev do potrošnikov in njegova konkurenčna prednost. Mercator bo tako še naprej sledil poslanstvu biti najboljši lokalni trgovec na vsakem trgu, kjer posluje.

• • • ● Upravljanje s tveganji

• • • ● Sistem spremljanja in obvladovanja tveganj

Upravljanje s tveganji je proaktivni sistemski pristop predvidevanja in pravočasnega zaznavanja tako negativnih trendov in pojavov (tveganj) kot tudi pozitivnih trendov in pojavov (priložnosti) z namenom učinkovitega ukrepanja in izkoriščanja le-teh v korist družbe.

Izvedba ukrepov in aktivnosti ključnih tveganj v letu 2018

V letu 2018 smo obravnavali in zaključili 160 ukrepov, ki so bili lansirani na podlagi izvedene analize tveganj v Skupini Mercator za leto 2018. Mesečno smo spremljali njihovo realizacijo in ugotovitve dokumentirali v poročilih. Tveganja smo povezali z Operativnim načrtom za učinkovito poslovanje (Value Creation Plan).

Analiza tveganj za leto 2019

V družbah Skupine Mercator v času planiranja preverimo uspešnost izvajanja obstoječe strategije in doseganja zastavljenih ciljev ter poizkušamo opredeliti relevantna (notranja in zunanja) vprašanja ter potrebe in pričakovanja deležnikov (kupcev, lastnikov, zaposlenih, družbenega in naravnega okolja itd.).

Za leto 2019 smo s sistematično analizo identificirali in vrednotili tveganja, ki se lahko pojavijo v vseh procesih delovanja Skupine Mercator. Določili smo **ključna tveganja** za posamezno družbo in Skupino Mercator. Vsa ključna tveganja smo obravnavali z vidika že izvedenih aktivnosti in z vidika načrtovanih aktivnosti ter predlagali konkretne ukrepe. Ukrepe smo lansirali odgovornim v izvedbo. Redno bomo spremljali njihovo realizacijo.

Kriteriji za opredelitev ključnega tveganja Skupine Mercator so:

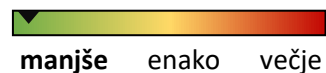
- posamezno tveganje je ključno tveganje za posamezno družbo;
- posamezno tveganje preseže vrednost 1 % EBITDA Skupine Mercator;
- če vsota vseh tveganj posamezne vrste tveganj preseže 3 % EBITDA Skupine Mercator, je največje tveganje ključno tveganje za Skupino Mercator.

• • • ● Ključna tveganja Skupine Mercator

V nadaljevanju so predstavljene vrste tveganj, ki so ključna za Skupino Mercator in načrtovane aktivnosti za njihovo zmanjšanje v letu 2019.

Ključno tveganje: Tveganje korporativnega upravljanja

Opis tveganja	Ocena obsega izpostavljenosti 2019/2018
Tveganje korporativnega upravljanja je povezano z dolgoročnim razvojem družb v Skupini Mercator in se nanaša na postavljanje in izvajanje strategije, stabilnost lastništva, integracijske procese, upravljanje družb, spoštovanje etike, pretok informacij, ugled in podobno.	Ocenjujemo, da bo tveganje korporativnega upravljanja v letu 2019 glede na leto 2018 MANJŠE .

Načrtovane aktivnosti za zmanjšanje tveganja

- Tveganje izhajajoče iz delovanja Skupine Agrokor
Dnevno bomo spremljali javne objave. Na Kolegiju predsednika uprave bomo obravnavali potencialna tveganja v zvezi z delovanjem Skupine Agrokor, ki bi vplivala na Skupino Mercator, in po potrebi pripravili načrt korektivnih ukrepov ter spremljali njihovo izvajanje.
- Pravilna opredelitev in realizacija strategije
Dosledno bomo spremljali mesečno analizo realizacije Operativnega načrta za učinkovito poslovanje (Value Creation Plan) in tako redno preverjali izvajanje zastavljenih strateških ciljev. Za ugotovljena odstopanja bomo pripravili načrt aktivnosti in ga dali v odobritev upravi. Merilo uspeha je poslovanje v skladu s sprejetimi iniciativami Operativnega načrta za učinkovito poslovanje.

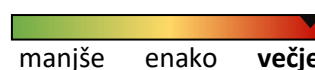
Ključno tveganje: Tveganje konkurenčnosti in razvoja ponudbe blaga, storitev ter prodajnih kanalov

Opis tveganja

Tveganje konkurenčnosti in razvoja ponudbe blaga, storitev ter prodajnih kanalov se navezuje na vprašanje, kakšni bodo naši kupci, nabavni viri, storitve in prodajni kanali v srednjeročni prihodnosti.

Ocena obsega izpostavljenosti 2019/2018

Ocenjujemo, da bo tveganje konkurenčnosti in razvoja ponudbe blaga, storitev ter prodajnih kanalov v letu 2019 glede na leto 2018 **VEČJE**.

Načrtovane aktivnosti za zmanjšanje tveganja

- Tveganje padca tržnega deleža kot posledica novo odprtih trgovin konkurence
Predvsem v Srbiji, kjer je konec leta 2018 na trg vstopil nov konkurent – Lidl, pričakujemo, da bo konkurenca še povečala svoje prodajne površine. Naše aktivnosti bodo v letu 2019 usmerjene v ohranjanje tržnega deleža skozi mesečno spremljanje gibanja tržnega deleža ter sprememb neto kvadrature prodajne površine Mercatorja in konkurence.
- Cenovna nekonkurenčnost
V letu 2019 bomo dosledno pripravljali mesečne analize cenovne percepcije in popravke rednih in akcijskih maloprodajnih cen v okviru letaka. Za zmanjšanje tveganja bomo aktivnosti usmerili tudi v nadaljnji razvoj trgovske znamke Mercator.
- Nezadostna vlaganja v razvoj prodajnih kanalov ter neprilagojenost prodajnih mest pričakovanjem kupcev
V čim večji možni meri se želimo prilagoditi trendom ter pričakovanjem kupcem, zato v letu 2019 načrtujemo odprtje novih trgovin, izvedbo prenov in preložitvev. Nadaljevali bomo z iskanjem novih potencialnih lokacij. Skladno z zastavljeno strategijo prodajnega formata bomo aktivnosti usmerili tudi v ureditev ključnih oddelkov (oddelek "Grab and go" (zgrabi in pojdi), Eko oddelek, oddelek sadja in zelenjave, Pekarnica s predpripravljenimi izdelki – ponudba "Bake off" ponudba, sezonski oddelek itd.).

Ključno tveganje: Finančna tveganja

Opis tveganja

Finančna tveganja se nanašajo na kreditna, obrestna, valutna, likvidnostna, inflacijska, cenovna in podobna tveganja.

Ocena obsega izpostavljenosti 2019/2018

Ocenjujemo, da bo finančno tveganje v letu 2019 glede na leto 2018 ostalo **ENAKO**.

Načrtovane aktivnosti za zmanjšanje tveganja

Načrtovane aktivnosti v letu 2019 po posameznih vrstah tveganj:

➤ **Likvidnost**

Dnevno bomo spremljali realizacijo denarnega toka in ga centralizirano usklajevali na različnih ravneh odločanja, da bo posamezna družba vedno razpolagala z ustrežno višino denarnih sredstev za poplačilo obveznosti. Nadaljevali bomo z optimiziranjem upravljanja z obratnim kapitalom, predvsem boljšim upravljanjem z zalogami trgovskega blaga, hitrejšo izterjavo zapadlih neplačanih terjatev in optimiziranjem plačilnih rokov do dobaviteljev glede na naravo blaga in na tržne razmere.

➤ **Vzdržna finančna struktura**

Neto finančni dolg Skupine Mercator je na dan 31. 12. 2018 znašal 771,2 mio EUR, kar predstavlja 10,1 % zmanjšanje glede na konec leta 2017. Na znižanje zadolženosti je vplivala tudi monetizacija nepremičnin v Srbiji. V letu 2019 bomo nadaljevali s tretjo fazo monetizacije nepremičnin, kar je ključnega pomena za nadaljnjo vzdržno finančno strukturo Skupine Mercator. Tudi v letu 2019 bomo redno komunicirali s ključnimi deležniki in spoštovali zaveze do bank upnic.

Ključno tveganje: Tveganje delovanja upravljanja blagovnih skupin in nabave

Opis tveganja

Tveganje delovanja upravljanja blagovnih skupin in nabave vključuje trende in pojave, ki lahko vplivajo na učinkovitost operativnega delovanja področja upravljanja blagovnih skupin in nabave.

Ocena obsega izpostavljenosti 2019/2018

Ocenjujemo, da bo tveganje delovanja upravljanja blagovnih skupin in nabave v letu 2019 glede na leto 2018 ostalo **ENAKO**.

Načrtovane aktivnosti za zmanjšanje tveganja

V letu 2019 se bomo osredotočili na:

➤ **Tveganje iz naslova sezonskih vplivov**

Skrbno bomo planirali in naročali sezonske izdelke, upoštevali pretekle prodaje in gibanje trga ter določali ustrezne datume začetka prodaje sezonskih izdelkov in datume začetka razprodaj z upoštevanjem zalog v maloprodajni mreži in skladiščih.

➤ **Tveganje iz naslova dviga cen borznih izdelkov**

Spremljali bomo borzna gibanja surovin in izdelkov blagovnih skupin, ki so povezana in podvržena borznim gibanjem, in planirali količine zgoraj navedenih izdelkov.

Ključno tveganje: Tveganje delovanja veleprodaje

Opis tveganja

Tveganje delovanja veleprodaje vključuje trende in pojave, ki lahko vplivajo na učinkovitost operativnega delovanja veleprodaje.

Ocena obsega izpostavljenosti 2019/2018

Ocenjujemo, da bo tveganje delovanja veleprodaje v letu 2019 glede na leto 2018 ostalo **ENAKO**.

Načrtovane aktivnosti za zmanjšanje tveganja

Aktivnosti na področju veleprodaje bodo v letu 2019 usmerjene predvsem v segment Agro in franšiznih kupcev. Da bi uresničili svoje načrte, bomo iskali nove dobavitelje in kupce. Še naprej bomo redno spremljali poslovanje in skrbeli za nemoteno oskrbo kupcev. Načrtujemo aktivnosti za investiranje v celostno grafično podobo in opremo franšiznih enot.

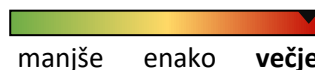
Ključno tveganje: Tveganje delovanja logistike

Opis tveganja

Tveganje delovanja logistike vključuje trende in pojave, ki lahko vplivajo na učinkovitost operativnega delovanja logistike.

Ocena obsega izpostavljenosti 2019/2018

Ocenjujemo, da bo tveganje delovanja logistike v letu 2019 glede na leto 2018 **VEČJE**.

Načrtovane aktivnosti za zmanjšanje tveganja

➤ Zagotavljanje pogojev logistične infrastrukture

Aktivnosti v letu 2019 in v prihodnjih letih bodo usmerjene v: zagotavljanje sredstev za izvedbo nujnih vzdrževalnih in obnovitvenih del za stavbe in pripadajočo logistično opremo, elektro in strojne inštalacije; redno izvajanje vseh zakonsko predpisanih vzdrževanj zgradb in opreme; poenotenje minimalnih logističnih standardov za nova dostavna mesta, tako z vidika ustreznega dostopa za največja tovorna vozila kot opremljenosti dostavnih mest z ustrežno opremo za razkladanje in nakladanje blaga in embalaže ter z ustreznimi zahtevanimi površinami za manipulacijo s trgovskim blagom in transportno ter drugo embalažo.

➤ Izgradnja novega logistično-distribucijskega centra v Sloveniji

V letu 2019 bomo realizirali nadaljnje načrtovane korake za izgradnjo nove logistične infrastrukture, vključno z izborom ustrezne tehnologije za nov distribucijski center in pripravo projekta za pridobivanje ustreznih dovoljenj za gradnjo.

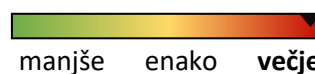
Ključno tveganje: Kadrovska tveganja

Opis tveganja

Kadrovska tveganja obravnavajo zaposlene in se nanašajo na izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, plače, informiranost zaposlenih, deficitarni kader, absentizem, zadovoljstvo zaposlenih, fluktuacijo zaposlenih in podobno.

Ocena obsega izpostavljenosti 2019/2018

Ocenjujemo, da bo kadrovska tveganje v letu 2019 glede na leto 2018 **VEČJE**.

Načrtovane aktivnosti za zmanjšanje tveganja

V letu 2019 se bomo osredotočili na izboljšanje zavzetosti zaposlenih z nadaljnjo prenovo vrednot in kulture, vzpostavitev projekta prenove sistemizacije delovnih mest, nadaljnjim razvojem voditeljstva, krepitevijo blagovne znamke delodajalca in razvojem kompetenc zaposlenih.

V letu 2019 bomo aktivnosti usmerili tudi v zaznano tveganje glede pomanjkanja kadra na operativnih področjih poslovanja, kot so trgovina na drobno, logistika itd. Če ni na voljo (ustreznega) kadra, delovni procesi ne morejo ustrezno potekati, kar lahko povzroči tudi upad prodaje. Možnost pridobitve ustreznega kadra poleg trenutnega stanja na trgu dela otežujejo še nekonkurenčnost plač v dejavnosti, delovni čas v trgovini in pomanjkanje motivacije za delo v trgovini – predvsem pri mladih. Tveganje pomanjkanje kadra na deficitarnih delovnih mestih (servisnih linijah) bomo zmanjševali tudi s spremembo procesov.

Ključno tveganje: Informacijska tveganja

Opis tveganja

Informacijska tveganja se nanašajo na uporabo informacijskih sistemov, informacijsko varnost ter vsakodnevno podporo poslovnim procesom.

Ocena obsega izpostavljenosti 2019/2018

Ocenjujemo, da bo informacijsko tveganje v letu 2019 glede na leto 2018 ostalo **ENAKO**.

Načrtovane aktivnosti za zmanjšanje tveganja

V letu 2019 bodo aktivnosti na področju informatike usmerjene v izvajanje vseh rednih operativnih aktivnosti (kot npr. delovanje komunikacijskih in centralnih sistemov) in vzdrževanje ustrezne arhitekture informacijskega sistema. Poleg tega je za znižanje ravni tveganosti predvidena izvedba:

- rednega izvajanja in spremljanja distribucije varnostnih popravkov na delovnih postajah in strežnikih ter uvajanje strožjih varnostnih zahtev (požarni zidovi, identifikacijski certifikati upravljanja ranljivosti za delovne postaje itd.);
- nadgradnje in optimizacije procesov upravljanja informacijskih sredstev, sprememb in problemov, povezanih s centralnimi informacijskimi sistemi;
- nadaljevanja vzpostavitve napredne centralne evidence sprememb, ki se izvajajo na sredstvih, ki omogočajo delovanje centralnih informacijskih sistemov;
- vpeljave novih informacijskih sistemov in funkcionalnosti, ki bodo vplivale na delovanje obstoječih centralnih informacijskih sistemov.

Ključno tveganje: Okoljska tveganja

Opis tveganja

Okoljska tveganja so povezana s prepoznanimi okoljskimi vidiki s področja rabe surovin in energije, emisij v zrak, izpustov v vode, odpadkov in podobno.

Ocena obsega izpostavljenosti 2019/2018

Ocenjujemo, da bo okoljsko tveganje v letu 2019 glede na leto 2018 ostalo **ENAKO**.

Načrtovane aktivnosti za zmanjšanje tveganja

Najpomembnejše prepoznano okoljsko tveganje v Skupini Mercator je povezano z manj učinkovito rabo električne energije zaradi neoptimalnih poslovnih procesov in vgrajenih tehnologij. Zato bodo v letu 2019 aktivnosti usmerjene v:

- nadaljevanje s četrletnim obveščanjem zaposlenih o učinkoviti rabi energije;
- izvedbo nadgradnje obstoječega energetskega knjigovodstva s podrobnejšim ciljnim spremljanjem rabe energije;
- zamenjavo zunanje razsvetljave, ureditev inštalacije in zamenjavo notranje razsvetljave z energetsko učinkovito razsvetljavo.

Finančno upravljanje

Stabilno finančno poslovanje

Neto finančni dolg Skupine Mercator je na dan 31. 12. 2018 znašal 771.212 tisoč EUR, kar je za 10,1 % manj, kot je znašal konec leta 2017. V zadnjem letu je tako Skupina Mercator nadaljevala stabilno finančno poslovanje.

v 000 EUR	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2018	Sprememba 31. 12. 2018/ 31. 12. 2017
Dolgoročne finančne obveznosti	769.776	765.309	597.999	-21,9 %
Kratkoročne finančne obveznosti	133.241	116.391	186.748	60,4 %
Finančne obveznosti	903.017	881.700	784.746	-11,0 %
Denar in denarni ustrezniki	26.318	24.112	13.534	-43,9 %
Finančna sredstva	26.318	24.112	13.534	-43,9 %
Neto finančni dolg	876.698	857.588	771.212	-10,1 %

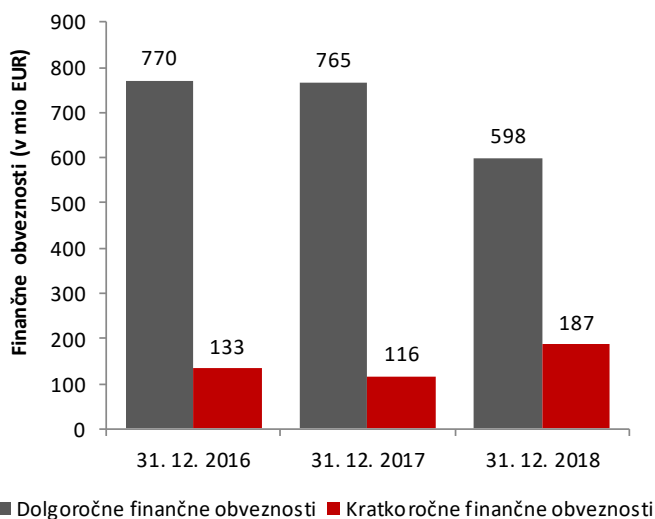
Stroški financiranja

V obdobju 1–12 2018 je povprečna vrednost 6-mesečnega Euriborja znašala -0,266 %, v enakem obdobju preteklega leta pa je bilo povprečje 6-mesečnega Euriborja -0,260 %.

Kapitalska sestava in razmerje med finančnimi obveznostmi

Skupina Mercator je na dan 31. 12. 2018 dosegla kapitalsko sestavo z razmerjem 1:1,61 med lastniškim kapitalom in neto finančnim dolgom.

Z izvedbo finančnega prestrukturiranja je tako Skupina Mercator v zadnjih letih pomembno izboljšala strukturo ročnosti finančnih obveznosti. Delež dolgoročnih finančnih obveznosti v vseh finančnih obveznostih je na dan 31. 12. 2018 znašal 76,2 % (86,8 % na dan 31. 12. 2017). Pomemben del kratkoročnih finančnih obveznosti je dolgoročne narave, saj so posojilodajalci zavezani k obnavljanju posojil do njihove končne zapadlosti skladno s pogodbo Master Restructuring Agreement (MRA). Končna zapadlost MRA je v letu 2021, končna zapadlost Serbian deal-a pa je 2020.

Po prestrukturiranju družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., so vse finančne obveznosti družbe variabilne, vezane na obrestno mero EURIBOR.

Razpoložljivi likvidnostni viri na dan 31. 12. 2018

Na dan 31. 12. 2018 je imela Skupina Mercator na razpolago naslednje likvidnostne vire:

v 000 EUR	31. 12. 2018
Denar in denarni ustrezniki	13.534
Nečrpana odobrena revolving posojila	25.469
Skupaj	39.003

Zavarovanje bančnih posojil

Skupina Mercator je v okviru prestrukturiranja finančnih obveznosti bančna posojila zavarovala s hipotekami na lastnih nepremičninah, s finančnimi naložbami v odvisne družbe, terjatvami, zalogami in sredstvi na bančnih računih.

● ● ● ● Mercatorjeva delnica in odnosi z vlagatelji

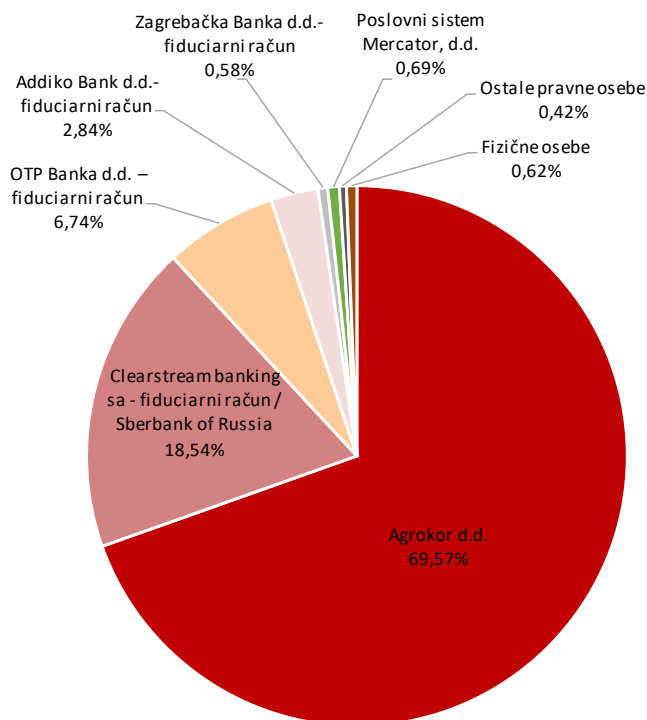
● ● ● ● Delnica in lastniška struktura

Osnovni podatki o delnici družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., na dan 31. 12. 2018:

Oznaka	MELR
Vrsta	Redne delnice
Borzna kotacija	Prva kotacija Ljubljanska borza, d. d.
Vrednost osnovnega kapitala	254.175.051,39 EUR
Število delnic	6.090.943
Število lastnih delnic	42.192
Število delničarjev	1.611

Lastniška struktura družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., na dan 31. 12. 2018

Največji delničarji

Štirje največji delničarji družbe so imeli na dan 31. 12. 2018 v lasti 97,69 % družbe. Podrobnejše informacije o največjih delničarjih so predstavljene pod poglavjem Izjava o upravljanju družbe.

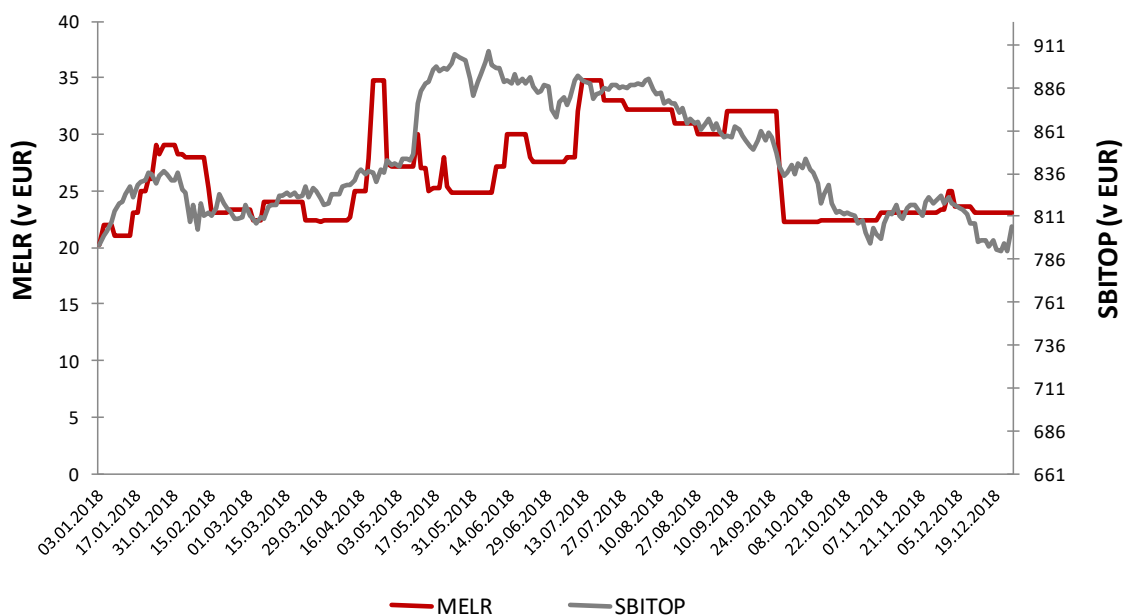
Delnice v lasti članov uprave in nadzornega sveta na dan 31. 12. 2018

Člani uprave in nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., na dan 31. 12. 2018 niso imeli v lasti delnic družbe.

Tuji delničarji

Na dan 31. 12. 2018 je delež tujih investorjev v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., znašal 98,68 % in se v primerjavi z letom 2017 ni spremenil.

Gibanje tečaja delnice MELR v obdobju 1–12 2018 v primerjavi z gibanjem indeksa SBITOP

Najpomembnejši podatki za delničarje¹³

	31. 12. 2017	31. 12. 2018	Sprememba 31. 12. 2018/ 31. 12. 2017
Število delnic, vpisanih v sodni register	6.090.943	6.090.943	0,0 %
Število lastnih delnic	42.192	42.192	0,0 %
Tržna kapitalizacija (v EUR)	122.245.226	140.091.689	14,6 %
Tržna cena delnice (v EUR)	20,1	23,0	14,6 %
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	70,0	68,5	-2,1 %
Najnižji zaključni tečaj v obdobju (v EUR)	19,6	20,2	3,1 %
Najvišji zaključni tečaj v obdobju (v EUR)	68,0	34,8	-48,8 %
Povprečni zaključni tečaj v obdobju (v EUR)	43,4	26,4	-39,2 %
Osnovna čista dobičkonosnost navadne delnice (v EUR)	-33,7	-1,8	-
Multiplikator dobička (P/E)	-0,7	86,6	-
Kapitalski donos (v %)	-70,5	14,6	-

Dividendna politika

Izplačilo dividend v letu 2019 ni predvideno.

Lastne delnice

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je imela na dan 31. 12. 2018 v lasti 42.192 lastnih delnic. Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., v obdobju 1–12 2018 ni niti kupovala niti prodajala lastnih delnic.

Vlagatelji

Družba poslovni sistem Mercator, d. d., redno in pravočasno obvešča vse svoje deležnike o pomembnih informacijah ter pomembnejših spremembah v poslovanju družbe. Obveščanje poteka preko spletne strani www.mercatorgroup.si ter sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet, kjer objavljamo sporočila tako v slovenskem kot v angleškem jeziku.

Delničarje ki so imetniki delnic istega razreda, Mercator obravnava pod enakimi pogoji. Prav tako jih spodbuja k aktivnemu in hkrati odgovornemu izvrševanju njihovih pravic.

¹³ **Tržna kapitalizacija** je izračunana kot zmnožek števila delnic, vpisanih v sodni register na dan 31. 12., ter tržne cene delnice na dan 31. 12.

Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot razmerje med vrednostjo kapitala družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., na dan 31. 12. ter tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v opazovanem obdobju brez lastnih delnic.

Osnovna čista dobičkonosnost navadne delnice je izračunana kot razmerje med čistim poslovnim izidom družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., ter tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v opazovanem obdobju brez lastnih delnic.

Multiplikator dobička je izračunan kot razmerje med tržno ceno delnice na dan 31. 12. in čistim dobičkom Skupine Mercator na delnico.

Kapitalski donos je izračunan kot razmerje med tržno ceno delnice na dan 31. 12. tekočega leta in tržno ceno delnice na dan 31. 12. preteklega leta.

● ● ● ● ● **Davki in druge dajatve**

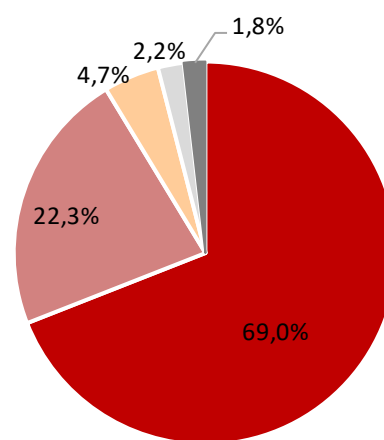
Davki so ključnega pomena za gospodarski in socialni razvoj. **V Skupini Mercator spoštujemo veljavno davčno zakonodajo v vseh državah poslovanja in mednarodne predpise ter sledimo dobrim davčnim praksam v skladu z načeli trajnosti in družbene odgovornosti.** Naša davčna politika odraža in podpira naše poslovanje. Cilj je zagotoviti, da bodo vsi davki pravilno obračunani in pravočasno plačani ter da bodo davčne napovedi pravočasno vložene in skladne z veljavno davčno zakonodajo.

Skupina Mercator izvaja obvladovanje davčnih tveganj na podoben način kot vsako drugo operativno tveganje. Upravljanje davčnih tveganj je ključni proces, s katerim je lahko družba zaščitena pred negativnimi posledicami pri doseganju poslovnih ciljev.

Davčna strategija in politika Skupine Mercator, sprejeta na ravni posloводства, je zapisana v internem aktu.

Plačilo davkov, prispevkov in ostalih dajatev po trgih v letu 2018

	Davki, prispevki in ostale dajatve v letu 2018 (v 000 EUR)
Slovenija	119.793
Srbija	38.623
Črna gora	8.117
Bosna in Hercegovina	3.767
Hrvaška	3.149
Skupaj	173.450

V letu 2018 so družbe v Skupini Mercator skupno plačale **173 mio EUR davkov, prispevkov in ostalih dajatev**. Od tega je bilo **v Sloveniji plačanih 120 mio EUR davkov in ostalih dajatev** (69,0 % vseh davčnih obveznosti Skupine Mercator), kar je 1,16 % celotnega državnega proračuna za leto 2019 (rebalans proračuna Republike Slovenije za leto 2019). Samo in zgolj za primerjavo*: 120 mio EUR je več, kot ima Direkcija za infrastrukturo v rebalansu proračuna zagotovljenih sredstev, namenjenih za enoletne investicijske izdatke za vzdrževanje in gradnjo državnih cest v Republiki Sloveniji, oziroma predstavlja 3-letni proračun Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

* Vir: Rebalans proračuna Republike Slovenije za leto 2019, Uradni list RS, št. 19/2019 z dne 29. 3. 2019

Vrste davkov, prispevkov in ostalih dajatev

Davki se v posameznih državah poslovanja Skupine Mercator različno imenujejo. Davke lahko razvrstimo v 4 skupine:

Davki fizičnih oseb – to so davki, povezani z zaposlitvijo, delom, kot so: dohodnina, prispevki za socialno varnost, davek na dohodek.

Davki na dobiček – to so davki, povezani z dobičkom družbe, kot so: davek od dohodkov pravnih oseb, davek od dobička, davčni odtegljaj, davek po odbitku.

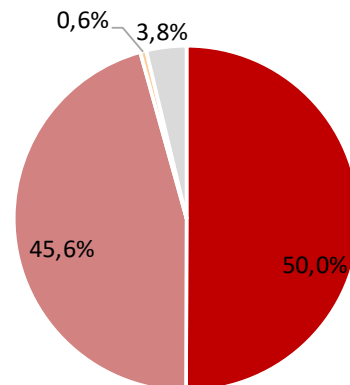

Davki v zvezi z blagom, storitvami, izdelki – to so davki na promet blaga in storitev, kot so: davek na dodano vrednost, carine, trošarine, davek na finančne storitve.

Drugi davki in dajatve – to so davki na lastništvo, uporabo premoženja, transakcije z nepremičninami, v zvezi z okoljem, kot so: davek na promet nepremičnin, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, okoljske dajatve, takse.

Vrste davkov, prispevkov in ostalih dajatev v letu 2018

	Davki, prispevki in ostale dajatve v letu 2018 (v 000 EUR)
Davki fizičnih oseb	86.822
Davki v zvezi z blagom, storitvami, izdelki	79.118
Davki na dobiček	999
Drugi davki in dajatve	6.511
Skupaj	173.450

Sodelovanje družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., s Finančno upravo RS

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je bila prva družba v Sloveniji, ki ji je Finančna uprava RS marca 2016 za obdobje treh let podelila poseben status v okviru programa spodbujanja prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti in zmanjšanja administrativnih bremen finančnega nadzora. Marca 2019 se je izteklo triletno obdobje, zato je družba že decembra 2018 vložila vlogo za podaljšanje posebnega statusa, ki ji je bilo ugodeno.

Mercator in FURS program uresničujeta po načelih preglednosti, sodelovanja, razumevanja in medsebojnega zaupanja. FURS družbi zagotavlja hitro in odzivno reševanje težav pri izpolnjevanju davčnih obveznosti s pripravljenostjo za sodelovanje. Ta način sodelovanja družbi omogoča večjo davčno gotovost.

NEFINANČNO POROČILO.

*Delamo dobro, ker
delamo z najboljšimi:
ne le z zaposlenimi,
partnerji in dobavitelji,
ampak tudi z
najboljšimi športniki,
glasbeniki in
mladimi talenti.*

Skladno z direktivo 2014/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta, v veljavi od 6. decembra 2014, Smernicami za nefinančno poročanje (2017/C 215/01) in skladno s členom 70.c Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1 št. 15/17 z dne 31. 3. 2017) družba Poslovni sistem Mercator, d. d., vključuje kot del svojega poslovnega poročila izjavo o nefinančnem poslovanju.

IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU

V Skupini Mercator trajnostni razvoj razumemo kot uravnoteženo delovanje na področjih družbene odgovornosti, varovanja okolja in ekonomske vzdržnosti. Za družbeno odgovorno in trajnostno delovanje smo si v Mercatorju postavili cilje, z doseganjem katerih ustvarjamo zdravo in varno prihodnost za ljudi in okolje.

Trajnostne projekte izvajamo na področju energetske učinkovitosti in varčevanja z naravnimi viri. Konstruktivno sodelujemo z dobavitelji in zagotavljamo varnost in kakovost izdelkov za kupce, ki jih informiramo in ozaveščamo. Zaposlenim zagotavljamo urejene in varne delovne razmere, sodelujemo pri razvoju lokalnega okolja ter namenjamo pozornost tako najpomembnejšim družbenim področjem kot tudi posameznikom. Poslujemo transparentno in upoštevamo najvišje poslovne standarde ter enakovredno obravnavamo vse deležnike.

Uprava družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., podaja izjavo o skladnosti poročanja o nefinančnem poslovanju za poslovno leto 2018 skladno z določili člena 70.c Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). Nefinančno poslovanje Skupine Mercator je predstavljeno v nadaljevanju tega poglavja.

Ljubljana, 12. 4. 2019

mag. Tomislav Čizmić
Predsednik uprave

Draga Cukjati
Članica uprave

Igor Mamuza
Član uprave

Gregor Planteu
Izredni član uprave

• • ● Poročanje o nefinančnem poslovanju

Mercator spodbuja gospodarski, socialni in družbeni razvoj lokalnega okolja, v katerem deluje, ustvarja širše gospodarske in družbene učinke, oblikuje prijazno in urejeno okolje za potrošnike in zaposlene ter povečuje kakovost ponudbe blaga in storitev. Zavedamo se, da bomo le z družbeno odgovornim ravnanjem dosegli večjo poslovno uspešnost, konkurenčnost in produktivnost.

Poslovni model in upravljanje

Osnovna dejavnost poslovanja Skupine Mercator je trgovina na drobno z izdelki vsakdanje rabe v gosto razvejani maloprodajni mreži v Sloveniji, Srbiji, Črni gori ter Bosni in Hercegovini.

Poslovni model Skupine Mercator je podrobneje predstavljen v Poslovnem delu letnega poročila pod naslednjimi poglavji:

- Strategija poslovanja,
- Predstavitev in organiziranost, kjer sta predstavljena sestava Skupine Mercator in upravljanje matične družbe,
- Dejavnosti poslovanja, kjer so predstavljene vse dejavnosti Skupine Mercator.

Pristop k upravljanju in sistemi upravljanja družbe so na podlagi Kodeksa upravljanja javnih delniških družb podrobneje opredeljeni v Politiki upravljanja družbe Mercator, d. d., in Skupine Mercator, ki je javno objavljena na spletni strani družbe www.mercatorgroup.si ter v sistemu javnega obveščanja SEOnet.

Predstavitev ključnih politik Skupine Mercator

Mercator v širšem družbenem okolju ni pomemben samo kot trgovec, saj njegovo delovanje in vpliv sežeta tudi na druga pomembna področja družbenega življenja, zato v procese vključujemo vse ključne deležnike in sledimo osmim politikam.

Politike Skupine Mercator

KADROVSKA POLITIKA <i>in spoštovanje človekovih pravic.</i>	<i>Politika</i> RAZNOLIKOSTI.	<i>Politika do</i> KUPCEV.	<i>Politika do</i> DOBAVITELJEV.
OKOLJSKA politika.	<i>Politika do</i> DRUŽBENEGA OKOLJA.	<i>Politika boja</i> PROTI KORUPCIJI.	<i>Politika</i> KAKOVOSTI.

Politika raznolikosti je podrobneje predstavljena v poglavju »Izjava o upravljanju« v Poslovnem delu Letnega poročila, medtem ko so ostale politike in rezultati politik ter nefinančni kazalniki podrobneje predstavljeni v nadaljevanju tega poglavja. Ključna tveganja Skupine Mercator so opisana in predstavljena v poglavju Upravljanje s tveganji v Poslovnem delu letnega poročila.

Odgovornost
**DO ZAPOSLENIH
IN SPOŠTOVANJE
ČLOVEKOVIH PRAVIC.**

● ● ● Politika do zaposlenih in spoštovanje človekovih pravic

**KADROVSKA
POLITIKA**
*in spoštovanje
človekovih
pravic.*

Zaposleni so v središču našega delovanja, saj v največji meri prispevajo k zadovoljstvu kupcev in s tem posledično k doseganju Mercatorjevih poslovnih ciljev. Zato smo v okviru kadrovskih aktivnosti osredotočeni na naslednje usmeritve:

- povečevanje učinkovitosti pri doseganju ciljev (optimalna izkoriščenost razpoložljivih virov, kompetenc in potencialov glede na možnosti in stanje na trgu);
- zaposleni so naša konkurenčna prednost (kakovost storitve, ki temelji na poštenosti ter prijazni, spoštljivi in strokovni komunikaciji s kupci);
- strateški kadrovski cilji se spreminjajo v skladu s spremembami na trgu delovne sile, skladno s poslovnimi usmeritvami vodstva, regionalnimi potrebami in značilnostmi ter možnostmi operativne izvedbe na lokalni ravni.

Mercator z zaposlenimi komunicira na različne načine, in sicer preko srečanj in razvojnih dialogov, zaposlene pa redno obvešča na internih spletnih straneh ter preko internih časopisov.

Naš ključni cilj so kompetentni, zadovoljni in motivirani zaposleni.

Ne glede na spremembe poslovnega okolja (zunanjega in notranjega) v Skupini Mercator **spoštujemo zakonske norme in prepovedujemo kakršnokoli diskriminacijo**. Zagotavljamo, da v družbah Skupine Mercator ne omejujemo svobodnega združevanja in kolektivnega pogajanja ter da v naših družbah ni otroškega ali prisilnega dela.

• • ● Zaposleni v Skupini Mercator

V letu 2018 smo nadaljevali s procesi prestrukturiranja in reorganizacije, ki smo jih začeli v letu 2014. Cilj še naprej ostaja vzpostaviti učinkovitejše procese dela. Osredotočenost ostaja na osnovni dejavnosti maloprodaje.

Dne 1. 6. 2018 so bila izvedena napredovanja v operativi družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in sicer za področja maloprodaja market, veleprodaja, Tehnika, gostinstvo in logistika.

Dne 15. 8. 2018 je stopila v veljavo nova Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije, ki med drugim prinaša spremembo v plačilu za nedeljsko delo ter omejitev dela ob nedeljah in praznikih.

Do spremembe makro in mikro organizacijske strukture je 1. 7. 2018 prišlo v družbi Mercator - S, d. o. o., 1. 9. 2018 pa v Mercator IP, d. o. o.

• • ● Zaposlujemo, skrbimo za razvoj, motiviramo in povezujemo zaposlene

V družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., so v drugi polovici leta intenzivno potekale aktivnosti za pilotni poskus uvedbe **5-dnevnega tedenskega delavnika v maloprodaji**.

Družba Mercator IP, d. o. o., je s svojimi izdelki Minute letos na sejmu AGRA prejela kar **11 odličij**, in sicer tri zlata, sedem srebrnih in eno bronasto.

V želji po izboljšanju načina spremljanja rokov v maloprodaji smo v družbi Mercator - S, d. o. o., uvedli platformo Elektronska knjiga rokov (EKR).

V družbi Mercator - CG, d.o.o., je bil v letu 2018 uveden projekt **Priporočaj prijatelju**, ki zaposlenim omogoča, da sodelujejo v postopku pridobivanja kadra.

V družbi Mercator - BH, d. o. o., so bili 18. 9. 2018 sprejeti različni **novi interni akti** s področij delovanja družbe, načina obračuna plač, sistemizacije in ocenjevanja delovne uspešnosti. Cilj je izboljšanje organizacije in sistemizacije delovnih mest operativnih enot v sektorju maloprodaje in sektorju logistike.

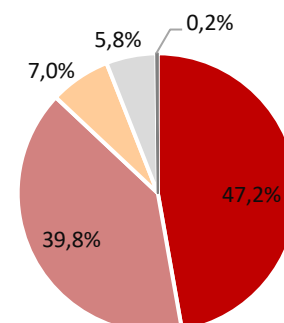

Pregled števila zaposlenih

Število zaposlenih po trgih Skupine Mercator

Število zaposlenih po trgih	Število zaposlenih na dan 31. 12. 2018	Število zaposlenih na dan 31. 12. 2017	Indeks števila zaposlenih 31. 12. 2018 / 31. 12. 2017	Število zaposlenih iz ur v obdobju 1–12 2018
Slovenija	9.580	9.762	98,1%	8.724
Srbija	8.096	8.301	97,5%	7.586
Črna gora	1.424	1.420	100,3%	1.330
Bosna in Hercegovina	1.173	1.280	91,6%	1.171
Hrvaška	37	38	97,4%	36
Skupaj	20.310	20.801	97,6%	18.847

Število zaposlenih po trgih na dan 31. 12. 2018

Na dan 31. 12. 2018 je bilo skupno število zaposlenih v Skupini Mercator 20.310, od tega 52,8 % v tujini. Največ zaposlenih po posameznih trgih je bilo v Sloveniji, in sicer 9.580, najmanj pa na Hrvaškem, 37. V primerjavi z letom 2017 se je število zaposlenih povečalo v družbi Mercator - CG, d. o. o., za 0,3 %, na ostalih trgih Skupine Mercator pa se je zmanjšalo v povprečju za 3,8 %. Delež zaposlenih v režiji se je v primerjavi s preteklim letom povečal v družbah Mercator - BH, d. o. o., in Mercator - H, d. o. o., na ostalih trgih poslovanja Skupine Mercator pa se je njihov delež zmanjšal.

Skupina Mercator zaposluje **več kot 20.000** ljudi na vseh trgih poslovanja.

Delež zaposlenih glede na vrsto pogodbe

Največ zaposlitev za nedoločen čas je bilo v slovenskih družbah Skupine Mercator, in sicer 9.486, kar znaša 99 % vseh. Največji delež zaposlitev za določen čas je bil v družbi Mercator - CG, d. o. o., in sicer 28 % (399 zaposlenih od 1.424).

Delež zaposlenih glede na vrsto pogodbe (v %)	Individualna pogodba	Standardna pogodba	Pogodba za nedoločen čas	Pogodba za določen čas
Slovenija	0,7	99,3	99,0	1,0
Srbija	0,7	99,3	77,7	22,3
Črna gora	0,1	99,9	72,0	28,0
Bosna in Hercegovina	0,3	99,7	89,3	10,7
Hrvaška	8,1	91,9	89,2	10,8
Skupaj	0,6	99,4	88,0	12,0

Zaposleni po spolu

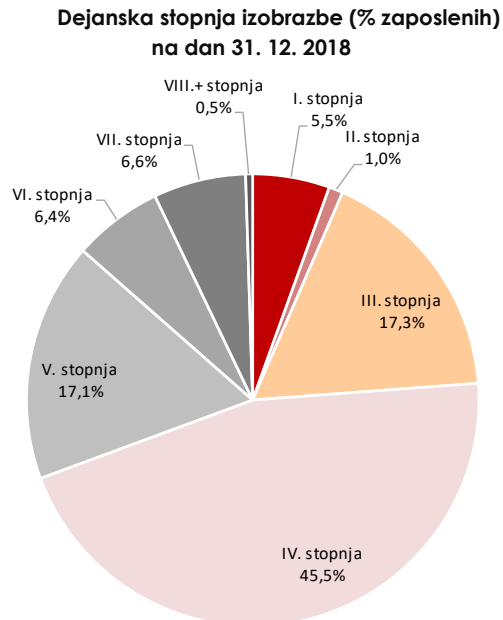
V Skupini Mercator je bilo v letu 2018 zaposlenih več žensk kot moških, in sicer 68,7 % žensk in 31,3 % moških. V primerjavi z preteklim letom se je število moških zaposlenih v povečalo za 6,6 %, število zaposlenih žensk pa se je zmanjšalo za 6 %.

Leto	Število vseh zaposlenih	Moški (v %)	Ženske (v %)
31. 12. 2018	20.310	31,3	68,7
31. 12. 2017	20.801	28,6	71,4

Struktura zaposlenih po izobrazbi

Največ zaposlenih v Skupini Mercator ima IV. stopnjo izobrazbe (9.251 zaposlenih oz. 45,5 %), kar odraža našo osnovno dejavnost – maloprodajo. Sledi III. stopnja izobrazbe, katero ima 3.517 oz. 17,3 % zaposlenih – največ v družbi Mercator - S, d. o. o. Kar 3.474 zaposlenih ima V. stopnjo izobrazbe; teh je največ v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. V isti družbi ima najmanj zaposlenih III. stopnjo izobrazbe (47), sledi pa ji VIII. ali višja stopnja izobrazbe z 82 zaposlenimi.

Zaposlovanje invalidov

Največ invalidov v Skupini Mercator je zaposlenih na slovenskem trgu, in sicer 8,7 % oz. 829 zaposlenih. Od tega jih družba Mercator IP, d. o. o., zaposluje 213 (25,7 %). V družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., je teh 613 (73,9 %). Skupno je v celotni Skupini Mercator zaposlenih 5 % invalidov.

Število zaposlenih invalidov po trgih Skupine Mercator	Zaposleni invalidi na dan 31. 12. 2018	Zaposleni invalidi 31. 12. 2018 (v %)
Slovenija	829	8,7
Srbija	151	1,9
Črna gora	1	0,1
Bosna in Hercegovina	39	3,0
Skupaj	1.020	5,0

Usposabljanje in izobraževanje

V obravnavanem obdobju smo v Skupini Mercator namenili 141.947 ur za funkcionalno izobraževanje in usposabljanje, od tega 18.030 ur v zakonsko določena izobraževanja. V izobraževanja je bilo skupno vključenih 27.947 udeležencev, strošek v ta namen pa je znašal 485.044 EUR. V povprečju je bilo izvedenih 5 ur funkcionalnega izobraževanja na posameznega udeleženca.

2018	Vsa izobraževanja			Zakonsko določeno izobraževanje	
	Število ur	Število udeležencev	Namenjena sredstva (v EUR)	Število ur	Število udeležencev
Slovenija	84.692	17.462	393.325	7.823	4.333
Srbija	37.990	4.078	58.078	3.706	1.853
Črna gora	8.760	1.879	21.209	419	279
Bosna in Hercegovina	10.505	4.524	12.432	64	4
Hrvaška	64	4	0	6.018	2.299
Skupaj	142.011	27.947	485.044	18.030	8.768

V okviru ustanove **Humanitarne fundacije Mercator** smo v letu 2018 v Sloveniji pomagali 160 sodelavcem iz družb Poslovni sistem Mercator, d. d., in Mercator IP, d. o. o., ki so potrebovali pomoč. Izplačali smo humanitarno pomoč v skupni višini 89.453 EUR. Na tujih trgih smo skupno dodelili humanitarno pomoč 168 zaposlenim v skupni višini 58.741 EUR.

Varnost in zdravje pri delu

Število nesreč pri delu	2018	2017	Indeks 2018/2017
Slovenija	339	317	106,9
Srbija	464	590	78,6
Črna gora	10	16	62,5
Bosna in Hercegovina	28	18	155,6
Skupaj	841	941	89,4

V letu 2018 smo v Skupini Mercator zabeležili 841 nesreč pri delu. V primerjavi z letom 2017 je število nesreč pri delu za 10,6 % manjše kot v preteklem letu. Število nesreč se je močno povečalo le v Bosni in Hercegovini (za 55,6 %), saj smo jeseni 2017 ponovno začeli s poslovanjem na tem trgu, medtem ko smo leta 2018 poslovali vse leto.

Zdravstveni absentizem in povprečna starost po trgih

Leto 2018	zdravstvenega absentizma v breme družbe (v %)	povprečna starost zaposlenih
Slovenija	4,2	44,2*
Srbija	3,5	40,0
Črna gora	1,8	38,2
Hrvaška	0,9	42,6
Bosna in Hercegovina	2,9	40,7
Skupaj	3,7	-

*Podatek se nanaša na družbo Poslovni sistem Mercator, d. d.

Stopnja zdravstvenega absentizma v breme podjetja je izračunana kot razmerje med urami zdravstvenega absentizma v primerjavi s celotnim fondom ur zaposlenih v obdobju. Celotna stopnja zdravstvenega absentizma v Skupini Mercator je v letu 2018 znašala 3,7 %. Med vsemi trgi v Skupini Mercator je odstotek zdravstvenega absentizma v breme podjetja največji na slovenskem trgu, in sicer 4,2 %. Znotraj slovenskega trga je najvišji v družbi Mercator IP, d. o. o., (5,9 %), najnižji pa v družbi M - Energija, d. o. o. (2,1 %).

Povprečna starost zaposlenih je v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., na dan 31. 12. 2018 znašala 44,2 let, na Hrvaškem 42,6 let, v Bosni in Hercegovini 40,7 let, v Srbiji 40,0 let in v Črni gori 38,2 let.

Aktivnosti na področju zaposlenih v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., v letu 2018

V družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., smo na področju izobraževanj za Maloprodajo izvajali **strokovna izobraževanja** za zaposlene z oddelkov kruha in mesnic. Izvedli smo 193 delavnic na temo **dopeke kruha in pekovskega peciva**, ki se jih je udeležilo **1.050 zaposlenih**.

Šolo za mesarje smo letos izvedli v sedmih skupinah. **69 novih in obstoječih mesarjev in njihovih vodij** se je v prvem delu seznanilo s strategijo dela na oddelkih mesnic, prodajnimi veččinami ter pripravo izdelkov in ureditvijo delovnega okolja. Sledil je ogled mesnice. Za mesarje, ki so to delo začeli opravljati pred kratkim, pa smo predvideli tudi enomesečno mentorstvo pod vodstvom izkušenih sodelavcev v matičnih enotah udeležencev. Za ostale **zaposlene v mesnicah** smo izvedli kratko izobraževanje na temo **novosti s področja HACCP in trgovinske zakonodaje**, ki se ga je udeležilo skupno **351 zaposlenih**.

Dodatno smo letos zaposlenim iz Maloprodaje Market nudili izobraževanje s področja **ekoloških sirov** (148 udeležencev), **izdelovanja narezkov** (104 udeleženci), na novo pa smo usposobili še nove **inštruktorje za G.O.L.D.** (12 zaposlenih).

Projekt nasledstva v maloprodaji je primer dobre prakse. Z njim želimo ustvariti nabor notranjih kandidatov, ki jih bomo sistematično in dolgoročno vzgajali ter jih pripravljali za prevzem ključnih delovnih mest v naši maloprodaji. Februarja smo začeli s **5. Maloprodajno akademijo**, ki jo je novembra uspešno zaključilo **57 izbranih kandidatov**, ki prihajajo z vseh koncev Slovenije. Mnogi izmed njih so že postali poslovodje in namestniki poslovodij. Projekt nasledstev smo prenesli tudi na področje M-Tehnika, kjer je bilo v **Akademijo M Tehnika** vključenih 6 sodelavcev, ki so s programom zaključili v mesecu decembru.

V 2018 smo pričeli tudi s programom **6. Maloprodajne akademije**, v katero so vključeni sodelavci, ki so prevzeli poslovodska delovna mesta v letu 2018, obenem pa še niso bili vključeni v program nasledstev. Prav tako poteka selekcijski postopek za naslednjo generacijo, ki bo zaključen v letu 2019.

Stalna podpora razvojnim projektom so tudi **interni coachi**. V podjetju smo z uvajanjem internega coachinga pričeli v letu 2012, trenutno pa imamo **12 aktivnih internih coachev**. Prihajajo iz različnih področij in delo internega coacha opravljajo poleg svojega rednega dela. V letošnjem letu se je za interni coaching odločilo 70 zaposlenih. Večina teh je udeležencev

Maloprodajne akademije, nekaj jih prihaja z M Tehnike, nekaj pa iz veleprodaje in režije. Interni coachi so letos izvedli **386 coaching srečanj**. Skupina internih coachev skrbi za stalen razvoj s pomočjo rednih mesečnih supervizij in dodatnih usposabljanj. Letos so znanja pridobivali na področju novih tehnik in pristopov v coachingu, 6 coachinj pa se je usposobilo za izvajanje skupinskega coachinga, ki smo ga prvič izvedli za vse vodje hipermarketov. Interni coachi sodelujejo tudi na konferencah in srečanjih, saj uvedba internega coachinga v našem podjetju velja za primer dobre prakse.

V letu 2018 so izobraževalni program zaključile štiri skupine **Šole za blagovne manipulante**. Udeleženci so končali s petdnevni programom, poleg delavnic pa so 4 dni namenili treniranju na oddelkih kruha, delikatose, blagajn ter sadja in zelenjave. Del uspešnega zaključka programa je bila tudi izdelava seminarske naloge ob podpori osebnega mentorja. Udeleženci so obravnavali različne tematike iz prakse. Šolanje je uspešno zaključilo **36 zaposlenih**. Vsi so prejeli potrdila o interni usposobljenosti za delo na delovnem mestu prodajalec.

Uspešno delo v **Šoli vodenja za logiste** nam je dalo še večji zagon za nadaljnje poglobljeno delo s ključnimi kadri v Logistiki. Poleti smo z nekaj sodelavci izvedli vedenjske intervjuje in na njihovi osnovi pripravili **kompetence z opisi vedenj za delovna mesta vodij v logistiki**. Jeseni smo v distribucijskem centru Slovenčeva pilotno merili kompetence vodij in izvedli sociometrično preizkušnjo. Vabilu na meritve se je odzvalo **391 sodelavcev**. Poročilo o rezultatih smo predstavili vodstvu logistike, ki se je odločilo, da meritve v letu 2019 izvedemo tudi v ostalih distribucijskih centrih.

V novembru smo v Festivalni dvorani v Ljubljani slovesno razglasili tiste naše sodelavke in sodelavce, ki so si z dobrim delom, zgleodom in nadpovprečnimi dosežki prislužili katerega od častnih nazivov, ki jih že tradicionalno podeljujemo v Mercatorju. Nagrado **Naj notranji učitelj** je prejelo 7 zaposlenih, nagrado za **Naj prodajalca 35**, za **Naj šefa 9**, za **Naj prodajalno 21** enot, dobitnikov najprestižnejše **Nagrade Mercator** pa je bilo v letu 2018 skupno 19.

V drugi polovici leta 2018 smo začeli z aktivnostmi za pilotni poskus uvedbe **5-dnevnega tedenskega delavnika v maloprodaji**. Pilotni poskus bomo izvedli v novo odprtem Supermarketu Mengeš, katerega otvoritev je bila v začetku leta 2019.

Aktivnosti na področju zaposlenih v družbi Mercator IP, d. o. o., v letu 2018

Z januarjem 2018 je v družbi **Mercator IP, d.o.o.**, začel delovati **nov proizvodni obrat OE Sendviči in solate Slovenske Konjice**, v okviru katerega se proizvajajo sendviči in solate s podaljšanim rokom uporabe ter sadne solate. Izdelki, izdelani pod **blagovno znamko Minute**, se prodajajo na Mercatorjevih maloprodajnih mestih. Konec aprila 2018 smo na izbrane bencinske servise OMV začeli dostavljati šest novih izdelkov, ki smo jih razvili posebej za OMV pod znamko VIVA.

V oktobru 2018 so se sodelavci našega slaščičarskega obrata Kranjski kolaček prvič udeležili **7. mednarodnega kongresa Interstlast** v hrvaških toplicah Tuhelj. Na kongresu so vzporedno s tekmovanjem potekala tudi zanimiva strokovna predavanja ter predstavitve in degustacije izdelkov sodelujočih podjetij.

Družba Mercator IP, d.o.o., je na dan 31. 12. 2018 zaposlovala 407 delavcev, od tega 213 oz. 52,33 % zaposlenih s kategorijo invalidnosti.

Aktivnosti na področju zaposlenih v družbi Mercator - S, d. o. o., v letu 2018

Generacija 2018 je šestmesečni program usposabljanja študentov na področjih upravljanja z blagovnimi skupinami, informacijske tehnologije, logistike, veleprodaje, kadrovanja, marketinga, pravnih zadev in financ. Program je organiziran tako, da vsaka stopnja predstavlja korak naprej v nalogah in odgovornostih. Vključenih je bilo **20 študentov**, ki smo jim ob podpori mentorja ponudili znanje, izkušnje in priložnost, da po zaključku programa postanejo del našega podjetja. Program je končalo 16 kandidatov. Osredotočili smo se tudi na projekt **dualno izobraževanje**, ki predstavlja partnerstvo med srbsko gospodarsko zbornico in srednješolskimi poklicnimi šolami.

V letu 2018 smo ustvarili napredne profile delodajalca na družabnih omrežjih **LinkedIn, Instagram** in **Facebook** ter v kadrovski oglaševalski kampanji **Infostud**.

Izvajali smo **družbeno odgovorne dejavnosti**: zaposlovanje invalidov, krepitev moči mladih romskih družin in zaposlovanje varovank materinskega doma Zvečanska. V sklopu projekta **»Zaposlovanje invalidov«** smo ustvarili delovno mesto prodajalec pomočnik, s prilagojenim delovnim okoljem. **»Krepitev moči mladih romskih družin«** je družbeno odgovoren projekt, v okviru katerega usposabljam mlade romske družine za delo v maloprodaji. V sodelovanju z **Materinskim domom Zvečanska** zaposluje varovanke njihovega doma.

Za izboljšanje načina spremljanja rokov v maloprodaji je bilo izvedeno izobraževanje o izvajanju **Elektronske knjige rokov (EKR)**. Izobraževanja se je udeležilo 674 zaposlenih iz štirih regij. Seznanili so se s koristmi in tehničnimi značilnostmi te nove platforme.

Organiziran je bil **napredni tečaj Excela**, ki se ga je udeležilo 11 zaposlenih iz uprave. Cilj izobraževanja je bil pridobiti praktično znanje, ki bo povečalo učinkovitost pri delu. S strani zunanjega izvajalca sta bili organizirani tudi dve dvodnevni izobraževanji o **Poročanju menedžerjev**, ki se ju je udeležilo 27 vodij poslovnih področij. V letu 2018 je potekalo tudi zunanje usposabljanje trenerjev z namenom krepitev trenerskih veščin zaposlenih.

Aktivnosti na področju zaposlenih v družbi Mercator - CG, d. o. o., v letu 2018

V letu 2018 smo začeli z dvema aktivnostma, in sicer projekt **Priporočaj prijatelj** in **Zaupaj se nam**. Prvi zaposlenim omogoča, da sodelujejo v postopku pridobivanja kadra. S tem ko predlaga svojega kandidata in se ta zaposli za vsaj 4 mesece, predlagatelj dobi nagrado v višini 20 EUR. Z decembrom 2018 smo nagrado zvišali na 100 EUR. S projektom **Zaupaj se nam** pa želimo, da nam naši zaposleni zaupajo svoje pripombe, kritike, predloge in priporočila.

Mesec februar smo označili kot mesec inovacij. Organizirali smo natečaj **Bodite inovativni, ustvarite idejo za Idejo**. Zaposleni so prejeli obrazce, na katere so lahko vnesli svojo ustvarjalno in inovativno idejo, za katero so na koncu lahko dobili tudi nagrado – 500 EUR, tablični računalnik, pametni telefon, bon v vrednosti 100 EUR in paket izdelkov.

V maju so potekali interni **tečaji Excela**. Posebej pripravljen program za naše zaposlene je bil namenjen izboljšanju veščin in pridobivanju novih znanj, ki bodo pomagala, da vsakodnevne naloge postanejo

enostavnejše in se opravijo v krajšem času.

V zadnjem četrtletju smo izvedli izobraževanje vseh 929 prodajalcev na temo **Storitve in komunikacija z zaposlenimi**, z namenom izboljšanja storitev in komunikacije zaposlenih, ki so v neposrednem stiku s strankami.

Ustanovljen je bil tudi postopek **on-boardinga in orientacije** za vse novo zaposlene na področju maloprodaje: gre za strukturiran nadzor nad novo zaposlenimi v prvih treh mesecih dela v našem podjetju. Služba za razvoj potenciala in njihovi vodje spremljajo novo zaposlenega od začetka zaposlitve do konca tretjega meseca dela. Sestavili smo seznam določenih sistemov in meril, s katerimi ocenjujemo njihov napredek.

Obnovljena je bila trenerska mreža maloprodajnih trenerjev. Področje človeških virov je v sodelovanju z maloprodajo, investicijami in razvojem mreže izbralo 13 poslovnih enot v 11 mestih po vsej Črni gori, ki delujejo kot tako imenovani šolski centri za usposabljanje zaposlenih. V okviru tega so bila standardizirana vsa delovna navodila za trenerje in izobraževalna gradiva za različna delovna področja (mesnica, delikatesa, sadje in zelenjava, pekarna, blagajniško delo, izdaja blaga).

Trenutno se osredotočamo na usposabljanje novih delavcev. Najprej je bilo izbranih 51 trenerjev, nato so se zaradi povečanja potreb po usposabljanju dodatno za trenerja izobraževali še trije prodajalci. Cilj trenerske mreže je hiter in učinkovit način izobraževanja, s katerim želimo zagotoviti delovanje po enotnih standardih in vrednotah. Med delovanjem trenerske mreže je bilo usposobljenih 95 novo zaposlenih, od katerih se je 31 novo zaposlenih usposobilo za delo na blagajni.

V decembru smo v sklopu projekta »Vse zmoremo, ko smo skupaj« izbrali najboljše zaposlene na vseh področjih. Kot je pri nas že tradicionalno, so zadnje dni v leta 2018 nekateri direktorji preživeli dan v naših trgovinah v duhu kampanje »Vsi v maloprodajo«. Tako se povežejo z zaposlenimi, obenem pa izvedo več o maloprodajnih procesih.

Aktivnosti na področju zaposlenih v družbi Mercator - BH, d. o. o., v letu 2018

Aprila in maja je potekalo **izobraževanje za 24 internih trenerjev** z namenom izboljšati raven usposobljenosti zaposlenih v maloprodaji. Do konca decembra je bilo opravljenih **10.505** andragoških ur izobraževanja z več kot **4.524** zaposlenimi. Obravnavali so teme: zakonska izobraževanja, razvoj prodajnih veščin, uvedba normativov HACCP, varovanje in zavarovanje ter razvoj kompetenc vodenja v maloprodaji.

Da bi izboljšali organizacijo in sistematizacijo vseh delovnih mest za operativne enote v sektorju maloprodaje in sektorju logistike, smo 18. 9. 2018 za različne entitete sprejeli različne **novе interne akte**, predvsem s področij delovanja družbe, načina obračuna plač, sistemizacije in ocenjevanja delovne uspešnosti.

Pomembna dejavnost v obdobju od aprila do septembra je bila tudi **ustvarjanje načrtovanega prometa in produktivnosti dela** v vseh trgovinah. Sprejeta je bila odločitev, da se v maloprodaji poskusno uvede **skupinsko nagrajevanje**. Ta vrsta spodbud se je izkazala za učinkovito in koristno orodje za doseganje odličnih prodajnih rezultatov. Prav zato smo ga vključili v zgoraj omenjene interne akte. V obdobju od aprila do septembra 2018 je nagrado dobilo 31 maloprodajnih enot, stimulacijo pa je prejelo 629 delavcev.

Za izgradnjo novih in nadgradnjo obstoječih znanj, veščin in pooblastil za delo je septembra vodstvo sektorja maloprodaje in človeških virov izvedlo **kolegij poslovodij**, katerega izobraževalna vsebina je zajela teme, povezane s **sistemom dela in motivacijo**. Kolegij je bil zasnovan kot kombinacija interaktivnih predstavitev in predavanj. Cilj je bil dvig ravni strokovnega znanja in usposobljenosti poslovodij. Predavanja so bila organizirana v prijetnem, neformalnem okolju. Predavatelji so bili notranji sodelavci – direktorji in vodje sektorjev. Poseben poudarek je bil na vsebinah, ki se nanašajo na vzpostavitev in ohranjanje kakovosti v sistemih in procesih maloprodajnih enot.

25. decembra 2018 je bila podpisana nova kolektivna pogodba med družbo Mercator - BH, d. o. o., in neodvisnim sindikatom PPDIVUT v Bosni in Hercegovini. Dobri odnosi in socialni dialog so pripeljali do visokega medsebojnega spoštovanja in podpisa prve kolektivne pogodbe za delavce v trgovinskem sektorju, kar le potrjuje visoko stopnjo partnerstva med sindikatom in delodajalcem.

Odgovornost
DO KUPCEV.

● ● ● Politika do kupcev

Politika do
KUPCEV.

Cilj Mercatorja je ne le pridobiti kupce, temveč jih obdržati in povečati stopnjo njihove zvestobe. Zato smo zavezani kakovosti in želimo kupcem zagotavljati najvišjo raven storitve v svojih prodajalnah. Za ta namen so bile pripravljene tudi zaveze do kupcev po posameznih trgih.

Pritožbe kupcev

Pritožbe ali pripombe kupcev so pomemben vir informacij ter osnova za izboljšanje naše ponudbe in storitve, zato vsako pritožbo ali pripombo obravnavamo in skušamo v čim večji meri upoštevati. Tako odpravljamo pomanjkljivosti ter izboljšujemo ponudbo in storitve.

Vse pritožbe kupcev, ne glede na to, kdo je pritožbo sprejel in po katerem kanalu je bila prejeta (telefon, e-pošta, klasična pošta, Facebook), zbiramo v Kontaktnem centru Mercator in po potrebi koordiniramo njihovo reševanje ter posredujemo povratne informacije o rešitvi. Najpogosteje pritožbe prejmemo preko telefona in e-pošte. Prejete pritožbe tudi analiziramo in pripravljamo predloge za izboljšanje ter ukrepe za njihovo uresničevanje.

Marketinške aktivnosti, vezane na ponudbo lokalnih izdelkov

Tudi v letu 2018 smo nadaljevali s projektom **Radi imamo domače**, v okviru katerega nudimo pristne pridelke in izdelke lokalnih kmetov, pridelovalcev in proizvajalcev. V projektu združujemo 160 lokalnih dobaviteljev in 20 kmetijskih zadrug. V ponudbi je že 1.400 domačih izdelkov.

Letno nabavimo **1,2 mrd blaga od lokalnih in regionalnih dobaviteljev**, kar je **več kot 70% celotne nabave** Skupine Mercator

Skrb za varno hrano

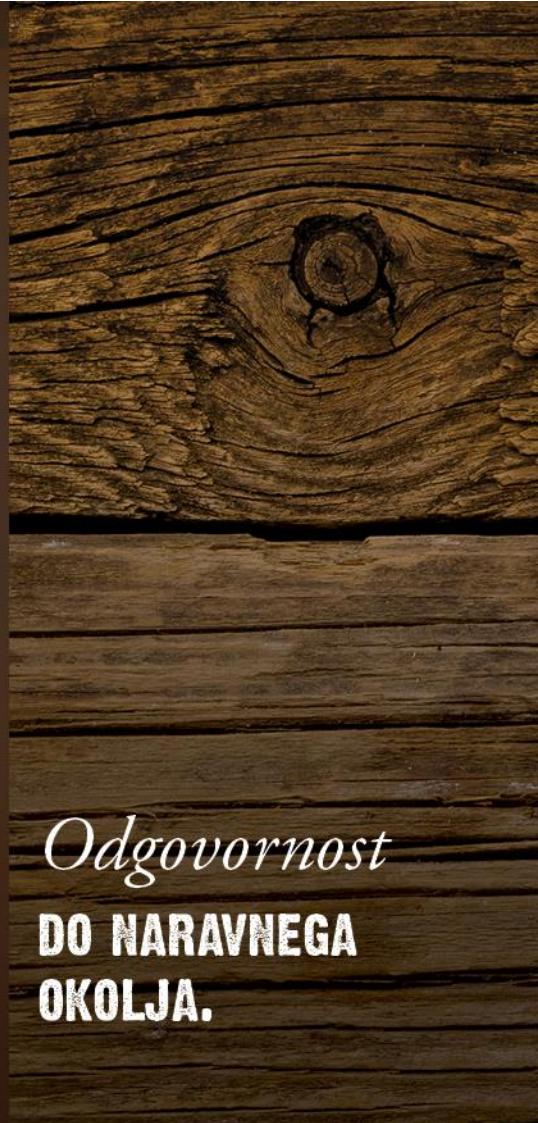
Ključni srednjeročni cilji na področju odgovornosti do kupcev so zagotavljanje nadzora nad varnostjo, skladnostjo in kakovostjo izdelkov lastnih blagovnih znamk, učinkovitega letnega notranjega nadzora nad vsako poslovalnico in usposobljenosti zaposlenih ter izvajanje nadzora nad varnostjo in kakovostjo živil na odprtih oddelkih.

Naš cilj je potrošniku ponuditi varne, skladne in kakovostne izdelke, zato smo v letu 2018 v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., Slovenija:

- izvajali stalen količinski in kakovostni nadzor pri prevzemu svežih živil v centralnih skladiščih (npr. svežega sadja in zelenjave, svežega mesa itd.);
- v lastnem laboratoriju in pri zunanjih institucijah analizirali vsaj 1.811 vzorcev izdelkov lastne trgovske znamke;
- izvedli monitoring 2.498 vzorcev živil in brisov na odprtih oddelkih;
- zabeležili 206 analiz vzorcev iz naslova državnega monitoringa;
- izvedli 527 rednih in vsaj 28 izrednih internih kontrol v prodajnih enotah;
- za zaposlene v maloprodaji zabeležili 80 delavnic s področja notranjega nadzora po načelih sistema HACCP (delavnic se je udeležilo 1.442 zaposlenih);
- uspešno prestali presojo za trženje ekoloških živil, razširili prodajo nepredpakiranih ekoloških živil tudi na ribe in lasten razrez sirov, ponovno smo uvedli dopeko ekološkega kruha;
- uspešno smo prestali presojo za certifikat Izbrana kakovost za prodajo perutninskega, govejega in telečjega mesa, dodatno pa smo se certificirali še za prodajo nepredpakiranega sadja iz sheme Izbrana kakovost;
- uvedli smo sistematičen nadzor nad izdelki iz različnih shem kakovosti, ki potrošniku omogoči lažjo orientacijo po tovrstnih izdelkih s pristopi, kot so posebne cenovke v maloprodajni mreži (bio/brez laktoze/brez glutena), širše tudi na spletni trgovini itd.

Ob vzpostavljanju in izvajanju lastnih delovnih postopkov v Mercatorju strogo in redno sledimo nacionalnim in evropskim zakonodajnim zahtevam ter aktivno sodelujemo s Trgovinsko zbornico in pristojnimi ministrstvi pri pripravi nove ali pri spremembah obstoječe nacionalne in evropske zakonodaje.

Odgovornost
**DO NARAVNEGA
OKOLJA.**

● ● ● Okoljska politika

OKOLJSKA
politika.

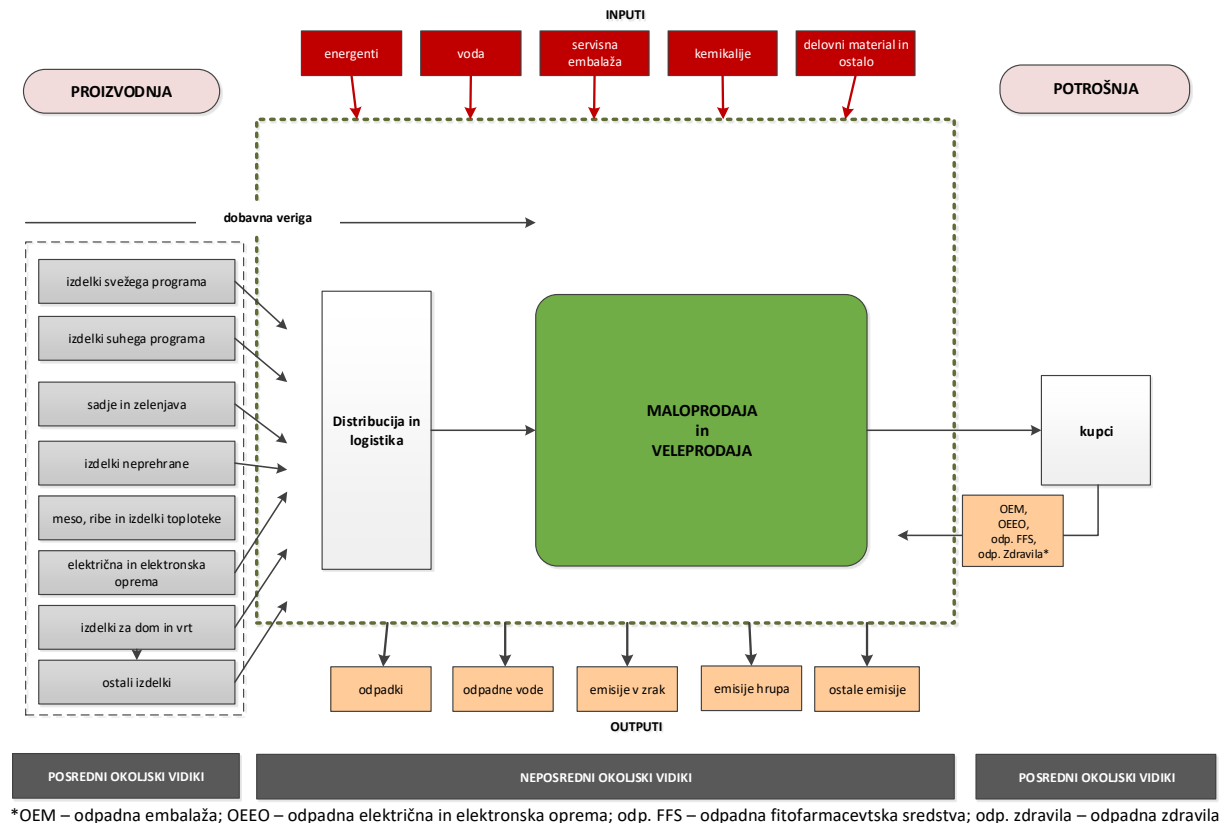
V Skupini Mercator težimo k prehodu na krožno gospodarstvo, v katerem se viri uporabljajo preudarno in trajnostno. V letu 2018 smo skladno s spremembami zakonskih predpisov in novimi evropskimi strategijami s področja embalaže iskali rešitve za okolju prijaznejšo rabo nosilnih vrečk. Naša strategija s tega področja je potrošnikom ponuditi nosilne vrečke in njihove alternative, ki jih lahko uporabijo čim večkrat in tako zagotovijo boljši izkoristek surovin, vode in energije ter manj odpadkov, s čimer se zmanjšajo negativni vplivi na tla, vodo, zrak in biotsko raznovrstnost. To je skladno z našimi zavezami, opredeljenimi v Okoljski politiki družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., da si bomo prizadevali za preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja in negativnih vplivov na okolje skozi celoten življenjski cikel svojih izdelkov in storitev, predvsem na področju nastajanja odpadkov in emisij ter rabe surovin in energije. Poleg tega pa smo se tudi zavezali, da bomo vključevali varstvo okolja v strateške dokumente upravljanja in poslovanja.

● ● ● Vplivi na okolje

Z opravljanjem dejavnosti Skupina Mercator neposredno vpliva na naravno okolje. Da lahko prodajamo izdelke, v prodajnih enotah porabljamo naravne vire, na primer vodo, energente, servisno embalažo, itd. ali tako imenovane vhodne materiale (inpute). Pri opravljanju dejavnosti prodaje pa nastajajo različne vrste odpadkov, odpadne vode, emisije hrupa, emisije v zrak, itd. ali tako imenovani izhodni materiali (outputi). Podobno seveda velja tudi za naše ostale procese in organizacijske enote. V Skupini Mercator imamo v lasti tudi nepremičnine, katerih uporaba ima vpliv na okolje.

Okoljski vidiki in vplivi na okolje v trgovini na drobno in debelo

Cilj Skupine Mercator je **varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital v državah**, v katerih poslujemo, aktivno sodelovati pri prehodu v nizkoogljično družbo, ki z viri ravna gospodarno, in zmanjševati onesnaževanje in tveganja, ki so povezana z okoljem.

Za poslovanje Skupne Mercator so pomembni zunanji in notranji dejavniki, ki vplivajo na način obvladovanja Mercatorjeve odgovornosti do okolja ter zmožnost doseganja ciljev vzpostavljenega sistema ravnanja z okoljem. Vsaj enkrat letno v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., izvedemo **analizo zainteresiranih strani**, njihovih zahtev, potreb in pričakovanj do družbe ter zahtev, potreb in pričakovanj družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., do zainteresiranih strani ter tako prepoznamo priložnosti in tveganja, ki so relevantna za naš sistem ravnanja z okoljem. V ključno skupino deležnikov v Skupini Mercator vključujemo lastnike, zaposlene, kupce, dobavitelje blaga in storitev, delničarje, državne organe, banke, zavarovalnice, medije, izobraževalne in raziskovalne ustanove, združenja, nevladne organizacije, lokalne in širše skupnosti ter druge. Sodelovanje z njimi poteka v smislu odprtega in odgovornega dialoga.

Zavedamo se, da neizpolnjevanje zahtev, potreb in pričakovanj zainteresiranih strani lahko predstavlja tveganje zaradi npr. potencialnih kazni, odvzema dovoljenj, izrednih razmer, neoptimalnih stroškov, oviranja poslovanja,

itd. Zato zahteve, potrebe in pričakovanja zainteresiranih strani upoštevamo pri ocenjevanju okoljskih tveganj in priložnosti, pri ocenjevanju pomembnosti okoljskih vidikov in pri oblikovanju okoljskih ciljev.

• • ● Sistem ravnanja z okoljem

V družbah Poslovni sistem Mercator, d. d., in Mercator - S, d. o. o., smo vzpostavili in dokumentirali sistem ravnanja z okoljem v skladu z zahtevami mednarodnega **standarda ISO 14001:2015**. Sistem zajema celovito obvladovanje okoljskih vidikov z namenom zmanjševanja negativnih vplivov našega delovanja na okolje. Tako si v okviru sistema ravnanja z okoljem prizadevamo optimizirati poslovne procese, zmanjševati negativne vplive delovanja na okolje in zagotavljati optimalne stroške okoljevarstvenih storitev.

Obvladovanje okoljskih vidikov je v družbah Poslovni sistem Mercator, d. d., in Mercator - S, d. o. o., že od leta 2009 oz. 2012 sistemsko urejeno in potrjeno s prejetjem certifikata za vzpostavljeni sistem ravnanja z okoljem v skladu z zahtevami vsakokrat veljavne različice mednarodnega standarda ISO 14001:2015.

Presoje

Zunanje presoje

- V družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., je certifikacijska hiša SIQ izvedla zunanjo presojo sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:2015.
- V družbi Mercator - S, d. o. o., je certifikacijska hiša Quality Austria izvedla zunanjo presojo sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:2015.

Notranje presoje

V družbah Poslovni sistem Mercator, d. d., in Mercator - S, d. o. o., je bila izvedena notranja presoja sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:2015, pri kateri so sicer bile ugotovljene določene nepravilnosti, a so bile odpravljene.

Komuniciranje

Preko vzpostavljenega sistema notranje komunikacije z zaposlenimi, katerih delo ima vpliv na okolje, smo v letu 2018:

- za zaposlene v maloprodajnih poslovalnicah družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., nadaljevali z **izobraževanjem s področja varstva okolja** v okviru Šole za namestnike poslovodij;
- **posodobili portal Varstvo okolja**, ki je namenjen vsem zaposlenim v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d.;
- pripravili, ažurirali in standardizirali interne dokumente s področja varstva okolja.

Projekt za krožno gospodarstvo

Z namenom ozaveščanja potrošnikov, da je **odpadno embalažo izdelkov mogoče predelati in ponovno uporabiti v obliki novega izdelka**, s čimer se ohranjajo naravni viri in surovine, smo se v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., povezali z dobaviteljem izdelkov, s katerim smo v letu 2018 izvedli projekt krožnega gospodarstva.

Sodelovanje z vladnimi inštitucijami

Kot člani Sveta za trajnostni razvoj in varstvo okolja smo bili v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., aktivni v okviru Ministrstva za okolje in prostor. Sodelovali smo tudi kot član Komisije za okolje v okviru Trgovinske zbornice Slovenije in kot član Komisije za okolje in prostor v okviru Ameriške gospodarske zbornice (AmCham Slovenia – American Chamber of Commerce). Kot člani Trgovinske zbornice Slovenije smo v letu 2018 v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., aktivno sodelovali v javnih obravnavah zakonskih predpisov s področja varstva okolja.

Nagrade in posebni dosežki

V letu 2018 je družba Poslovni sistem Mercator, d. d., v raziskavi Trusted Brand 2018 slavila v kategoriji varovanje okolja.

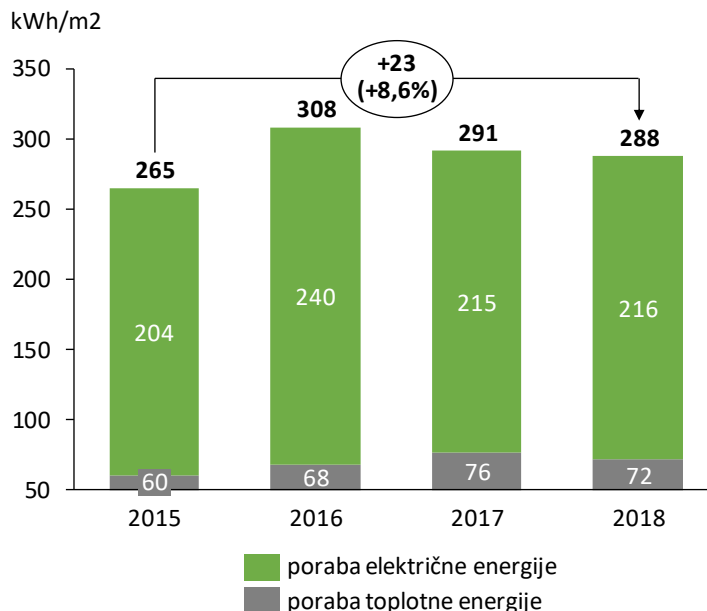
• • • Energetska učinkovitost

Način rabe in hitrost izkoriščanja obnovljivih in neobnovljivih naravnih virov pospešeno zmanjšujeta zmožnost planeta, da obnavlja vire energije, od katerih sta odvisni naša blaginja in rast. Zato v Skupini Mercator s trajnostno rabo naravnih virov, ki vključuje smotrno proizvodnjo in porabo, pri svojem delovanju ohranjamo naravne vire in zmanjšujemo negativne vplive na okolje.

V letu 2018 je na 5 trgih poslovanja Skupine Mercator:

- **strošek porabe energentov** znašal 41.619 tisoč EUR;
- **emisija CO₂ energentov** je znašala 335.295 ton CO₂, specifična emisija pa 179 kg CO₂/m²;
- **poraba električne energije** znašala 487.173 tisoč kWh, specifična poraba električne energije pa 216 kWh/m².

Poraba električne in toplotne energije v Skupini Mercator po letih

Slovenija

V družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., se zavedamo pomembnosti energetske učinkovitosti, zato smo si zadali **cilj znižati porabo energije za 1 % na letnem nivoju**. Z namenom doseganja cilja so se nadaljevale oz. so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- Na podlagi »Pogodbe o poslovnem sodelovanju pri uvajanju energetskega menedžmenta z namenom optimizacije zagotavljanja energetskih prihrankov« so se nadaljevali ukrepi:
 - vodenje energetskega knjigovodstva za vse objekte družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.;
 - na 491 objektih se izvajajo ukrepi za učinkovito rabe energije na področju električne energije in
 - na 214 objektih se izvajajo ukrepi za učinkovito rabe energije na področju ogrevanja.
- Zaposlene četrtno obveščamo o ukrepih učinkovite rabe energije, vsak mesec za posamezne družbe izvajamo nadzor nad rabo energije.
- Na podlagi strategije energetske politike je bila izvedena prenova ogrevalnega sistema objekta na 5 lokacijah.

V letu 2019 bomo nadaljevali s četrletnim obveščanjem zaposlenih o učinkoviti rabi energije. Načrtovana je tudi nadgradnja obstoječega energetskega knjigovodstva s podrobnejšim ciljnim spremljanjem rabe energije. Ukrepe učinkovite rabe energije bomo izvedli s pomočjo pogodbenega partnerja.

V sklopu učinkovite rabe se bodo na določenih lokacijah izvedle sanacije kotlovnice, kjer bomo vgradili energetske učinkovite opreme. Poleg sanacij kotlovnice je načrtovana tudi zamenjava razsvetljave objektov in zunanjih površin z energetske učinkovitimi sijali LED.

Srbija

Ukrepi v družbi Mercator - S, d. o. o., za energetske učinkovitost leta 2018:

- postavitve dveh plinskih kotlov v Roda Mega Novi Sad in Roda Centar Kragujevac;
- zamenjava stare fluorescentne osvetlitve z novo osvetlitvijo LED v Roda centru Kragujevac;
- projekt »Maloprodaja« je obsegal 28 objektov;
- kompenzacija jalove moči v 38 objektih.

Glavni cilj družbe zagotoviti **vsaj 1 % zmanjšanje porabe energije na leto**. Načrti za leto 2019:

- v projekt maloprodajne oskrbe vključiti še 4 objekte;
- kompenzacija jalove moči v 14 objektih.

Črna gora

Družba Mercator - CG, d. o. o., je za izvajanje učinkovite rabe energije v letu 2018 izdala smernice za racionalno uporabo električne energije v maloprodajnih enotah, ki so zajete v internem pravilniku.

Bosna in Hercegovina

V letu 2018 je družba Mercator - BH, d. o. o., delovala v skladu s smernicami in v zvezi z racionalizacijo porabe energije izvedla naslednje ukrepe:

- nadzorovanje racionalne rabe energentov s poudarkom na razsvetljavi in hladilni tehniki;
- postavitve razsvetljave LED v stavbi nakupovalni center Tuzlanka;
- izvedba upravljanja naprav za hlajenje in ogrevanja stavb na podlagi vremensko vodene regulacije (za lokacije, kjer je bila možna izvedba);
- izbor najugodnejšega ponudnika na podlagi nabora ponudb za dobavo ekstra lahkega kurilnega olja.

Za leto 2019 so načrtovane naslednje aktivnosti:

- nadaljevanje racionalne uporabe razsvetljave in hladilne tehnike - nadzor s strani vodij centrov;
- nadaljevanje z izvedbo zamenjave obstoječe razsvetljave z razsvetljavo LED;
- nadaljevanje izvedbe upravljanja naprav hlajenja in ogrevanja stavb na podlagi vremensko vodene regulacije;
- iskanje strateškega dobavitelja energije za doseganje ugodnejše cene, predvsem za dobavo ekstra lahkega kurilnega olja;
- spremljanje mesečnih stroškov in korektivnih ukrepov.

Hrvaška

V letu 2018 so bili v družbi Mercator - H, d. o. o., sprejeti ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti:

- izvajanje smernic v skladu s Priročnikom za učinkovito rabo energije v prodajnih enotah;
- zamenjava manj učinkovitih naprav z učinkovitejšimi - npr. zamenjava halogenske z osvetlitvijo LED.

V letu 2019 načrtujemo nadaljevanje izvajanja ukrepov z leta 2018. Načrtujemo tudi popravilo okvarjenih centralnih nadzornih upravljalnih sistemov (CNUS), kar bo privedlo do racionalnejše porabe energije.

• • ● Vzdržna logistika in izvajanje oskrbe s trgovskim blagom

Slovenija

Delovanje poslovnega področja logistike v letu 2018 je bilo zaznamovano z nadaljevanjem nenehnih izboljšav na področju zagotavljanja **visoke ravni razpoložljivosti izdelkov prodajnega asortimenta**, pri čemer se nivo zalog vzdolž celotne oskrbne verige v podjetju ni zviševal in ostaja na podobnih ravneh, kot lepo poprej, še vedno pa je le-ta bistveno nižji kot v letih 2015 in 2016. V procese oskrbe prodajnih mest s trgovskim blagom smo uspešno uvedli nove metode in procedure za učinkovito polnjenje novih prodajal ali obstoječih prodajal po večjih prenovah, s tem pa bistveno poenostavili in pohitrili pripravo novih ali prenovljenih prodajal na otvoritev in začetek obratovanja.

Tudi v letu 2018 smo nadaljevali s povečevanjem deleža centralne oskrbe prodajnih mest, ki za prodajna mesta programa market tako presega že 80 % oskrbe s trgovskim blagom. Uspešno smo reintegrirali distribucijo izdelkov mlečnega programa, ki smo jo leta 2015 po požaru v distribucijskem centru Zalog zaupali zunanjemu pogodbenemu izvajalcu storitve. Proti koncu leta smo začeli z uvajanjem distribucije »cross dock« za določene posebne blagovne skupine izdelkov ter tako postavili temelje za znatno širitev tovrstnega načina oskrbe prodajnih mest v prihodnjih letih. S pomočjo distribucije »cross dock« trgovskega blaga bomo lahko v centralno oskrbo integrirali veliko število dodatnih izdelkov, ne da bi se pri tem znatno povečevale zaloge trgovskega blaga v distribucijskih centrih.

Nadaljevali smo tudi z razvojem računalniške podpore za naročanje blaga, tako za naročanje blaga na zalogo v distribucijskih centrih, kot za naročanje blaga za prodajna mesta, vse s ciljem zmanjševanja števila enostavnih in ponovljivih ročnih aktivnosti in povečevanja števila avtomatiziranih računalniških procedur. V procese naročanja smo v poletni sezoni 2018 prvič uvedli

izračune ekonomsko upravičenih količin na naročilu, uvedli smo princip pravičnega razdeljevanja razpoložljivih količin pri obdelavi naročil, še posebno skrb pa smo namenili algoritmom za uravnavanje konic, s ciljem čim bolj optimalne izbire razpoložljivih resursov in delovnih sredstev in opreme.

Srbija

V letu 2018 so bile na področju logistike v družbi Mercator - S, d. o. o., izvedene spremembe, katerih cilja sta bila izboljšanje založenosti maloprodajnih enot s posameznimi kategorijami in optimizacija distribucije (integracija distribucije vina in alkoholnih pijač ter povečanje števila nočnih dostav v maloprodajne enote). Uvedli smo sistemsko kontrolo rokov uporabnosti pri prevzemu blaga v logistično-distribucijskih centrih in računalniško podprto spremljanje ključnih parametrov po dobaviteljih ter organizirali službo za spremljanje embalažnih tokov po kupcih in dobaviteljih.

Črna gora

V družbi Mercator - CG, d. o. o., preko skladišč izvajamo distribucijo sadja in zelenjave, delikatese in pakirane prehrane. S stalnim procesom optimizacije distribucije sadja in zelenjave se je v letu 2018 povečalo število dostav preko skladišča, napredek je viden tudi v večji časovni točnosti pošiljk. Zaradi večjega števila dostav se je povečala časovna izkoriščenost voznega parka. V letu 2018 smo za vse maloprodajne enote v celoti optimizirali naročanje pakirane prehrane.

Bosna in Hercegovina

Logistične procese v družbi Mercator - BH, d. o. o., so v letu 2018 zaznamovale aktivnosti zaradi ponovnega vstopa v dejavnost maloprodaje. Najpomembnejša aktivnost je bila uvedba interno razvite IT podpore logističnih procesov, t.i. »warehouse management system«.

V sredini leta 2018 smo za logistično-distribucijski center Blažuj pridobili dovoljenje za skladiščenje živil živalskega porekla ter veterinarsko kontrolno številko obrata. Z izpolnitvijo tega pogoja se je pričela distribucija blaga mlečnega programa trgovske znamke iz centralnega skladišča.

• • ● Aktivnosti za zmanjševanje vplivov na okolje

V Skupini Mercator spoštujemo naravno okolje, zato poleg izpolnjevanja zahtev okoljske zakonodaje izvajamo tudi vrsto drugih aktivnosti, s katerimi **preprečujemo in zmanjšujemo negativne vplive na okolje**.

Odpadki in surovine

Slovenija

Novo nakupovalne vrečke

V letu 2018 smo iskali alternative obstoječi embalaži in vpeljanim procesom. Skladno s svojo trajnostno strategijo smo spremenili videz in ponudbo nosilnih vrečk. Vrečke so po novem **proizvedene iz 100 % reciklirane plastike**. V družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., namreč sledimo ciljem krožnega gospodarstva in spodbujamo **večkratno uporabo nosilnih vrečk**, saj lahko le tako prispevamo k ohranjanju naravnega okolja.

Potrošnikom sporočamo in jih opozarjamo, da ni ustrezno kot okolju neprijazno obravnavati samo plastične nosilne vrečke, saj imajo vse nosilne vrečke (tudi npr. papirne, biološko razgradljive, tekstilne ...) negativne vplive na okolje. Analize življenjskega cikla nosilnih vrečk so namreč pokazale, da imajo plastične nosilne vrečke manjši okoljski odtis kot ostale.

Kot navaja Ministrstvo za okolje in prostor, akcije, s katerimi se potrošnikov ne spodbuja k spremembi njihovih potrošniških navad (iz »za vsak nakup nova vrečka« v »vrečko uporabim večkrat«), ampak le k zamenjavi embalažnega materiala za določeno embalažno enoto z drugim embalažnim materialom, ne vodijo k doseganju nacionalnih in evropskih ciljev, saj ne prispevajo k zmanjšanju potrošnje oz. k splošnemu zmanjšanju proizvodnje embalaže. Zato smo potrošnikom ponudili nosilne vrečke za večkratno uporabo in smo jih hkrati spodbujali, da jih porabijo čim manj.

Potrošnikom želimo zagotoviti primerne možnosti tudi glede **uporabe lastne embalaže za delikatesne izdelke, vendar obstajajo zakonski predpisi in smernice s področja varne hrane, ki jih moramo upoštevati**, in zahteve predhodno uskladiti z vsemi institucijami, katerih obveznost je zagotoviti higiensko neoporečne izdelke za potrošnike.

Aktivnosti na trgu Slovenije na področju ravnanja z odpadki in surovinami:

- S ciljem doseganja srednjeročnega načrta **zmanjšanja količin mešanih komunalnih odpadkov za 10 %** smo v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., v 9 poslovalnicah optimizirali prostornino zabojnikov za mešane komunalne odpadke ter namestili ustrežnejše zabojnike za drobno odpadno embalažo in biološke odpadke ter tako povečali delež ločeno zbranih odpadkov in zmanjšali strošek ravnanja z mešanimi komunalnimi odpadki.
- V 19 prenovljenih maloprodajnih enotah družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., smo namestili koše za ločeno zbiranje odpadkov za kupce.
- Aktivno smo se ukvarjali z **nadzorom ločenega zbiranja odpadne embalaže** v enotah družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Z namenom izboljšanja kakovosti ločeno zbrane odpadne embalaže smo optimizirali ravnanje z drobno odpadno embalažo v svojih poslovalnicah.
- V poslovalnicah smo izvajali aktivnosti za **zmanjševanje količin odpadne hrane**, kot npr. sistemsko preverjanje rokov uporabnosti živil v prodajalnah (blago pred rokom je znižano), ustrezno hranjenje živil (kot je določil proizvajalec), doniranje neoporečnih živil Rdečemu Križu in Slovenski Karitas itd.
- Izvajali smo projekte za **zmanjševanje papirnega poslovanja**, kot je npr. širjenje števila poslovnih partnerjev, ki nam izdajajo eRačune, in razvijali nove mobilne aplikacije, ki bodo kupcem omogočile brezpapirno plačevanje v naših poslovalnicah.
- Izvedli smo **praznjenje arhivov** v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. Vso ločeno zbrano papirno dokumentacijo smo predali pooblaščenemu zbiralcu odpadkov, prejeta finančna sredstva za zbrano papirno dokumentacijo pa namenili Humanitarni fundaciji Mercator.
- S Centri za ponovno uporabo (CPU) smo v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., sodelovali na področju oddaje poškodovanih izdelkov.
- V poslovalnicah M Tehnike smo z družbo ZEOS, ravnanje z odpadno električno in elektronsko opremo, d. o. o., sodelovali v projektu **Gospodarjenje z e-odpadki** s sloganom E-cikliraj, ki spodbuja ločevanje e-odpadkov in odpadnih baterij.

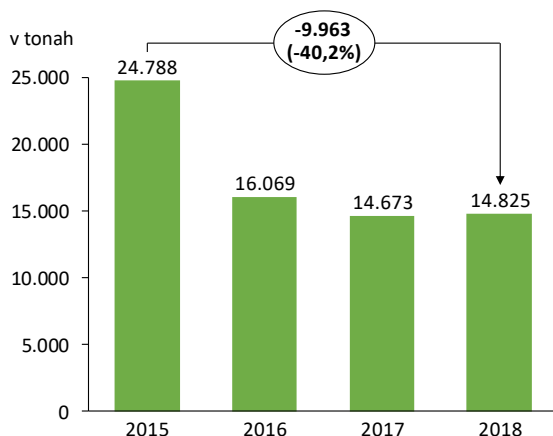
V družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., nam je v zadnjih petih letih z vestnim ločevanjem odpadne embalaže uspelo ločeno zbrati in reciklirati:

- več kot **38 tisoč ton** odpadne kartonske embalaže,
- več kot **6 tisoč ton** odpadne plastične embalaže ter
- več kot **8 tisoč ton** odpadne lesene embalaže.

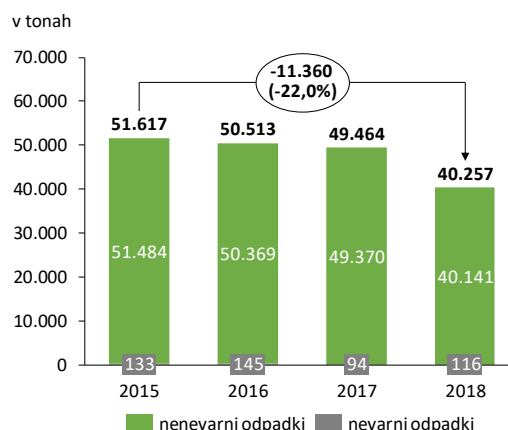
Tako smo preprečili nastanek preko 40 tisoč ton emisij CO₂, preprečili porabo 150 m³ vode in ohranili skoraj 8 tisoč dreves.

Trendi porabe naravnih virov in nastanka odpadnih snovi v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d.:

Odpadni material (surovine in embalažni material)

Odpadki (nenevarni in nevarni material)

Tujina

Na trgih Črne gore, Srbije in Bosne in Hercegovine so bile v letu 2018 izvedene naslednje aktivnosti na področju ravnanja z odpadki in surovinami:

- Skladno s spremembami zakonskih predpisov v Republiki Srbiji so **plastične nosilne vrečke v letu 2018 postale plačljive**. Pred prepovedjo nujenja brezplačnih plastičnih nosilnih vrečk je bilo v družbi **Mercator - S, d. o. o.**, mesečno porabljenih 11,5 mio plastičnih nosilnih vrečk, po prepovedi pa se je njihova količina zmanjšala na 4 mio plastičnih nosilnih vrečk, kar predstavlja 35 % količin iz leta 2017.
- V letu 2018 smo v družbi **Mercator – S, d. o. o.**, ločeno zbrali in reciklirali **2.883 ton odpadne papirne embalaže in 180 ton odpadne plastične embalaže**. Zastarelo opremo IT in neuporabno električno in elektronsko opremo smo predali pooblaščenim prevzemnikom odpadkov. Ločeno smo zbrali tudi 10 ton nevarnih odpadkov in 75 ton stranskih živalskih proizvodov 3. kategorije.
- V Črni gori zakonodajni predpisi s področja ravnanja z odpadki še niso v celoti pripravljene, tako da družba **Mercator - CG, d. o. o.**, na tem področju sodeluje s podjetji, ki so pooblaščen za zbiranje posameznih vrst in frakcij odpadkov.
- Družba **Mercator - BH, d. o. o.**, ravna z vsemi vrstami odpadkov, ki nastajajo zaradi izvajanja dejavnosti, skladno z zakonskimi zahtevami. Z odpadki, ki nastajajo pri ravnanju z blagom, ravna na način, ki ne ogroža ljudi in ne škodi okolju. Pri izvajanju dejavnosti v Mercator - BH, d. o. o., nastajajo predvsem nenevarni odpadki, količina nevarnih odpadkov pa je manjša.

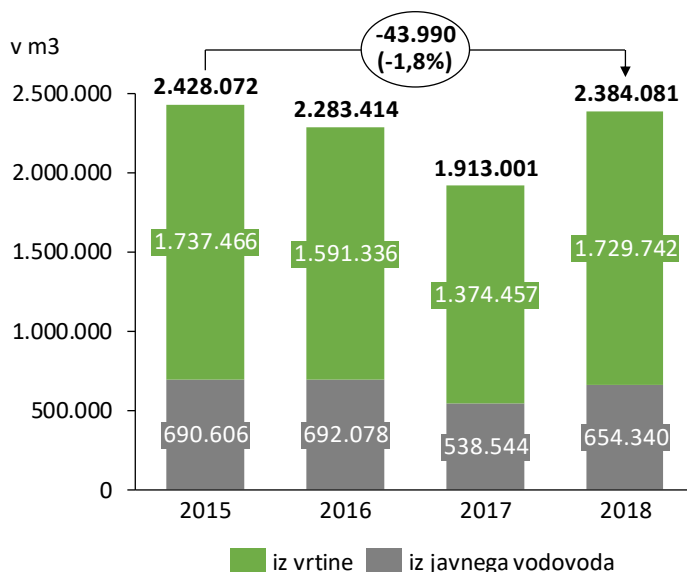
Vode in odpadne vode

Slovenija

- V distribucijskem centru Bohova smo zamenjali sondo za izvedbo monitoringa količine odvzete vode in nivoja podzemne vode, iz katere črpamo vodo za potrebe hlajenja blaga v distribucijskem centru. Tako smo zagotovili ustreznejše spremljanje količin in nivoja vode.
- Zagotavljali smo ustrezno čiščenje odpadne vode in zaposlene ozaveščali o pravilnem načinu ravnanja z biološkimi odpadki, ki nastanejo pri pripravi jedi (npr. pri uporabi cvrtnika, konvektomata ...). Tako smo zmanjšali obremenitve odpadne vode in količino usedlin v odtočnih kanalih.

Trendi porabe naravnih virov v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d.:

Skupno črpanje vode glede na vir

Srbija

Preverjanje kakovosti odpadne vode v družbi **Mercator - S, d. o. o.**, poteka skladno z zakonskimi predpisi in načrti internega vzorčenja odpadnih vod iz vgrajenih lovilcev olj in maščob. V letu 2018 je bilo vzorčenje izvedeno na 36 lovilcih olj in maščob. Za lovilce olj in maščob, pri katerih so bila zaznana odstopanja, so bile vse pomanjkljivosti odpravljene.

Emisije v zrak in ozonu škodljive snovi

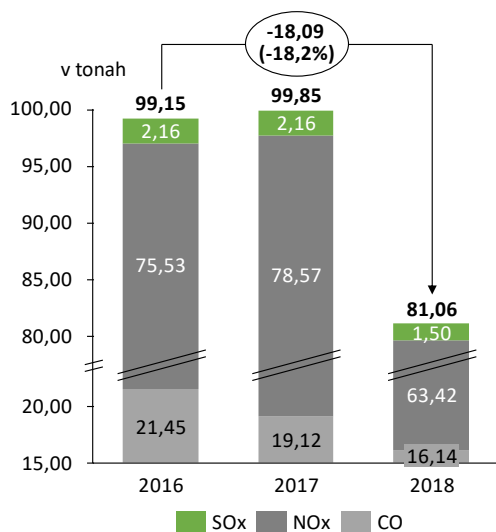
Slovenija

Na trgu Slovenije so bile v letu 2018 izvedene naslednje aktivnosti na področju emisij v zrak in ozonu škodljivih snovi:

- Na 5 lokacijah smo **energent kurilno olje zamenjali z okolju prijaznejšim energentom** (npr. zemeljskim plinom, daljinskim ogrevanjem z lesno biomaso) in izvedli prenovo kotlovnice.
- Pri novogradnjah in prenovah objektov v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., smo na 12 lokacijah zamenjali ali na novo vgradili sodobnejšo opremo v strojnici hladilne tehnike ter na 6 objektih zamenjali zamrzovalne vitrine. Vsa novo vgrajena oprema in vse naprave so okolju prijaznejše.
- Zagotovili smo, da je bilo 80 lokacij povezanih na **daljinsko spremljanje delovanja in uravnavanja temperatur**. Na teh lokacijah je bilo izvedeno tudi daljinsko alarmiranje, kar pomeni, da je servisna služba takoj obveščena o težavah, s čimer zagotavljamo optimalne temperature in zmanjšujemo škodo na opremi in izdelkih.
- **Posodobili smo del voznega parka** in najeli 30 tovornih vozil z motorjem Euro 6, ki imajo manjši vpliv na okolje.
- Proučili smo možnosti, da bi vozila Mercatorjeve spletne trgovine v urbanih središčih vozila na metan, ki bi bil proizveden iz bioloških odpadkov, ki nastajajo v naših poslovalnicah in distribucijskih centrih. Projekt je še v teku.
- V poslovalnicah M Tehnike smo optimizirali način zbiranja nevarnih odpadkov in tako zmanjšali število prevozov teh odpadkov in emisije v zrak.

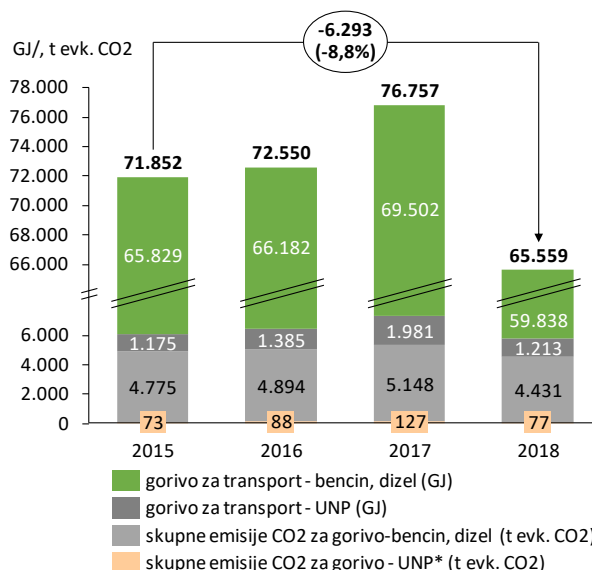
Trendi porabe naravnih virov in nastanka odpadnih snovi v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d.:

NO_x, SO_x in druge emisije v zrak*

*zaradi sprememb v metodologiji in primerljivosti podatkov so podatki prikazani le za obdobje 2016-2018

Emisije CO₂ iz transporta

*UNP (utekočinjen naftni plin)

Srbija

V družbi **Mercator - S, d. o. o.**, so bile v letu 2017 opravljene meritve emisij v zrak iz stacionarnih virov na začetku in na koncu ogrevalne sezone, in sicer v 20 poslovnih stavbah s kotlovnici, v katerih se proizvaja toplota iz peletov ali zemeljskega plina. Rezultati meritev so skladni z zahtevami iz zakonskih predpisov.

Nevarne snovi in nevarni pripravki

Slovenija

- Pripravili smo skladiščne načrte za skladiščenje nevarnih kemikalij za vse distribucijske centre, v katerih se skladiščijo nevarne kemikalije (DC Novo Celje, DC Slovenčeva, DC Ptuj in DC Agrooprema Murska Sobota).
- Pripravili smo nove interne dokumente s področja kemikalij:
 - postopki dela s kemikalijami;
 - navodila za ravnanje z nevarnimi kemikalijami;
 - osnovni standardi ureditve prodajaln s kemikalijami;
 - pravila za pozicioniranje nevarnih kemikalij v programu market – za program Market;
 - pravila pozicioniranja nevarnih kemikalij, biocidov in fitofarmaceutskih sredstev v specializiranih prodajalnah s fitofarmaceutskimi sredstvi (FFS) – za M-Tehniko in
 - smernice za varno skladiščenje nevarnih kemikalij v trgovinski dejavnosti.

Srbija

V družbi **Mercator - S, d. o. o.**, se je skladno z zahtevami iz zakonskih predpisov zagotovilo ustrezno označevanje poslovalnic in izvedla se je prijava kemikalij in biocidov v Register kemikalij in biocidov.

Hrup

Slovenija

- Na 6 lokacijah družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., s preseženimi mejnimi vrednostmi kazalcev hrupa smo izvedli sanacije virov hrupa in tako odpravili prekomeren hrup na teh lokacijah.
- Pri novogradnjah in prenovah objektov v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., odstranjujemo vitrine, kompresorje in kondenzatorje za minus režim ter jih nadomeščamo z zamrzovalnimi vitrinami z vgrajenim agregatom, ki ne povzročajo emisij hrupa v okolje.

Srbija

Na 6 lokacijah družbe **Mercator - S, d. o. o.**, s preseženimi mejnimi vrednostmi kazalcev hrupa smo izvedli sanacije virov hrupa in tako odpravili prekomeren hrup na teh lokacijah.

Izredne razmere

Slovenija

V vseh poslovalnicah družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., smo poenotili in zagotovili opremo za ravnanje v primeru razlitja nevarne kemikalije. Tako smo zagotovili pravilno in varno ravnanje z nevarnimi kemikalijami v svojih poslovalnicah ter zmanjšali tveganje za nastanek negativnih vplivov na naravno okolje v primeru razlitja nevarne kemikalije.

Odgovornost DO DRUŽBENEGA OKOLJA.

• • ● Politika do družbenega okolja

Kot družbeno odgovorno podjetje želimo prispevati tudi k razvoju lokalnega in regionalnega okolja ter izboljšati kakovost življenja ljudi. Sponzorstva in donacije ter vključevanje v družbeno koristne akcije so pomemben del celovitega družbeno odgovornega delovanja Skupine Mercator, zato podpiramo in omogočamo humanitarne, športne, kulturne, znanstvene, izobraževalne in druge projekte.

Slovenija

Donacije in sponzorstva

V Mercatorju v letu 2018, skladno z našim sloganom najboljšega sosedu, sledimo tradiciji sprotnega odzivanja na potrebe lokalnih okolij, v katerih delujemo. Odgovorimo na vse prispelle prošnje društev, organizacij, klubov in posameznikov. Teh je bilo v letu 2018 preko 2.000. Od tega smo podprli **več kot 750 različnih projektov** na humanitarnem, kulturnem, izobraževalnem in športnem področju.

V letu 2018 je družba Poslovni sistem Mercator, d. d., **podprla več kot 750 različnih projektov na humanitarnem, kulturnem, izobraževalnem in športnem področju.**

Na dobrodelnem področju smo poleg številnih pomoči društvom in posameznikom med drugim donirali Zvezi prijateljev mladine Moste Polje za socialno ogrožene družine, Hiši zavetja Palčica v Grosuplju in Hiši zavetja v Pilštanju.

S projektom Donirana hrana do toplega obroka

V letu 2018 smo nadaljevali s projektom Donirana hrana. Prostovoljci Lions klubov iz Celja, Maribora, Trbovelj, Velenja, Kopra, Brnika, Novega mesta in Slovenj Gradca ter Zavoda Pod strehco iz Ljubljane vsak večer prevzamejo hrano v 18 maloprodajnih enotah po vsej Sloveniji.

Z Gašperjem Bergantom, Cool fotrom in Vikijem Grošljem v projektu V hribe lesti dobro jesti

Kot sponzorji Planinskega društva Matica in Planinskega društva Mercator ter vrhunskega alpinista Vikija Grošlja smo združili svojo kampanjo Radi imamo domače in blogerja Janija Jugovica ter Gašperja

Berganta in obiskali 5 planinskih koč ter osveščali o varni poti v gore, pravilni opremljenosti, varovanju okolja in zdravi prehrani. Ob koncu akcije smo se priključili akciji Zavarovalnice Triglav Očistimo triglavski ledenik in s skupnimi močmi ter ob pomoči profesionalnih alpinistov – gorskih reševalcev, Planinske zveze Slovenije, Triglavskega narodnega parka, Geografskega inštituta Antona Melika očistili triglavske pode.

Sledimo trendom in podpiramo različne konference

V letu 2018 smo bili sponzor naslednjim konferencam: Prodajna konferenca – Sales summit, Slovenska marketinška konferenca, Konferenca BledCom, Strateški forum Bled, Slovenski kadrovski kongres, Fanfara, Prodaja in marketing na policah, Konferenca o trgovini, Konferenca korporativnega upravljanja, Poslovna konferenca Portorož.

Državno tekmovanje v tehniki prodaje

Tokrat je državno tekmovanje v tehniki prodaje potekalo na Srednji trgovski šoli v Domžalah. Tekmovalo je preko 100 dijakov iz celotne Slovenije. Mercator kot tradicionalni sponzor podpira ta dogodek že od leta 2006.

Mercator s tremi ekipami v Poslovno nogometni ligi

V letu 2018 smo iz vrst svojih zaposlenih izbrali tri ekipe, ki zastopajo Mercator v Poslovno nogometni ligi.

Sponzoriramo športne zveze, klube in športnike ter širimo športni duh in zdrav način življenja preko množičnih športnih dogodkov.

Srbija

IDEA je skladno s strategijo približevanja na lokalni ravni v Novem Sadu sprožila kampanjo **Verjamem v idejo!**. Skladno s tem je prek projekta Nova mesta – mikrogranting v sodelovanju s fundacijo Novi Sad 2021 prenovila štiri soseske. Na javni natečaj Nova mesta – mikrogranting je prispelo 67 idej za majhne urbane investicije v Novem Sadu. Izbrani projekti so preoblikovali javne prostore in tako postali nova mesta za uživanje prebivalcev in obiskovalcev.

IDEA in KK Crvena Zvezda sta podpisala novo triletno pogodbo in tako podaljšala sodelovanje, ki uspešno traja že štiri leta. IDEA in klub z Malega Kalemegdana sta skupaj organizirala veliko družbeno odgovornih aktivnosti. Med njimi izstopajo pomoč otroški onkologiji ter projekta »IDEA finish line« in »Win for smile«, katerih cilj je bila vključitev oseb s posebnimi potrebami v družbo prek športa in ustvarjalnega dela. Projekta sta bila pozitivno sprejeta tudi zunaj regije in sprožila odlične odzive Evrolige.

Roda z ustvarjanjem ambianta za nakupe ter z akcijami in projekti, ki jih podpira, nenehno poudarja, da je družina temelj zdrave družbe. Prav zato ni nenavadno, da se je pridružila novi sezoni projekta **S Tamaro v akciji**, v kateri bo skupaj s celotno ekipo pomagala številnim srbskim družinam živeti bolje. Oddaja bo na sporedu vsak petek ob 21. uri na prvem programu RTS.

V decembru je IDEA četrtoč zapored organizirala **karavano IDEA**. Čeprav so bile ulice močno zasnežene, je več kot 2000 zaposlenih uspelo prispeti na naslov več kot 50 domov za otroke brez staršev in otroških bolnišnic ter več kot 5000 otrok obdarovati z novoletnimi paketi. Karavana je obiskala 23 mest po vsej Srbiji.

IDEA v Srbiji je bila v tem letu ponosni sponzor Beograjskega maratona. Aktivnosti se je udeležilo rekordno število udeležencev iz vseh kontinentov. Med njimi so bila tudi znana imena svetovne atletike, veliko število meščanov in tudi več kot 50 zaposlenih iz Skupine Mercator, ki so podpirali maratonsko dogajanje s sloganom **Kdor pride na maraton, ga tudi ustvarja**.

Črna gora

Podprli smo dogodek **Naslikajmo ljubezen**, ki je na enem mestu zbral šoloobvezne otroke, vključno z otroki s posebnimi potrebami, ki so za potrebe dogodka pošiljali svoje likovne izdelke na izbrano temo. Zaključni dogodek je potekal v petih črnogorskih mestih ter je poleg podelitve nagrad za najboljše izdelke vključeval tudi zabavni otroški program.

Tradicionalna karavana IDEA je tudi lani obiskala vse otroške bolnišnice in otroške oddelke v bolnišnicah po vsej Črni gori. Več kot 100 zaposlenih je skupaj s Kodijem in dedkom Mrazom obiskalo otroke v bolnišnicah in jim razdelilo več kot 300 darilnih paketov in igrač.

Sponsoriramo športne zveze, klube in športnike

Uspešno sponzorstvo s **Košarkarsko zvezo Črne gore** se je nadaljevalo tudi v letu 2018, ko smo košarkarje in košarkarice bodrili v njihovi kvalifikacijskih tekmah.

V sklopu sponzorstva nosi košarkarska liga za mlajše kategorije ponosni naziv **IDEA Liga mladih**.

Poleti je IDEA podprla tudi košarkarski turnir **3x3 Montenegro**, ki je potekal v šestih črnogorskih mestih in je povezal številne ljubitelje novega olimpijskega športa.

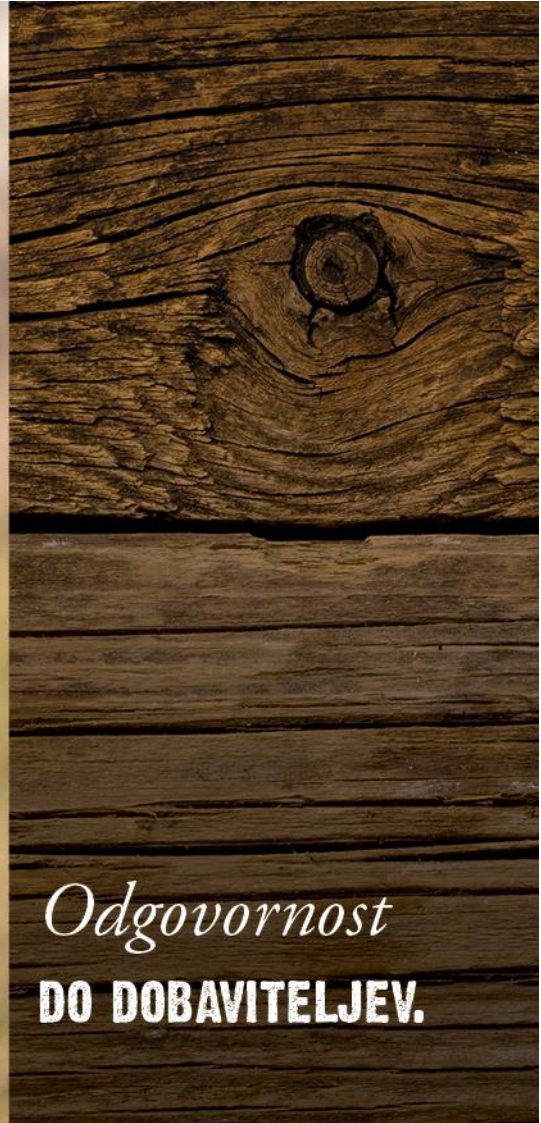
Mlade košarkarje in košarkarice je IDEA podprla tudi na kampu **Basketball Camp Kolašin**, na katerem se je poleti v treh izmenah družilo več kot 300 otrok.

• • • Politika boja proti korupciji

Politika boja
PROTI
KORUPCIJI.

Skladno s statutom delniške družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je bil pripravljen dokument Zavezujoče smernice za zagotavljanje skladnega poslovanja, ki opredeljuje temeljna načela in pravila, po katerih se ravna zaposleni v medsebojnih odnosih in v odnosih do kupcev ter tretjih oseb, s katerimi sodelujejo pri svojem delu. V Skupini Mercator se tako zavzemamo za dvigovanje zavesti vseh zaposlenih o pomenu skladnega in poštenega ravnanja ter preprečevanja neskladnosti v vsakodnevni praksi. Vzpostavili smo tudi mehanizem razkrivanja spornih praks v podjetju, ki smo ga poimenovali »Povejmo«. Namen mehanizma »Povejmo« je zagotoviti, da se sporne prakse in nepravilnosti odkrijejo, razrešijo in odpravijo v najzgodnejši fazi že znotraj družbe. Nosilec aktivnosti je notranja revizija Skupine Mercator. Pravila v zvezi s tem smo zapisali v dokumentu Politika spodbujanja k odgovornemu in poštenemu ravnanju, ki je objavljena na spletni strani.

Odgovornost
DO DOBAVITELJEV.

• • ● Politika do dobaviteljev

Politika do **DOBAVITELJEV.**

Dolgoročni in partnerski odnosi z dobavitelji blagovnih znamk in trgovskih znamk Mercator so ključen element poslovne trajnostne odgovornosti. Pregledno poslovanje in skupno prizadevanje nam omogočata, da skupaj z dobavitelji oblikujemo okolju prijazno oskrbno verigo. Cilj skupine Mercator je vzpostavljati take odnose in pravila z dobavitelji, da zagotovijo dolgoročno stabilne in glede na velikost najugodnejše nabavne vire trgovskega in netrgovskega blaga in storitev.

Zaveze dobaviteljev, spremljanje in nadzor izvajanja

Skupina Mercator z dobavitelji blaga sklepa letne, dvoletne ali triletno pogodbe o nabavi blaga. Sestavni del pogodbe so Splošni pogoji poslovanja družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., ki določajo pogoje poslovanja na področju nakupa blaga izdelkov vsakdanje rabe. Dobavitelji s podpisom pogodbe potrjujejo, da so s splošnimi pogoji poslovanja seznanjeni in da se z njimi v celoti strinjajo.

Posebno poglavje Splošnih pogojev je namenjeno kakovosti, varnosti, označevanju in sledljivosti. Dobavitelji sadja in zelenjave se s podpisom posebne izjave zavežejo k zagotavljanju ustreznosti in varnosti pridelkov, dobavitelji ostalih živil pa podajo pisno Izjavo o varnosti, kakovosti in skladnosti živil in materialov, ki prihajajo v stik z žvili.

Nadzor nad dobavitelji izvajamo v službi interne kontrole in varne hrane. Ugotovitve lastnega nadzora dopolnjujemo s podatki državnega nadzora varnosti in kakovosti izdelkov. V primeru ugotovljenih neskladij sodelujemo z dobavitelji pri izvedbi korektivnih ukrepov.

Ocenjevanje in izbor dobaviteljev

Z ocenjevanjem dobaviteljev želimo zagotoviti stalno kakovost, varnost in sledljivost izdelkov v skrbi za zdravje potrošnikov ter skladno s pogodbenimi določili, obstoječo zakonodajo in posebnimi zahtevami Mercatorja.

Ocenjevanje obstoječih dobaviteljev programa market poteka enkrat letno, in sicer pred sklenitvijo novih nabavnih pogodb. Kriteriji, po katerih ocenjujemo dobavitelja, so vezani na pogodbeno določila iz osnovne pogodbe, razdeljeni pa so v dva vsebinska sklopa: komercialni kriteriji in kriteriji kakovosti. Kriteriji kakovosti spremljajo neskladnosti v procesu nabave blaga in neskladnosti izdelkov.

Na podlagi skupne ocene dobavitelja določimo njegovo ustreznost. Z ustreznimi dobavitelji lahko sklenemo pogodbe za tekoče leto oziroma nadaljujemo sodelovanje. Z ostalimi dobavitelji se dogovorimo o korektivnih ukrepih in rokih za izvedbo. Z neustreznimi dobavitelji pogodb ne sklepamo, razen v izjemnih primerih, ko izpolnjujejo kakovostne kriterije ter ni na razpolago alternativnih nabavnih virov.

Prav tako se ocenjevanje dobaviteljev izvaja na vseh trgih Skupine Mercator, kar je osnova za odločanje o primernosti dobaviteljev za sodelovanje z Mercatorjem na posameznem trgu.

Vključevanje dobaviteljev v širjenje lokalne ponudbe

V sodelovanju z lokalnimi dobavitelji ponujamo svojim kupcem kar največ domačih pridelkov in izdelkov. V okviru projekta Radi imamo domače nadaljujemo z dolgoročnim partnerstvom z lokalnimi dobavitelji na vseh trgih poslovanja. Vključenih je 160 lokalnih dobaviteljev in 20 kmetijskih zadrug ter 1.400 izdelkov.

S ponudbo najboljšega iz lokalnega okolja **spodbujamo inovativnost in uspešnost lokalnih kmetovalcev in pridelovalcev** ter krepimo konkurenčno prednost iz vidika diferenciacije do diskontnih trgovcev.

V okviru projekta Radi imamo domače se izvajajo različne aktivnosti kot npr. »Za dobro hrano stojijo dobri ljudje«, »Iz Srbije za moje najdražje« in »Tako zveni domače«.

Vključevanje dobaviteljev v projekt **Moje znamke**

V letu 2018 smo kampanjo **Moje znamke**, s katero se povezujemo z dobavitelji in ustvarjamo skupno zgodbo in nove ponudbe za potrošnike, lansirali tudi na tuje trge poslovanja in tako vzpostavili dolgoročno strateško platformo za skupen razvoj v regiji, ki omogoča skupne marketinške aktivnosti, najširšo ponudbo lokalnih blagovnih znamk in razvoj posebne ponudbe za kupca. V kampanjo je vključenih že preko 340 partnerskih blagovnih znamk.

Na področju živilske industrije ima **Slovenija** veliko priznanih blagovnih znamk, ki jim je uspelo obdržati primat na trgu in ohraniti svoj sloves kakovosti ter zato zasedajo pomemben delež na Mercatorjevih policah. Izdelki teh znamk so postali pomemben del slovenske znamkovne krajine, zato smo začeli pobudo za njihovo povezovanje in jim ponudili več kot trgovsko polico. Namen sinergijskega povezovanja s krovnim projektom **Moje znamke** je povezovanje z dobavitelji ne le na nivoju skupne akcijske ponudbe, temveč tudi povezovanje pri ustvarjanju skupnih marketinških zgodb in novih ponudb za potrošnike. Inicijativa se je v tem času pridružilo že več kot 50 partnerskih prehranskih blagovnih znamk. Partnerji so prepoznali velik potencial skupnega nastopa, ki sistematično izpostavlja najuglednejše znamke tako v trgovini kot v oglaševanju.

Odgovornost
DO KAKOVOSTI.

● ● ● Politika kakovosti

Politika **KAKOVOSTI.**

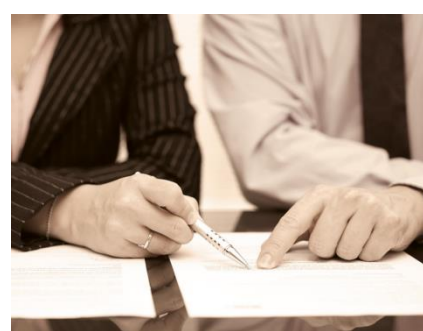
Politika kakovosti določa način delovanja, ki našim kupcem zagotavlja dolgoročno zadovoljstvo, tako da jim nudimo vrhunsko raven ponudbe izdelkov in storitev. S tem zagotavljamo uspešno poslovanje in rast družbe, ki predstavlja trdno osnovo za razvoj zaposlenih ter zadovoljstvo lastnikov in ostalih relevantnih deležnikov. Vodstvo in vsi zaposleni v Mercatorju smo se zavezali, da bomo izpolnjevali zahteve kupcev in nenehno izboljševali učinkovitost sistema vodenja.

• • ● Upravljanje certificiranih sistemov vodenja

V družbah Skupine Mercator vzdržujemo 16 certificiranih sistemov vodenja. V letu 2018 smo v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., pridobili nov certifikat Izbrana kakovost za sadje, v družbi Mercator - Emba, d. d., pa smo prenehali s certificiranjem sistema ISO 9001 in pridobili nov certifikat SWA. V letu 2018 je bilo 8 obnovitvenih presoj (ISO 9001 in ISO 14001 v Poslovni sistem Mercator, d. d., in Mercator - S, d. o. o., HACCP v Mercator - S, d. o. o., ter IFS, SQMS in UTZ v Mercator - Emba, d. d.).

Sistemi vodenja kakovosti	Poslovni sistem Mercator, d. d.	Mercator - S, d. o. o.	Mercator IP, d. o. o.	Mercator - Emba, d. d.	Mercator - CG, d. o. o.
ISO 9001 - Sistem vodenja kakovosti	✓	✓			
ISO 14001 - Sistem ravnanja z okoljem	✓	✓			
HACCP - Zagotavljanje varnosti živil		✓			✓
IFS - International Food Standard				✓	
SQMS - Supplier Quality Management System				✓	
AEO - Status pooblaščenega gospodarskega subjekta	✓				
Družini prijazno podjetje	✓		✓		
Eko pridelava	✓				
Izbrana kakovost - sveže meso	✓				
Izbrana kakovost - sadje	✓				
UTZ - Proizvodnja kakavovih izdelkov na osnovi trajnostnih načel				✓	
SWA - Supplier workplace accountability				✓	

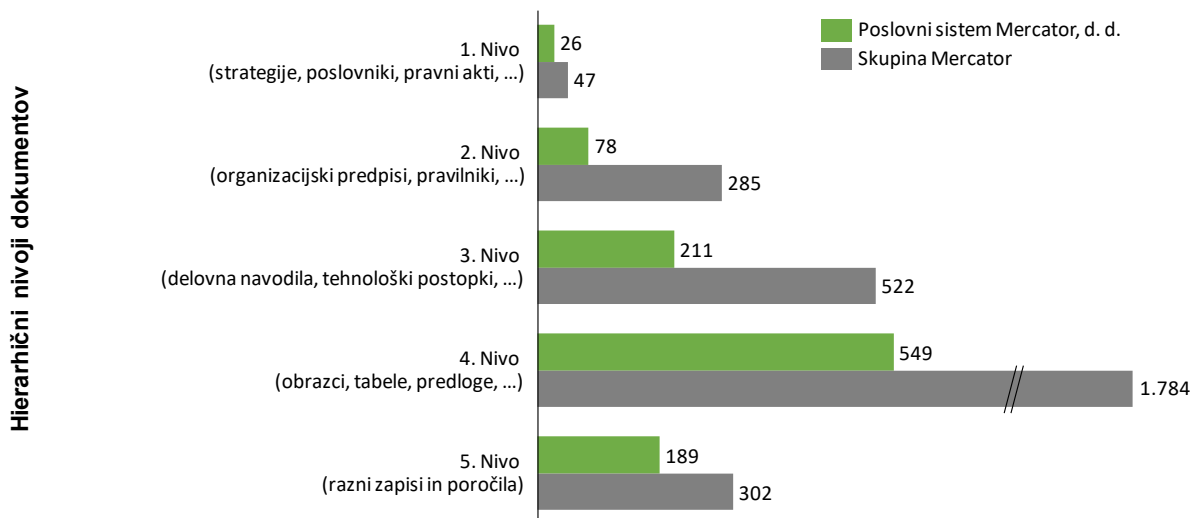

• • ● Upravljanje z znanjem in informacijami

Pravila poslovanja, ki veljajo v Skupini Mercator, smo opredelili v internih dokumentih, do katerih imajo dostop vsi zaposleni, saj na ta način v podjetju zagotavljamo boljšo komunikacijo in povečan pretok znanja in informacij. Uporabniki lahko sami iščejo dokumente, povezane s svojo vlogo v poslovnem procesu, ter podajajo predloge za njihove izboljšave. Vsebino dokumentov redno ažuriramo na podlagi dobrih praks in predlogov za spremembe. Dokumente spremljamo na različne načine, najpogosteje po družbah, funkcijah in hierarhiji.

Število veljavnih dokumentov v Zbirki Mercator Standardi na dan 31. 12. 2018

Vir: Zbirka Mercator Standardi

Na dan 31. 12. 2018 je bilo v zbirki Mercator standardi za celotno Skupino Mercator veljavnih **2.940** dokumentov. V letu 2018 smo objavili **691** novih oziroma revidiranih dokumentov, arhivirali (umaknili iz uporabe) pa smo **103** dokumente.

• • ● Nadzor poslovanja

Procese in blago nadziramo v različnih fazah poslovnega procesa, da zagotovimo njihovo skladnost z zakonodajo, predpisanimi standardi in specifičnimi zahtevami.

Zunanji nadzor v Skupini Mercator izvajajo inšpekcijske službe, zunanji revizorji in zunanji presojevalci, ki zagotavljajo spoštovanje zakonodajnih in drugih zahtev, ki jim je zavezan Mercator. Poleg zunanjega nadzora izvajamo tudi različne oblike **notranjega nadzora**. Skladnost poslovanja preverjamo z internimi kontrolami, monitoringom, notranjo revizijo, računovodskim in davčnim nadzorom, notranjimi presojami ter z nadzorom varovanja in varstva pri delu ter varstva pred požarom. Izvajalci notranjega nadzora preverjajo kakovost blaga, dokumentacije in izvajanja poslovnih procesov skladno z zahtevami posamezne oblike internega nadzora ter Mercatorjevih standardov in dobrih praks. Za nadzor posameznih procesov skrbijo izvajalci aktivnosti in skrbniki procesov, ki sistematično merijo in spremljajo uspešnost procesov na osnovi kazalnikov in postavljenih ciljev. Ugotovitve nadzora so podlaga za ukrepanje.

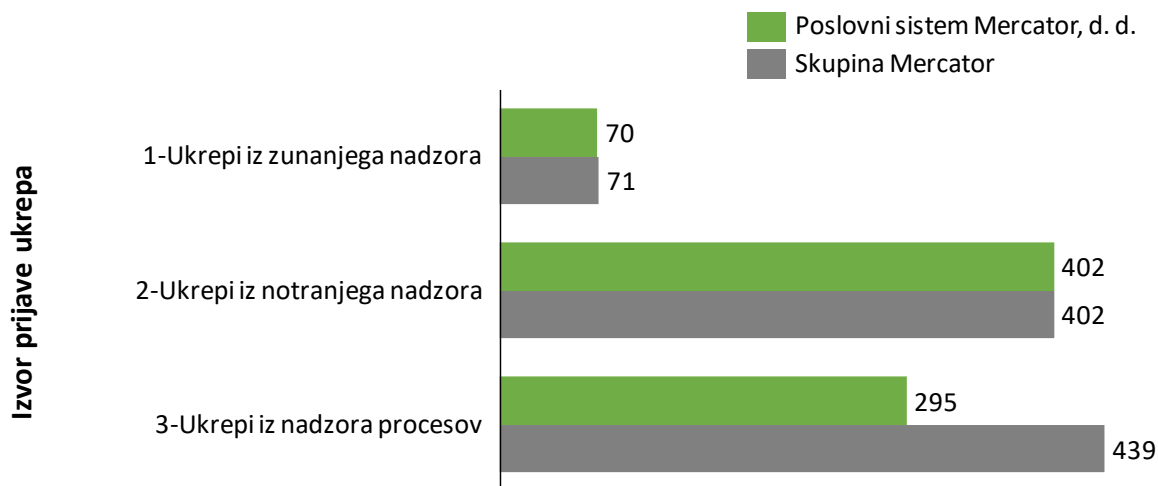
• • ● Upravljanje sistema stalnih izboljšav

Napake, ki se pojavijo v procesu poslovanja, odpravljamo oziroma korigiramo, s proženjem ukrepov pa odpravljamo vzroke, ki so povzročili neskladnosti in tako stalno izboljšujemo poslovanje.

Proces stalnega izboljševanja se izvaja skladno s strategijo podjetja, na podlagi ugotovitev kolegijev, nadzora poslovanja, analiz zadovoljstva kupcev in zaposlenih, obvladovanja tveganj in priložnosti, sistema neskladnosti, priporočil in pohval ter predlogov za izboljšave, ki jih podajo zaposleni. Sistem je informacijsko podprt, kar zagotavlja hitrejše in preglednejše reševanje prijav. Z analizami odkrivamo večja odstopanja in na osnovi ugotovitev korektivno ukrepamo.

Posamezne sisteme vodenja smo povezali v **integriran sistem vodenja**, katerega osnovne zahteve izvajamo v vseh družbah Skupine Mercator, ne glede na to, ali imajo certificirane posamezne sisteme vodenja ali ne. Sistem vodenja stalno dopolnjujemo in razvijamo, sistemsko spremljanje ključnih kazalcev pa nam omogoča učinkovito obvladovanje procesov ter izboljševanje in prenos dobrih praks med družbami Skupine Mercator.

Število proženih ukrepov v letu 2018 glede na izvor prijave

Vir: interna aplikacija in ukrepi za leto 2018

V letu 2018 smo na nivoju Skupine Mercator v aplikaciji za obvladovanje neskladnosti, priporočil in pohval ter ukrepov obravnavali **912** ukrepov, vendar številka predstavlja samo del ukrepov, s katerimi smo poskušali izboljšati poslovanje, saj uporaba aplikacije za obvladovanje neskladnosti, priporočil in pohval ter ukrepov še ni uvedena na vseh področjih nadzora in v vseh družbah Skupine Mercator, za kar si bomo prizadevali v prihodnje.

RAČUNOVODSKO POROČILO.

Dosledno izvajanje strategije je pomembno predvsem za doseganje finančne stabilnosti. Ker samo finančno stabilna družba je razvojno usmerjena in omogoča pozitivno perspektivo in prihodnost svojim zaposlenim, poslovnim partnerjem in investitorjem.

Izjava posloводства

Uprava družbe je odgovorna za pripravo Letnega poročila družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator za leto 2018 ter računovodskih izkazov, ki po njenem najboljšem mnenju vključujejo pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki so jim družba in morebitne druge družbe, vključene v konsolidacijo, kot celota izpostavljene.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2018.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Uprava družbe sprejema in potrjuje Letno poročilo družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator za leto 2018.

Ljubljana, 12. 4. 2019

mag. Tomislav Čizmić
Predsednik uprave

Draga Cukjati
Članica uprave

Igor Mamuza
Član uprave

Gregor Planteu
Izredni član uprave

Računovodski izkazi Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Konsolidirani izkaz finančnega položaja Skupine Mercator ter izkaz finančnega položaja družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

v tisoč EUR	Pojasnilo	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
		31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
SREDSTVA					
Nepremičnine, naprave in oprema	14	1.074.997	1.159.237	654.982	736.152
Naložbene nepremičnine	16	242.890	244.316	4.498	4.838
Neopredmetena sredstva	15	20.945	20.632	12.953	12.573
Odložene terjatve za davek	19	38.528	42.920	35.339	40.184
Terjatve do kupcev in druge terjatve	22	4.083	344	2.585	422
Dana posojila in depoziti	23	18.976	24.147	2.103	99.220
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	18	393	391	261	259
Naložbe v kapital podjetij v Skupini	17	-	-	297.757	190.798
Skupaj dolgoročna sredstva		1.400.811	1.491.988	1.010.479	1.084.445
Sredstva za odtujitev	20	148.439	117.146	148.439	95.203
Zaloge	21	210.319	210.233	103.752	104.950
Terjatve do kupcev in druge terjatve	22	158.388	228.168	60.183	71.239
Terjatve za odmerjeni davek	19	258	244	-	-
Dana posojila in depoziti	23	4.550	4.833	30	27.180
Denar in denarni ustrezniki	24	13.534	24.112	6.298	11.635
Skupaj kratkoročna sredstva		535.487	584.736	318.702	310.208
Skupaj sredstva		1.936.298	2.076.723	1.329.180	1.394.652
KAPITAL					
Osnovni kapital	25	254.175	254.175	254.175	254.175
Kapitalske rezerve		6.381	207.523	6.381	207.523
Lastne delnice		(3.235)	(3.235)	(3.235)	(3.235)
Rezerve iz dobička		42.830	42.830	16.624	16.624
Rezerva za pošteno vrednost		194.658	200.181	143.971	149.214
Preneseni čisti poslovni izid		66.441	45.102	7.071	2.584
Čisti poslovni izid poslovnega leta		1.597	(184.284)	(10.882)	(203.726)
Prevedbena rezerva		(83.471)	(84.029)		
Kapital pripisan lastnikom obvladujoče družbe		479.376	478.261		
Neobvladujoči deleži		149	140		
Skupaj kapital		479.525	478.401	414.106	423.159
OBVEZNOSTI					
Poslovne in druge obveznosti	29	926	7.174	170	1.012
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	27	597.999	765.309	422.563	539.291
Odložene obveznosti za davek	19	50.198	51.534	39.338	40.684
Rezervacije	28	30.143	29.683	25.708	25.377
Skupaj dolgoročne obveznosti		679.267	853.701	487.779	606.365
Poslovne in druge obveznosti	29	589.177	626.963	297.730	303.621
Obveznosti za odmerjeni davek		1.582	1.268	-	-
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	27	186.748	116.391	129.565	61.507
Skupaj kratkoročne obveznosti		777.506	744.622	427.295	365.128
Skupaj dolgoročne in kratkoročne obveznosti		1.456.773	1.598.322	915.075	971.493
Skupaj kapital in obveznosti		1.936.298	2.076.723	1.329.180	1.394.652

Pojasnila h konsolidiranim in računovodskim izkazom so sestavni del konsolidiranih in računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz poslovnega izida Skupine Mercator ter izkaz poslovnega izida družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

v tisoč EUR	Pojasnilo	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
		2018	2017	2018	2017
Prihodki od prodaje	9	2.177.187	2.152.172	1.181.909	1.186.622
Stroški prodanega blaga in stroški prodajanja	11	(2.093.166)	(2.116.036)	(1.118.726)	(1.141.334)
Stroški splošnih dejavnosti	11	(75.118)	(87.387)	(36.288)	(47.239)
Oslabitve nepremičnin in opreme ter neopredmetenih sredstev	11	(805)	(147.072)	-	(98.033)
Drugi poslovni prihodki	10	30.246	25.815	9.054	12.867
Poslovni izid iz poslovanja		38.343	(172.508)	35.948	(87.117)
Finančni prihodki	13	4.136	6.626	8.170	6.054
Finančni odhodki	13	(34.701)	(36.696)	(50.043)	(142.155)
Neto finančni odhodki		(30.565)	(30.071)	(41.873)	(136.101)
Poslovni izid pred obdavčitvijo		7.779	(202.579)	(5.924)	(223.217)
Davek	19	(6.172)	18.144	(4.957)	19.491
Čisti poslovni izid poslovnega leta		1.606	(184.435)	(10.882)*	(203.726)*
Čisti poslovni izid poslovnega leta, ki se nanaša na:					
Lastnike obvladujoče družbe		1.598	(184.284)		
Neobvladujoče deleže		8	(151)		
Osnovni in prilagojeni dobiček (izguba) na delnico v EUR	26	0,3	(30,5)	(1,8)	(33,7)

Pojasnila h konsolidiranim in računovodskim izkazom so sestavni del konsolidiranih in računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

*Čisti poslovni izid poslovnega leta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., v letu 2018 znaša -10.882 tisoč EUR in vključuje slabitev naložb v odvisne družbe v višini 28.321 tisoč EUR, ki so na ravni Skupine Mercator v okviru konsolidacijskih izločitev izločene. Čisti poslovni izid v letu 2017 znaša -203.726 tisoč EUR in vključuje slabitev naložb v odvisne družbe v višini 115.580 tisoč EUR.

Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa Skupine Mercator ter izkaz drugega vseobsegajočega donosa družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.606	(184.435)	(10.882)	(203.726)
Drugi vseobsegajoči donos:				
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(1.041)	97.751	1.827	75.594
Sprememba poštene vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev	402	126.464	451	91.695
Oblikovanje rezervacij za odpravnine	329	(231)	377	(191)
Ostale druge spremembe	(3.121)	(7.741)	(332)	68
Vpliv odloženih davkov	1.348	(20.742)	1.331	(15.978)
Postavke, ki bodo pozneje prerazvrščene v poslovni izid	559	7.709	2	8
Tečajne razlike pri prevedbi tujih družb	558	7.704	-	-
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev razpoložljivih za prodajo	3	10	3	10
Vpliv odloženih davkov	(1)	(5)	(1)	(2)
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta	(482)	105.460	1.829	75.602
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	1.124	(78.975)	(9.053)	(128.124)
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta, ki se nanaša na:				
Lastnike obvladujoče družbe	1.115	(79.008)		
Neobvladujoče deleže	9	33		

Pojasnila h konsolidiranim in računovodskim izkazom so sestavni del konsolidiranih in računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala Skupine Mercator

v tisoč EUR	Skupina Mercator										
	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Pren. čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid posl. leta	Prevedbena rezerva	Kapital pripisan lastnikom obvlad. družbe	Neobv. deleži	Kapital skupaj
Stanje 1. januarja 2017	254.175	286.772	(3.235)	41.686	104.541	37.514	(72.463)	(91.720)	557.270	106	557.376
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta:											
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	(184.284)	-	(184.284)	(150)	(184.434)
Prevrednotenje zemljišč in zgradb	-	-	-	-	126.370	93	-	-	126.464	-	126.464
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin.sredstev	-	-	-	-	10	-	-	-	10	-	10
Korekcija davkov na dobiček	-	-	-	-	(23.018)	2.272	-	-	(20.747)	-	(20.747)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-	-	7.691	7.691	13	7.704
Oblikovanje rezervacij za odpravnine	-	-	-	-	(481)	251	-	-	(231)	-	(231)
Ostale spremembe	-	-	-	-	(7.181)	(731)	-	-	(7.912)	171	(7.741)
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	95.700	1.885	-	7.691	105.276	184	105.460
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	-	-	-	-	95.700	1.885	(184.284)	7.691	(79.008)	34	(78.975)
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu											
Prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom											
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta v preneseni poslovni izid	-	-	-	-	-	(72.463)	72.463	-	-	-	-
Pokrivanje izgube po sklepu uprave	-	(79.249)	-	1.144	(60)	78.165	-	-	-	-	-
Skupaj transakcije z lastniki	-	(79.249)	-	1.144	(60)	5.702	72.463	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2017	254.175	207.523	(3.235)	42.830	200.180	45.101	(184.284)	(84.029)	478.261	140	478.401

v tisoč EUR	Skupina Mercator										
	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Pren. čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid posl. leta	Prevedbena rezerva	Kapital pripisan lastnikom obvlad. družbe	Neobv. deleži	Kapital skupaj
Stanje 1. januarja 2018	254.175	207.523	(3.235)	42.830	200.180	45.101	(184.284)	(84.029)	478.261	140	478.401
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta											
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	1.597	-	1.597	9	1.606
Prodaja prevrednotenih zemljišč in zgradb	-	-	-	-	(7.041)	7.443	-	-	402	-	402
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin. sredstev	-	-	-	-	3	-	-	-	3	-	3
Odloženi davki	-	-	-	-	1.347	-	-	-	1.347	-	1.347
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-	-	558	558	0	558
Oblikovanje rezervacij za odpravnine	-	-	-	-	167	163	-	-	329	-	329
Ostale spremembe	-	-	-	-	3	(3.123)	-	-	(3.121)	-	(3.121)
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	(5.522)	4.482	-	558	(482)	0	(482)
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	-	-	-	-	(5.522)	4.482	1.597	558	1.115	9	1.124
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu											
Prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom											
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta v preneseni poslovni izid	-	-	-	-	-	19.442	(19.442)	-	-	-	-
Pokrivanje izgube po sklepu uprave	-	(201.141)	-	-	-	(2.584)	203.726	-	-	-	-
Skupaj transakcije z lastniki	-	(201.141)	-	-	-	16.857	184.284	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2018	254.175	6.381	(3.235)	42.830	194.658	66.441	1.597	(83.471)	479.376	149	479.525

V skladu z MSRP 9 je bil na dan 1. 1. 2018 pod postavko prenesenega čistega poslovnega izida v kapitalu evidentiran učinek tega standarda v višini 4.485 tisoč EUR na Skupini Mercator.

Izkaz sprememb lastniškega kapitala družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Poslovni sistem Mercator, d. d.

v tisoč EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid posl. leta	Kapital
Stanje 1. januarja 2017	254.175	286.772	(3.235)	16.624	76.196	(1.802)	(77.447)	551.283
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta								
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	(203.726)	(203.726)
Prevrednotenje zemljišč in zgradb	-	-	-	-	91.695	-	-	91.695
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin.sredstev	-	-	-	-	10	-	-	10
Korekcija davkov na dobiček	-	-	-	-	(18.252)	2.272	-	(15.980)
Oblikovanje rezervacij za odpravnine	-	-	-	-	(436)	245	-	(191)
Ostale spremembe	-	-	-	-	-	68	-	68
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	73.018	2.584	-	75.602
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	-	-	-	-	73.018	2.584	(203.726)	(128.124)
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu								
Prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom								
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta v preneseni poslovni izid	-	-	-	-	-	(77.447)	77.447	-
Razporeditev rezerv po sklepu uprave	-	-	-	-	-	1.802	-	1.802
Pokrivanje izgube po sklepu uprave	-	(79.249)	-	-	-	77.447	-	(1.802)
Skupaj transakcije z lastniki	-	(79.249)	-	-	-	1.802	77.447	-
Stanje 31. decembra 2017	254.175	207.523	(3.235)	16.624	149.214	2.584	(203.726)	423.159

Poslovni sistem Mercator, d. d.

v tisoč EUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid posl. leta	Kapital
Stanje 1. januarja 2018	254.175	207.523	(3.235)	16.624	149.214	2.584	(203.726)	423.159
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta								
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	(10.882)	(10.882)
Prodaja prevrednotenih zemljišč in zgradb	-	-	-	-	(6.952)	7.403	-	451
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin.sredstev	-	-	-	-	3	-	-	3
Odloženi davki	-	-	-	-	1.330	-	-	1.330
Oblikovanje rezervacij za odpravnine	-	-	-	-	377	-	-	377
Ostale spremembe	-	-	-	-	-	(332)	-	(332)
Drugi vseobsegajoči donos	-	-	-	-	(5.242)	7.071	-	1.829
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	-	-	-	-	(5.242)	7.071	(10.882)	(9.053)
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu								
Prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom								
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta v preneseni poslovni izid	-	-	-	-	-	(203.726)	203.726	-
Pokrivanje izgube po sklepu uprave	-	(201.141)	-	-	-	201.141	-	-
Skupaj transakcije z lastniki	-	(201.141)	-	-	-	(2.584)	203.726	-
Stanje 31. decembra 2018	254.175	6.381	(3.235)	16.624	143.972	7.071	(10.882)	414.106

V skladu z MSRP 9 je bil na dan 1. 1. 2018 pod postavko prenesenega čistega poslovnega izida v kapitalu evidentiran učinek tega standarda v višini 332 tisoč EUR na družbi Poslovni sistem Mercator, d. d.

Pojasnila h konsolidiranim in računovodskim izkazom so sestavni del konsolidiranih in računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Predlog pokritja bilančne izgube družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Ugotovljena bilančna izguba leta 2018 sestoji iz naslednjih elementov¹⁴:

v tisoč EUR	Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017
Čisti poslovni izid leta	(10.882)	(203.726)
Preneseni čisti poslovni izid	7.071	2.584
Kritje čiste izgube poslovnega leta v breme kapitalskih rezerv	3.811	
Bilančna izguba poslovnega leta	-	(201.141)

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., predlaga, da se negativni čisti poslovni izid leta v višini 10.882 tisoč EUR pokrije v breme prenesenega dobička v višini 7.071 tisoč EUR in breme kapitalskih rezerv v višini 3.811 tisoč EUR.

¹⁴ Družba je bilančno izgubo razporedila skladno z 230. členom ZGD-1.

Konsolidirani izkaz denarnih tokov Skupine Mercator ter izkaz denarnih tokov družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017 popravljeno	2018	2017 popravljeno
Denarni tokovi pri poslovanju				
Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.606	(184.435)	(10.882)	(203.726)
<i>Prilagoditve:</i>				
Davek	6.172	(18.144)	4.957	(19.491)
Amortizacija	68.478	69.846	32.592	32.750
Oslabitev nepremičnin in naložbenih nepremičnin	(2.812)	147.072	-	98.033
Oslabitev dobrega imena in neopredmetenih sredstev	-	1.785	-	1.200
Odpis nepremičnin, naprav in opreme	-	1.086	396	4.647
Dobički pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme	(13.907)	(9.967)	(2.996)	(3.805)
Izgube pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme	501	6.704	401	412
Prejete dividende, dobički pri odtujitvi fin. naložb razpoložljivih za prodajo	(8)	-	(354)	-
Odpisi iz naslova prevrednotenja finančnih naložb, izgube pri odtujitvi fin. naložb razpoložljivih za prodajo	-	47	28.321	115.627
Neto drugi finančni prihodki (odhodki)	2.826	1.288	(3.023)	5.585
Popravki terjatev in nefinančnih sredstev	(2.218)	(824)	(868)	(0)
Popravki zalog	4.812	21.840	657	6.266
Sprememba rezervacij in druge spremembe	(2.558)	2.352	920	(477)
Neto tečajne razlike	(2.945)	(5.483)	2	(52)
Prihodki iz obresti	(945)	(824)	(3.165)	(5.402)
Odhodki za obresti	31.636	35.050	20.092	20.632
Denar, ustvarjen pri poslovanju pred spremembo obratnega kapitala	90.641	67.393	67.050	52.199
Sprememba zalog	(4.898)	(7.744)	540	10.068
Sprememba poslovnih in drugih terjatev	17.104	(199)	13.216	2.856
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti ter rezervacij	(39.139)	26.259	(7.525)	(11.097)
Izdatki za davke	(1.470)	(1.876)	(129)	-
Denar, ustvarjen pri poslovanju	62.238	83.832	73.154	54.025
Denarni tokovi pri naložbenju				
Izdatki za prevzem odvisnih družb, poslovnih dejavnosti brez pridobljenih denarnih sredstev, dokapitalizacije družb	-	-	-	(8.470)
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme ter naložbenih nepremičnin ter neopredmetenih sredstev	(29.704)	(54.917)	(15.791)	(20.383)
Izdatki za nakup za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	-	(70)	-	(37)
Prejemki pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, naložbenih nepremičnin ter neopredmetenih sredstev	72.021	19.331	13.106	14.948
Prejemki iz obresti	-	824	-	5.402
Prejete dividende	-	8	-	290
Neto prejemki/izdatki za dana posojila in depozite	6.407	10.515	(8.261)	(199)
Denar, uporabljen pri naložbenju	48.724	(24.309)	(10.947)	(8.448)
Denarni tokovi pri financiranju				
Neto prejemki/izdatki za prejeta posojila	(93.430)	(32.499)	(48.408)	(30.869)
Izdatki za obresti	(29.716)	(29.584)	(19.137)	(16.417)
Denar, ustvarjen pri financiranju	(123.146)	(62.083)	(67.545)	(47.286)
Neto povečanje (zmanjšanje) denarja in denarnih ustreznikov	(12.184)	(2.559)	(5.338)	(1.708)
Denar in denarni ustrezniki na začetku leta	24.112	26.318	11.635	13.344
Učinki sprememb deviznih tečajev na denar in denarne ustreznike	1.606	354	-	-
Denar in denarni ustrezniki na koncu leta	13.534	24.112	6.298	11.635

Pojasnila h konsolidiranim in računovodskim izkazom so sestavni del konsolidiranih in računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

● ● ● ● ● **Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom Skupine Mercator in računovodskim izkazom družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.**

1. POROČAJOČA DRUŽBA

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Ljubljana, Dunajska cesta 107. Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je obvladujoča družba skupine povezanih podjetij v Sloveniji, Srbiji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Črni gori, in v Makedoniji. Družba ima dvojno nalogo, v pretežni meri opravlja dejavnost trgovine in izvaja različne koncernske naloge za družbe v Skupini Mercator. Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Mercator za leto, ki se je končalo dne 31. 12. 2018, vključujejo družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., in njene odvisne družbe. Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je odvisna družba od družbe Agrokor, d. d., tako da se Skupina Mercator konsolidira v Skupino Agrokor. Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Agrokor so dosegljivi na sedežu Agrokor, d. d., Trg Dražena Petrovića 3, Zagreb, Hrvaška. Skupina Mercator opravlja pretežno dejavnost trgovine na drobno in na debelo z izdelki za vsakdanjo rabo in dom.

2. PODLAGA ZA SESTAVITEV

a) Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Mercator ter računovodski izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, in v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah.

Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila dne 12. 4. 2019.

b) Podlaga za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Mercator ter računovodski izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., so pripravljene ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen v spodnjih primerih, kjer so vrednosti izmerjene po poštene vrednosti:

- zgradbe;
- zemljišča;
- naložbene nepremičnine;
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu št. 5.

c) Funkcijska in predstavitvena valuta

Priloženi konsolidirani računovodski izkazi Skupine Mercator ter računovodski izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., so sestavljeni v EUR, torej v funkcijski valuti družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Vse računovodske informacije, predstavljene v EUR, so zaokrožene na tisoč enot.

d) Uporaba ocen in presoje

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov v skladu z MSRP podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke se stalno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisane v nadaljevanju.

i. Nepremičnine, naprave in oprema

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., merita zemljišča in zgradbe po modelu prevrednotenja, naprave in opremo pa po modelu nabavne vrednosti kot je opisano v točki 3(f)(i). Ocenjene dobe koristnosti nepremičnin, naprav in opreme so prikazane v točki 3(f)(iv).

ii. Naložbene nepremičnine

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., merita naložbene nepremičnine po modelu prevrednotenja.

iii. Obračunavanje stroškov izposojanja

V primeru sredstev v pripravi, Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., stroške izposojanja na podlagi MRS 23 Stroški izposojanja (2007) pripišeta neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Usredstvenje obresti se izvaja pri pomembnih investicijah, katerih izgradnja oziroma priprava za uporabo traja več kot 6 mesecev. V letu 2018 nobena investicija ne izpolnjuje meril za usredstvenje stroškov izposojanja.

iv. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Med dolgoročnimi finančnimi naložbami v kapital drugih družb, razvrščenimi med za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, imata Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., tudi takšne, ki jih nista mogli ovrednotiti po pošteni vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Poštene vrednosti teh sredstev ni možno zanesljivo izmeriti, zato so vrednotene po nabavni vrednosti zmanjšani za izgubo zaradi oslabitve.

v. Poslovne in druge terjatve

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., mesečno oblikujeta popravke vrednosti terjatev do kupcev in iz naslova prodaje s kartico zvestobe, in sicer na podlagi modela pričakovane izgube. Model pričakovane izgube pove, kakšen del terjatev do kupcev, ki so nastale v nekem časovnem obdobju, v naslednjih letih ne bo poplačan.

vi. Zaloge

Knjigovodske vrednosti zalog v materialno pomembnih zneskih ne presegajo njihove iztržljive vrednosti. Popravki vrednosti zalog so oblikovani na podlagi izkušenj iz preteklih let, in sicer:

- zaloge, nabavljene eno leto pred tekočim letom, se popravijo za 50 % njihove nabavne vrednosti;
- zaloge, nabavljene dve ali več let pred tekočim letom, se popravijo za 80 % njihove nabavne vrednosti.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., v prihodnjem obdobju ne pričakujeta dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

vii. Rezervacije

Knjigovodske vrednosti rezervacij odražajo sedanjo vrednost izdatkov, ki bodo potrebni za poravnavo obvez. Ocene so podali strokovnjaki oziroma vrednosti izhajajo iz izvirne dokumentacije. Negotov je izid in obdobje, v katerem bodo zaključeni sodni postopki, v zvezi s katerimi so bile oblikovane rezervacije.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane za ocenjene obveznosti izplačil odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad kot rezultat dolgoletnega službovanja zaposlenih, na dan bilance stanja, diskontirano na sedanjo vrednost. Pripoznane so na osnovi aktuarskega izračuna, ki ga odobri uprava obvladujoče družbe. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za pozaposliltvene zasluge zaposlenih so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke, občutljive za spremembe navedenih ocen.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., v prihodnjem obdobju ne pričakujeta dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

viii. Odloženi davki

Odloženi davki so izračunani na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja z uporabo davčne stopnje, ki bo veljala v naslednjem obračunskem obdobju. Ob morebitni spremembi davčne stopnje se bodo ustrezno spremenile tudi terjatve in obveznosti iz naslova odloženih davkov.

Družbe Skupine Mercator pripoznajo odložene terjatve za davek za prenos neizrabljenih davčnih izgub in neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednje obdobje le v primerih, ko je verjetno, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizrabljene davčne izgube in neizrabljene davčne dobropise. Podlaga za oceno je srednjeročni gospodarski načrt Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., v prihodnjem obdobju ne pričakujeta dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

e) Spremembe v prikazovanju računovodskih izkazov

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., sta za leto 2017 spremenili konsolidirani izkaz denarnih tokov Skupine Mercator ter izkaz denarnih tokov družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Spremembe se na Skupini Mercator nanašajo na zaloge in osnovna sredstva. Postavka popravki zalog se je povišala za 17.519 tisoč EUR, na drugi strani se je za omenjeno razliko spremenila postavka sprememba zalog, saj sedaj postavka vključuje vse popravke zalog, tudi nedenarne. Postavka izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme ter naložbenih nepremičnin ter neopredmetenih sredstev se je zmanjšala za 15.978 tisoč EUR, za omenjeni znesek se je spremenila tudi postavka sprememba poslovnih in drugih terjatev. Sprememba se nanaša na družbo Mercator - BH, d. o. o., iz nakupa opreme, ki je bila poplačana s kompenzacijo terjatev.

Spremembe se na družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., nanašajo na zaloge in poslovne terjatve. Postavka popravki zalog se je povečala za 2.242 tisoč EUR, na drugi strani se je za omenjeno razliko spremenila postavka sprememba zalog, saj sedaj postavka vključuje vse popravke zalog, tudi nedenarne. Postavka poslovne in druge terjatve se je zmanjšala za 27.150 tisoč EUR, za omenjeni znesek se je spremenila tudi postavka izdatki za prevzem odvisnih družb, poslovnih dejavnosti brez pridobljenih denarnih sredstev, dokapitalizacije družb. Sprememba se nanaša na posojilo družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., družbi Mercator - H, d. o. o., ki je bilo vključeno med poslovnimi terjatvami po vsebini pa gre za dano posojilo družbi.

Postavka izdatki za obresti je za obe obdobji na ravni Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., prerazvrščena iz denarnih tokov pri poslovanju v denarne tokove pri financiranju. Razlog spremembe je ustreznejši prikaz denarnih tokov, saj se celotne plačane obresti nanašajo na prejeta bančna posojila.

Učinek zgoraj opisanih sprememb je na izkaz denarnih tokov Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., v letu 2017:

v tisoč EUR	Skupina Mercator			Poslovni sistem Mercator, d. d.		
	2017 pred spremembami	popravljeno	2017 po spremembah	2017 pred spremembami	popravljeno	2017 po spremembah
Denarni tokovi pri poslovanju						
Čisti poslovni izid poslovnega leta	(184.435)	-	(184.435)	(203.726)	-	(203.726)
<i>Prilagoditve:</i>						
Davek	(18.144)	-	(18.144)	(19.491)	-	(19.491)
Amortizacija	69.846	-	69.846	32.750	-	32.750
Oslabitev nepremičnin in naložbenih nepremičnin	147.072	-	147.072	98.033	-	98.033
Oslabitev dobrega imena in neopredmetenih sredstev	1.785	-	1.785	1.200	-	1.200
Odpis nepremičnin, naprav in opreme	1.086	-	1.086	4.647	-	4.647
Dobički pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme	(9.967)	-	(9.967)	(3.805)	-	(3.805)
Izgube pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme	6.704	-	6.704	412	-	412
Prejete dividende, dobički pri odtujitvi fin. naložb razpoložljivih za prodajo	-	-	-	-	-	-
Odpisi iz naslova prevrednotenja finančnih naložb, izgube pri odtujitvi fin. naložb razpoložljivih za prodajo	47	-	47	115.627	-	115.627
Neto drugi finančni prihodki (odhodki)	1.288	-	1.288	5.585	-	5.585
Popravki terjatev in nefinančnih sredstev	(824)	-	(824)	(0)	-	(0)
Popravki zalog	4.321	17.519	21.840	4.024	2.242	6.266
Sprememba rezervacij in druge spremembe	2.352	-	2.352	(477)	-	(477)
Neto tečajne razlike	(5.483)	-	(5.483)	(52)	-	(52)
Prihodki iz obresti	(824)	-	(824)	(5.402)	-	(5.402)
Odhodki za obresti	35.050	-	35.050	20.632	-	20.632
Denar, ustvarjen pri poslovanju pred spremembo obratnega kapitala	49.874	17.519	67.393	49.957	2.242	52.199
Sprememba zalog	9.775	(17.519)	(7.744)	12.310	(2.242)	10.068
Sprememba poslovnih in drugih terjatev	15.788	(15.987)	(199)	30.006	(27.150)	2.856
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti ter rezervacij	26.259	-	26.259	(11.097)	-	(11.097)
Izdatki za obresti	(29.584)	29.584	-	(16.417)	16.417	-
Izdatki za davke	(1.876)	-	(1.876)	-	-	-
Denar, ustvarjen pri poslovanju	70.235	13.597	83.832	64.759	(10.733)	54.025
Denarni tokovi pri naložbenju						
Izdatki za prevzem odvisnih družb, poslovnih dejavnosti brez pridobljenih denarnih sredstev, dokapitalizacije družb	-	-	-	(35.620)	27.150	(8.470)
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme ter naložbenih nepremičnin ter neopredmetenih sredstev	(70.904)	15.987	(54.917)	(20.383)	-	(20.383)
Izdatki za nakup za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(70)	-	(70)	(37)	-	(37)
Prejemki pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, naložbenih nepremičnin ter neopredmetenih sredstev	19.331	-	19.331	14.948	-	14.948
Prejemki iz obresti	824	-	824	5.402	-	5.402
Prejete dividende	8	-	8	290	-	290
Neto prejemki/izdatki za dana posojila in depozite	10.515	-	10.515	(199)	-	(199)
Denar, uporabljen pri naložbenju	(40.295)	15.987	(24.308)	(35.598)	27.150	(8.448)
Denarni tokovi pri financiranju						
Neto prejemki/izdatki za prejeta posojila	(32.499)	-	(32.499)	(30.869)	-	(30.869)
Izdatki za obresti	-	(29.584)	(29.584)	-	(16.417)	(16.417)
Denar, ustvarjen pri financiranju	(32.499)	(29.584)	(62.083)	(30.869)	(16.417)	(47.286)
Neto povečanje (zmanjšanje) denarja in denarnih ustreznikov	(2.560)	-	(2.560)	(1.708)	-	(1.708)
Denar in denarni ustrezniki na začetku leta	26.318	-	26.318	13.344	-	13.344
Učinki sprememb deviznih tečajev na denar in denarne ustreznike	354	-	354	-	-	-
Denar in denarni ustrezniki na koncu leta	24.112	-	24.112	11.635	-	11.635

3. Pomembne računovodske usmeritve

Spodaj opredeljene računovodske usmeritve so družbe v Skupini Mercator ter družba Poslovni sistem Mercator, d. d., dosledno uporabile za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine Mercator ter računovodskih izkazih družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

a) Podlaga za konsolidacijo

i. Poslovne združitve

Poslovne združitve se obračunavajo po prevzemni metodi na dan združitve, ki je enak datumu prevzema, oziroma ko Skupina pridobi obvladovanje. Obvladovanje je možnost odločanja o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja ali poslovnega subjekta za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju obvladovanja Skupina Mercator upošteva potencialne glasovalne pravice, ki jih je v sedanosti mogoče uveljaviti.

V zvezi z nabavami, Skupina Mercator meri oziroma vrednoti dobro ime na dan nakupa, in sicer:

- po pošteni vrednosti prenesene kupnine; povečano za
- pripoznano vrednost kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi (Neobvladujoči delež se na začetku lahko izmeri bodisi po pošteni vrednosti, bodisi po sorazmernem deležu v prevzetih sredstvih in obveznostih, vrednotenih na dan prevzema. Ob vsakem prevzemu se Skupina odloči, katero možnost bo izbrala); povečano za
- pošteno vrednost obstoječih deležev v kapitalu prevzete družbe, v kolikor je poslovna združitev izpeljana postopoma; zmanjšano za
- čisto pripoznano vrednost (poštena vrednost, razen če z MSRP drugače določeno) prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema.

Če je razlika negativna, jo je treba pripoznati kot presežek (prihodek) v poslovnem izidu.

Prenesena kupnina ne vsebuje zneskov poravnjav v zvezi s prej obstoječimi razmerji. Ti zneski se običajno pripoznajo v izkazu uspeha. Stroški nabave, razen stroški povezani z izdajo kapitalskih ali dolžniških instrumentov, ki nastanejo v zvezi s poslovno združitvijo, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, ko se pojavijo.

Možne obveznosti pri poslovnih združitvah se pripoznajo po pošteni vrednosti na dan prevzema. Če se možna obveznost razvrsti med kapital, je ni potrebno ponovno izmeriti; plačilo se obračuna znotraj kapitala. Kasnejše spremembe poštene vrednosti možne obveznosti se pripozna v izkazu poslovnega izida.

ii. Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje Skupina Mercator. Obvladovanje obstaja, ko ima Skupina Mercator zmožnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju vpliva se upoštevata obstoj in učinek potencialnih glasovalnih pravic, ki jih je trenutno moč uveljaviti ali zamenjati. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko se preneha. Računovodske usmeritve odvisnih družb so bile spremenjene oziroma prilagojene usmeritvam Skupine Mercator.

iii. Nakupi neobvladujočih deležev

Nakupi neobvladujočih deležev se obračunavajo kot posli lastnikov, ki delujejo kot lastniki, posledično pa se dobro ime ne pripozna. Spremembe neobvladujočih deležev, ki izhajajo iz poslova, ki ne vključujejo izgube obvladovanja, temeljijo na sorazmernem deležu čistih sredstev odvisne družbe ali na pošteni vrednosti neobvladujočega deleža. Če je nakupna cena za odkup neobvladujočega deleža različna od knjigovodske vrednosti neobvladujočega deleža, se razlika pripozna v kapitalu.

iv. Izguba obvladovanja

Po izgubi obvladovanja Skupina Mercator odpravi pripoznanje sredstev in obveznosti odvisnega podjetja, neobvladujočih deležev, kot tudi pripoznanje drugih sestavin kapitala, ki se nanašajo na odvisno podjetje. Kakršnikoli presežki ali primanjkljaji, ki se pojavijo pri izgubi obvladovanja se pripoznajo v poslovnem izidu. Če Skupina zadrži kakšen delež v prejšnji odvisni družbi, se ta delež izmeri po pošteni vrednosti na datum, ko se obvladovanje izgubi, razlika pa se pripozna v poslovnem izidu. Kasneje se ta delež obračuna v kapitalu kot naložba

v pridruženo družbo (obračunan po kapitalski metodi) ali kot za prodajo razpoložljivo finančno sredstvo, odvisno od stopnje zadržanega vpliva.

v. Posli izvzeti iz konsolidacije

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja, prihodki, odhodki, dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj Skupine Mercator. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

b) Tuja valuta

i. Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družb znotraj Skupine Mercator po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izraženi v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino učinkovitih obresti in plačil med obdobjem, kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izraženi v tuji valuti in izmerjeni po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih inštrumentov, razvrščenih kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva (razen v primeru oslabitve, ko se vse tečajne razlike, pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu, prerazvrstijo v izkaz poslovnega izida), za nefinančne obveznosti, ki so določena kot varovanje pred tveganjem (v kolikor je zavarovanje učinkovito), ali za denarnotokovno varovanje pred tveganji (v kolikor je varovanje učinkovito), ki se pripoznajo neposredno v kapitalu.

ii. Podjetja v tujini

Sredstva in obveznosti podjetij v tujini, vključno z dobrim imenom in popravkom poštene vrednosti ob pridobitvi, se preračunajo v EUR po menjalnem tečaju, ki velja na dan bilance stanja. Prihodki in odhodki podjetij v tujini, razen podjetij v hiperinflacijskih gospodarstvih, se preračunajo v EUR po povprečnih tečajih v obdobju.

Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se neposredno pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu in so pripoznane v prevedbeni rezervi v okviru kapitala. Od dneva prehoda na MSRP dalje se te spremembe pripoznajo v prevedbeni rezervi. Pri odtujitvi podjetja v tujini (delni ali celotni) se obravnavani znesek v prevedbeni rezervi prenese v izkaz poslovnega izida.

V kolikor gre za odvisno družbo, ki ni v polni lasti, se ustrezen sorazmerni delež prevedbene rezerve razporedi med neobvladujoči delež. Ko se družba v tujini odtuji na način, da ne obstaja več obvladovanje, pomemben vpliv ali skupno obvladovanje, se ustrezen nabrani znesek v prevedbeni rezervi prerazporedi kot poslovni izid oziroma kot prihodek ali odhodek iz naslova odtujitve. Če Skupina Mercator odtuji zgolj del svojega deleža v odvisni družbi, ki vključuje podjetje v tujini in ob tem ohrani obvladovanje, se ustrezni sorazmerni delež nabranega zneska prerazvrsti med neobvladujoči delež.

c) Finančni inštrumenti

i. Neizpeljana finančna sredstva

Neizpeljana finančna sredstva vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, in dana posojila.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., na začetku pripoznata posojila in terjatve ter vloge oziroma depozite na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva (vključno sredstva, določena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid) so na začetku pripoznana na datum menjave oziroma ko Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., postaneta stranki v pogodbenih določenih inštrumenta.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., odpravita pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva, ali ko Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., preneseta pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla,

v katerem se vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva prenesejo. Kakršen koli delež v prenesenem finančnem sredstvu, ki ga Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., ustvarita ali preneseta, se pripozna kot posamično sredstvo ali obveznost.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, čisti znesek pa se prikaže v bilanci stanja, če in le če imata Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., pravno pravico bodisi poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Dana posojila in terjatve

Dana posojila in terjatve so finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Takšna sredstva so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti po metodi učinkovitih obresti, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve zajemajo denarna sredstva in njihove ustreznike, dana posojila podjetjem in depozite bankam, poslovne in druge terjatve ter dane dolgoročne depozite za plačila najemnin. Dani dolgoročni depoziti za plačila najemnin se obravnavajo z vsebinskega vidika (financiranje najemodajalca) in kot taki predstavljajo dolgoročne terjatve iz financiranja. Diskontirajo se s tržnimi ali pogodbenimi diskontnimi stopnjami. Diskontna stopnja je podlaga za obračun prihodkov iz financiranja v celotnem obdobju, za katero so bile najemnine plačane.

Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo

Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo, ali pa niso uvrščena v zgoraj naštetih kategorije. Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo predstavljajo naložbe v delnice in deleže v podjetjih. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti, povečani za transakcijske stroške, upoštevajoč tudi spremembe poštene vrednosti. Izgube zaradi oslabitve in tečajne razlike pri kapitalskih inštrumentih na razpolago za prodajo so pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu ter izkazane v kapitalu oziroma rezervi za pošteno vrednost. Pri odpravi pripoznanja naložbe se nabrani dobički in izgube prenesejo v poslovni izid. Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo zajemajo lastniške vrednostne papirje.

ii. Neizpeljane finančne obveznosti

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., na začetku pripoznata izdane dolžniške vrednostne papirje in podrejene obveznosti na dan njihovega nastanka. Vse ostale finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja, ko Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., postaneta pogodbeni stranki v zvezi z inštrumentom.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., odpravita pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, znesek pa se izkaže v bilanci stanja, če in le če imata Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., uradno izvršljivo pravico pobotati pripoznane zneske in nameravata bodisi poravnati čisti znesek bodisi sta pravno upravičeni do pobota zneskov in imata namen poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., izkazujeta neizpeljane finančne obveznosti kot druge finančne obveznosti. Takšne finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se finančne obveznosti izmerijo po odplačni vrednosti po metodi učinkovitih obresti.

Druge finančne obveznosti zajemajo posojila ter poslovne in druge obveznosti.

d) Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar na transakcijskih računih, v blagajni in bančne vloge z dospelostjo do 3 mesecev.

e) Osnovni kapital

Navadne delnice

Navadne delnice so sestavni del osnovnega kapitala. Dodatni stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati izdaji navadnih delnic in delniških opcij, so izkazani kot znižanje kapitala, pri čemer se ne upoštevajo učinki na kapital.

Odkup lastnih delnic (lastne delnice)

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila vključno s stroški, ki se neposredno nanašajo na odkup, brez morebitnih davčnih učinkov, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala. Ob prodaji lastnih delnic ali njihovi naknadni ponovni izdaji se prejeti znesek izkaže kot povečanje kapitala in tako dobljeni presežek ali manjko pri transakciji se prenese na kapitalne rezerve.

f) Nepremičnine, naprave in oprema

i. Izkazovanje in merjenje

Naprave in oprema so vrednotene po modelu nabavne vrednosti. Izkazane so po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti, in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Stroški izposojanja v zvezi z nabavo ali izgradnjo zadevnih sredstev se usredstviijo, če so povezani z nabavo pomembnega sredstva in izgradnja oziroma priprava za uporabo zadevnih sredstev traja nad 6 mesecev. V letu 2018 Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., nista izvedli investicij, ki bi izpolnjevale opisana merila. Stroški v lastnem okviru izdelanega sredstva zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, ter stroške razgradnje in odstranitve opredmetenih osnovnih sredstev ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja.

Dobiček ali izguba, ki nastane pri odtujitvi opredmetenega osnovnega sredstva (razen naprav in opreme, ki se vodita po nabavni vrednosti), se določi na podlagi primerjave prejemkov iz naslova odtujitve opredmetenega osnovnega sredstva ter pripoznane čiste vrednosti v okviru ostalih prihodkov/odhodkov poslovnega izida. Ko se prevrednotena sredstva prodajo ali amortizirajo, se ustrezen znesek, ki je vključen v rezervo za pošteno vrednost, prenese v zadržani čisti dobiček.

Za vrednotenje **zemljišč** Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., uporabljata model prevrednotenja; za **zgradbe** pa sta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., na 31. 12. 2017 spremenili svojo računovodsko usmeritev vrednotenja in sicer iz modela nabavne vrednosti v model prevrednotenja. Prikazane poštene vrednosti temeljijo na periodičnih, vendar vsaj triletnih ocenah zunanjega neodvisnega ocenjevalca. Poštena vrednost zgradb in zemljišč se ocenjuje v skladu z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti (MSOV 2013) in SPS 2: Ocenjevanje vrednosti pravic na nepremičninah (Uradni list RS, št. 106/13, 18. 12. 2013). Za oceno tržne vrednosti se glede na uporabo nepremičnine in razpoložljivost podatkov vedno preverja možnost in primernost uporabe vseh treh načinov, in sicer način kapitalizacije donosa (metoda diskontiranih denarnih tokov), način primerljivih prodaj (metoda neposredne primerjave prodaj) in nabavnovrednostni način (nabavnovrednostna metoda). Če se knjigovodska vrednost sredstva poveča zaradi prevrednotenja, se mora povečanje priznati neposredno lastniškemu kapitalu kot prevrednotovalni presežek. Povečanje pa se mora pripoznati v poslovnem izidu, kolikor odpravi zmanjšanje iz prevrednotenja istega sredstva, ki je bilo prej pripoznano v poslovnem izidu. Če se knjigovodska vrednost sredstev zmanjša zaradi prevrednotenja, se mora zmanjšanje pripoznati v poslovnem izidu. Zmanjšanje pa bremeni neposredno lastniški kapital pod rubriko prevrednotovalni presežek do višine stanja v dobro v prevrednotovalnem presežku istega sredstva. Ko je sredstvo odtujeno, se rezerva za pošteno vrednost tega sredstva prenese neposredno v zadržani dobiček.

a) Ocena poštene vrednosti nepremičnin

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., skladno z računovodskim pravilnikom periodično, vsaj triletno, preverjata poštene vrednosti zgradb in zemljišč. Cenitev je bila nazadnje izvedena ob koncu leta 2017 in jo je opravil pooblaščen ocenjevalec nepremičnin skladno z Mednarodnimi standardi ocenjevanja

vrednosti in v povezavi z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. V letu 2018 je Skupina Mercator opravila testno vrednotenje nepremičnin na 10 % vzorcu in ugotovila, da slabitev/krepitev nepremičnin ni potrebna. V kolikor bi v okviru testiranja vrednosti nepremičnin ugotovili, da se je vrednost nepremičnin materialno spremenila, bi Skupina Mercator morala ponovno vrednotiti vse svoje nepremičnine in slednje tudi poknjžiti v svojih računovodskih izkazih.

b) Presoja življenjskih dob nepremičnin in opreme

V Skupini Mercator in družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., se osnovna sredstva amortizirajo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja z uporabo amortizacijskih stopenj, ki odražajo ocene dob koristnosti različnih sredstev v posameznih družbah Skupine Mercator. Življenjske dobe in preostanek vrednosti nepremičnin in opreme se letno presojuje s strani interne komisije strokovnjakov oziroma zunanjih neodvisnih ocenjevalcev na podlagi dogodkov, ki kažejo na potrebo po ponovnem ovrednotenju določenega sredstva.

ii. Prerazporeditve k naložbenim nepremičninam

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., lahko lastniško uporabljeno nepremičnino prerazporedita v naložbeno nepremičnino. Naložbene nepremičnine se vrednotijo po modelu prevrednotenja. Kot naložbene nepremičnine razvrščata samo nepremičnine, ki so samostojne zgradbe in v celoti dane v najem. Samo del objekta, oddan v najem, se ne razporedi med naložbene nepremičnine, ker ga ni mogoče prodati ločeno in ker se preostali pomembni del objekta uporablja za opravljanje lastne storitvene dejavnosti ali pri proizvodnji blaga.

iii. Kasnejši stroški

Stroški zamenjave nekega dela nepremičnin, naprav in opreme se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bosta imeli Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., bodoče gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, in je pošteno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški (kot npr. dnevno servisiranje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko do njih pride.

iv. Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Najeta sredstva v obliki finančnega najema se amortizirajo ob upoštevanju trajanja najema in dobe koristnosti, razen če je precej gotovo, da bosta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., do konca trajanja najema postali lastnici najetega sredstva. Zemljišča se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje:

	2018	2017
Zgradbe	40 let	40 let
Naprave in oprema	2-18 let	2-18 let

Dobe koristnosti in preostale vrednosti se ponovno pregledajo na dan poročanja.

g) Neopredmetena sredstva

i. Dobro ime

Dobro ime, ki nastane ob prevzemu odvisnih družb ali dejavnosti, je pripoznano v okviru neopredmetenih sredstev.

ii. Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki sta jih pridobili Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

iii. Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo bodoče gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi ostali stroški, vključno z interno generiranimi blagovnimi znamkami, so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko do njih pride.

iv. Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev. Obračunavati se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo leto so naslednje:

	2018	2017
Blagovne znamke	neomejeno	neomejeno
Računalniški programi in licence	10 let	10 let

Vrednost blagovne znamke se letno preverja zaradi oslabitve na datum bilance stanja.

h) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, posedovane, da bi prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe ali pa oboje, ne pa za prodajo v rednem poslovanju, uporabo v proizvodnji ali pri dobavi blaga ali storitev za pisarniške namene.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., razvrščata kot naložbene nepremičnine samo nepremičnine, ki so samostojne zgradbe in v celoti dane v najem. Samo del objekta, oddan v najem se ne razporedi med naložbene nepremičnine, ker ga ni mogoče prodati ločeno in ker se preostali pomembni del objekta uporablja za opravljanje lastne storitvene dejavnosti ali pri proizvodnji blaga (npr. hipermarket znotraj nakupovalnega centra). Naložbene nepremičnine se v skladu z MRS 40 vodijo po modelu prevrednotenja.

Če se uporaba nepremičnine spremeni v tej meri, da zahteva prerazvrstitev med opredmetena osnovna sredstva, se nepremičnina prerazporedi po pošteni vrednosti.

i) Najeta sredstva

Najem, pri katerem Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, se obravnava kot finančni najem. Po začetnem pripoznanju je najeto sredstvo izkazano v znesku, ki je enak pošteni vrednosti, ali, če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin. Po začetnem pripoznanju se sredstvo obračunava v skladu z računovodskimi usmeritvami, ki veljajo za takšna sredstva.

Drugi najemi se obravnavajo kot poslovni najemi. Sredstva najeta s poslovnim najemom se ne pripoznajo v bilanci stanja Skupina Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

j) Sredstva za odtujitev ali skupina za odtujitev

Sredstva ali skupina za odtujitev, ki obsega sredstva in obveznosti, za katera se pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana predvsem s prodajo, se razvrstijo med sredstva in obveznosti za prodajo. Neposredno pred razvrščanjem sredstva med sredstva za prodajo se izvede ponovna meritev sredstev ali skupine za odtujitev. V skladu s tem se dolgoročno sredstvo ali skupina za odtujitev pripozna po knjigovodski vrednosti ali pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer tisti, ki je nižja. Izgube zaradi oslabitve ob prerazvrstitvi sredstev med sredstva, namenjena za prodajo, in kasnejše izgube ali dobički ob ponovnem merjenju se izkazujejo v poslovnem izidu. Dobički se ne izkazujejo v višini, ki presega morebitne kumulativne izgube zaradi oslabitve. Ko se neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva razporedijo med sredstva, namenjena za prodajo ali distribucijo, se prenehajo amortizirati.

k) Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju.

Metode obračunavanja nabavne vrednosti in stroškov:

- metoda FIFO za trgovsko blago,
- metoda tehtanih povprečnih nabavnih cen za surovine in embalažo; stroški zalog vsebujejo nabavno vrednost, stroške izdelave in pretvarjanja ter druge stroške, ki se pojavljajo pri spravljanju zalog na njihovo sedanje mesto in v njihovo sedanje stanje; pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež posrednih proizvodjalnih stroškov ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje. Ocena iztržljive vrednosti zalog se opravi najmanj enkrat letno, in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov Skupina Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Odpisi in delni odpisi poškodovanih, pretečenih, nekurantnih zalog se opravljajo redno med letom po posameznih postavkah. Konec leta pa zaloge po stanju na dan 31. 12. oslabimo po skupinah sorodnih ali povezanih postavk glede na njihovo starost oziroma zastarelost. Popravljajo se pavšalno glede na izkušnje iz preteklih let.

l) Oslabitev sredstev

i. Neizpeljana finančna sredstva

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., ocenita dokaze o oslavitvi posojil in terjatev posamično. V kolikor se ugotovi, da posamezna pomembna posojila ali terjatve niso oslabiljene, se oceni njihova skupna oslabiljenost. Oslabiljenost posojil, ki niso sama zase pomembna, se oceni skupno in sicer tako, da se posojila, terjatve vključijo v skupine s podobnimi značilnostmi tveganja, razen terjatev, ki so kakovostno zavarovane.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., mesečno oblikujeta popravke vrednosti terjatev do kupcev in iz naslova prodaje s kartico zvestobe, in sicer na podlagi modela pričakovane izgube. Model pričakovane izgube pove, kakšen del terjatev do kupcev, ki so nastale v nekem časovnem obdobju, v naslednjih letih ne bo poplačan. Izračunan odstotek neplačanih terjatev do kupcev Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., aplicirata na vse odprte (zapadle in nezapadle) terjatve do kupcev. Skladno z računovodskim standardom MSRP 9 – Finančni instrumenti, pripoznavanje in merjenje, sta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., določili razrede tveganosti poplačil terjatev glede na vrsto zavarovanja, zastavljenega za zavarovanje terjatev ter popravke terjatev razdelili še glede na zapadlost. Na ta način je določenih 6 razredov tveganosti (bančna garancija, hipoteka, menica, izvršnica, Skupina Agrokor ter ostalo) ter 3 razredi zapadlosti (0-30 dni, 31-90 dni, nad 90 dni).

Izgube zaradi oslavitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi bodočimi denarnimi tokovi, ki vključujejo pričakovane denarne pritoke iz naslova zavarovanj, razobrestenih po izvorni efektivni obrestni meri. Izgube se pripoznajo v poslovnem izidu in izkažejo v kontu popravka vrednosti posojil in terjatev. Ko se zaradi kasnejših dogodkov (npr. poplačilo dolga s strani dolžnika) znesek izgube zaradi oslavitve zmanjša, se to zmanjšanje izgube zaradi oslavitve odpravi skozi poslovni izid.

ii. Nefinančna sredstva

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., ob vsakem datumu poročanja preverita preostalo knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., zalog in odloženih terjatev za davke z namenom, da ugotovita, ali so prisotni znaki oslavitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena oslavitve dobrega imena in neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti, ki še niso na voljo za uporabo, se izvede vsakič na datum poročanja. Oslabitev denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi in poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preskusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisni od prejemkov ostalih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota). Da bi preizkusili oslabitev dobrega imena, so denar ustvarjajoče enote, h katerim se dobro ime razporedi, predmet posebnega preizkusa (t.i. »segment ceiling test«); denar ustvarjajoče enote, h katerim je dobro ime razporejeno, se zberejo oziroma združijo, tako da raven, na kateri se preveri oslabitev, odraža najnižjo raven, na kateri se dobro ime spremlja za namene internega poročanja. Dobro ime, pridobljeno s poslovno združitvijo, se razporedi na denar ustvarjajoče enote ali skupino takšnih enot, za katere se pričakuje, da bodo pridobile koristi od sinergij združitve.

Skupna sredstva Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., ne ustvarjajo ločenih denarnih pritokov in se uporabljajo pri več različnih denar ustvarjajočih enotah. Sredstva Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., se utemeljeno in dosledno razporedijo na posamezne denar ustvarjajoče enote. Preizkus njihove oslabitve se izvede v sklopu preizkušanja oslabitve tiste denar ustvarjajoče enote, h kateri skupno sredstvo spada.

Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto (ali skupine denar ustvarjajočih enot), nato pa na druga sredstva denar ustvarjajoče enote (skupine denar ustvarjajočih enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Izguba zaradi oslabitve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednotita in tako ugotovita, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., določita nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

m) Zasluzki zaposlenih

i. Drugi dolgoročni zasluzki zaposlenih – rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., sta v bilanci stanja pripoznali rezervacije iz naslova bodočih obveznosti do zaposlenih za jubilejne nagrade, ki so izračunane v skladu s kolektivno pogodbo dejavnosti, in zakonsko določene odpravnine ob upokojevanju zaposlenih. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo. Rezervacije so oblikovane v vrednosti ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na datum poročanja, za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Pri izračunu je uporabljena metoda predvidene pomembnosti enot. V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu kapitala.

ii. Odpravnine

Odpravnine se pripoznajo kot odhodek, ko sta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., očitno zavezani končati službovanje zaposlene osebe pred njihovo normalno upokojitvijo ali ponuditi izplačilo odpravnin, ki naj bi spodbudile prostovoljno zapustitev podjetja, in sicer kot posledica obstoječega podrobnega formalnega programa končanja službovanja in kadar sta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., brez stvarne možnosti, da bi ga preklicala. Odpravnine za prostovoljno zapustitev delovnih mest se izkazujejo kot odhodek, če sta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., podali ponudbo, ki naj bi spodbudile prostovoljno zapustitev podjetja, če je verjetno, da bo ponudba sprejeta, in če je mogoče zanesljivo oceniti število sprejetih ponudb. Če se odpravnine izplačujejo dlje kot 12 mesecev po datumu poročanja, jih Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., diskontirata na sedanjo vrednost.

iii. **Kratkoročni zasluži zaposlenih**

Obveze za kratkoročne zasluži zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Obveznost se izkaže v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki prejemkov, izplačljivih v dvanajstih mesecih po preteku obdobja opravljanja dela, ali programa delitve dobička, če imata Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljanja dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

n) Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če imata Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., rezervacije določita z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov z diskontno mero pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

o) Prihodki

i. Prihodki od prodaje, blaga, proizvodov in materiala

Prihodke merimo na podlagi plačila, do katerega Skupina Mercator pričakuje, da bo upravičena na podlagi pogodbe s kupcem; iz tega so izključeni zneski, prejeti v imenu tretjih oseb.

Prihodki od prodaje blaga, proizvodov in materiala se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti kupnine in z njo povezanih stroškov ali možnosti vračila blaga, proizvodov in materiala, ko Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., prenehata z nadaljnjim odločanjem o prodanih količinah in ko je višino prihodkov mogoče zanesljivo izmeriti.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe. Pri prodaji blaga na debelo se prenos praviloma izvede potem, ko je blago prispelo v kupčevo skladišče.

ii. Sistem zvestobe kupcev

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., svojim kupcem izdajata kreditne in plačilne Pika kartice, s katerimi na podlagi nakupov zbirajo bonitetne pike. Bonitetni krog traja šest mesecev. Prvi bonitetni krog v letu traja od 1. februarja do 31. julija, drugi bonitetni krog pa od 1. avgusta do 31. januarja naslednjega leta. V bonitetnem obdobju kupci zbirajo bonitetne pike.

Pike zagotavljajo popust kupcem, ki ga sicer ne bi prejeli, če ne bi kupili blaga (t. j. stvarna pravica). Obljuba popusta za kupca je torej ločena izvršitvena obveza. Cena pri tej transakciji je denarna protivrednost, ki jo plača kupec za blago, kupljeno v maloprodajni trgovini, kar je osnova za zbiranje pik. MSRP 15 zahteva, da se transakcijska cena razporedi na posamezno pogodbeno obveznost na osnovi alokacije prodajne cene za posamezni proizvod ali storitev, upoštevajoč popuste in spremenljivi del plačila in da prodajno ceno podjetje določi ob sklenitvi pogodbe za vsak proizvod ali storitev. Trenutni računovodski model odlaga vse prihodke v zvezi s pikami, za katere je pričakovati, da bodo unovčene – popust, ki je odobren, ko kupec unovči pike, ter verjetnost unovčitve, ki temelji na preteklih izkušnjah družbe. Med obema pristopoma ni znatne pomembne (stvarne) razlike glede učinka na prihodke in obveznosti. Pogodbena obveznost je pripoznana za prihodke, ki se nanašajo na točke zvestobe, v trenutku prvotne prodajne transakcije. Prihodki iz točk zvestobe se pripoznajo, ko kupec unovči te točke. Prihodki iz točk, za katere ni pričakovati, da bodo unovčene, se pripoznajo sorazmerno z vzorcem uveljavljanja pravic s strani kupcev.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., izvaja tudi druge trženjske kampanje. Pogodbena obveznost je obravnavana podobno kot program zvestobe Pika v primeru stvarne pravice (npr. nalepke, akcije s posebnimi kuponi itd.), vendar nima znatnega učinka.

iii. Prihodki iz opravljenih storitev

V primeru provizije za storitve, npr. provizije iz dogovorov o konsignaciji, franšiznin, ipd. ima Skupina Mercator le eno izvršitveno obvezo, in sicer zagotovitev storitve. Prihodki od storitev so pripoznani neprekinjeno čez obdobje, v katerem so storitve zagotovljene.

Popusti oz. rabati in komercialno sodelovanje, pripoznani kot odbitek od nabavne vrednosti prodanega blaga in proizvodnih stroškov prodanih proizvodov, so posledica pogodbenih obveznosti, ki so jih družbe Skupine Mercator prevzele do svojih dobaviteljev s podpisom pogodbe. Te pogodbe, ki se med posameznimi dobavitelji razlikujejo, vsebujejo popuste oz. rabate, izračunane na podlagi obsega dejanskih nabav blaga, ter popuste oz. rabate za komercialno sodelovanje, ki je fakturirano dobaviteljem. Popusti oz. rabati so odobreni, ko so doseženi določeni pogoji uspešnosti. Ti pogoji uspešnosti v splošnem zahtevajo, da Skupina izpolni določene količine (pragove oz. ciljne količine). Popusti oz. rabati v skladu s pogodbami o komercialnem sodelovanju so pripoznani v obdobju implementacije. Beležijo se v skladu s pogoji, opredeljenimi v pogodbah, sklenjenih z dobavitelji Skupine Mercator, do njihove izpolnitve.

iv. Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema. Dani popusti in bonitete v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih prihodkov od najemnin.

p) Državne podpore

Vse vrste državnih podpor se v začetku pripoznajo v računovodskih izkazih kot odloženi prihodki, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bosta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., podpore prejela in da bosta izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznava strogo dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznava strogo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

q) Najemi

Plačila iz naslova operativnega najema se pripoznava med stroški enakomerno med trajanjem najema. Prejeti popusti in bonitete v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih stroškov od najemnin.

Plačilo obresti iz naslova finančnega najema se pripoznava med finančnimi odhodki in se razporedijo na obdobja med trajanjem najema, da se dobi stalna obrestna mera za preostalo stanje dolga za vsako obdobje.

Določanje, ali dogovor vsebuje najem

Ob nastanku dogovora Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., določita, ali ta dogovor je oziroma ali vsebuje najem. Za slednje gre, v kolikor sta izpolnjena naslednja kriterija:

- posebno sredstvo je predmet najema, če je izpolnitev dogovora odvisna od uporabe tega sredstva; in
- če dogovor prenaša pravico do uporabe sredstva.

Na začetku dogovora ali ob ponovni presoji dogovora Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., ločita plačila in druga povračila, ki jih zahteva dogovor, na plačila in za druge sestavine na podlagi njihovih relativnih poštenih vrednosti. Če Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., sklepata, da plačil ni mogoče zanesljivo ločevati, v primeru finančnega najema pripoznata sredstvo in obveznost po znesku, ki je enak pošteni vrednosti sredstva, ki je opredeljeno kot predmet najema. Pozneje je treba obveznost zmanjšati, ko se opravijo plačila in pripoznajo presojeni finančni stroški obveznosti z uporabo s strani Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., predpostavljene obrestne mere za sposojanje.

r) Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb (vključno s finančnimi sredstvi, razpoložljivimi za prodajo), prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, prihodki od prevrednotenja poštene vrednosti deleža v prevzeti družbi, ki sta ga Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., imeli v prevzeti družbi pred prevzemom, in dobički od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki iz obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z

uporabo metode učinkovite obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, razreševanje diskonta na rezervacije in potencialne obveznosti, izgube ob prodaji in oslabitve finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, dividende od prednostnih delnic, izkazanih med obveznostmi ter prerazvrstitve zneskov, ki so bili prej pripoznani kot drugi vseobsegajoči donos. Stroški izposojanja, ki se ne nanašajo neposredno na pridobitev, izgradnjo ali izdelavo sredstva v pripravi, se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi učinkovite obresti.

Dobički in izgube pri preračunu med valutami se izkazujejo po neto vrednosti, in sicer kot finančni prihodki oziroma odhodki.

s) **Davek iz dobička**

Davek iz dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek iz dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu ali drugem vseobsegajočem donosu in se zato izkazuje med kapitalom ali drugem vseobsegajočem donosu.

v. **Odmerjeni davek**

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

vi. **Odloženi davek**

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti za potrebe finančnega poročanja in zneski za potrebe davčnega poročanja. Naslednječasne razlike niso upoštevane:

- začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček,
- časne razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti višini, za katero obstaja verjetnost, da ne bodo odpravljene v predvidljivi prihodnosti,
- obdavčljivečasne razlike ob začetnem pripoznanju dobrega imena.

Odložena obveznost za davek se izkaže v višini, v kateri se pričakuje, da ga bo potrebno plačati ob odpravi časovnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., pobotata odložene terjatve in obveznosti za davek, če imata zakonsko izvršljivo pravico pobotati pripoznane odmerjene terjatve in obveznosti za davek in če se nanašajo na davek iz dobička, ki pripada isti davčni oblasti v zvezi z isto obdavčljivo enoto, ali različnimi obdavčljivimi enotami, ki nameravajo bodisi poravnati odmerjene obveznosti za davek in terjatve za davek z razliko bodisi hkrati povrniti terjatve in poravnati obveznosti.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

t) **Dobiček na delnico**

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., izkazujeta osnovno dobičkonosnost delnice tako, da delita dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Ker Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., nimata popravljanih potencialnih rednih delnic (npr. prednostnih delnic ali obveznic, ki bi jih bilo možno pretvoriti v delnice, je popravljeni dobiček na delnico enak osnovnemu dobičku na delnico.

4. Uporaba novih in prenovljenih mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP)

Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov in pojasnil, ki veljajo v tekočem poročevalskem obdobju

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednji novi standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

- **MSRP 9 'Finančni instrumenti'**, ki ga je EU sprejela 22. novembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** in spremembe MSRP 15 'Datum začetka veljavnosti MSRP 15', ki ga je EU sprejela 22. septembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 2 'Plačilo na podlagi delnic'** – Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij na podlagi delnic, ki jih je EU sprejela 26. februarja 2018 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 4 'Zavarovalne pogodbe'** – Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti skupaj z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe, ki jih je EU sprejela 3. novembra 2017 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje, oz. ob prvi uporabi MSRP 9 'Finančni instrumenti'),
- **Spremembe MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** – Pojasnila k MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci', ki jih je EU sprejela 31. oktobra 2017 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 40 'Naložbene nepremičnine'** – Prenos naložbenih nepremičnin, ki jih je EU sprejela 14. marca 2018 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 1 in MRS 28 'Izboljšave MSRP (obdobje 2014–2016)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 12, MRS 28), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 7. februarja 2018 (spremembe MSRP 1 in MRS 28 je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **OPMSRP 22 'Transakcije in predplačilo nadomestila v tuji valuti'**, ki jih je EU sprejela 28. marca 2018 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).

Uvedba standarda **MSRP 9 – Finančni instrumenti** je imela vpliv na računovodske izkaze Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., iz naslova slabitev terjatev, ki se sedaj izračunavajo po modelu pričakovane izgube tudi za nezapadle terjatve. Pojasnilo vezano na vpeljavo novega standarda je podrobneje predstavljene pod pojasnilom 30. Finančni inštrumenti.

Skupina je začela uporabljati MSRP 15 1. januarja 2018. **MSRP 15** nadomešča MRS 11 – Pogodbe o gradbenih delih, MRS 18 – Prihodki, OPMSRP 13 – Programi zvestobe kupcev ter OPMSRP 15 – Dogovori o izgradnji nepremičnin. Pokriva vse pogodbe, sklenjene s kupci, razen najemov (prihodkov od dajanja v najem in podnajem), finančnih instrumentov (prihodki od obresti) ter zavarovalnih pogodb, ki jih pokrivajo drugi standardi.

MSRP 15 uvaja enoten 5-stopenjski model za določanje, kdaj in koliko prihodka pripoznati v skladu z določeno pogodbo. Uvaja nove koncepte in načela pripoznavanja prihodkov, vključno s koncepti in načeli za prepoznavanje izvršitvenih obvez ali za dodeljevanje transakcijskih cen za pogodbe z več sestavinami. Prihodki morajo biti pripoznani na način, ki odseva prenos blaga in storitev kupcu, ter plačila, za katera družba pričakuje, da jih bo prejela v zameno za to blago in storitve. Načela v MSRP 15 se uporabljajo z uporabo naslednjih petih korakov:

1. Prepoznavanje (identifikacija) pogodbe s kupcem
2. Prepoznavanje (identifikacija) izvršitvenih obvez v pogodbah
3. Določitev transakcijske cene
4. Razporeditev transakcijske cene na izvršitvene obveze
5. Pripoznavanje prihodkov, ko je izpolnjena izvršitvena obveza

Ker večino prihodkov Skupine predstavlja prodaja končnim kupcem v trgovinah, brez kakršne koli druge izvršitvene obveze, pri kateri je prihodek priznan, ko gredo kupci skozi blagajno, je vpliv uporabe MSRP 15 na pripoznavanje prihodkov in drugih poslovnih prihodkov nepomemben.

Sprejetje ostalih novih standardov sprememb k obstoječim standardom in pojasnil ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov.

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov naslednji standard, spremembe obstoječega standarda in pojasnilo, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, niso še stopili v veljavo:

- **MSRP 16 'Najemi'**, ki ga je EU sprejela 31. oktobra 2017 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje),
- **Spremembe MSRP 9 'Finančni instrumenti'** – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom, ki jih je EU sprejela 22. marca 2018 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **OPMSRP 23 'Negotovost pri obravnavi davka iz dobička'**, ki jih je EU sprejela 23. oktobra 2018 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Namen novega standarda **MSRP 16** je olajšati primerljivost računovodskih izkazov, saj so tako finančni kot poslovni najemi prikazani v izkazu finančnega položaja najemnikov ter zagotavlja ustrezne informacije uporabnikom računovodskih izkazov o tveganjih, povezanih s tozadevnimi pogodbami. V nasprotju z računovodenjem najemnikov MSRP 16 znatno poudarja računovodske zahteve najemodajalca v MRS 17. Bistveni element razlikovanja med opredelitvijo najema v skladu z MRS 17 ter v skladu z MSRP 16 je koncept obvladovanja. V skladu z MSRP 16 pogodba predstavlja ali vsebuje najem, če prenaša pravico do obvladovanja določenega identificiranega sredstva za določeno obdobje, v zameno za nadomestilo. Obvladovanje je prisotno, če ima najemnik (oz. stranka):

- pravico pridobivati bistveno vse gospodarske koristi iz uporabe identificiranega sredstva; in
- pravico do neposredne uporabe tega sredstva.

Skupina Mercator / družba Poslovni sistem Mercator, d. d., bo novo opredelitev najema in s tem povezane usmeritve, opredeljene v MSRP 16, uporabila za vse najemne pogodbe, ki jih sklene ali spremeni oz. dopolni 1. januarja 2019 ali po tem datumu.

Datum začetka veljave MSRP 16 za Skupino Mercator in družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., je 1. januar 2019.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., sta se odločili za **spremenjeno uporabo za nazaj** (pristop uporabe za nazaj s kumulativnim učinkom) MSRP 16 v skladu z MSRP 16:C5(b). Posledično Skupina Mercator ne bo pripravila primerljivih računovodskih izkazov, temveč bo pripoznala kumulativni učinek prehoda na MSRP 16 kot popravek vrednosti kapitala (zadržani dobiček) na dan začetka uporabe.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., sta se odločili, da ne uporabita tega novega standarda, spremembe obstoječega standarda in novega pojasnila pred datumi njihove veljavnosti. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., predvidevata, da bo uvedba standarda **MSRP 16** imela vpliv na računovodske izkaze Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Vpliv novega standarda na računovodske izkaze za leto 2019 za Skupino Mercator in družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., je predstavljen v nadaljevanju.

	Skupina Mercator	Poslovni sistem Mercator, d. d.
v tisoč EUR	1. 1. 2019	1. 1. 2019
Pravica do uporabe sredstva (ang. Right-Of-Use)	301.643	39.892
Finančna obveznost iz najema	(298.596)	(40.485)
Slabitev za kočljive pogodbe	-	-
Vnaprej plačane najemnine	13.951	-
Vpliv standarda pripoznan skozi popravek kapitala*	(31.075)	(288)
Skupaj	(14.078)	(881)
Pričakovan vpliv standarda na denarni tok v letu 2019:	-	-
- od tega na denarni tok iz poslovanja	18.811	2.263
- od tega na denarni tok iz financiranja	(18.811)	(2.263)

*Popravek kapitala na ravni Skupine Mercator v višini 31,1 mio EUR odraža naslednje:

- ocenjeni popravek pravic do uporabe sredstev (ang. Right-Of-Use) za lokacije dane v podnajem (vse nepremičnine, ki so dane v podnajem bodo pripoznane v skladu z IAS 40 po pošteni vrednosti) v višini 21,7 mio EUR;

- ocenjeni popravek pravic do uporabe sredstev (ang. Right-Of-Use) za vse ostale lokacije, na katerih Mercator opravlja svojo osnovno dejavnost, znaša 9,4 mio EUR.

Uvedba ostalih novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bodo imele pomembnega vpliva na računovodske izkaze Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki na dan 31. 12. 2018 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal OMRS) niso bili potrjeni za uporabo v EU:

- **MSRP 14 'Zakonsko predpisani odlog plačila računov'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **MSRP 17 'Zavarovalne pogodbe'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 3 'Poslovne združitve'** – Opredelitev poslovnega subjekta (v veljavi za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema enak datumu začetka prvega letnega poročevalskega obdobja, ki se začne 1. januarja 2020 ali pozneje, in pridobitve sredstev, do katerih pride na začetku tega obdobja ali po njem),
- **Spremembe MSRP 10 'Konsolidirani računovodski izkazi' in MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige'** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženi podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo),
- **Spremembe MRS 1 'Predstavljanje računovodskih izkazov' in MRS 8 'Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake'** – Opredelitev *Bistven* (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 19 'Zasluzki zaposlenih'** – Načrtovanje sprememb, omejitev in poravnav (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019),
- **Spremembe MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige'** – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2015–2017)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe sklicevanj na konceptualni okvir v MSRP** (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., predvidevata, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

5. Določanje poštene vrednosti

Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja sta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., določili po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

a) Nepremičnine, naprave in oprema

Poštena vrednost nepremičnin, naprav in opreme iz poslovnih združitvev je njihova tržna vrednost, za katero naj bi voljan kupec in voljan prodajalec zamenjala premoženje na datum ocenjevanja vrednosti v transakciji med nepovezanima in neodvisnima strankama po ustreznem trženju, pri kateri sta stranki delovali seznanjeno,

previdno in brez prisile. Opis določitve poštene vrednosti nepremičnin je vključen med pojasnilo 3 (f) Nepremičnine, naprave in oprema.

b) Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani bodoči vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo potrebno. Poštena vrednost ostalih neopredmetenih sredstev se določi kot sedanja vrednost ocenjenih bodočih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz njihove uporabe in morebitne prodaje.

c) Naložbene nepremičnine

Poštena vrednost v poslovnih združitvah temelji na tržni vrednosti, ki je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (ang. arm's length transaction).

Če ni mogoče določiti trenutnih cen na aktivnem trgu, se vrednost naložbene nepremičnine oceni s pomočjo skupne vrednosti pričakovanih denarnih tokov iz oddajanja nepremičnine v najem. Donos, ki odseva posebna tveganja, je vključen v izračun vrednosti nepremičnine na podlagi diskontiranih neto denarnih tokov na letni ravni.

Kjer je primerno, je pri vrednotenju potrebno upoštevati tudi tip najemnikov, ki so trenutno nastanjeni v naložbeni nepremičnini oziroma so nosilci obveznosti po najemni pogodbi, ali pa bi v primeru oddaje v najem te nepremičnine najverjetneje postali njeni najemniki, in splošno sliko njihove kreditne sposobnosti, nadalje razporeditev obveznosti za vzdrževanje in zavarovanje nepremičnine med Skupino Mercator in družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., ter najemnikom in preostalo življenjsko dobo naložbene nepremičnine. Ko se ob pregledu ali obnovi najemne pogodbe pričakuje, da bo prišlo do naknadnih povečanj najemnine zaradi vrnitve v prvotno stanje, šteje, da so bila vsa obvestila in po potrebi tudi povratna obvestila posredovana v veljavni obliki in pravočasno.

d) Zaloge

Poštena vrednost zalog v poslovnih združitvah se določi na podlagi njihove pričakovane prodajne vrednosti pri rednem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške dokončanja in prodaje ter primeren pribitek glede na količino dela, vloženega v dokončanje posla in prodajo zalog.

e) Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev in obveznosti po pošteni vrednosti skozi poslovni izid in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se v poslovnih združitvah določa glede na ponujeno nakupno ceno na datum poročanja, če pa ta ni na voljo, se njihova vrednost določi z uporabo ene od metod vrednotenja po MSRP standardih. Metode vrednotenja, ki jih je mogoče uporabiti, so metode mnogokratnikov in metoda diskontiranih bodočih čistih denarnih tokov, pri čemer se uporabi pričakovane bodoče denarne tokove in tržno diskontno stopnjo.

f) Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev, razen nedokončanih gradbenih del, se v poslovnih združitvah izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

g) Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost obveznic se za potrebe poročanja izračuna na podlagi zadnje razpoložljive tržne vrednosti obveznic na borzi vrednostnih papirjev pred datumom poročanja. Poštene vrednosti ostalih neizpeljanih finančnih obveznosti se ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost primeren približek poštene vrednosti.

6. Davčna politika

a) Slovenija

Davčni izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in družb Skupine Mercator v Sloveniji so pripravljani v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb.

Stopnja davka od dobička je 19 %.

Davčna osnova družbe je dobiček kot presežek prihodkov nad odhodki po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb, pri čemer se kot osnova za pripoznavanje v davčnem obračunu še vedno priznavajo prihodki in odhodki, prikazani v izkazu poslovnega izida, ugotovljeni na podlagi zakona ali računovodskih standardov.

Družbe pri obračunu davka od dohodkov pravnih oseb lahko upoštevajo naslednje davčne olajšave:

- olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj,
- olajšavo za zaposlovanje invalidov v višini 50 % oziroma 70 % plač invalidov,
- olajšavo za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju,
- olajšavo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- olajšavo za donacije,
- olajšavo za investiranje v opremo in neopredmetena sredstva v višini 40 %,
- olajšavo za zaposlovanje brezposelnih oseb, mlajših od 26 in starejših od 55 let.

V letu 2018 so družbe oblikovale in odpravljale odložene davke iz naslednjih naslovov:

- razlik med poslovno in davčno amortizacijo,
- razlik v popravkih vrednosti terjatev,
- razlik v vrednosti rezervacij,
- davčne izgube,
- prevrednotenj dobrega imena,
- osnovnih sredstev, katerih nabavna vrednost ne presega 500 EUR in je doba koristnosti nad enim letom,
- prevrednotenj za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev,
- neizkoriščene davčne olajšave,
- prevrednotenj na višjo vrednost (okrepitev) osnovnih sredstev,
- slabitev naložb v kapital odvisnih podjetij.

Vsaka družba mora zagotavljati dokumentacijo o transfernih cenah, s tem, da je splošna dokumentacija lahko enotna za skupino povezanih oseb kot celoto.

b) Srbija

Davčni izkazi družbe Mercator - S, d. o. o., so pripravljani v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Zakon o porezu na dobit pravnih lica«).

Stopnja davka od dobička je 15 %.

Družba je v letu 2018 oblikovala in odpravljala odložene davke iz naslednjih naslovov:

- razlik med poslovno in davčno amortizacijo,
- razlik v popravkih vrednosti zalog,
- razlik v vrednosti rezervacij,
- prevrednotenj na višjo vrednost (okrepitev) osnovnih sredstev,
- davčnih olajšav,

- obračunanih, neplačanih javnih prihodkov.

Družba mora zagotavljati dokumentacijo o transfernih cenah.

c) Hrvaška

Davčni izkazi družbe Mercator - H, d. o. o., so pripravljene v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Zakon o porezu na dobit«).

Davčna osnova je dobiček, ugotovljen po računovodskih predpisih, zmanjšan ali povečan za davčno priznane ali nepriznane odhodke.

Stopnja davka od dobička je 18 %.

Družba je v letu 2018 evidentirala odložene obveznosti za davek iz naslova prevrednotenij na višjo vrednost (okrepitev) osnovnih sredstev.

Družba mora zagotavljati dokumentacijo o transfernih cenah.

d) Bosna in Hercegovina

Davčni izkazi družbe Mercator - BH, d. o. o., so pripravljene v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Zakon o porezu na dobit«).

Stopnja davka od dobička je 10 %.

e) Črna gora

Davčni izkazi družbe Mercator - CG, d. o. o., so pripravljene v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Zakon o porezu na dobit pravnih lic«).

Stopnja davka od dobička je 9 %.

Družba je v letu 2018 evidentirala odloženo obveznost za davek iz naslova razlik med davčno in poslovno amortizacijo.

7. Poslovne združitve in reorganizacija Skupine Mercator

V letu 2018 ni bilo v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., niti v Skupini Mercator nobenih tovrstnih poslovnih dogodkov.

8. Poslovni odseki

Skupina Mercator

Skupina Mercator je za potrebe poročanja po odsekih opredelila poslovne odseke glede na države, v katerih Skupina Mercator opravlja dejavnost. Poslovne rezultate odseka redno pregleduje vodstveni delavec, ki sprejema odločitve, da lahko na njihovi podlagi sprejema odločitve o virih, ki jih je treba razporediti v določen odsek, in ocenjuje uspešnost poslovanja.

Skupina Mercator je v letu 2018 delovala v petih državah:

- Slovenija, kjer je sedež matične družbe, ki je največja poslovna enota Skupine Mercator. Področja delovanja v Sloveniji so: trgovina (maloprodaja in veleprodaja), proizvodnja hrane in druge netrgovske dejavnosti (družbe: Poslovni sistem Mercator, d. d., Mercator - Emba, d. d., Mercator IP, d. o. o., M - Energija, d. o. o.),
- Srbija (družba Mercator - S, d. o. o.), Hrvaška (družba Mercator - H, d. o. o.), Bosna in Hercegovina (družba Mercator - BH, d. o. o.), ter Črna gora (družba Mercator - CG, d. o. o.).

V konsolidirane računovodske izkaze so vključeni tudi družbe Platinum - A, d. o. o., Platinum - B, d. o. o., Platinum - C, d. o. o., Platinum - D, d. o. o., Mercator - Velpro d. o. o., Mercator Maxi, d. o. o., Ustanova humanitarna fundacija Mercator, Mercator Makedonija, d. o. o.e.l., Investment Internacional, d. o. o.e.l., ki ne izvajajo poslovnih dejavnosti.

Pri prodaji blaga, proizvodov in storitev med odseki se uporabljajo tržne cene. Prihodki od prodaje do kateregakoli posamičnega kupca ne dosegajo 10 % celotnih prihodkov od prodaje Skupine Mercator.

v tisoč EUR	Slovenija		Srbija		Hrvaška		Bosna in Hercegovina		Črna gora		Skupaj		Izločitve		Skupina Mercator - konsolidirano	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Sredstva na dan 31. 12.	1.371.032	1.434.048	458.354	541.278	293.474	294.030	111.319	119.495	64.368	64.249	2.298.547	2.453.099	362.249	376.375	1.936.298	2.076.724
Obveznosti na dan 31. 12.	926.799	987.705	357.790	419.285	122.990	259.605	53.889	58.508	30.185	29.265	1.491.654	1.754.368	34.881	156.045	1.456.773	1.598.322
Prihodki od prodaje	1.239.852	1.241.729	709.578	746.567	22.147	22.686	106.185	36.041	119.521	124.041	2.197.284	2.171.064	20.097	18.891	2.177.187	2.152.172
Stroški prodaje	1.173.708	1.193.168	704.608	769.704	17.007	27.237	104.295	26.990	113.646	117.111	2.113.263	2.134.210	20.097	18.174	2.093.166	2.116.036
Prihodki iz obresti	3.410	5.608	392	105	44	11	427	602	253	254	4.526	6.580	3.581	5.757	945	824
Odhodki od obresti	20.170	20.837	8.219	10.836	5.599	7.794	1.069	1.208	155	132	35.213	40.807	3.576	5.756	31.636	35.051

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je v letu 2018 poslovala kot enovit ekonomski subjekt s poslovnimi in geografskimi odseki. Zaradi tega družba za leto 2018 ne prikazuje informacij o poslovanju niti po poslovnih niti po geografskih odsekih, so pa geografski odseki prikazani za celotno Skupino Mercator na konsolidirani ravni.

9. Prihodki od prodaje

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
Prihodki od prodaje blaga	2.082.214	2.060.308	1.148.039	1.136.103
Prihodki od prodaje storitev	74.450	83.654	37.523	37.767
Prihodki od prodaje proizvodov	27.940	16.172	-	16.172
Prihodki od prodaje materiala	461	468	111	103
Odhodki za dane cassasconte in naknadne popuste	(7.878)	(8.430)	(3.764)	(3.523)
Skupaj	2.177.187	2.152.172	1.181.909	1.186.622

Prihodki od prodaje blaga so zmanjšani za popuste, dane kupcem, imetnikom Pika kartice.

10. Drugi poslovni prihodki

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	13.907	9.967	2.996	3.805
Prihodki od odprave rezervacij	4.637	6.120	1.776	3.903
Ostali drugi poslovni prihodki	11.702	9.728	4.282	5.159
Skupaj	30.246	25.815	9.054	12.867

Skupina Mercator

Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme v višini 13.907 tisoč EUR (2017: 9.967 tisoč EUR) se v večji meri nanaša na odprodajo Mercator centra Beograd v Srbiji.

Prihodki od odprave in porabe rezervacij v višini 4.637 tisoč EUR (2017: 6.120 tisoč EUR) se nanašajo na porabo odstopljenih sredstev v zvezi s prispevki za invalide, sodne postopke in odpravo rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade.

Med ostalimi drugimi poslovnimi prihodki v višini 11.702 tisoč EUR (2017: 9.728 tisoč EUR) Skupina Mercator izkazuje prihodke od odškodnin na podlagi zavarovalnih premij in druge odškodnine v višini 1.917 tisoč EUR, prihodke iz stroškov opominov in tožb v višini 1.063 tisoč EUR, prihodke od nagrad za zaposlovanje invalidov v višini 786 tisoč EUR, ter druge poslovne prihodke v višini 7.936 tisoč EUR.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme je v letu 2018 znašal 2.996 tisoč EUR (2017: 3.805 tisoč EUR).

Med prihodki od odprave rezervacij so vključeni zneski črpanja rezervacije za izboljšanje delovnih pogojev invalidov v višini 1.138 tisoč EUR (2017: 2.253 tisoč EUR), odprave rezervacij za jubilejne nagrade v višini 595 tisoč EUR (2017: 1.550 tisoč EUR) ter 43 tisoč EUR (2017: 100 tisoč EUR) iz naslova odprave rezervacij za odpravnine ob upokojitvi.

Med ostalimi drugimi poslovnimi prihodki družba izkazuje prihodke od odškodnin na podlagi zavarovalnih premij in druge odškodnine v višini 920 tisoč EUR (2017: 718 tisoč EUR), prihodke od nagrad za zaposlovanje invalidov v višini 786 tisoč EUR (2017: 795 tisoč EUR) ter druge poslovne prihodke v višini 2.576 tisoč EUR (2017: 3.646 tisoč EUR).

11. Stroški prodanega blaga, prodajanja in splošnih dejavnosti

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	65.247	66.275	30.362	30.536
Amortizacija neopredmetenih sredstev	3.232	3.570	2.229	2.214
Amortizacija naložbenih nepremičnin	-	1	-	1
Stroški dela	246.626	237.645	164.797	165.058
Stroški materiala	72.540	68.905	28.110	26.359
Stroški storitev brez najemnin	141.726	138.430	95.336	89.458
Stroški najemnin	67.771	70.140	9.371	9.202
Drugi stroški	13.794	14.477	8.444	8.671
Oblikovanje rezervacij	3.032	5.740	2.058	4.833
Oslabitev nepremičnin in naložbenih nepremičnin	805	147.365	-	98.033
Oslabitev dobrega imena in neopredmetenih sredstev	-	1.785	-	1.299
Odpis nepremičnin, naprav in opreme	716	6.978	396	4.647
Izgube pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	501	519	401	313
Odhodki zaradi popravka terjatev	(2.218)	4.117	(868)	5.523
Sprememba vrednosti zalog	(242)	(27)	-	-
Drugi poslovni odhodki	1.940	5.388	630	690
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.553.618	1.579.188	813.748	839.767
Skupaj stroški prodanega blaga, prodajanja in splošnih dejavnosti	2.169.090	2.350.495	1.155.014	1.286.605
- od tega stroški po naravnih vrstah	613.969	605.182	340.707	336.333

Skupina Mercator

Nabavno vrednost prodanega blaga zmanjšujejo rabati in prejeti cassasconti. Povečujejo jo popravki vrednosti zalog ter odpisi poškodovanih, pretečenih in neuporabnih zalog in primanjkljaji.

Oslabitev nepremičnin, naprav, opreme in neopredmetenih sredstev se nanaša na slabitve nepremičnin skladno z računovodsko politiko Skupine Mercator, pravili in Mednarodnimi računovodskimi standardi.

Oblikovanje rezervacij v višini 3.032 tisoč EUR se nanaša na rezervacije oblikovane za tožbene zahteve, na rezervacije oblikovane za kočljive pogodbe, na rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in na rezervacije za reorganizacijo.

Med stroški storitev Skupina Mercator v letu 2018 izkazuje stroške revizije za revidiranje letnih poročil. Istim revizijskim družbam je bilo v letu 2018 izplačano skupaj z drugimi storitvami dajanja zagotovil in drugimi nerevizijskimi storitvami 232 tisoč EUR.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Nabavno vrednost prodanega blaga zmanjšujejo rabati in prejeti cassasconti. Povečujejo jo popravki vrednosti zalog ter odpisi poškodovanih, pretečenih in neuporabnih zalog in primanjkljaji.

Skupni znesek vseh prejemkov delavcev družbe, zaposlenih na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, brez članov posloводства, je v letu 2018 znašal 5.113 tisoč EUR.

Oslabitev nepremičnin, naprav, opreme in neopredmetenih sredstev se nanaša na slabitve nepremičnin skladno z računovodsko politiko Skupine Mercator, pravili in Mednarodnimi računovodskimi standardi.

Oblikovanje rezervacij v višini 2.058 tisoč EUR se nanaša na rezervacije oblikovane za tožbene zahteve, na rezervacije oblikovane za kočljive pogodbe, na rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in na rezervacije za reorganizacijo.

Med stroški storitev družba v letu 2018 izkazuje stroške revizije za revidiranje letnega poročila. Isti revizijski družbi je bilo v letu 2018 izplačano skupaj z drugimi storitvami dajanja zagotovil in drugimi nerevizijskimi storitvami 132 tisoč EUR.

12. Stroški dela

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
Stroški bruto plač	180.887	172.301	115.697	114.127
Stroški pokojninskega zavarovanja	22.253	21.493	13.329	13.250
Stroški zdravstvenega zavarovanja	9.923	9.572	8.547	8.444
Drugi stroški dela	33.563	34.278	27.224	29.237
Skupaj	246.626	237.645	164.797	165.058
Število zaposlenih na dan 31. 12.	20.310	20.801	9.052	9.227

Skupina Mercator

Stroški dela so na ravni Skupine Mercator v letu 2018 znašali 246.626 tisoč EUR (2017: 237.645 tisoč EUR).

Med druge stroške dela, ki so v letu 2018 znašali 33.563 tisoč EUR (2017: 34.278 tisoč EUR) Skupina Mercator uvršča povračila stroškov prehrane med delom, povračila stroškov prevoza na delo in z dela, regres za letni dopust zaposlenih in ostale stroške dela.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Stroški dela so na ravni družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. v letu 2018 znašali 164.797 tisoč EUR (2017: 165.058 tisoč EUR).

Med druge stroške dela, ki so v letu 2018 znašali 27.224 tisoč EUR (2017: 29.237 tisoč EUR) družba Poslovni sistem Mercator, d. d., uvršča povračila stroškov prehrane med delom, povračila stroškov prevoza na delo in z dela, regres za letni dopust zaposlenih in ostale stroške dela.

13. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
Prihodki iz obresti	945	824	3.165	5.402
Dobički pri odtujitvi fin. naložb razpoložljivih za prodajo	-	-	-	-
Prejete dividende	8	8	354	290
Drugi finančni prihodki	238	311	4.651	310
Finančni prihodki	1.191	1.143	8.170	6.002
Odhodki za obresti	(31.636)	(35.050)	(20.092)	(20.632)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb razpoložljivih za prodajo	-	-	-	-
Slabitve iz naslova prevrednotenja finančnih naložb	-	(47)	(28.321)	(115.627)
Drugi finančni odhodki	(3.064)	(1.599)	(1.628)	(5.896)
Finančni odhodki	(34.701)	(36.696)	(50.041)	(142.155)
Neto tečajne razlike	2.945	5.483	(2)	52
Neto finančni odhodki pripoznani v izkazu poslovnega izida	(30.565)	(30.071)	(41.873)	(136.101)

Skupina Mercator

Največji delež finančnih odhodkov Skupine Mercator predstavljajo odhodki za obresti, ki so v letu 2018 znašali 31.636 tisoč EUR (2017: 35.050 tisoč EUR).

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Največji delež v finančnih odhodkih družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., predstavljajo slabitve iz naslova prevrednotenja finančnih naložb, ki v letu 2018 vključujejo slabitev naložb v družbe Mercator - H, d. o. o., Mercator - S, d. o. o. ter M - Energija, d. o. o.

Drugi največji delež predstavljajo odhodki za obresti, ki so v letu 2018 znašali 20.092 tisoč EUR (2017: 20.632).

14. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisoč EUR	Skupina Mercator				
	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in ostala sredstva	OS v pridobivanju	Skupaj
Stanje 1. januarja 2017					
Nabavna vrednost	495.786	1.524.164	397.373	28.572	2.445.895
Popravek vrednosti	-	(612.161)	(263.490)	(339)	(875.990)
Knjigovodska vrednost	495.786	912.003	133.882	28.233	1.569.905
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2017					
Začetna knjigovodska vrednost	495.786	912.003	133.882	28.233	1.569.905
Učinek tečajnih razlik	3.295	8.462	2.311	288	14.357
Investicije	-	1.212	14.190	51.789	67.190
Prenosi	(37.753)	(79.393)	-	-	(117.146)
Odtujitve	(20.242)	(25.757)	(2.436)	(70)	(48.504)
Amortizacija	-	(40.140)	(26.134)	-	(66.274)
Okrepitev in oslabilitev	(77.232)	47.928	-	-	(29.303)
Druge spremembe	(31.692)	(151.546)	19.074	(66.823)	(230.987)
Končna knjigovodska vrednost	332.163	672.770	140.887	13.418	1.159.237
Stanje 31. decembra 2017					
Nabavna vrednost	333.011	1.219.677	414.787	14.070	1.981.545
Popravek vrednosti in oslabilitev	(848)	(546.907)	(273.900)	(652)	(822.308)
Knjigovodska vrednost	332.163	672.770	140.887	13.418	1.159.237
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2018					
Začetna knjigovodska vrednost	332.163	672.770	140.887	13.418	1.159.237
Učinek tečajnih razlik	207	239	200	14	659
Investicije	35	405	3.353	22.630	26.423
Prenosi	(10.329)	(62.628)	62.307	(22.786)	(33.435)
Odtujitve	(8.915)	(2.479)	(687)	(7)	(12.088)
Amortizacija	-	(26.326)	(38.763)	(158)	(65.247)
Okrepitev in oslabilitev	-	(6)	(568)	-	(574)
Druge spremembe	2	3.102	117	(3.199)	23
Končna knjigovodska vrednost	313.163	585.076	166.847	9.910	1.074.997
Stanje 31. decembra 2018					
Nabavna vrednost	313.163	1.078.921	514.358	10.564	1.917.006
Popravek vrednosti in oslabilitev	-	(493.846)	(347.510)	(654)	(842.009)
Knjigovodska vrednost	313.163	585.076	166.847	9.910	1.074.997

Poslovni sistem Mercator, d. d.

v tisoč EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in ostala sredstva	OS v pridobivanju	Skupaj
Stanje 1. januarja 2017					
Nabavna vrednost	305.574	879.842	232.558	19.423	1.437.396
Popravek vrednosti	-	(395.879)	(173.791)	-	(569.670)
Knjigovodska vrednost	305.574	483.963	58.767	19.423	867.726
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2017					
Začetna knjigovodska vrednost	305.574	483.963	58.767	19.423	867.726
Učinek tečajnih razlik	-	-	-	-	-
Investicije	-	-	-	17.753	17.753
Prenosi	(35.913)	(59.290)	-	-	(95.203)
Odtujitve	(6.959)	(2.734)	(1.452)	-	(11.144)
Amortizacija	-	(21.428)	(9.108)	-	(30.536)
Okrepitev in oslabitev	(56.894)	49.104	-	-	(7.790)
Druge spremembe	32.298	(12.943)	7.027	(31.037)	(4.654)
Končna knjigovodska vrednost	238.106	436.673	55.234	6.139	736.152
Stanje 31. decembra 2017					
Nabavna vrednost	238.106	871.187	229.544	6.139	1.344.976
Popravek vrednosti in oslabitev	-	(434.515)	(174.309)	-	(608.824)
Knjigovodska vrednost	238.106	436.673	55.234	6.139	736.152
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2018					
Začetna knjigovodska vrednost	238.106	436.673	55.234	6.139	736.152
Učinek tečajnih razlik	-	-	-	-	-
Investicije	-	-	-	13.182	13.182
Prenosi	(11.526)	(46.062)	13.389	(9.226)	(53.426)
Odtujitve	(7.764)	(2.328)	(77)	-	(10.169)
Amortizacija	-	(18.995)	(11.367)	-	(30.362)
Okrepitev in oslabitev	-	-	(396)	-	(396)
Druge spremembe	3	3.055	11	(3.067)	1
Končna knjigovodska vrednost	218.819	372.342	56.795	7.027	654.982
Stanje 31. decembra 2018					
Nabavna vrednost	218.819	781.898	244.068	7.027	1.251.812
Popravek vrednosti in oslabitev	-	(409.557)	(187.273)	-	(596.830)
Knjigovodska vrednost	218.819	372.342	56.795	7.027	654.982

<i>Naložbe v nepremičnine, naprave in opremo, izkazane v okviru investicij, se nanašajo na:</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
v tisoč EUR				
Nakupi zemljišč, zgradb in opreme	4.630	11.173	1.101	2.396
Prenova maloprodajnih in veleprodajnih enot	16.508	45.079	9.228	9.006
Ostalo	5.285	10.938	2.853	6.351
Skupaj	26.423	67.190	13.182	17.753

<i>Zmanjšanja nepremičnin, naprav in opreme se nanašajo na:</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
v tisoč EUR				
Prodaja nepremičnin	11.394	45.999	10.092	9.692
Prodaja opreme	687	2.436	77	1.452
Odpisi	7	70	-	-
Skupaj	12.088	48.504	10.169	11.144

Skupina Mercator

Vrednost zemljišč, zgradb in opreme Skupine Mercator je na dan 31. 12. 2018 znašala 1.074.997 tisoč EUR. Naložbe v nepremičnine, naprave in opremo, izkazane v okviru investicij so znašale 26.423 tisoč EUR, odtujitve nepremičnin, naprav in opreme pa 12.088 tisoč EUR.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Vrednost zemljišč, zgradb in opreme je na dan 31. 12. 2018 znašala 654.982 tisoč EUR. V letu 2018 so znašale investicije v nepremičnine, naprave in opremo 13.182 tisoč EUR, odtujitve nepremičnin, naprav in opreme pa 10.169 tisoč EUR.

<i>Če bi bila zemljišča prikazana po nabavni vrednosti, bi bile vrednosti naslednje:</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
v tisoč EUR				
Nabavna vrednost	264.021	272.957	179.054	198.351

<i>Knjigovodska vrednost nepremičnin, naprav in opreme v finančnem najemu znaša:</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
v tisoč EUR				
Nabavna vrednost	83.779	170.731	82.081	102.748

Knjigovodska vrednost nepremičnin, naprav in opreme v finančnem najemu znaša na Skupini Mercator 83.779 tisoč EUR (2017: 170.731 tisoč EUR), na družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., pa 82.081 tisoč EUR (2017: 102.748 tisoč EUR) in se nanaša skoraj v celoti na zemljišča in zgradbe.

15. Neopredmetena sredstva

v tisoč EUR	Skupina Mercator			Poslovni sistem Mercator, d. d.		
	Dobro ime	Blagovne znamke, materialne pravice in licence	Skupaj	Dobro ime	Blagovne znamke, materialne pravice in licence	Skupaj
Stanje 1. januarja 2017						
Nabavna vrednost	1.669	72.646	74.315	1.200	46.659	47.859
Popravek vrednosti	-	(52.352)	(52.352)	-	(34.404)	(34.404)
Knjigovodska vrednost	1.669	20.294	21.963	1.200	12.255	13.455
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2017						
Začetna knjigovodska vrednost	1.669	20.294	21.963	1.200	12.255	13.455
Učinek tečajnih razlik	18	292	309	-	-	-
Investicije	-	3.713	3.713	-	2.630	2.630
Prenosi	-	2	2	-	2	2
Odtujitve	-	-	-	-	-	-
Amortizacija	-	(3.570)	(3.570)	-	(2.214)	(2.214)
Okrepitev in oslabitev	(1.686)	(99)	(1.785)	(1.200)	(99)	(1.299)
Druge spremembe	-	-	-	-	-	-
Končna knjigovodska vrednost	-	20.632	20.632	-	12.573	12.573
Stanje 31. decembra 2017						
Nabavna vrednost	1.669	76.412	78.081	1.200	48.680	49.880
Popravek vrednosti in oslabitev	(1.669)	(55.780)	(57.449)	(1.200)	(36.107)	(37.307)
Knjigovodska vrednost	-	20.632	20.632	-	12.573	12.573
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2018						
Začetna knjigovodska vrednost	-	20.632	20.632	-	12.573	12.573
Učinek tečajnih razlik	19	15	33	-	-	-
Investicije	-	3.282	3.282	-	2.609	2.609
Prenosi	-	(0)	(0)	-	-	-
Odtujitve	-	-	-	-	-	-
Amortizacija	-	(3.232)	(3.232)	-	(2.229)	(2.229)
Okrepitev in oslabitev	(19)	-	(19)	-	-	-
Druge spremembe	-	248	248	-	-	-
Končna knjigovodska vrednost	-	20.945	20.945	-	12.953	12.953
Stanje 31. decembra 2018						
Nabavna vrednost	-	77.808	77.808	-	49.174	49.174
Popravek vrednosti in oslabitev	-	(56.863)	(56.863)	-	(36.221)	(36.221)
Knjigovodska vrednost	-	20.945	20.945	-	12.953	12.953

Skupina Mercator

Neopredmetena sredstva so na dan 31. 12. 2018 znašala 20.945 tisoč EUR (2017: 20.632 tisoč EUR) in so vključevala pravice, patente, licence, blagovne znamke in vložke v programsko opremo.

Vrednost neopredmetenih sredstev se je v letu 2018 iz naslova investicij povečala v skupni vrednosti 3.282 tisoč EUR.

Vrednost blagovne znamke na dan 31. 12. 2018 znaša 3.700 tisoč EUR in se nanaša na blagovno znamko Roda v Srbiji. Ocena življenjske dobe blagovne znamke je neomejena, na dan 31. 12. 2018 se je presojala morebitna oslabitev, ki ni bila ugotovljena.

V letu 2018 so bile opravljene slabitev iz naslova neopredmetenih sredstev v višini 19 tisoč EUR (2017: 1.785 tisoč EUR).

Amortizacija neopredmetenih sredstev znaša 3.232 tisoč EUR (2017: 3.570 tisoč EUR).

Skupina je v procesu prestrukturiranja finančnih obveznosti zastavila blagovno znamko Roda v Srbiji katere knjigovodska vrednost znaša 3.700 tisoč EUR in druge blagovne znamke, ki niso pripoznane v bilanci stanja.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Neopredmetena sredstva na dan 31. 12. 2018 obsegajo 12.953 tisoč EUR (2017: 12.573 tisoč EUR) pravic, patentov, licenc, blagovnih znamk in vložkov v programsko opremo.

Vrednost neopredmetenih sredstev se je v letu 2018 iz naslova investicij povečala v skupni vrednosti 2.609 tisoč EUR.

V letu 2018 ni bilo opravljenih slabitev iz naslova neopredmetenih sredstev (2017: 1.299 tisoč EUR).

Amortizacija neopredmetenih sredstev znaša 2.229 tisoč EUR (2017: 2.214 tisoč EUR).

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je v procesu prestrukturiranja finančnih obveznosti zastavila določene blagovne znamke, ki ne izpolnjujejo pogojev za pripoznanje v skladu z MRS 19. Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., nima zastavljenih kot jamstvo za dolgove ter nima obveznosti za njihov nakup nobenih neopredmetenih sredstev, ki so pripoznani v bilanci stanja.

16. Naložbene nepremičnine

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Stanje 1. januarja	244.316	9.899	4.838	3.237
Učinek tečajnih razlik	883	592	-	-
Investicije	-	-	-	-
Prenosi	1.991	221.999	-	5
Odtujitve	(7.681)	(716)	(342)	(46)
Amortizacija	-	-	-	-
Okrepitev in oslabitev	3.386	12.542	-	1.642
Druge spremembe	(5)	-	2	-
Stanje 31. decembra	242.890	244.316	4.498	4.838

V zvezi z naložbenimi nepremičninami so bili v izkazu poslovnega izida pripoznani naslednji zneski:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
v tisoč EUR				
Prihodki od najemnin	14.336	11.122	111	127
Neposredni stroški, ki izvirajo iz naložbenih nepremičnin in ustvarjajo prihodke od najemnin	(4.883)	(5.769)	(87)	(90)
Skupaj	9.453	5.353	24	37

Skupina Mercator

Naložbene nepremičnine so na ravni Skupine Mercator v letu 2018 znašale 242.890 tisoč EUR (2017: 244.316 tisoč EUR).

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Naložbene nepremičnine so na ravni družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., v letu 2018 znašale 4.498 tisoč EUR (2017: 4.838 tisoč EUR).

Finančne obveznosti družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., na dan 31. 12. 2018 niso zavarovane s hipotekami na naložbenih nepremičninah.

17. Naložbe družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., v kapital družb v Skupini Mercator

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2017	Delež v kapitalu (%) 31. 12. 2017	Dokapi- talizacija	Oslabitev	Stanje 31. 12. 2018	Delež v kapitalu (%) 31. 12. 2018
Naložbe v delnice in deleže						
Naložbe v delnice in deleže v podjetja v Skupini:						
V državi:						
Mercator - Emba, d. d., Logatec	4.011	100,0	-	-	4.011	100,0
Mercator IP, d. o. o., Ljubljana	1.095	100,0	-	-	1.095	100,0
M - Energija, d. o. o., Ljubljana	0	100,0	4.413	(4.413)	0	100,0
Ustanova humanitarna fundacija Mercator, Ljubljana	2	100,0	-	-	2	100,0
Platinum - A, d. o. o., Platinum - B, d. o. o., Platinum - C, d. o. o., Platinum - D, d. o. o., Mercator - Velpro d. o. o., Mercator Maxi, d. o. o.*	45	100,0	-	-	45	100,0
	5.153		4.413	(4.413)	5.153	
V tujini:						
Mercator - S, d. o. o., Novi Sad	121.992	100,0	-	(19.639)	102.354	100,0
Mercator - H, d. o. o., Zagreb	0	99,3	130.868	(4.270)	126.599	99,8
Mercator - BH, d. o. o., Sarajevo	32.771	56,6	-	-	32.771	56,6
Mercator Makedonija, d. o. o. e. l., Skopje	0	100,0	-	-	0	100,0
Mercator - CG, d. o. o., Podgorica	20.282	56,3	-	-	20.282	56,3
Investment International, d. o. o. e. l., Skopje	10.599	100,0	-	-	10.599	100,0
	185.645		130.868	(23.908)	292.605	
Skupaj naložbe v kapital v podjetja v Skupini	190.798		135.281	(28.321)	297.757	

* družbe Mercator Makedonija, d. o. o. e. l., Skopje, Investment International, d. o. o. e. l., Skopje ter Platinum - A, d. o. o., Ljubljana, Platinum - B, d. o. o., Ljubljana, Platinum - C, d. o. o., Ljubljana, Platinum - D, d. o. o., Ljubljana, Mercator - Velpro, d. o. o., Ljubljana, Mercator Maxi, d. o. o., Ljubljana, ne izvajajo poslovne dejavnosti.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., najmanj vsako leto izvede test slabitev naložb v kapital podjetij v Skupini Mercator. V primeru ugotovljenih znakov slabitev družba skladno z MSRP oblikuje popravke.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je v letu 2018 dokapitalizirala družbo Mercator – H, d. o. o., v višini 130.868 tisoč EUR in jo na dan 31. 12. 2018 slabila v višini 4.270 tisoč EUR. Družba je v letu 2018 prav tako dokapitalizirala družbo M-Energija, d. o. o., v višini 4.413 tisoč EUR in jo na dan 31. 12. 2018 slabila v višini 4.413 tisoč EUR. Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je na dan 31. 12. 2018 slabila tudi naložbo v Mercator - S, d. o. o., v višini 19.639 tisoč EUR. Družba je vse navedene naložbe ocenjevala na podlagi metode čiste vrednosti sredstev. Ocenjena poštena vrednost družb temelji na MRS 36, ki nadomestljivo vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote opredeljuje kot večjo izmed dveh postavk; ali njegove poštene vrednosti zmanjšane za stroške prodaje ali njegove vrednosti pri uporabi.

18. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Naložbe v zavarovalnice, delnice in deleže v podjetja	384	385	294	294
Okrepitev	46	44	22	19
Oslabitev	(38)	(38)	(55)	(55)
Skupaj	393	391	261	259

Prevrednotenje na pošteno vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev je bilo pripoznano v kapitalu. Oslabitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev je bila pripoznana skozi izkaz poslovnega izida. Med za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi imata Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., tudi takšne, ki jih nista mogli ovrednotiti po pošteni vrednosti, zato so ovrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za izgubo zaradi oslabitve. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi.

Skupina Mercator

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so na ravni Skupine Mercator na dan 31. 12. 2018 znašale 393 tisoč EUR (2017: 391 tisoč EUR).

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

V družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., so ta sredstva na dan 31. 12. 2018 znašala 261 tisoč EUR (2017: 259 tisoč EUR).

19. Davki

Davek pripoznan v izkazu poslovnega izida	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
Odmerjeni davek	1.673	1.876	-	-
Odloženi davek	4.499	(20.020)	4.957	(19.491)
Davek	6.172	(18.144)	4.957	(19.491)

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., v letu 2018 ne izkazuje davčne obveznosti. Znesek nepokrite davčne izgube na dan 31. 12. 2018 znaša 122.931 tisoč EUR (2017: 138.497 tisoč EUR).

V skladu z MRS 12 se odmerjeni in odloženi davek pripozna kot prihodek ali odhodek ter se vključi v čisti poslovni izid. V kolikor se davek nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v vseobsegajočem donosu, se tudi odloženi davek knjiži neposredno v breme ali v dobro kapitala.

<i>Davek pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu:</i>	Skupina Mercator			Poslovni sistem Mercator, d. d		
	2018			2018		
v tisoč EUR	Vrednost pred davkom	Davek	Vrednost po obdavčitvi	Vrednost pred davkom	Davek	Vrednost po obdavčitvi
Čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	1.601	148	1.749	1.653	129	1.782
Dobički (izgube), pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi s finančnimi sredstvi razpoložljivimi za prodajo	4	(1)	3	4	(1)	3
Tečajne razlike pri prevedbi tujih družb	563	-	563	-	-	-
Oblikovanje rezervacij za odpravnine	322	8	329	367	10	377
Ostale druge spremembe	(3.126)	-	(3.126)	(332)	-	(332)
Ostali vseobsegajoči donos	(637)	154	(482)	1.691	138	1.829

<i>Davek pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu:</i>	Skupina Mercator			Poslovni sistem Mercator, d. d		
	2017			2017		
v tisoč EUR	Vrednost pred davkom	Davek	Vrednost po obdavčitvi	Vrednost pred davkom	Davek	Vrednost po obdavčitvi
Čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	126.464	(20.958)	105.506	91.695	(15.997)	75.698
Dobički (izgube), pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi s finančnimi sredstvi razpoložljivimi za prodajo	10	(5)	5	10	(2)	8
Tečajne razlike pri prevedbi tujih družb	7.704	-	7.704	-	-	-
Oblikovanje rezervacij za odpravnine	(231)	23	(207)	(191)	18	(172)
Ostale druge spremembe	(7.741)	194	(7.547)	68	-	68
Ostali vseobsegajoči donos	126.206	(20.746)	105.461	91.582	(15.980)	75.602

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo*: v tisoč EUR	Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017
Poslovni izid poslovnega leta	(10.882)	(203.726)
Davek	4.957	(19.491)
Poslovni izid pred obdavčitvijo	(5.924)	(223.217)
Davek obračunan po davčni stopnji 19 % (2017: 19 %)	(1.126)	(42.411)
Povečanje (zmanjšanje) prihodkov za davčne namene	303	(224)
Zmanjšanje (povečanje) odhodkov za davčne namene	-	-
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	12.470	6.511
Davek od davčnih olajšav	(6.690)	16.633
Druge prilagoditve	-	-
Davek skupaj	4.957	(19.491)
Efektivna davčna stopnja	-46%	10%

*Skupina Mercator ne pripravlja skupinskih davčnih obračunov.

Odloženi davki so izračunani na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja z uporabo davčne stopnje, veljavne v posamezni državi, kjer delujejo družbe Skupine Mercator.

Odloženi davki: v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
Na začetku leta – neto odložene terjatve (obveznosti) za davek	(8.614)	(7.827)	(500)	(4.011)
Tečajne razlike	(29)	(71)	-	-
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	(4.499)	14.067	(4.957)	19.492
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	154	(15.445)	138	(16.643)
Pripoznavo ob pripojitvi	1.318	663	1.321	663
Na koncu leta – neto odložene terjatve (obveznosti) za davek	(11.670)	(8.614)	(3.999)	(500)

Odložene obveznosti za davek: v tisoč EUR	Skupina Mercator				
	Prevrednotenje nepremičnin, naprav in opreme	Prevrednotenje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	Amortizacija nepremičnin naprav in opreme pod 500 EUR	Razlika med davčno priznано in poslovno amortizacijo	Skupaj
Stanje 1. januarja 2017	28.329	6	1.002	2.019	31.356
Tečajne razlike	141	-	-	5	146
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	(15)	-	44	(297)	(268)
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	20.957	5	-	-	20.963
Pripoznavo med obveznostmi	(663)	-	-	-	(663)
Stanje 31. decembra 2017	48.749	11	1.047	1.727	51.534
Tečajne razlike	33	-	-	-	33
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	(40)	-	52	84	95
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	(148)	1	-	-	(147)
Pripoznavo med obveznostmi	(1.318)	-	-	-	(1.318)
Stanje 31. decembra 2018	47.276	12	1.099	1.811	50.198

Odložene obveznosti za davek:**Poslovni sistem Mercator, d. d.**

v tisoč EUR	Prevrednotenje nepremičnin, naprav in opreme	Prevrednotenje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	Amortizacija nepremičnin naprav in opreme pod 500 EUR	Razlika med davčno priznano in poslovno amortizacijo	Skupaj
Stanje 1. januarja 2017	23.040	1	979	1.210	25.230
Tečajne razlike	-	-	-	-	-
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	(17)	-	46	90	119
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	15.996	2	-	-	15.998
Pripoznavo med obveznostmi	(663)	-	-	-	(663)
Stanje 31. decembra 2017	38.356	3	1.026	1.299	40.684
Tečajne razlike	-	-	-	-	-
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	(29)	-	49	83	103
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	(129)	1	-	-	(128)
Pripoznavo med obveznostmi	(1.321)	-	-	-	(1.321)
Stanje 31. decembra 2018	36.877	4	1.075	1.383	39.339

<i>Odložene terjatve za davek</i>		Skupina Mercator						
v tisoč EUR	Rezervacije, ki niso priznane za davčne namene	Popravki vrednosti poslovnih terjatev	Davčna izguba	Popravki vrednosti zalog trgovskega blaga	Razlika med davčno priznano in poslovno amortizacijo	Prevred. za prod. razpol. sred. in izpelj. fin. inštr.	Drugo	Skupaj
Stanje 1. januarja 2017	2.039	3.937	11.632	8	2.802	347	2.763	23.528
Tečajne razlike	6	-	43	4	21	-	1	75
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	200	23	16.518	64	876	9	2.082	19.771
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	23	-	(551)	75	-	-	-	(453)
Stanje 31. decembra 2017	2.268	3.961	27.641	151	3.699	356	4.845	42.921
Tečajne razlike	0	-	2	0	1	-	0	4
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	35	(30)	(2.969)	(41)	484	-	(1.884)	(4.404)
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	8	-	-	-	-	-	-	8
Stanje 31. decembra 2018	2.311	3.930	24.675	111	4.184	356	2.962	38.529
<i>Odložene terjatve za davek</i>		Poslovni sistem Mercator, d. d.						
v tisoč EUR	Rezervacije, ki niso priznane za davčne namene	Popravki vrednosti poslovnih terjatev	Davčna izguba	Popravki vrednosti zalog trgovskega blaga	Razlika med davčno priznano in poslovno amortizacijo	Prevred. za prod. razpol. sred. in izpelj. fin. inštr.	Drugo	Skupaj
Stanje 1. januarja 2017	1.788	3.931	9.681	-	2.739	1.743	1.336	21.218
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-	-	-
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	209	1	17.296	-	5	1.362	737	19.611
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	18	-	-	-	-	-	(663)	(645)
Stanje 31. decembra 2017	2.015	3.932	26.977	-	2.744	3.105	1.411	40.184
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-	-	-
Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	5	(28)	(2.957)	-	36	-	(1.909)	(4.854)
Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	10	-	-	-	-	-	-	10
Stanje 31. decembra 2018	2.030	3.904	24.020	-	2.780	3.105	(499)	35.340

Skupina Mercator

Družbe Skupine Mercator so v letu 2018 pripoznale tako obveznosti kot tudi terjatve za odložene davke. Oblikovane obveznosti za odložene davke (preko poslovnega izida) zmanjšujejo davčno osnovo družb v letu 2018, medtem ko jo oblikovane terjatve za odloženi davek povečujejo.

Odložene terjatve in obveznosti za davek v izkazu finančnega položaja niso pobotane.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je v letu 2018 pripoznala tako obveznosti kot tudi terjatve za odložene davke. Oblikovana obveznost za odloženi davek (preko poslovnega izida) zmanjšuje davčno osnovo družbe v letu 2018, medtem ko jo oblikovana terjatev za odloženi davek povečuje.

Odložene terjatve in obveznosti za davek v izkazu finančnega položaja niso pobotane.

20. Sredstva za odtujitev

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Zemljišča	50.378	37.753	50.378	35.913
Zgradbe	98.061	79.393	98.061	59.290
Skupaj	148.439	117.146	148.439	95.203

Skupina Mercator

Skupina Mercator je na dan 31. 12. 2018 izkazovala za 148.439 tisoč EUR nekratkoročnih sredstev med sredstva za odtujitev, ki se nanašajo na trg Slovenije. V Skupini Mercator poteka proces monetizacije nepremičnin, zato je Skupina Mercator zemljišča in zgradbe, ki so predmet procesa monetizacije in jih namerava prodati v letu 2019, prerazvrstila v skladu z MSRP 5.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je na dan 31. 12. 2018 izkazovala za 148.439 tisoč EUR nekratkoročnih sredstev med sredstva za odtujitev. V družbi poteka proces monetizacije nepremičnin, zato je družba zemljišča in zgradbe, ki so predmet procesa monetizacije in jih namerava prodati v letu 2019, prerazvrstila v skladu z MSRP 5.

21. Zaloge

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Trgovsko blago	242.356	238.179	117.252	117.899
Material	4.422	3.853	494	388
Nedokončana proizvodnja	8	2	-	-
Dokončani proizvodi	997	850	-	-
Zmanjšanje: popravek vrednosti zalog	(37.464)	(32.652)	(13.994)	(13.337)
Skupaj	210.319	210.233	103.752	104.950

Skupina Mercator

Zaloge trgovskega blaga, surovin, materiala, nedokončane proizvodnje in dokončanih proizvodov so 31. 12. 2018 znašale 210.319 tisoč EUR in so se v primerjavi s stanjem konec preteklega leta ostale na primerljivi ravni.

Odprava popravka zalog ni možna, razen če niso bile te zaloge prodane. Povečanje popravka zalog je pripoznano v poslovnem izidu.

Knjigovodska vrednost zalog ne presega čiste iztržljive vrednosti. Zaloge niso zastavljene za prejeta posojila.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Zaloge trgovskega blaga, surovin, materiala, nedokončane proizvodnje in dokončanih proizvodov so na dan 31. 12. 2018 znašale 103.752 tisoč EUR in so se v primerjavi s stanjem konec preteklega leta zmanjšale za 1,1 %.

Odprava popravka zalog ni možna, razen če niso bile te zaloge prodane. Povečanje popravka zalog je pripoznano v poslovnem izidu.

Knjigovodska vrednost zalog ne presega čiste iztržljive vrednosti. Zaloge niso zastavljene za prejeta posojila.

22. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Terjatve do kupcev in drugih partnerjev	137.096	203.029	59.120	66.648
Odloženi stroški	3.827	6.030	1.128	1.646
Nezaračunani prihodki	21.548	19.453	2.520	3.367
Skupaj terjatve do kupcev in druge terjatve	162.471	228.512	62.768	71.661

Skupina Mercator

Terjatve do kupcev in drugih partnerjev Skupine Mercator so na dan 31. 12. 2018 znašale 137.096 tisoč EUR (2017: 203.029 tisoč EUR). Zmanjšanje terjatev se nanaša predvsem na enkratno povečanje terjatev na dan 31. 12. 2017 iz naslova odprodaje Mercator centra Beograd v višini 46.140 tisoč EUR.

Nezaračunani prihodki se nanašajo predvsem na nezaračunane prihodke iz naslova komercialnih pogodb z dobavitelji.

Knjigovodske vrednosti vseh terjatev do kupcev in drugih terjatev v materialno pomembnih zneskih ustrezajo njihovi pošteni vrednosti. Terjatve so vrednotene po odplačni vrednosti.

V letu 2018 je bilo oblikovanih popravkov terjatev na ravni Skupine Mercator v višini 5.449 tisoč EUR (2017: 5.340 tisoč EUR). Gibanje popravka poslovnih terjatev je prikazano v pojasnilu 30 (Finančni inštrumenti).

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Terjatve do kupcev in drugih partnerjev družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., so na dan 31. 12. 2018 znašale 59.120 tisoč EUR (2017: 66.648 tisoč EUR).

Odloženi stroški v letu 2018 znašajo 1.128 tisoč EUR in se nanašajo predvsem na sredstva, ki se zbirajo za rezervne sklade nepremičnin ter na ostale odložene stroške.

Nezaračunani prihodki se nanašajo predvsem na nezaračunane prihodke iz naslova komercialnih pogodb z dobavitelji.

Knjigovodske vrednosti vseh terjatev do kupcev in drugih terjatev v vseh pomembnih zneskih ustrezajo njihovi pošteni vrednosti. Terjatve so vrednotene po odplačni vrednosti in niso zastavljene. Višina zavarovanih terjatev je prikazana v pojasnilu 30. Finančni inštrumenti.

23. Dana posojila in depoziti

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Dani depoziti za plačila najemnin	14.067	19.322	-	-
Dana posojila podjetjem	7.371	7.807	2.133	126.400
Dani depoziti bankam	2.088	1.851	-	-
Skupaj	23.526	28.980	2.133	126.400
Dana posojila in depoziti sestavljajo:				
Dolgoročna dana posojila in depoziti	18.976	24.147	2.103	99.220
Kratkoročna dana posojila in depoziti	4.550	4.833	30	27.180

Skupina Mercator

Dana posojila in depoziti so na ravni Skupine Mercator na dan 31. 12. 2018 znašali 23.526 tisoč EUR (2017: 28.980 tisoč EUR).

Dani depoziti za plačila najemnin se nanašajo na dolgoročna vnaprejšnja plačila najemnin za trgovske objekte v tujini in se obrestujejo. Zavarovani so s hipotekami na trgovske objekte. Dana posojila podjetjem se nanašajo predvsem na dana posojila podjetjem, ki so gradila trgovske objekte ter so zavarovana s hipoteko na te objekte. Povprečne obrestne mere za dana posojila in depozite znašajo 3,51 %.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Dana posojila v višini 2.133 tisoč EUR (2017: 126.400 tisoč EUR) se na dan 31. 12. 2018 v višini 30 tisoč EUR (2017: 27.180 tisoč EUR) nanašajo na kratkoročno dana posojila, v višini 2.103 tisoč EUR (2017: 99.220 tisoč EUR) pa na dolgoročno dana posojila.

Povprečna obrestna mera pri danih posojilih je 3,51 %. Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., nima zavarovanih danih posojil odvisnim podjetjem in ne ostalih danih posojil.

24. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Gotovina v blagajni	10.748	21.929	6.250	11.362
Denarna sredstva v banki	2.786	2.183	48	274
Skupaj denar in denarni ustrezniki	13.534	24.112	6.298	11.635

Gotovina v blagajni predstavlja denar na poti (dnevni iztržki maloprodajnih poslovnih enot), gotovino v blagajni, in čeke z zapadlostjo do 90 dni.

25. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., znaša 254.175.051,39 EUR in je razdeljen na 6.090.943 navadnih imenskih kosovnih delnic (2017: 6.090.943), od katerih so na dan 31. 12. 2018 vse vpisane v sodni register.

Pogojno povečanje kapitala

Skupščina delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., lahko sprejme sklep o pogojnem povečanju kapitala zaradi razlogov, ki so naštetih v 46. členu statuta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., pri čemer navedena možnost do sedaj še ni bila realizirana.

Lastne delnice

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je imela na dan 31. 12. 2018 v lasti 42.192 lastnih delnic v višini 3.235 tisoč EUR (2017: 42.192 lastnih delnic, 3.235 tisoč EUR).

Rezerve

Rezerve Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., sestavljajo kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerva za pošteno vrednost ter prevedbena rezerva. Kapitalskih in zakonskih rezerv, rezerve za pošteno vrednost in prevedbene rezerve ni možno uporabiti za izplačilo dividend in drugih udeležb v dobičku.

Kapitalske rezerve na dan 31. 12. 2018 znašajo 6.381 tisoč EUR (2017: 207.523 tisoč EUR). Sestavljajo jih presežki nad nominalno vrednostjo vplačanih delnic in presežek, ki je nastal kot razlika med nabavnimi in prodajnimi vrednostmi odtujenih lastnih delnic. V letu 2018 so se kapitalske rezerve zmanjšale na račun pokrivanja bilančne izgube.

Rezerve iz dobička, ki na dan 31. 12. 2018 znašajo na ravni Skupine Mercator 42.830 tisoč EUR (2017: 42.830 tisoč EUR), na družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., pa 16.624 tisoč EUR (2017: 16.624 tisoč EUR) sestavljajo zakonske rezerve, rezerve za lastne delnice in druge rezerve iz dobička:

- Skupina Mercator ima na dan 31. 12. 2018 oblikovane zakonske rezerve v višini 19.386 tisoč EUR, družba Poslovni sistem Mercator, d. d., ima zakonskih rezerv v višini 13.389 tisoč EUR.
- Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je imela na dan 31. 12. 2018 v lasti 42.192 lastnih delnic v višini 3.235 tisoč EUR.
- Druge rezerve iz dobička na dan 31. 12. 2018 znašajo na Skupini Mercator 20.209 tisoč EUR (družba Poslovni sistem Mercator, d. d., nima drugih rezerv iz dobička). Sestavljajo jih prerazporejeni preostanki zadržanih dobičkov preteklih let. Uporabijo se lahko za katerekoli namene, razen za izkazano rezervo za lastne delnice.

Kapitalske in zakonske rezerve (vezane rezerve) se v presežnem znesku lahko uporabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste izgube poslovnega leta ter kritje prenesene čiste izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička delničarjem.

Prevedbena rezerva, na ravni Skupine Mercator na dan 31. 12. 2018 znaša -83.471 tisoč EUR in se je v letu 2018 zmanjšala za 558 tisoč EUR, kar se nanaša na spremembe iz naslova valutnih razlik, ki so nastale pri vključevanju računovodskih izkazov odvisnih podjetij v tujini v konsolidirane računovodske izkaze.

Rezerva za pošteno vrednost, ki na dan 31. 12. 2018 na Skupini Mercator znaša 194.658 tisoč EUR (2017: 200.181 tisoč EUR), na družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., pa 143.971 tisoč EUR (2017: 149.214 tisoč EUR), vsebuje rezervo za pošteno vrednost zgradb in zemljišč, ki so vrednotena po modelu prevrednotenja, rezervo za pošteno vrednost naložb, razpoložljivih za prodajo in rezervo za pošteno vrednost iz aktuarskih dobičkov oz. izgub nastalih ob oblikovanju rezervacij za odpravnine ob upokojitvi.

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Rezerva za pošteno vrednost nepremičnin	199.312	205.020	148.821	154.442
Rezerva za pošteno vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	57	51	22	19
Rezervo za pošteno vrednost rezervacij za odpravnine ob upokojitvi	(4.711)	(4.891)	(4.871)	(5.248)
Skupaj rezerva za pošteno vrednost	194.658	200.181	143.971	149.214

Spremembe kapitala na Skupini Mercator se v letu 2018 nanašajo na:

- povečanje kapitala za dobiček v letu 2018 v višini 1.606 tisoč EUR,
- povečanje kapitala zaradi vpliva odloženih davkov v višini 1.347 tisoč EUR,
- povečanje kapitala zaradi tečajnih razlik pri prevedbi tujih odvisnih družb v višini 558 tisoč EUR,
- povečanje kapitala zaradi prodaje prevrednotenih zemljišč in zgradb v višini 402 tisoč EUR,
- povečanje kapitala zaradi oblikovanja rezervacij za odpravnine v višini 329 tisoč EUR;
- zmanjšanje kapitala zaradi drugih sprememb v višini 3.118 tisoč EUR.

Dividende

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., v letu 2019 ne bo izplačala dividend.

V delniški knjigi družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je bilo 31. 12. 2018 vpisanih 1.611 delničarjev, kar pomeni, da se je število delničarjev družbe glede na stanje 31. 12. 2017 zmanjšalo za 26 delničarjev.

Podrobnejša lastniška struktura je predstavljena v poslovnem delu letnega poročila.

26. Čisti dobiček/ izguba na delnico

Osnovni čisti dobiček (izguba) na delnico se izračuna z delitvijo čistega dobička (izgube), ki pripada delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, ki so v prometu med letom, pri čemer se izključi povprečno število lastnih delnic.

<i>Osnovni čisti dobiček (izguba) na delnico:</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
Poslovni izid, ki pripada delničarjem (v tisoč EUR)	1.606	(184.435)	(10.882)	(203.726)
Tehtano povprečje števila navadnih delnic	6.048.751	6.048.751	6.048.751	6.048.751
Osnovna čista (izguba) dobiček na delnico (v EUR)	0,3	(30,5)	(1,8)	(33,7)

<i>Tehtano število navadnih delnic:</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
Izdane navadne delnice na dan 1.1.	6.090.943	6.090.943	6.090.943	6.090.943
Učinek lastnih delnic	(42.192)	(42.192)	(42.192)	(42.192)
Učinek nove izdaje	-	-	-	-
Tehtano povprečje števila navadnih delnic 31.12.	6.048.751	6.048.751	6.048.751	6.048.751

Ker Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., nimata prednostnih delnic ali obveznic, ki bi jih bilo možno pretvoriti v delnice, je popravljen čista izguba na delnico enaka osnovni čisti izgubi na delnico.

27. Posojila in druge finančne obveznosti

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Dolgoročne finančne obveznosti				
Bančna posojila, obveznice in komercialni zapisi	510.629	650.229	360.043	453.277
Posojila odvisnih in drugih podjetij	20.000	23.444	20.000	24.937
Finančni najem	67.370	91.636	42.520	61.077
Skupaj	597.999	765.309	422.563	539.291
Kratkoročne finančne obveznosti				
Bančna posojila, obveznice in komercialni zapisi ter kratkoročni del dolgoročnih bančnih posojil, obveznic in komercialnih zapisov	148.900	78.440	71.879	14.064
Posojila odvisnih in drugih podjetij ter kratkoročni del posojil odvisnih in drugih podjetij	-	3.270	25.349	18.220
Kratkoročni del finančnega najema	37.848	34.680	32.338	29.223
Skupaj	186.748	116.391	129.565	61.507
Skupaj finančne obveznosti	784.746	881.700	552.128	600.798

31. 12. 2018	Skupina Mercator	Poslovni sistem Mercator, d. d.
Stanje posojil, zavarovanih z zastavo nepremičnin	533.190	414.026

Skupina Mercator

Skupina Mercator je na dan 31. 12. 2018 izkazovala v zastavo dane nepremičnine v višini 533.190 tisoč EUR.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je na dan 31. 12. 2018 izkazovala v zastavo dane nepremičnine v višini 414.026 tisoč EUR.

<i>Efektivne obrestne mere na dan bilance stanja:</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Bančna posojila	3,36%	3,61%	3,47%	3,53%
Druška posojila	1,95%	1,97%	1,81%	1,84%

Variabilne obrestne mere v glavnem predstavljajo obrestne mere, vezane na Euribor. Fiksne obrestne mere se v glavnem nanašajo na posojila domačih bank ali odvisnih družb s fiksno nominalno obrestno mero.

<i>Obveznosti v zvezi s finančnim najemom – plačila najmanjše najemnine:</i>	Skupina Mercator					
	31. 12. 2018			31. 12. 2017		
	Bodoča plačila najmanjše najemnine	Obresti	Sedanja vrednost plačil najmanjše najemnine	Bodoča plačila najmanjše najemnine	Obresti	Sedanja vrednost plačil najmanjše najemnine
v tisoč EUR						
Manj kot eno leto	47.851	1.064	46.787	34.531	2.860	31.671
Več kot eno leto in manj kot pet let	48.610	2.589	46.021	69.493	4.016	65.477
Več kot pet let	8.756	347	8.410	20.727	766	19.960
Skupaj	105.218	4.000	101.218	124.751	7.643	117.108

<i>Obveznosti v zvezi s finančnim najemom – plačila najmanjše najemnine:</i>	Poslovni sistem Mercator, d. d.					
	31. 12. 2018			31. 12. 2017		
	Bodoča plačila najmanjše najemnine	Obresti	Sedanja vrednost plačil najmanjše najemnine	Bodoča plačila najmanjše najemnine	Obresti	Sedanja vrednost plačil najmanjše najemnine
v tisoč EUR						
Manj kot eno leto	32.338	1.015	31.323	29.223	2.212	27.011
Več kot eno leto in manj kot pet let	33.763	2.567	31.197	45.271	2.651	42.620
Več kot pet let	8.756	347	8.410	15.806	587	15.219
Skupaj	74.857	3.928	70.929	90.300	5.450	84.850

Skupina Mercator

Skupina Mercator se poslužuje financiranja preko finančnega najema za nekaj večjih trgovskih objektov v Sloveniji in na Hrvaškem ter nekaj zemljišč v Sloveniji. Finančni najemi so sklenjeni za obdobje 3-25 let, pri čemer se zadnji izteče leta 2027.

Knjigovodske vrednosti vseh finančnih obveznosti se približujejo njihovim poštenim vrednostim. Delež dolgoročnih finančnih obveznosti v celotnih finančnih obveznostih je na dan 31. 12. 2018 znašal 76,2 % (2017: 86,8 %).

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., se poslužuje financiranja preko finančnega najema za nekaj večjih trgovskih objektov in zemljišč. Finančni najemi so sklenjeni za obdobje 3-25 let, pri čemer se zadnji izteče leta 2026.

Knjigovodske vrednosti vseh finančnih obveznosti se približujejo njihovim poštenim vrednostim. Delež dolgoročnih finančnih obveznosti v celotnih finančnih obveznostih je na dan 31. 12. 2018 znašal 76,2 % (2017: 86,8 %).

28. Rezervacije

v tisoč EUR	Skupina Mercator				
	Rezervacije za stroške reorganizacije podjetja	Prejete tožbe	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za druge namene	Skupaj
Stanje 1. januarja 2017	-	2.953	23.241	624	26.817
Oblikovanje	-	1.982	2.771	6.518	11.271
Koriščenje	-	(17)	(1.532)	(2.286)	(3.835)
Odprava	-	(1.403)	(2.365)	(850)	(4.618)
Tečajne razlike	-	10	38	-	48
Stanje 31. decembra 2017	-	3.525	22.152	4.006	29.683
Oblikovanje	697	1.551	1.902	3.615	7.766
Koriščenje	-	(666)	(1.654)	(2.353)	(4.673)
Odprava	-	-	(1.498)	(1.138)	(2.636)
Tečajne razlike	-	1	2	-	3
Stanje 31. decembra 2018	697	4.411	20.904	4.131	30.143

Poslovni sistem Mercator, d. d.

v tisoč EUR	Poslovni sistem Mercator, d. d.				
	Rezervacije za stroške reorganizacije podjetja	Prejete tožbe	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za druge namene	Skupaj
Stanje 1. januarja 2017	-	2.199	20.841	-	23.040
Oblikovanje	-	1.350	2.456	4.334	8.139
Koriščenje	-	-	(1.290)	-	(1.290)
Odprava	-	(1.403)	(2.259)	(850)	(4.513)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2017	-	2.146	19.748	3.484	25.377
Oblikovanje	600	975	1.440	1.421	4.436
Koriščenje	-	-	(1.527)	-	(1.527)
Odprava	-	-	(1.441)	(1.138)	(2.579)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2018	600	3.120	18.220	3.767	25.708

Pri izračunu rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade so bile upoštevane naslednje metode in predpostavke:

- uporabljena diskontna stopnja v izračunu je bila upoštevana na osnovi objavljenih donosnosti državnih obveznic in je med državami variirala od 1,0 % - 4,9 %;
- uporabljena je aktuarska metoda predvidene pomembnosti enot, kjer se upošteva enakomerno pripisovanje zaslužkov od zaposlitve v družbi;
- upoštevane so aktuarske predpostavke glede umrljivosti in fluktuacija ter povprečna starost zaposlenih v posamezni družbi Skupine Mercator;
- datum upokojitve je izračunan na podlagi podatkov o spolu, datumu rojstva in doseženi skupni delovni dobi na dan 31. 12. 2018;
- v izračunih je uporabljena diskontna stopnja dolgoročnih državnih obveznic;
- za leti 2017 in 2018 so upoštevane stopnje povečanja povprečnih plač v glede na njihove napovedi gibanj v posamezni državi, v kateri deluje Skupina Mercator;

- pri izplačilu jubilejnih nagrad se predpostavlja, da obveznost nastopi ob preteku 10, 20, 30 oziroma 40-letnega delovnega razmerja v družbi;
- v primeru zaposlenih za krajši delovni čas, se upošteva tudi razlog za skrajšani delovni čas (starševstvo oz. invalidnost) in se ustrezno vračunava v primeru izračuna odpravnin ob upokojitvi.

Skupina Mercator

Rezervacije so na ravni Skupine Mercator na dan 31. 12. 2018 znašale 30.143 tisoč EUR (2017: 29.683 tisoč EUR). Dodatno je bilo oblikovanih za 7.766 tisoč EUR rezervacij, koriščenih 4.673 tisoč EUR in odpravljenih 2.636 tisoč EUR.

Rezervacije za stroške reorganizacije

Rezervacije za stroške reorganizacije so na dan 31. 12. 2018 znašale 697 tisoč EUR in se nanašajo na izplačila odpravnin zaposlenim za predčasno upokojitev.

Prejete tožbe

Rezervacije za prejete tožbe so na dan 31. 12. 2018 znašale 4.411 tisoč EUR. Na podlagi prejetih tožbenih zahtevkov in mnenja pravne stroke je Skupina Mercator v letu 2018 oblikovala dodatne rezervacije v skupnem znesku 1.551 tisoč EUR.

Odpravnine in jubilejne nagrade

Na dan 31. 12. 2018 znaša vrednost rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade 20.904 tisoč EUR.

Druge rezervacije

Druge rezervacije so na dan 31. 12. 2018 znašale 4.131 tisoč EUR. V letu 2018 so bile koriščene skladno z zakonskimi možnostmi in višini 2.353 tisoč EUR, in sicer za pokrivanje stroškov dela invalidov, stroškov zaposlitve osebja za pomoč invalidov ter investicije v nepremičnine, naprave in opremo, ki so povezani z delom invalidov.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Rezervacije so na ravni družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., na dan 31. 12. 2018 znašale 25.708 tisoč EUR (2017: 25.377 tisoč EUR). Dodatno je bilo oblikovanih za 4.436 tisoč EUR rezervacij, koriščenih 1.527 tisoč EUR in odpravljenih 2.579 tisoč EUR.

Rezervacije za stroške reorganizacije

Rezervacije za stroške reorganizacije so na dan 31. 12. 2018 znašale 600 tisoč EUR in se nanašajo na izplačila odpravnin zaposlenim za predčasno upokojitev.

Prejete tožbe

Rezervacije za prejete tožbe so na dan 31. 12. 2018 znašale 3.120 tisoč EUR. V letu 2018 je bilo oblikovanih 975 tisoč EUR rezervacij za tožbe.

Obveznosti za odpravnine in jubilejne nagrade

Na dan 31. 12. 2018 znaša vrednost obveznosti za odpravnine in jubilejne nagrade 18.220 tisoč EUR. V letu 2018 je bilo oblikovanih 1.440 tisoč EUR, koriščenih 1.527 tisoč EUR in odpravljenih 1.441 tisoč EUR rezervacij.

Druge rezervacije

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je na dan 31. 12. 2018 imela oblikovanih 3.767 tisoč EUR drugih rezervacij.

29. Poslovne in druge obveznosti

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Obveznosti do dobaviteljev	492.053	522.221	237.255	240.951
Obveznosti do delavcev	14.502	14.541	8.491	8.788
Obveznosti za davke in prispevke	20.787	21.435	16.926	18.177
Druge obveznosti	23.038	28.802	13.796	17.520
Vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki	39.724	47.137	21.432	19.197
Skupaj	590.103	634.136	297.900	304.633
Poslovne in druge obveznosti sestavljajo:				
Dolgoročne obveznosti	926	7.174	170	1.012
Kratkoročne obveznosti	589.177	626.963	297.730	303.621

Skupina Mercator

Poslovne in druge obveznosti so na dan 31. 12. 2018 znašale 590.103 tisoč EUR (2017: 634.136 tisoč EUR).

Vnaprej vračunani stroški se nanašajo na vnaprej vračunane obresti za prejeta posojila, na nezaračunane dane rabate in nadomestila, na stroške neizkoriščenih letnih dopustov in na ostale vnaprej vračunane stroške.

Odloženi prihodki vključujejo predvsem odložene prihodke za unovčenje popustov iz naslova nabranih bonitetnih pik pri poslovanju s Pika kartico.

Skupina Mercator na dan 31. 12. 2018 ne izkazuje poslovnih obveznosti do članov nadzornega sveta, do članov uprav družb in drugih zaposlenih pa izkazuje obveznosti iz naslova obračunanih, še neizplačanih plač za mesec december 2018.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Poslovne in druge obveznosti so na dan 31. 12. 2018 znašale 297.900 tisoč EUR (2017: 304.633 tisoč EUR).

Vnaprej vračunani stroški se nanašajo na stroške neizkoriščenih letnih dopustov, na nezaračunane dane superrabate ter na ostale vnaprej vračunane stroške.

Odloženi prihodki vključujejo predvsem odložene prihodke za unovčenje popustov iz naslova nabranih pik.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., na dan 31. 12. 2018 ne izkazuje poslovnih obveznosti do članov nadzornega sveta, do članov uprave in drugih zaposlenih. Izkazuje pa obveznosti iz naslova obračunanih, še neizplačanih plač za mesec december 2018.

30. Finančni inštrumenti

Upravljanje s finančnimi tveganji

Pregled tveganj

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., spremljata različne vrste finančnih tveganj, katerim sta pri svojem delovanju izpostavljeni:

- kreditno tveganje;
- plačilno-sposobnostno tveganje (likvidnostno tveganje);
- tržno tveganje;

- operativno tveganje izhajajoča iz Skupine Agrokor).

Med tržnimi tveganji Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., upravljata z obrestnim in valutnim tveganjem. Celotna dejavnost upravljanja s tveganji se v Skupini Mercator in družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., osredotoča na nepredvidljivost finančnih trgov in skuša minimizirati potencialne negativne učinke na finančno uspešnost Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

To pojasnilo predstavlja informacije o izpostavljenosti Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., zgoraj navedenim tveganjem, cilje, politike in procese za merjenje in upravljanje z njimi ter obvladovanje kapitala Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.

Politika upravljanja s tveganji

Aktivno upravljanje s tveganji v Skupini Mercator sledi cilju pravočasnega prepoznavanja in odzivanja na potencialne nevarnosti s pripravo ustreznih ukrepov za zavarovanje pred identificiranimi tveganji oziroma znižanje izpostavljenosti tveganjem. Krovna družba za celotno Skupino Mercator centralno upravlja z obrestnimi, valutnimi in likvidnostnimi tveganji, odvisne družbe pa praviloma upravljajo s kreditnimi tveganji. Ukrepi za obvladovanje tveganj so vgrajeni v vsakodnevno poslovanje v vseh družbah Skupine Mercator.

V Skupini Mercator je za aktivno delovanje na področju upravljanja s tveganji organiziran Svet za upravljanje s tveganji, v okviru katerega poteka sistematičen proces upravljanja s tveganji, ki je zapisan tudi v Poslovniku upravljanja s tveganji. Upravljanje s tveganji je centralna koncernska funkcija, ki jo upravlja in koordinira družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Tveganja so razdeljena na različne skupine tveganj. Znotraj posamezne skupine tveganj se na podlagi analize poslovnega okolja, preteklih poslovnih rezultatov in načrtov ter ocen za prihodnost opredeli tveganja, ki so zaznana. S podrobno analizo se oceni višina vrednosti tveganja ter na podlagi enotnega kriterija oceni, ali je tveganje ključno.

Za vsa ključna tveganja se:

- opiše aktivnosti, ki so bile v tekočem letu izvedene v namen obvladovanja tega tveganja,
- opiše načrtovane aktivnosti za obvladovanje tveganja v prihodnjem letu, ter
- določi ali se ocenjuje v prihodnjem letu večjo izpostavljenost temu tveganju ali manjšo glede na preteklo leto.

V Skupini Mercator in družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., se analizira tveganje za vsako posamezno družbo in Skupino Mercator kot celoto. V primeru nerazpolaganja z določenimi podatki, se naredi aproksimacijo na Skupino s podatki, ki so razpoložljivi.

Tveganja, ki se pojavljajo pri pripravi računovodskih izkazov Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., zmanjšujeta z jasnimi računovodskimi usmeritvami in njihovo dosledno uporabo, s primerno organizacijo računovodske funkcije, z rednimi notranjimi in zunanji revizijski pregledi delovanja notranjih kontrol, poslovnih procesov in poslovanja.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., sta skladno z Zakonom o gospodarskih družbah zavezani k reviziji računovodskih izkazov. Namen revizije je povečati stopnjo zaupanja uporabnikov računovodskih informacij. Revizor z ustreznimi revizijskimi postopki in metodami preveri računovodske izkaze in izrazi mnenje o tem, ali so v vseh pomembnih pogledih sestavljeni v skladu s primernim okvirom računovodskega poročanja.

V Skupini Mercator in družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., že od leta 2000 kot samostojna podporna funkcija deluje notranja revizija. Njena glavna naloga je neprestano razvijanje in preverjanje delovanja sistema notranjih kontrol z vidika obvladovanja vseh vrst tveganj delovanja in drugih tveganj, ki sta jim Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., izpostavljeni.

Kvalitetnejše izvajanje nadzorne funkcije nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., zagotavlja revizijska komisija, ki med drugim nadzira delovanje sistema obvladovanja tveganj, notranje revizije in sistema

notranjih kontrol, sodeluje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja in predlaga izbiro neodvisnega zunanjega revizorja družb Skupine Mercator.

Na uspešnost poslovanja Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., vpliva celotno gospodarsko okolje tako v svetu kot tudi na trgih Mercatorjevega delovanja. V nenehno spreminjajočih se trendih je za Skupino Mercator in družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., ključnega pomena, da načrtno in premišljeno upravljata s tveganji, s katerimi se soočata pri svojem poslovanju.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje, da bosta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., utrpeli finančno izgubo, če stranka ali pogodbenica vključena v pogodbo odloži plačilo in kasneje svojih obveznosti ne plača v celoti ali jih sploh ne poravna. Kreditno tveganje nastane predvsem iz naslova terjatev do veleprodajnih kupcev in terjatev iz naslova Pika kartice.

Izpostavljenost Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., kreditnemu tveganju je odvisna zlasti od značilnosti posameznih strank, vendar je v Skupini Mercator in družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., izpostavljenost do kupcev zelo razpršena. V skladu s sprejeto politiko, se za vsako novo stranko izvede analiza njene kreditne sposobnosti, preden ji Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., ponudita standardne pogoje plačila. Analiza kreditne sposobnosti zajema zunanje ocene, če obstajajo. Nabavne omejitve, ki predstavljajo najvišji znesek odprtih postavk, se vzpostavijo za vsako stranko posebej. Poslovanje Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., s strankami, ki ne izpolnjujejo normne kreditne sposobnosti, poteka le na podlagi predplačil oziroma ob ustreznem zavarovanju plačil.

Knjigovodske vrednosti finančnih sredstev (terjatev in danih posojil) predstavljajo največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju.

<i>Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju na dan poročanja:</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
v tisoč EUR				
Terjatve do kupcev in druge terjatve	162.471	228.512	62.768	71.661
Dani depoziti za plačila najemnin	14.067	19.322	-	-
Dana posojila podjetjem	7.371	7.807	2.133	126.400
Dani depoziti bankam	2.088	1.851	-	-
Skupaj	185.997	257.492	64.901	198.061

Terjatve do kupcev izhajajo predvsem iz veleprodajne prodaje blaga, materiala in storitev. Veleprodajni kupci so razpršeni, tako da ni večje izpostavljenosti posameznemu kupcu. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., izvajata tudi stalen nadzor nad slabimi plačniki in preverja boniteto eksternih kupcev.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., imata dana posojila podjetjem zavarovana in ocenjujeta, da je kreditno tveganje teh posojil nizko. Dodatna pojasnila v zvezi z danimi posojili so predstavljena v pojasnilu 23.

<i>Največja izpostavljenost terjatev in danih posojil kreditnemu tveganju glede na vrsto kupcev na dan poročanja:</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
v tisoč EUR				
Maloprodajni kupci	7.043	12.183	5.580	7.477
Veleprodajni kupci in povezana podjetja	97.525	148.858	41.898	42.669
Terjatve do zaposlenih, države in druge terjatve	32.528	42.408	11.642	16.502
Odloženi stroški	3.827	4.542	1.128	1.175
Nezaračunani prihodki	21.548	20.941	2.520	3.838
Dana posojila in depoziti	23.526	28.559	2.133	126.400
Skupaj	185.997	257.492	64.901	198.061

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., sta v razred maloprodajnih kupcev uvrstili terjatve do fizičnih oseb ter finančnih partnerjev iz naslova nakupov v maloprodajnih enotah družbe s Pika in ostalimi karticami, v razred veleprodajnih kupcev in povezanih podjetij pa vse terjatve iz naslova prodaje blaga, materiala in storitev pravnim osebam.

Terjatve do kupcev so zavarovane z bančnimi garancijami, vplačanimi varščinami, pologi gotovine, prvovrstnimi hipotekami ter obveznostmi do teh kupcev. Med ostalimi terjatvami Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., izkazujeta terjatve do države, zaposlenih, odložene stroške in nezaračunane prihodke ter dana posojila in depozite.

<i>Zavarovanja terjatev in danih posojil (v bruto zneskih, brez popravkov terjatev):</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
v tisoč EUR				
Terjatve do kupcev	243.194	241.981	70.147	70.302
od tega zavarovane terjatve do kupcev	27.157	24.256	13.521	24.256
od tega nezavarovane terjatve do kupcev	216.037	217.725	56.626	46.046
Ostale terjatve	28.970	96.451	20.709	160.547
Skupaj	272.164	338.432	90.856	230.849

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., mesečno oblikujeta popravke vrednosti terjatev do kupcev in iz naslova prodaje s kartico zvestobe, in sicer na podlagi modela pričakovane izgube. Model pričakovane izgube pove, kakšen del terjatev do kupcev, ki so nastale v nekem časovnem obdobju, v naslednjih letih ne bo poplačan. Izračunan odstotek neplačanih terjatev do kupcev Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., aplicirata na vse odprte (zapadle in nezapadle) terjatve do kupcev, skladno z računovodskim standardom MSRP 9 – Finančni instrumenti, pripoznavanje in merjenje.

<i>Analiza starosti terjatev do kupcev in danih posojil:</i>	Skupina Mercator						Poslovni sistem Mercator, d. d.					
	Bruto vrednost 31. 12. 2018			Popravek vrednosti 31. 12. 2018			Bruto vrednost 31. 12. 2018			Popravek vrednosti 31. 12. 2018		
	od 0-30 dni	od 30-90 dni	nad 90 dni	od 0-30 dni	od 30-90 dni	nad 90 dni	od 0-30 dni	od 30-90 dni	nad 90 dni	od 0-30 dni	od 30-90 dni	nad 90 dni
v tisoč EUR												
Bančna garancija	4.232	182	998	2	5	325	3.526	119	978	1	5	325
Hipoteka	3.668	30	168	183	-	110	3.521	30	57	182	-	3
Menica	6.078	695	718	25	275	58	4.107	221	674	9	272	48
Izvršnica	440	125	177	-	1	17	122	32	42	-	-	-
Skupina Mercator/Agrokor	5.413	274	44.121	196	47	39.154	935	179	8.238	188	31	7.231
Ostalo	156.501	3.711	44.632	1.423	1.080	39.667	50.151	418	17.507	532	942	16.001
Skupaj	176.332	5.019	90.813	1.830	1.407	79.332	62.362	999	27.496	913	1.250	23.607

<i>Analiza starosti terjatev do kupcev in danih posojil:</i>	Skupina Mercator						Poslovni sistem Mercator, d. d.					
	Bruto vrednost 31. 12. 2017			Popravek vrednosti 31. 12. 2017			Bruto vrednost 31. 12. 2017			Popravek vrednosti 31. 12. 2017		
	od 0-30 dni	od 30-90 dni	nad 90 dni	od 0-30 dni	od 30-90 dni	nad 90 dni	od 0-30 dni	od 30-90 dni	nad 90 dni	od 0-30 dni	od 30-90 dni	nad 90 dni
v tisoč EUR												
Bančna garancija	5.632	496	178	4	402	11	4.702	462	166	-	402	-
Hipoteka	3.893	265	877	1	16	803	3.745	265	765	-	16	696
Menica	4.657	309	106	-	3	7	4.022	305	105	-	3	6
Izvršnica	279	132	241	-	56	224	30	6	68	-	1	51
Skupina Mercator/Agrokor	6.365	812	43.843	1	46	37.809	823	90	7.973	-	-	6.045
Ostalo	225.057	3.450	41.843	6.187	187	33.829	184.377	530	22.413	3.915	45	17.055
Skupaj	245.882	5.462	87.088	6.193	710	72.683	197.700	1.659	31.491	3.915	467	23.854

<i>Gibanje popravka vrednosti terjatev in danih posojil:</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2018	2017	2018	2017
v tisoč EUR				
Stanje 1. januarja	79.586	80.709	28.236	26.140
Učinek tečajnih razlik	157	587	-	-
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	5.449	5.340	(103)	9.935
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti v letu	(2.816)	(3.005)	(811)	(4.554)
Dokončen odpis terjatev	(2.957)	(4.044)	(1.884)	(3.286)
Popravek terjatev evidentiran skozi kapital	3.149	-	332	-
Stanje 31. decembra	82.568	79.586	25.770	28.236

Kvaliteta terjatev do kupcev in danih posojil je ocenjena na podlagi usmeritve določene s strani Sveta za upravljanje s tveganji. Kreditno tveganje kupcev se spremlja z razvrščanjem terjatev do kupcev na osnovi njihovih značilnosti.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., daje garancije svojim odvisnim družbam za posojila najeta pri bankah v višini 295.845 tisoč EUR.

Likvidnostno tveganje (plačilno-sposobnostno tveganje)

Likvidnostno tveganje je tveganje, da bosta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., pri poslovanju naleteli na težave pri poravnavi svojih tekočih obveznosti, ki jih poravnavata z denarnimi ali drugimi finančnimi sredstvi. V letu 2018 ostaja likvidnostno tveganje stabilno zaradi dogovora o finančnem prestrukturiranju dolga z bankami upnicami, ki ga je dosegla Skupina Mercator.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., aktivno upravljata z likvidnostnim tveganjem v okviru vzpostavljenega centraliziranega upravljanja z denarnimi sredstvi. Centralizirano upravljanje z denarnimi sredstvi predstavlja sistem, ki temelji na: natančno opredeljeni metodologiji planiranja denarnih tokov, na podlagi katere vsaka družba Skupine Mercator tedensko planira dnevni denarni tok za 3 mesece vnaprej, kar se odraža v tedensko posodobljenem kratkoročnem konsolidiranem likvidnostnem planu Skupine Mercator;

- standardiziranih poročilnih sistemih dnevnega poročanja o realizaciji denarnega toka v preteklem dnevu in pripravi analiz odstopanja realizacije od plana denarnega toka;
- centraliziranem usklajevanju na različnih ravneh odločanja, kar pomeni, da se v posamezni družbi vedno razpolaga z ustrezno višino denarnih sredstev, s katerimi se lahko poplačajo njene obveznosti.

<i>Na dan 31. 12. so bili na razpolago naslednji likvidnostni viri:</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
v tisoč EUR				
Denar in denarni ustrezniki	13.534	24.112	6.298	11.635
Nečrpana odobrena revolving posojila	25.469	15.224	18.086	9.489
Skupaj	39.003	39.336	24.384	21.124

Eden izmed pomembnejših elementov končnega dogovora v sklopu finančnega prestrukturiranja, ki temelji na usklajenosti denarnega toka razpoložljivega za servisiranje dolga s finančnimi obveznostmi, je tudi odprava tveganja refinanciranja, kar povečuje finančno stabilnost.

V nadaljevanju je prikazana pogodbeno zapadlost obveznosti in ocenjena plačila obresti. Bodoča pogodbeno zapadlost glavnice in obresti je prikazana glede na stanje posojilnih pogodb na dan 31. 12. 2018.

Pogodbena zapadlost obveznosti in ocenjena plačila obresti za leto 2018	Skupina Mercator											
	Skupaj 31. 12. 2018		do pol leta		pol leta do 1 leto		1-3 leta		3-5 let		več kot 5 let	
	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti
Neizpeljane finančne obveznosti												
Bančna posojila, obveznice in komercialni zapisi	659.529	703.325	105.924	11.195	46.493	10.254	507.111	22.347	-	-	-	-
Posojila povezanih in drugih podjetij	20.000	20.000	-	-	-	-	20.000	-	-	-	-	-
Finančni najem	105.218	109.218	33.539	567	14.311	497	32.208	1.707	16.402	883	8.756	347
Poslovne in druge obveznosti in obveznosti za odmerjeni davek	590.103	590.103	587.268	-	1.143	-	1.523	-	165	-	4	-
Skupaj	1.374.849	1.422.646	726.732	11.763	61.948	10.751	560.842	24.054	16.567	883	8.760	347

Pogodbena zapadlost obveznosti in ocenjena plačila obresti za leto 2017	Skupina Mercator											
	Skupaj 31. 12. 2017		do pol leta		pol leta do 1 leto		1-3 leta		3-5 let		več kot 5 let	
	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti
Neizpeljane finančne obveznosti												
Bančna posojila, obveznice in komercialni zapisi	736.821	813.332	39.997	13.040	41.026	12.352	250.460	43.047	405.338	8.072	-	1
Posojila povezanih in drugih podjetij	20.128	20.128	128	-	-	-	20.000	-	-	-	-	-
Finančni najem	124.751	132.394	7.077	852	27.455	2.008	44.342	2.491	25.152	1.525	20.727	766
Poslovne in druge obveznosti in obveznosti za odmerjeni davek	634.137	634.210	601.390	73	18.586	-	11.657	-	8.072	-	2.504	-
Skupaj	1.515.837	1.600.064	648.592	13.966	87.066	14.360	326.458	45.538	438.562	9.597	23.231	767

Pogodbena zapadlost obveznosti in ocenjena plačila obresti za leto 2018

Poslovni sistem Mercator, d. d.

v tisoč EUR	Skupaj 31. 12. 2018		do pol leta		pol leta do 1 leto		1-3 leta		3-5 let		več kot 5 let	
	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti
Neizpeljane finančne obveznosti												
Bančna posojila, obveznice in komercialni zapisi	431.922	470.267	57.019	8.544	14.859	8.143	360.043	21.658	-	-	-	-
Posojila povezanih in drugih podjetij	45.349	46.093	3.500	399	21.849	344	20.000	-	-	-	-	-
Finančni najem	74.857	78.786	28.506	539	3.832	476	21.024	1.684	12.740	883	8.756	347
Poslovne in druge obveznosti in obveznosti za odmerjeni davek	297.900	297.900	296.906	-	75	-	911	-	5	-	4	-
Skupaj	850.028	893.045	385.931	9.482	40.615	8.963	401.978	23.342	12.744	883	8.760	347

Pogodbena zapadlost obveznosti in ocenjena plačila obresti za leto 2017

Poslovni sistem Mercator, d. d.

v tisoč EUR	Skupaj 31. 12. 2017		do pol leta		pol leta do 1 leto		1-3 leta		3-5 let		več kot 5 let	
	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti
Neizpeljane finančne obveznosti												
Bančna posojila, obveznice in komercialni zapisi	467.341	524.217	7.032	8.328	7.032	8.569	115.613	33.065	337.663	6.913	-	-
Posojila povezanih in drugih podjetij	43.157	44.057	1.500	386	16.720	382	24.937	132	-	-	-	-
Finančni najem	90.300	95.751	4.469	515	24.754	1.698	28.306	1.587	16.965	1.063	15.806	587
Poslovne in druge obveznosti in obveznosti za odmerjeni davek	304.633	304.633	286.048	-	18.585	-	-	-	6.913	-	-	-
Skupaj	905.431	968.657	299.049	9.228	67.091	10.649	168.856	34.785	361.542	7.977	15.806	587

Tržna tveganja

Tržno tveganje je tveganje, ki je skupno za celoten razred sredstev in obveznosti. Pri tržnem tveganju obstaja verjetnost, da se vrednost naložb ali finančnih sredstev v določenem časovnem obdobju lahko zmanjša zaradi gospodarskih sprememb ali drugih dogodkov, ki vplivajo na trg.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., izvira iz finančnih obveznosti. Finančne obveznosti izpostavljajo Skupino Mercator in družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., obrestnemu tveganju denarnega toka.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., sta izpostavljeni obrestnemu tveganju, saj imata med svojimi obveznostmi in sredstvi tudi nekaj takih obveznosti oziroma sredstev, ki so občutljiva na spremembo obrestnih mer, kar pomeni, da je del finančnih obveznosti vezan na variabilno obrestno mero Euribor. Euribor se dnevno spreminja, saj je potrjen tržnemu nihanju, kar lahko povzroči povečanje stroškov financiranja za Skupino Mercator in družbo Poslovni sistem Mercator, d. d. Posledično Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., ustrezno centralno obvladujeta rast stroškov financiranja.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju na dan poročanja:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
v tisoč EUR				
Finančni inštrumenti po fiksni obrestni meri				
Dolgoročna in kratkoročna finančna sredstva	23.526	28.980	2.133	126.400
Dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti	(89.544)	(70.559)	(67.669)	(65.947)
Skupaj	(66.019)	(41.579)	(65.537)	60.452
Finančni inštrumenti po variabilni obrestni meri				
Dolgoročna in kratkoročna finančna sredstva	-	-	-	-
Dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti	(695.202)	(811.141)	(484.459)	(534.851)
Skupaj	(695.202)	(811.141)	(484.459)	(534.851)

Analiza občutljivosti poštene vrednosti finančnih inštrumentov po fiksni obrestni meri

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., nimata finančnih inštrumentov po fiksni obrestni meri, opredeljenih po poštene vrednosti skozi poslovni izid, niti izpeljanih finančnih inštrumentov, opredeljenih za ščitenje poštene vrednosti pred tveganjem. Sprememba obrestne mere na dan poročanja tako ne bi vplivala na čisti poslovni izid.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri inštrumentih z variabilno obrestno mero

Sprememba obrestne mere za 100 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid in kapital za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Analiza je pripravljena na enak način za leto 2017.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri inštrumentih z variabilno obrestno mero	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	Čisti poslovni izid		Čisti poslovni izid	
	povečanje za 100 bt	zmanjšanje za 100 bt	povečanje za 100 bt	zmanjšanje za 100 bt
v tisoč EUR				
2018				
Inštrumenti po variabilni obrestni meri	(6.952)	6.952	(4.845)	4.845
Variabilnost denarnega toka (neto)	(6.952)	6.952	(4.845)	4.845
2017				
Inštrumenti po variabilni obrestni meri	(8.111)	8.111	(5.349)	5.349
Variabilnost denarnega toka (neto)	(8.111)	8.111	(5.349)	5.349

Valutno tveganje

Skupina Mercator

Delovanje Skupine Mercator v mednarodnem okolju povzroča tudi izpostavljenost valutnemu tveganju. Z valutnim tveganjem se Skupina srečuje na trgih Srbije in Hrvaške, izpostavljenost tveganju se je po oceni na teh trgih nekoliko zmanjšala.

Skupina Mercator ima v primeru povečanja tveganja pripravljeno splošno politiko upravljanja s tem tveganjem, ki predvideva dva koraka, in sicer:

- stalno preverjanje makroekonomskega ozadja gibanja obravnavanega deviznega tečaja ter drugih s tem povezanih makroekonomskih dejavnikov in trendov;
- prilagajanje poslovanja na podlagi splošnih trendov in pričakovanj v smeri neizpostavljanja valutnemu tveganju.

Skupina Mercator se bo v primeru povečanega tveganja, glede na ocenjeno višino izpostavljenosti odločala o ustreznih ukrepih, seveda po predhodni analizi ter ob upoštevanju "cost-benefit" načela. Vrsta ukrepov bo odvisna od njihove primernosti oziroma izvedljivosti, narave izpostavljenosti, načrtanega poslovanja Skupine in predvidenih ekonomskih učinkov. Učinkovitih instrumentov za varovanje pred valutnimi tveganji na trgih Mercatorjevega delovanja ni, tako da se Skupina trenutno poslužuje predvsem t.i. naravnega ščitenja oziroma matching-a.

Izpostavljenost Skupine Mercator valutnemu tveganju je bila na dan 31. 12. 2018 naslednja:

v tisoč EUR	Skupina Mercator		
	HRK	RSD	BAM
Terjatve do kupcev in druge terjatve	11.713	82.953	5.188
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	42	-	-
Zaloge	-	75.551	10.977
Denar in denarni ustrezniki	136	3.762	1.870
Finančne obveznosti	(100.763)	(119.051)	(35.367)
Poslovne in druge obveznosti	(13.667)	(234.610)	(18.022)
Izpostavljenost bilance stanja	(102.539)	(191.395)	(35.353)
Prodaja	-	708.585	107.072
Nabava	-	(553.868)	(86.109)
Ocenjena transakcijska izpostavljenost	-	154.717	20.963
Valutne terminske pogodbe	-	-	-
Nezaščitena izpostavljenost	(102.539)	(36.678)	(14.390)

<i>Izpostavljenost Skupine Mercator valutnemu tveganju je bila na dan 31. 12. 2017 naslednja:</i>	Skupina Mercator		
	HRK	RSD	BAM
v tisoč EUR			
Terjatve do kupcev in druge terjatve	15.177	133.642	9.665
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	-	-	-
Zaloge	571	74.320	10.677
Denar in denarni ustrezniki	162	8.463	1.766
Finančne obveznosti	-	(68.451)	(34.384)
Poslovne in druge obveznosti	(18.721)	(257.204)	(22.970)
Izpostavljenost bilance stanja	(2.810)	(109.229)	(35.247)
Prodaja	-	719.003	112.390
Nabava	-	(571.251)	(90.342)
Ocenjena transakcijska izpostavljenost	-	147.752	22.048
Valutne terminske pogodbe	-	-	-
Nezaščitena izpostavljenost	(2.810)	38.524	(13.198)

Skupina Mercator na dan 31. 12. 2018 nima sklenjenih izpeljanih finančnih inštrumentov za varovanje pred valutnim tveganjem (valutne terminske pogodbe).

<i>V obdobju so veljali naslednji pomembni devizni tečaji:</i>	Povprečni devizni tečaj		Devizni tečaj na dan poročanja	
	2018	2017	2018	2017
Enot valute za 1 EUR				
HRK	7,42	7,46	7,41	7,44
RSD	118,34	121,38	118,43	118,66
BAM	1,96	1,96	1,96	1,96

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., ni izpostavljena valutnemu tveganju, saj nima pomembnih terjatev in obveznosti, izraženih v tujih valutah.

Operativno tveganje

Rezultat iz financiranja ter rezultati iz poslovanja

Poslovna uspešnost in računovodski rezultat družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator na dan 31. 12. 2018 ter v 12 mesecih, ki so se končali na ta datum, sta čista izguba v višini 10.882 tisoč EUR (za družbo Poslovni sistem Mercator, d. d.) oz. čisti dobiček v višini 1.606 tisoč EUR (za Skupino Mercator) ter dobiček iz poslovanja v višini 35.948 tisoč EUR (za družbo Poslovni sistem Mercator, d. d.) in konsolidiran dobiček iz poslovanja v višini 38.343 tisoč EUR za Skupino Mercator. Kratkoročne obveznosti družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., so presegale kratkoročna sredstva za 108.593 tisoč EUR, medtem ko so na konsolidirani ravni kratkoročna sredstva presegala kratkoročne obveznosti za 242.019 tisoč EUR.

Hkrati se je, kot je pojasnjeno v Poslovnem poročilu, normalizirani/prilagojeni EBITDA družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., v obdobju poročanja povečal z 71.254 tisoč EUR v letu 2017 na 79.704 tisoč EUR v letu 2018, EBITDA Skupine Mercator pa se je povečala z 90.631 tisoč EUR na 107.458 tisoč EUR. Skupina Mercator ima na dan 31. 12. 2018 na voljo likvidnostne rezerve v višini 25.469 tisoč EUR. Izboljšanje likvidnosti je rezultat pozitivnega denarnega toka iz poslovanja in optimiziranega upravljanja z obratnim kapitalom, zlasti izboljšane upravljanja zalog trgovskega blaga in hitrejše izterjave zapadlih terjatev. Napoved denarnega toka, ki jo je pripravila družba Poslovni sistem Mercator, d. d., za naslednjih 12 mesecev, kaže, da bosta družba Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupina Mercator imeli zadostna sredstva za poravnavo svojih obveznosti ob njihovi zapadlosti.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., ocenjuje, da sta tako družba Poslovni sistem Mercator, d. d., kot Skupina Mercator zmožni odplačevati svoje kratkoročne obveznosti z rednim poslovanjem.

Poslovno tveganje zaradi negotove prihodnosti družbe Agrokor, d. d.

V prvi polovici leta 2018 se je negotovost v zvezi z Agrokorjem nadaljevala, vendar pa se je od začetka druge polovice 2018 odvilo več dogodkov, ki so znižali raven negotovosti glede prihodnje poslovne uspešnosti Agrokorja in njegovih hčerinskih družb, brez Skupine Mercator, in sicer:

- 1) Odločitev sodišča z dne 6. 7. 2018, ki je potrdilo načrt poravnave za Agrokor;
- 2) Dne 26. 10. 2018 je Višje gospodarsko sodišče v Zagrebu preko svojega Sveta izdalo odločbo, s katero so zavrnili vse pritožbe, ki so jih vložili upniki v zvezi z odločitvijo Gospodarskega sodišča v Zagrebu z dne 6. 7. 2018, ter tako potrdilo načrt Agrokorjeve poravnave, ki so ga upniki v postopku izredne uprave izglasovali dne 4. 7. 2018.
- 3) V skladu z odločitvijo Gospodarskega sodišča v Zagrebu z dne 1. 3. 2019 ter točko 17.1 Načrta poravnave je izredni upravitelj dolžnika, t. j. družbe Agrokor, d. d., razglasil 1. 4. 2019 kot datum začetka izvedbe, ko bo prišlo do uvedbe ukrepov za prestrukturiranje ter korakov za poravnavo, ki jih predvideva načrt poravnave.

Za namene ocene izpostavljenosti Skupine Mercator do tveganj, povezanih s Skupino Agrokor, je družba Poslovni sistem Mercator, d. d., upoštevala naslednje:

1) Izpostavljenost tveganjem iz poslovanja z družbo Agrokor, d. d., in njenimi hčerinskimi družbami

Skupina Mercator v običajnem poslovanju sodeluje s Skupino Agrokor. To sodelovanje se je nadaljevalo tudi v letu 2018 in po tem. Izpostavljenost Skupine Mercator poslovnim tveganjem, povezanim z rezultati Skupine Agrokor, je omejeno z deležem prometa, ustvarjenega s Skupino Agrokor, ter obsegom relativnih neplačanih terjatev.

Delež prihodkov, ustvarjenih v poslovanju s Skupino Agrokor, je relativno majhen in znaša 15.873 tisoč EUR ali 0,73 % skupnih konsolidiranih prihodkov za leto 2018. Bruto znesek terjatev do Skupine Agrokor na dan 31. 12. 2018 znaša 45.581 tisoč EUR.

Hkrati z relativno neznatnim poslovanjem s Skupino Agrokor so dodaten dejavnik, ki omejuje tozadevno poslovno tveganje, omejevalni pogoji iz pogodbe o finančnem prestrukturiranju iz leta 2014. Med pogodbenimi določili so namreč tudi naslednja: zahteva po izvajanju vsega poslovanja z družbami Skupine Agrokor po tržnem načelu; omejitve glede sklepanja poslov izven običajnega obsega poslovanja; omejitve glede transakcij v zvezi z lastniškim kapitalom, dolgom in lastnimi delnicami; omejitve glede upravljanja sredstev in poslovnih dejavnosti (vključno z odsvojitvijo sredstev in spremembo poslovnih usmeritev ali temeljne dejavnosti); omejitve glede prenosa sredstev s Skupine Mercator na Skupino Agrokor in druge omejitve.

Poleg sprejetja hrvaškega zakona o postopku izredne uprave v družbah systemskega pomena je dne 6. 5. 2017 v Sloveniji začel veljati Zakon o pogojih imenovanja izrednega člana uprave v družbah systemskega pomena za Republiko Slovenijo (ZlČUDSP). Dne 18. 5. 2017 je bil v skladu z ZlČUDSP imenovan izredni član uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., ki je odgovoren izključno za upravljanje transakcij z večinskim delničarjem Agrokorjem in njegovimi hčerinskimi družbami (oz. družbami, povezanimi z njim). Namen Zakona je v zvezi z Mercatorjem zlasti naslednji:

- preprečiti odločitve večinskega lastnika, ki bi bile škodljive za Mercator,
- omejiti garancije, posojila in podobno, podana s strani Mercatorja,
- preprečiti prenos dolga Agrokorja ali z njim povezanih (hčerinskih) družb na Mercator ter
- poskrbeti, da bodo vse transakcije med Mercatorjem in Agrokorjem opravljene po tržnem načelu.

Iz poročila, ki ga četrtletno pripravlja izredni član uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., izhaja, da Mercator spoštuje zaveze glede transakcij z družbo Agrokor, d. d., in njenimi hčerinskimi družbami oz. z njo povezanimi družbami.

Načrt poravnave med drugim predvideva, da bo od dne 1. 4. 2019 Agrokor zadržal obstoječe lastništvo Mercatorja kot del t. i. preostalih sredstev (»Remaining Assets«) (kot so opredeljena v načrtu poravnave). Preostala sredstva, t. j. Mercator, bodo prenesena na podlagi pogodbe med skrbnikom (»Trustee«) in "novim Agrokorjem" ali Fortenovo (Fortenova je novo ime družbe, ki bo nadomestila Agrokor, d. d.) na slednjo, ko bodo okoliščine to omogočale.

2) Tveganje skladnosti z zavezami iz pogodb o financiranju oz. posojilih

Kot je razkrito v Poslovnem poročilu, neto finančni dolg Skupine Mercator na dan 31. 12. 2018 znaša 771.212 tisoč EUR.

Pogoji, navedeni v posojilnih pogodbah, vključujejo več določil, ki se neposredno nanašajo na stanje oz. položaj Skupine Agrokor in njenih poslovnih rezultatov, vključno z navzkrižno kršitvijo drugih pogodb («Cross Default»), spremembo obvladovanja («Change of Control») ter določila o pomembnih negativnih učinkih.

Pogoji navzkrižne kršitve pogodbenih določil so nastopili oz. so bili sproženi z uvedbo *Zakona o postopku izredne uprave v trgovskih družbah systemskega pomena* v letu 2017. Z večino posojilodajalcev je bil dosežen dogovor, da to določilo ne vpliva na zmožnost Skupine Mercator, da poravnava svoje finančne obveznosti. Posojilodajalci so dne 13. 4. 2017 odobrili spregled glede tega pogoja. Spregled je še vedno veljaven.

Klavzula glede spremembe obvladovanja na dan poročanja ter na dan potrditve računovodskih poročil ni bila sprožena.

Pri oceni tveganja nezmožnosti plačevanja obveznosti (tveganja neplačila) in s tem povezanim določilom, navedenim zgoraj, je družba Poslovni sistem Mercator, d. d., upoštevala naslednje dejavnike:

- Mercator je, tako z vidika denarnega toka kot z vidika EBITDA, ena najpomembnejših družb Skupine Agrokor.
- Ekonomsko nesmiselno bi bilo, da bi Skrbnik in Fortenova pristala na prenos Mercatorja na Fortenovo, ne da bi sklenili tudi dogovor s posojilodajalci, udeleženi v Pogodbi o finančnem prestrukturiranju, v zvezi z določilom o spremembi obvladovanja.
- Brez dogovora v zvezi s spremembo obvladovanja si ne moremo zamisliti sprejetja informirane odločitve o začetku prenosa Mercatorja z Agrokorja na Fortenovo, v okoliščinah, v katerih bi morala pomembna operativna hčerinska družba (t. j. Mercator) svojim posojilodajalcem nemudoma odplačati vse zneske neodplačanih najetih posojil, v skladu s pogodbo CTA in zadevnimi finančnimi dokumenti.
- Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je prišla že zelo daleč v pogajanjih o predhodnem sprejetju dopolnila («pre-emptive amendment») glede klavzule o *spremembi obvladovanja*, ki pa se lahko v kratkem roku od odločitve nadaljujejo.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., predvideva, da bodo imeli deležniki tako Skupine Agrokor kot Skupine Mercator močno spodbudo, da preprečijo situacijo, v kateri bi bilo potrebno takojšnje in celotno odplačilo glavnih posojil Skupine Mercator, saj bi to pomenilo takojšnje uničenje vrednosti za vse deležnike.

Zaključek

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., ugotavlja, da še vedno obstajajo določena tveganja v zvezi z negotovo prihodnostjo Skupine Agrokor, opisana zgoraj, in se zaveda tveganj, ki lahko vplivajo na zmožnost družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., da neprekinjeno nadaljuje svoje delovanje.

Vendar pa družba Poslovni sistem Mercator, d. d., meni, da so se, glede na skorajšnjo izvedbo načrta poravnave, tveganja, povezana z Agrokorjem, znatno zmanjšala. Poleg tega Skupina Mercator strogo sledi svojemu poslovnemu načrtu in je uspešno uvedla izboljšave v poslovanju ter znatno znižala svoj dolg, kar so v veliki meri omogočili uspešni projekti odprodaje in ponovnega najema oz. monetizacije nepremičnin. Skupina Mercator še naprej vzdržuje zadostne notranje in zunanje vire ter ukrepe za zmanjševanje tveganj, da še naprej uspešno posluje.

Obvladovanje kapitala

Politika Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je usmerjena k doseganju ustreznega obsega kapitala, ki lahko zagotovi zaupanje investitorjev, upnikov in trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti. Uprava zato tekoče spremlja donosnost kapitala in kapitalsko sestavo.

Kapitalsko sestavo Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., predstavlja razmerje med lastniškim kapitalom na eni strani, ter neto finančnim dolgom na drugi strani.

<i>Razmerje med kapitalom in neto finančnim dolgom:</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
v tisoč EUR				
Finančne obveznosti	784.746	881.700	552.128	600.798
Zmanjšane za:				
Denar in denarni ustrezniki	13.534	24.112	6.298	11.635
Neto finančni dolg	771.212	857.588	545.830	589.163
Kapital	479.525	478.401	414.106	423.159
Razmerje med kapitalom in neto finančnim dolgom	1:1,61	1:1,79	1:1,32	1:1,39

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., ima na dan 31. 12. 2018 v lasti 42.192 lastnih delnic (2017: 42.192 lastnih delnic).

Poštene vrednosti

<i>Poštene vrednosti</i>	Skupina Mercator			
	31. 12. 2018		31. 12. 2017	
v tisoč EUR	knjigovodska vrednost	poštena vrednost	knjigovodska vrednost	poštena vrednost
Terjatve do kupcev in druge terjatve	162.471	162.471	228.512	228.512
Terjatve za odmerjeni davek	258	258	244	244
Dana posojila in depoziti	23.526	23.526	28.980	28.980
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	393	393	391	391
Denar in denarni ustrezniki	13.534	13.534	24.112	24.112
Bančna posojila s fiksno obrestno mero	(89.544)	(89.544)	(70.559)	(70.559)
Bančna posojila z variabilno obrestno mero	(502.615)	(502.615)	(566.474)	(566.474)
Posojila drugih in odvisnih podjetij	(87.370)	(87.370)	(118.350)	(118.350)
Finančni najem	(105.218)	(105.218)	(126.316)	(126.316)
Poslovne in druge obveznosti	(590.103)	(590.103)	(634.136)	(634.136)

<i>Poštene vrednosti</i>	Družba Poslovni sistem Mercator, d. d.			
	31. 12. 2018		31. 12. 2017	
v tisoč EUR	knjigovodska vrednost	poštena vrednost	knjigovodska vrednost	poštena vrednost
Terjatve do kupcev in druge terjatve	62.768	62.768	71.661	71.661
Terjatve za odmerjeni davek	-	-	-	-
Dana posojila in depoziti	2.133	2.133	126.400	126.400
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	261	261	259	259
Denar in denarni ustrezniki	6.298	6.298	11.635	11.635
Bančna posojila s fiksno obrestno mero	(67.669)	(67.669)	(65.947)	(65.947)
Bančna posojila z variabilno obrestno mero	(321.733)	(321.733)	(340.317)	(340.317)
Posojila drugih in odvisnih podjetij	(87.869)	(87.869)	(104.234)	(104.234)
Finančni najem	(74.857)	(74.857)	(90.300)	(90.300)
Poslovne in druge obveznosti	(297.900)	(297.900)	(304.633)	(304.633)

Glede na izračun poštene vrednosti finančne instrumente uvrščamo v tri nivoje:

Nivo 1: sredstva ali obveznosti po tržni (borzni) ceni;

Nivo 2: sredstva ali obveznosti, ki se ne uvrščajo v nivo 1, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov;

Nivo 3: sredstva ali obveznosti, katerih vrednost ne temelji na osnovi aktivnega trga.

v tisoč EUR	Skupina Mercator				Poslovni sistem Mercator, d. d.			
	31. 12. 2018				31. 12. 2018			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	-	-	393	393	-	-	261	261
Dana posojila in depoziti	-	-	23.526	23.526	-	-	2.133	2.133
Terjatve do kupcev in druge terjatve	-	-	162.471	162.471	-	-	62.768	62.768
Finančne obveznosti	-	-	(784.746)	(784.746)	-	-	(552.128)	(552.128)
Poslovne in druge obveznosti	-	-	(590.103)	(590.103)	-	-	(297.900)	(297.900)

v tisoč EUR	Skupina Mercator				Poslovni sistem Mercator, d. d.			
	31. 12. 2017				31. 12. 2017			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	-	-	391	391	-	-	259	259
Dana posojila in depoziti	-	-	28.980	28.980	-	-	126.400	126.400
Terjatve do kupcev in druge terjatve	-	-	228.512	228.512	-	-	71.661	71.661
Finančne obveznosti	-	-	(881.700)	(881.700)	-	-	(600.798)	(600.798)
Poslovne in druge obveznosti	-	-	(634.136)	(634.136)	-	-	(304.633)	(304.633)

31. Poslovni najem

Plačila najmanjše najemnine v zvezi s poslovnim najemom so naslednje:

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Manj kot eno leto	43.645	56.544	5.206	8.084
Več kot eno leto in manj kot pet let	147.942	191.662	16.764	26.029
Več kot pet let	110.056	142.580	17.922	27.826
Skupaj	301.643	390.785	39.892	61.939

32. Obveze v zvezi z naložbami

Pogodbeno dogovorjene naložbe v nepremičnine, naprave in opremo, ki na dan bilance stanja še niso pripoznane v računovodskih izkazih:

v tisoč EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Nepremičnine, naprave in oprema	1.556	6.836	1.495	2.439

33. Posli s povezanimi osebami

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., ima prevladujočega lastnika. Največji lastnik Agrokor, d. d., ima v lasti 69,57 % celotnega kapitala.

Vodstveno osebje

Povezane osebe Skupine Mercator predstavlja vodstveno osebje in povezane družbe. V vodstveno osebje spadajo člani poslovdstev in člani nadzornih svetov v družbah Skupine Mercator. Konec leta 2018 vodstveno osebje ni imelo v lasti nobene delnice družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Člani nadzornih svetov odvisnih družb Skupine Mercator za opravljanje nadzora v odvisnih družbah ne prejema nikakršnih plačil, tako da se prikazani zneski nanašajo le na matično družbo. V letu 2018 noben član vodenja in nadzora družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., ni prejel nikakršnih prejemkov za opravljanje nalog v njenih odvisnih družbah (razkritje v skladu z 294. členom Zakona o gospodarskih družbah).

Bruto prejemki članov vodenja in nadzora, izplačani v 2018 v matični družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., so prikazani v naslednjih preglednicah (razkritje v skladu z 294. členom Zakona o gospodarskih družbah in Prilogo C Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Prejemki članov uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. v letu 2018

Ime in priimek	Funkcija	Fiksni prejemki - bruto (1)	Variabilni prejemki - bruto			Odloženi prejemki (3)	Odpravnine (4)	Bonitete (5)	Vračilo izplačane nagrade - "claw-back" (6)	Skupaj bruto (1+2+3+4+5+6)	Skupaj neto
			na podlagi kvant. meril	na podlagi kvalit. meril	Skupaj (2)						
Tomislav Čizmić	predsednik uprave	373.103	-	-	0	-	-	41.575	-	414.678	133.481
Draga Cukjati	članica uprave	244.187	-	-	0	-	-	13.168	-	257.355	103.490
Igor Mamuza	član uprave	274.502	-	-	0	-	-	17.980	-	292.482	109.529
Gregor Planteu	izredni član uprave	237.408	-	-	0	-	-	6.847	-	244.255	103.571

Prejemki članov nadzornega sveta in komisij družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., v letu 2018

Ime in priimek	Funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije - bruto letno (1)	Sejnine NS in komisij - bruto letno (2)	Skupaj bruto (1+2)	Skupaj neto	Potni stroški
Ante Ramljak	predsednik NS do 28. 2. 2018	-	-	-	-	-
Damir Kuštrak	član NS in RK do 16. 4. 2018	-	285	285	207	-
Teo Vujčić	član NS do 4. 4. 2018	-	-	-	-	-
Fabris Peruško	član NS od 12. 6. 2018	-	285	285	207	-
Matej Lahovnik	podpredsednik NS, član NS, član RK, predsednik KK	36.000	5.225	41.225	29.983	-
Irena Weber	članica NS od 12. 6. 2018	-	285	285	207	-
Ivica Mudrinič	član NS, član KK	27.000	2.912	29.912	21.755	-
Sergei Volk	član NS od 12. 6. 2018	9.950	1.656	11.606	8.441	-
Vladimir Bošnjak	član NS, predsednik RK	-	855	855	622	-
Vesna Stojanović	članica NS, članica KK	27.000	2.200	29.200	21.237	-
Matjaž Grošelj	član NS	18.000	1.375	19.375	14.091	-
Jože Lavrenčič	član NS	18.000	1.375	19.375	14.091	-
Sergeja Slapničar	zunanja članica RK do 30. 8. 2018	5.976	1.100	7.076	5.146	-
Aleksander Igličar	zunanji član RK od 31. 8. 2018	2.900	275	3.175	2.309	-

NS = nadzorni svet RK = revizijska komisija KK = kadrovska komisija

Prejemki članov nadzornega odbora družbe Poslovni Sistem Mercator, d. d., v letu 2018

Ime in priimek	Funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije - bruto letno (1)	Sejnine NS in komisij - bruto letno (2)	Skupaj bruto (1+2)	Skupaj neto	Potni stroški
Filipović Nenad	-	18.000	481	18.481	13.441	-

Posli s povezanimi družbami v Skupini Agrokor

v tisoč EUR	Skupina Mercator				Poslovni sistem Mercator, d. d.			
	Terjatve	Obveznosti	Dana posojila	Prejeta posojila	Terjatve	Obveznosti	Dana posojila	Prejeta posojila
Družbe Skupine Mercator:								
M – Energija, d. o. o.					10	35	-	75
Mercator – BH, d. o. o.					244	29	-	9.629
Mercator – CG, d. o. o.					14	21	-	7.098
Mercator – H, d. o. o.					2.733	194	2.103	-
Mercator – S, d. o. o.					2.005	-	-	-
Mercator Emba, d. d.					97	397	-	3.500
Mercator IP, d. o. o.					70	2.391	-	5.047
Skupaj					5.174	3.069	2.103	25.349
Družbe Skupine Agrokor:								
360 Marketing, d. o. o.	-	76	-	-	-	-	-	-
A007, d. o. o.	71	-	-	-	-	-	-	-
Adriatica net, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-
Agkor, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-
Agrokor AG Zug	397	-	-	-	397	-	-	-
Agrokor, d. d.	3.953	-	-	20.000	3.953	-	-	20.000
Agrokor-Energija, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-
Agrokor-trgovina, d. o. o.	2.038	1	-	-	1.861	1	-	-
Agrokor-Zagreb, d. o. o., Grude	-	14	-	-	-	-	-	-
Angropromet, d. o. o.	-	141	-	-	-	-	-	-
Atlas, d. d.	-	-	-	-	-	-	-	-
Belje, d. d. (+ Belje Agro-vet, d. o. o.)	151	3	-	-	151	3	-	-
Dalmarina, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-

DB Kantun Veleprodaja, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dijamant, a.d.	438	7.448	-	-	3	855	-	-	-
Euroviba, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fonyodi Kft.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Frikom Beograd, d. o. o. e. l., Makedonija	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Frikom, d. o. o.	447	5.965	-	-	-	-	-	-	-
Idea, d. o. o. (+ Shutnell Limited Ltd, Beojana, d. o. o., Beokona, d. o. o., Beopana, d. o. o., Beosana, d. o. o., Beovona, d. o. o.)	22	12.687	-	-	-	-	-	-	-
INIT, d. d., Sarajevo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Irida, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jamnica, d. d.	32	-	-	-	32	-	-	-	-
Jamnica, d. o. o., Maribor	66	690	-	-	66	690	-	-	-
Jolly projekti jedan, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kikinski mlin, a.d.	8	888	-	-	-	-	-	-	-
Kompas, d. d.	(19)	869	-	-	(19)	868	-	-	-
Kompas, d. o. o., Poreč	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompas Nizozemska (+ ID Riva Tours b.v.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompas Poland Sp Zoo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompas Prag	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompas Touristik Espana s.a.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompas USA (+ Kollander world Travel)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Konzum, d. d.	35.110	1.144	-	-	0	54	-	-	-
Konzum, d. o. o., Sarajevo	1.563	270	-	-	-	-	-	-	-
Kor Broker, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krka, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kron a.d.	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Latere Terram, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledo, d. d.	228	-	-	-	208	-	-	-	-
Ledo, d. o. o., Čitluk	-	331	-	-	-	-	-	-	-

Ledo, d. o. o., Kosovo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledo, d. o. o., Ljubljana	82	1.807	-	-	82	1.805	-	-	-
Ledo, d. o. o., Podgorica	1	628	-	-	-	-	-	-	-
Ledo Kft. Mađarska	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lovno gospodarstvo Moslavina, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MG Mivela, d. o. o. (Jamnica, d. o. o., Beograd)	114	2.176	-	-	-	-	-	-	-
Mladina, d. d.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mliječno govedarstvo Klisa, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mondo tera, d. o. o. (BIH)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mondo-Tera, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M-profil SPV, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
mStart Business Solutions, d. o. o.	15	2	-	-	-	-	-	-	-
mStart, d. o. o.	-	1.780	-	-	-	343	-	-	-
Multiplus card, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Napred projekt 52, d. o. o.	-	1.140	-	-	-	-	-	-	-
Nova sloga, d. o. o.	0	55	-	-	-	-	-	-	-
Pet-prom ulaganja, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PIK BH, d. o. o., Laktaši	-	353	-	-	-	-	-	-	-
PIK Vinkovci, d. d. (+ Eko Biograd, d. o. o., Felix, d. o. o., HU-PO, d. o. o., Poljoprivreda j.d. o. o., Vinka, d. d.)	-	27	-	-	-	27	-	-	-
PIK Vrbovec, d. d.	186	2.893	-	-	135	2.620	-	-	-
Projektgradnja, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rivijera, d. d.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Roto dinamic, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Roto ulaganja, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sarajevski kiseljak, d. d.	-	147	-	-	-	-	-	-	-
SK - 735, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sojara, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Solana Pag, d. d.	1	35	-	-	1	35	-	-	-

Super kartica, d. o. o., Beograd	410	513	-	-	-	-	-	-
Super kartica, d. o. o., BH	0	19	-	-	-	-	-	-
Terra Argenta, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-
Tisak, d. d. (+ Backstage, d. o. o., Tisak Usluge, d. o. o. + Tisak InPost)	8	0	-	-	-	-	-	-
TPDC Sarajevo, d. d.	-	-	-	-	-	-	-	-
Velpro, d. o. o., Sarajevo	-	-	-	-	-	-	-	-
Velpro-centar, d. o. o.	161	1	-	-	2	1	-	-
Vinarija Novigrad, d. o. o.	-	-	-	-	-	-	-	-
Vupik, d. d.	-	-	-	-	-	-	-	-
Zvijezda, d. d.	35	26	-	-	35	-	-	-
Zvijezda d.o.o., Sarajevo	2	199	-	-	-	-	-	-
Zvijezda RS, d. o. o., Laktaši	-	23	-	-	-	-	-	-
Zvijezda, d. o. o. Ljubljana	64	1.801	-	-	64	1.750	-	-
Žitnjak, d. d.	-	-	-	-	-	-	-	-
Skupaj	45.581	44.151	-	20.000	6.970	9.052	-	20.000
Skupaj vse povezane družbe*	45.581	44.151	-	20.000	12.144	12.121	2.103	45.349

*Na podlagi izglasovanega dogovora v okviru Lex Agrokor se lahko stanje odprtih terjatev do povezanih družb Agrokorja spremeni. Večina terjatev prikazanih v tabeli je bila v letu 2016 in 2017 slabljenih. Stanje terjatev na dan 31. 12. 2018, ki so bile slabljene v letu 2016 in 2017, znaša 37.206 tisoč EUR.

Skupina Mercator

Prihodki od prodaje do družb v Skupini Agrokor so v letu 2018 znašali 15.873 tisoč EUR (2017: 27.242 tisoč EUR), od tega se 6.543 tisoč EUR nanaša na prihodki od prodaje blaga (2017: 10.591 tisoč EUR), in 8.969 tisoč EUR na prihodke od najemnin (2017: 10.573 tisoč EUR). Celotni stroški do Skupine Agrokor so v letu 2018 znašali 71.057 tisoč EUR (2017: 82.836 tisoč EUR), od tega se 57.124 tisoč EUR nanaša na nabavno vrednost prodanega blaga (2017: 64.905 tisoč EUR).

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Prihodki od prodaje do družb v Skupini Agrokor so v letu 2018 znašali 1.191 tisoč EUR (2017: 4.321 tisoč EUR), od tega se 1.028 tisoč EUR nanaša na prihodki od prodaje blaga (2017: 4.201 tisoč EUR), in 73 tisoč EUR na prihodke od najemnin (2017: 3 tisoč EUR). Celotni stroški do Skupine Agrokor so v letu 2018 znašali 28.931 tisoč EUR (2017: 30.799 tisoč EUR), od tega se 28.437 tisoč EUR nanaša na nabavno vrednost prodanega blaga (2017: 29.848 tisoč EUR).

Prihodki iz naslova vseh poslov z odvisnimi družbami so v letu 2018 znašali 5.447 tisoč EUR (2017: 7.564 tisoč EUR), od tega se 1.448 tisoč EUR nanaša na prihodke od prodaje blaga (2017: 991 tisoč EUR) in 319 tisoč EUR na prihodke od najemnin (2017: 449 tisoč EUR). Celotni stroški do odvisnih družb so v letu 2018 znašali 16.797 tisoč EUR (2017: 15.475 tisoč EUR), od tega se 12.221 tisoč EUR nanaša na nabavno vrednost prodanega blaga (2017: 10.965 tisoč EUR).

34. Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

V februarju 2019 je bila zaključena druga faza projekta monetizacija s prodajo desetih trgovskih centrov v Sloveniji med družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., in družbami Supernove. Supernova je plačala kupnino v vrednosti 116,6 mio EUR, Mercator pa bo v prihodnje dolgoročno najemal dele centrov, v katerih izvaja svojo osnovno dejavnost. Celotna kupnina je bila namenjena poplačilu finančnih obveznosti.

V marcu 2019 je bil zaključen prodajnih postopek družbe Investment Internacional, d. o. o. e. l., Makedonija. Na trgu Makedonije Skupine Mercator ostaja prisotna z družbo Mercator Makedonija, d. o. o. e. l.

Poročilo neodvisnega revizorja

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze družbe Poslovni sistemi Mercator, d.d. in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju skupina), ki vključujejo konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2018, konsolidiran izkaz vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo konsolidirani finančni položaj skupine na dan 31. decembra 2018 ter njen konsolidiran poslovni izid in konsolidirane denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'EU MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Pomembna negotovost o sposobnosti nadaljevanja kot delujoče podjetje

Opozarjamo vas na razkritje v pojasnilu št. 30, ki opisuje izpostavljenost Družbe negotovosti glede sposobnosti Skupine Agrokor, da nadaljuje kot delujoče podjetje. Dogodki in okoliščine, ki so navedene v omenjenem pojasnilu, nakazujejo pomembno negotovost, ki lahko vzbudi bistven dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje. Naše mnenje v zvezi s poudarjeno zadevo ni prilagojeno.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2018. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah. Poleg zadeve, opisane v odstavku Pomembna negotovost o sposobnosti nadaljevanja kot delujoče podjetje, smo kot ključne za našo revizijo obravnavali tudi naslednje zadeve, ki smo jih vključili v naše poročilo.

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irskije (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na <http://www.deloitte.com/si>.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom Deloitte Slovenija), ki sta članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji, ki nudi storitve revizije, davčnega, poslovnega, finančnega in pravnega svetovanja ter svetovanja na področju tveganj, ki jih zagotavlja več kot 100 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2018. Deloitte Slovenija

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključnih revizijskih zadev
Merjenje poštene vrednosti: uporaba modela prevrednotenja pri merjenju zemljišč in zgradb	
<p>Družba za določanje knjigovodske vrednosti zemljišč in zgradb uporablja model prevrednotenja. Kot je razvidno iz pojasnila št. 14, znaša skupna knjigovodska vrednost zemljišč 313,1 milijona EUR in zgradb 585,0 milijona EUR.</p> <p>Cenitve s strani neodvisnega ocenjevalca vrednosti so bile opravljene leta 2017.</p> <p>Po oceni posloводства se poštena vrednost zemljišč in zgradb na dan 31. 12. 2018 ni bistveno spremenila, zato prevrednotenje na dan poročanja v skladu z zahtevami MRS 16 <i>Opredmetena osnovna sredstva</i> ni potrebno.</p> <p>Zaradi pomembnosti stanja v računovodskih izkazih kot celote se vrednotenje zemljišč in zgradb skupaj z navezujočo se presojo posloводства obravnava kot ključna revizijska zadeva.</p> <p>Za potrebe ocene pomembnosti razlike med pošteno in knjigovodsko vrednostjo je družba najela neodvisnega ocenjevalca vrednosti za pripravo reprezentativnega vzorca ter oceno vrednosti izbranih postavk.</p>	<p>Naši revizijski postopki so zajemali ocenjevanje primernosti poslovske presoje ter izpolnjevanje zahtev MRS 16 in MRSP 13 <i>Merjenje poštene vrednosti</i>, vključno z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oceno sposobnosti, zmogljivosti in objektivnosti neodvisnega cenilca, ki ga je najelo posloводство, ter preverbo njegove usposobljenosti. Prav tako smo obravnavali obseg njegovega sodelovanja s poslođstvom. Potrdili smo, da so pristopi, ki jih je uporabil, v skladu z MSRP. • Oceno primernosti ali je izbrani vzorec zemljišč in zgradb za presojo na dan poročanja reprezentativen za skupino sredstev, njihovo izpostavljenost tržnim spremembam kot tudi pokritost geografskih območij, na katerih gre za pomembno knjigovodsko vrednost teh sredstev. • Angažiranjem revizorjevega veščaka, ali je pristop vrednotenja strokovnjaka na strani posloводства primeren in ali so bile uporabljene pomembne predpostavke glede na namen postopka ustrezne. <p>Razkritja, ki se nanašajo na zemljišča in zgradbe, so zajeta v pojasnilu št. 14.</p>

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno posloводство. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства in revizijske komisije za konsolidirane računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava posloводство skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizijska komisija je odgovoren za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi s finančnimi informacijami in poslovnimi dejavnostmi družb v skupini, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za vodenje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

Revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Revizijsko komisijo smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s s tem povezanimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili revizijsko komisijo, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov revidiranega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini delničarjev dne 12. junija 2018. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 6 let.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 25. april 2019 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizzijskih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizzijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo ali njene odvisne družbe opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Barbara Žibret Kralj.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenca revizorka

Ljubljana, 25. april 2019

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe Poslovni sistemi Mercator, d.d. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2018, izkaz vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2018 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'EU MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Pomembna negotovost o sposobnosti nadaljevanja kot delujoče podjetje

Opozarjamo vas na razkritje v pojasnilu št. 30, ki opisuje izpostavljenost Družbe negotovosti glede sposobnosti Skupine Agrokor, da nadaljuje kot delujoče podjetje. Dogodki in okoliščine, ki so navedene v omenjenem pojasnilu, nakazujejo pomembno negotovost, ki lahko vzbudi bistven dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje. Naše mnenje v zvezi s poudarjeno zadevo ni prilagojeno.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2018. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah. Poleg zadeve, opisane v odstavku Pomembna negotovost o sposobnosti nadaljevanja kot delujoče podjetje, smo kot ključne za našo revizijo obravnavali tudi naslednje zadeve, ki smo jih vključili v naše poročilo.

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na <http://www.deloitte.com/si>.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom Deloitte Slovenija), ki sta članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji, ki nudi storitve revizije, davčnega, poslovnega, finančnega in pravnega svetovanja ter svetovanja na področju vseh, ki jih zagotavlja več kot 100 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1547105 - ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2018. Deloitte Slovenija

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključnih revizijskih zadev
Merjenje poštene vrednosti: uporaba modela prevrednotenja pri merjenju zemljišč in zgradb	
<p>Družba za določanje knjigovodske vrednosti zemljišč in zgradb uporablja model prevrednotenja. Kot je razvidno iz pojasnila št. 14, znaša skupna knjigovodska vrednost zemljišč 218,8 milijona EUR in zgradb 372,3 milijona EUR.</p> <p>Cenitve s strani neodvisnega ocenjevalca vrednosti so bile opravljene leta 2017.</p> <p>Po oceni posloводства se poštena vrednost zemljišč in zgradb na dan 31. 12. 2018 ni bistveno spremenila, zato prevrednotenje na dan poročanja v skladu z zahtevami MRS 16 <i>Opredmetena osnovna sredstva</i> ni potrebno.</p> <p>Zaradi pomembnosti stanja v računovodskih izkazih kot celote se vrednotenje zemljišč in zgradb skupaj z navezujočo se presojo posloводства obravnava kot ključna revizijska zadeva.</p> <p>Za potrebe ocene pomembnosti razlike med pošteno in knjigovodsko vrednostjo je družba najela neodvisnega ocenjevalca vrednosti za pripravo reprezentativnega vzorca ter oceno vrednosti izbranih postavk.</p>	<p>Naši revizijski postopki so zajemali ocenjevanje primernosti posloводства presoje ter izpolnjevanje zahtev MRS 16 in MRSP 13 <i>Merjenje poštene vrednosti</i>, vključno z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oceno sposobnosti, zmogljivosti in objektivnosti neodvisnega cenilca, ki ga je najelo posloводство, ter preverbo njegove usposobljenosti. Prav tako smo obravnavali obseg njegovega sodelovanja s posloводstvom. Potrdili smo, da so pristopi, ki jih je uporabil, v skladu z MSRP. • Oceno primernosti ali je izbrani vzorec zemljišč in zgradb za presojo na dan poročanja reprezentativen za skupino sredstev, njihovo izpostavljenost tržnim spremembam kot tudi pokritost geografskih območij, na katerih gre za pomembno knjigovodsko vrednost teh sredstev. • Angažiranjem revizorjevega veččaka, ali je pristop vrednotenja strokovnjaka na strani posloводства primeren in ali so bile uporabljene pomembne predpostavke glede na namen postopka ustrezne. <p>Razkritja, ki se nanašajo na zemljišča in zgradbe, so zajeta v pojasnilu št. 14.</p>
Slabitev naložb v odvisna podjetja	
<p>Skupna vrednost naložb v odvisne družbe v ločenih računovodskih izkazih družbe na dan 31. decembra 2018 znaša 297,8 mlo EUR. Vrednost slabitev naložb v odvisne družbe za leto 2018 znaša 28,3 milijonov EUR, kot je razvidno iz pojasnila št. 17.</p> <p>Posloводство v skladu z veljavnim računovodskim standardom MRS 36 <i>Oslabitev sredstev</i> letno preverja znake oslabilcev, da bi ocenilo nadomestljivost knjigovodske vrednosti naložb. Nadomestljiva vrednost naložb je v skladu z MRS 36 opredeljena kot večji znesek izmed njihove vrednosti pri uporabi ali poštene vrednosti, zmanjšane za strošek odtujitve. Nadomestljiva vrednost omenjenih naložb je bila na dan 31. 12. 2018 določena kot poštena vrednost, zmanjšana za strošek odtujitve.</p>	<p>Naši revizijski postopki so zajemali naslednje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oceno, ali je nadomestljiva vrednost določena ustrezno in v skladu z zahtevami MRS 36. • Oceno, ali je model, ki ga uporablja posloводство za izračun poštene vrednosti ter stroškov odtujitve posameznih naložb, v skladu z zahtevami MRS 36 in ali so predpostavke, uporabljene za oceno poštene vrednosti, glede na obstoječe makroekonomske okoliščine in pričakovano uspešnost posloovanja primerne in sprejemljive. • Oceno, ali so podatki v prilogi k računovodskim izkazom popolni, točni in skladni z zahtevami veljavnih računovodskih standardov.

Ker je pri izbiri primerne pristopa za določanje in izračun nadomestljive vrednosti sredstev potrebna visoka stopnja presoje posloводства, se preverjanje znakov oslabeitev obravnava kot ključna revizijska zadeva.	Razkritja, ki se nanašajo na zadevo zgoraj, so zajeta v pojasnilu št. 17.
--	---

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno posloводство. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства in revizijske komisije za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizijska komisija je odgovorna za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.

- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Revizijsko komisijo smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s s tem povezanimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili revizijsko komisijo, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji računovodskih izkazov revidiranega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini delničarjev dne 12. junija 2018. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 6 let.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrdujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 25. april 2019 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizijskih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Barbara Žibret Kralj.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenca revizorka

Ljubljana, 25. april 2019

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

KONTAKTI MERCATOR.

*Navdihujejo nas
svetovni uspehi,
zato vlagamo
v prihodnost.
Spodbujamo talente,
nagrajujemo presežke,
negujemo pripadnost.*

SKUPINA MERCATOR

TRGOVSKE, STORITVENE IN PROIZVODNE DRUŽBE

Slovenija

Poslovni sistem Mercator, d. d.	
Sedež:	Dunajska cesta 107, 1113 Ljubljana, Slovenija
Telefon:	+386 1 560 10 00
Spletna stran:	www.mercatorgroup.si
Elektronski naslov:	info@mercator.si

Mercator - Velpro, d. o. o.	
Sedež:	Slovenčeva ulica 25, 1000 Ljubljana, Slovenija

Mercator IP, d. o. o.	
Sedež:	Dunajska cesta 110, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon:	+386 1 234 36 45
Spletna stran:	www.mercator-ip.si
Elektronski naslov:	info@mercator-ip.si

M - Energija, d. o. o.	
Sedež:	Dunajska cesta 115, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon:	+386 1 560 62 50
Spletna stran:	www.maxen.si
Elektronski naslov:	info@maxen.si

Mercator Maxi, d. o. o.	
Sedež:	Trg republike 1, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon:	www.maxi.si
Spletna stran:	+386 1 476 68 12
Elektronski naslov:	info.maxi@mercator.si

Mercator - Emba, d. d.	
Sedež:	Tržaška cesta 2c, 1370 Logatec, Slovenija
Telefon:	+386 1 759 84 00
Spletna stran:	www.mercator-emba.si
Elektronski naslov:	info@mercator-emba.si

Srbija

Mercator - S, d. o. o.	
Sedež:	Temerinski put 50, 21000 Novi Sad, Srbija
Telefon:	+381 214 888 400
Spletna stran:	www.mercatorcentar.rs
Elektronski naslov:	office@mercator.rs

Črna gora

Mercator - CG, d. o. o.	
Sedež:	Put Radomira Ivanovića 2, 81000 Podgorica, Črna gora
Telefon:	+382 20 449 006
Spletna stran:	www.idea.co.me
Elektronski naslov:	info@mercator.me

Bosna in Hercegovina

Mercator - BH, d. o. o.	
Sedež:	Blažuj bb, 71000 Sarajevo, Bosna in Hercegovina
Telefon:	+387 33 286 130
Spletna stran:	www.mercator.ba
Elektronski naslov:	info@mercator.ba

M - BL, d. o. o.	
Sedež:	Aleja Svetog Save 69, 78 000 Banja Luka, Bosna in Hercegovina

NEPREMIČNINSKE DRUŽBE**Hrvaška**

Mercator - H, d. o. o.	
Sedež:	Ljudevita Posavskog 5, 10360 Sesvete, Hrvaška
Telefon:	+385 (1) 6572 201
Elektronski naslov:	info@mercator.hr

Slovenija

Platinum - A, d. o. o.	
Sedež:	Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana, Slovenija

Platinum - B, d. o. o.	
Sedež:	Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana, Slovenija

Platinum - C, d. o. o.	
Sedež:	Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana, Slovenija

Platinum - D, d. o. o.	
Sedež:	Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana, Slovenija

Makedonija

Mercator - Makedonija, d. o. o.	
Sedež:	Ulica 50. divizije 24A, 1000 Skopje, Makedonija

Mercator
moj najboljši sosed